ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ЧИ НА ОУПО КЪРДЖАЛИ И ПУП-ПЗ

за поземлени имоти с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59,54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали“ за изграждане на ФЕЦ

(с отразени резултати от проведените консултации, в т.ч. обществено обсъждане)

(Проект на ЧИ на ОУПО / ПУП- ПЗ за за поземлени имоти с идентификатор с идентификатори 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59,54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали за изграждане на ФЕЦ **.**

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ НА ПЛАНА
ВЪЗЛОЖИТЕЛИ :
Община Кържали, чрез Ерол Мюмюн – Кмет на Община Кърджали
Адрес за кореспонденция : 6600, гр. Кърджали,бул."България" №41
Телефон: 0361/ 67319, 0361/ 67302
Електронна поща (e-mail): mayor@kardjali.bg, obshtinakardzhali@kardjali.bg

„Кърджали Солар“ ЕООД, ЕИК 207092313, Едиз Саидов
Адрес за кореспонденция : гр.София, бул.Джеймс Баучер 83-85, етаж 2, офис 7
Телефон: +359888729654 , Емануил Анастасов
Електронна поща (e-mail): penka.bobeva@gmail.com, manolbg@gmail.com.

(Съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (загл. изм. - дв, бр. 3 от 2006 г.) в сила от 01.07.2004 г., приета с пмс № 139 от 24.06.2004 г. обн. дв. бр.57 от 2 юли 2004г., изм. дв. бр.3 от 10 януари 2006г., изм. дв. бр.29 от 16 април 2010г., изм. дв. бр.3 от 11 януари 2011г., изм. и доп. дв. бр.38 от 18 май 2012г., изм. и доп. дв. бр.94 от 30 ноември 2012г., изм. и доп. дв. бр.12 от 12 февруари 2016г., изм. и доп. дв. бр.3 от 5 Януари 2018г., попр. ДВ. бр.8 от 23 Януари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.31 от 12 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019г., изм. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г.)

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ 5

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ 8

ВЪВЕДЕНИЕ 9

1. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ И ВРЪЗКАТА С ДРУГИ СЪОТНОСИМИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ 12

1.1. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ПАРАМЕТРИ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ 12

1.2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ И ОБЩА ПЛОЩ, ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА 26

1.3. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА 30

1.4. ЦЕЛИ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ 31

1.5. ВРЪЗКА НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ 33

2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 40

2.1.КЛИМАТ 40

2.2 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ 47

2.3. ВОДИ 63

2.3.1.ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ -ОЦЕНКА ЕКОЛОГИЧНОТО И ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ. ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ. ЧУВСТВИТЕЛНИ И УЯЗВИМИ ЗОНИ. СОЗ. 67

2.3.2.ПОДЗЕМНИ ВОДНИ ТЕЛА.ПУНКТОВЕ ЗА МОНИТОРИНГ 70

2.3.3. МИНЕРАЛНИ ВОДИ, ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ, САНИТАРНО-ОХРАНИТЕЛНИ ЗОНИ 76

2.3.4. РИСК ОТ НАВОДНЕНИЯ 80

2.4. МИНЕРАЛНО РАЗНООБРАЗИЕ.СЕИЗМИЧНИ ДАННИ 81

2.5. ГЕОЛОЖКА ОСНОВА, ПОЧВИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ 83

2.6. БИОРАЗНООБРАЗИЕ 89

2.6.1.ХАРАКТЕРИСТИКА НА ФЛОРИСТИЧНИЯ РАЙОН 89

2.7. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ПО ЗЗТ .ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ НАТУРА 2000 98

2.8. ЛАНДШАФТ 111

2.9. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО. АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО 114

2.10. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ 114

2.11. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ 115

2.11.1. ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКИ АНАЛИЗИ ЗА РАЙОНА НА ПУП- ПЗ 115

2.11.2. РИСКОВЕ ЗА ЗДРАВЕТО СВЪРЗАНИ С ФАКТОРИТЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА 125

2.12. ОТПАДЪЦИ 126

2.13. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ 128

2.14. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА, ПРЕДПРИЯТИЯ С ВИСОК ИЛИ НИСЪК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ 131

3. ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ....131

4. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ 139

5. СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЧИОУПО И ПУП-ПЗ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИТЕ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КАТО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ....144

6. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 152

6.1. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА МЕЖДУНАРОДНО НИВО, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЧИОУПО И ПУП-ПЗ И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНОВЕТЕ ...152

6.2. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО НИВО /МЕСТНО НИВО, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЧИОУПО И ПУП-ПЗ И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНОВЕТЕ 155

7. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ И КУМУЛАТИВНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ 167

7.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ, ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА И АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ 167

7.2. ВОДИ....169

7.3. ГЕОЛОЖКА ОСНОВА 177

7.4. ЗЕМИ И ПОЧВИ 177

7.5. ЛАНДШАФТ 179

7.6. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ 180

7.7. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ПО СМИСЪЛА НА ЗЗТ....185

7.8. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ВКЛ. АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО 185

7.9. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ....186

7.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ....187

7.11. ОТПАДЪЦИ 189

7.12. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ....191

7.13. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА....195

7.14. КУМУЛАТИВНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ 196

7.15. ТРАНСГРАНИЧНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ....205

8. МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ....205

9. МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГНЕТО НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ....212

10. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕО 212

10.1. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ 213

10.2. МЕТОДИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА И СРЕЩНАТИ ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА 215

11.ЗАКЛЮЧЕНИЕ 217

12 .ИЗПОЛЗВАНИ ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ....219

13.СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ 222

13.1.СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЧЛ.19А ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ 223

13.2.СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЧЛ.20 ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ И ОБЩЕСТВЕНОТО ОБСЪЖДАНЕ 232

14. ПРИЛОЖЕНИЯ.....244

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматична измервателна станция
АГКК	Агенция по геодезия, картография и кадастър
БД ИБР	Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с център Пловдив
БЕК	Биологични елементи за качество
БК	Бернска конвенция
БКТП	Бетонен комплектен трансформаторен пост
БО	Битови отпадъци
БПК	Биохимична потребност от кислород
БПС	Благоприятен природозащитен статус
ВЕИ	Възобновими енергийни източници
ВИ	Възобновими източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВЛ	Въздушна линия (електропроводна)
ГИС	Географска информационна система
ДВ	Държавен вестник
ДВГ	Двигател с вътрешно горене
ДЕО	Доклад за екологична оценка
ДОСВ	Доклад за оценка на степента на въздействие (върху предмета и целите на опазване на защитените зони)
ЕМП	Електромагнитни полета
ЕО	Екологична оценка
ЕР	Екологичен регион
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИБРБУ	Източнобеломорски район за басейново управление
ИНПЕК	Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата

КАВ	Качество на атмосферния въздух
КК	Кадастрална карта
КККР	Кадастрална карта и кадастрални регистри
МЗБ	Макрозообентос
МКБ	Международна класификация на болестите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МП	Мониторингов пункт
МПС	Моторно превозно средство
МФ	Макрофити
Наредба за ЕО/НЕО	Наредба за условията и реда за извършване н екологична оценка на планове и програми
НИНКН	Национален институт за недвижимо културно наследство
НКЦ	Недвижима културна ценност
НСИ	Национален статистически институт
НТП	Начин на трайно ползване
НЦОЗА	Национален център по обществено здраве и анализи
ОбС	Общински съвет
ОС	Оценка за съвместимост
ОУП	Общ устройствен план
ПАВ	Полиароматни въглеводороди
ПБВ	Питейно-битово водоснабдяване
ПВТ	Подземно водно тяло
ПИ	Поземлен имот
Пп	Предимно производствена устройствена зона
ПС	Прагова стойност
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУП-ПЗ	Подробен устройствен план – План за застрояване
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РДВ	Рамкова Директива по водите
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РИМ	Регионален исторически музей
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РЛ	Регионална лаборатория
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РЦУО	Регионален център по управление на отпадъците
СГН	Средногодишна норма

СДН	Средноденонощна норма
СДФ	Стандартен формуляр за данни
СМР	Строително-монтажни работи
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
СН/СрН	Средно напрежение
СЦ	Стратегическа цел
СЧН	Средночасова норма
УЗ	Устройствена зона
ФБ	Фитобентос
ФЕЦ/ФтЕЦ	Фотоволтаична електроцентрала
ФПЧ	Фини прахови частици
ФХЕК	Физико-химични елементи за качество
ХПК	Химична потребност от кислород
ХТС	Хидротехническо съоръжение
ЦУР	Цел за устойчиво развитие
ЧКБ	Червена книга на България
ШК	Шахтов кладенец
IPPC предприятие	Integrated Pollution Prevention and Control предприятие (с комплексно разрешително)
SPEC	Вид с европейско природозащитно значение
US EPA	United States Environmental Protection Agency (Американска агенция по опазване на околната среда)

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ

ВЪЗЛОЖИТЕЛИ :
Име: Община Кържали, чрез Ерол Мюмюн – Кмет на Община Кърджали
Адрес за кореспонденция : 6600, гр. Кърджали,бул."България" №41
Телефон: 0361/ 67319, 0361/ 67302
Електронна поща (e-mail): mayor@kardjali.bg , obshtinakardzhali@kardjali.bg

Име:„Кърджали Солар“ ЕООД, ЕИК 207092313, Едиз Саидов
Адрес за кореспонденция : гр.София, бул.Джеймс Баучер 83-85, етаж 2, офис 7
Телефон: +359888729654 , Емануил Анастасов
Електронна поща (e-mail): penka.bobeva@gmail.com, manolbg@gmail.com

Лице за контакти от страна изпълнителя : Пенка Николова Атанасова

E-mail: penka.bobeva@gmail.com

Ръководител колектив ЕО: Пенка Николова , GSM +359898635538

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящатият доклад за екологична оценка (ЕО) е неразделна част от проектите за Частично изменение на Общ устройствен план на община Кърджали (ЧИОУПО) и Подробни устройствени планове – Планове за застрояване (ПУП-ПЗ) за поземлени имоти (ПИ) с идентификатори 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали“.

В периода след внасяне на Доклада за ЕО за консултации са настъпили изменения в кадастралната карта, като горепосочените имоти, намиращи се в землището на с. Островица са обединени в два нови поземлени имота с **настоящи идентификатори** 54403.10.141 и 54403.10.142 (описани в предходния вариант на Доклада за ЕО, предоставен за консултации като „проектни“) В тази връзка към **Приложение № 7** на Доклада за ЕО са представени скици на новообразуваните имоти, заедно с *Удостоверения за приемане на проекти за изменениятa на кадастралната карта и кадастралните регистри*.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ се разработват с цел отреждане на имотите за *„Фотоволтаична електроцентрала”* и изграждане на фотоволтаична електроцентрала (ФЕЦ) с обща прогнозна инталирана мощност 49 MW, както и съпътстваща инфраструктура, трафопостове и електрически уредби, спомагателни уредби, присъединителни площадкови и линейни съоръжения, както и всички други елементи на техническата инфраструктура, които са необходими за изграждането, експлоатацията и ремонта на обекта.

За имотите е подписан Предварителен договор за учредяване на възмездно право на строеж с рег.№ в Община Кърджали 20031-02/22.11.2023 г. между Община Кърджали – собственик на имотите, и „Сън’Р Кърджали“ ЕООД (дружеството е преименувано на "Кърджали Солар" ЕООД на 18.06.2024 г.).

Изработването на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е разрешено с Решение № 256, взето на заседание на Общински съвет – Кърджали на 22.11.2024 г.

Съгласно разпоредбите на *Закона за устройство на територията* Възложител на ЧИОУПО е Община Кърджали, а на ПУП-ПЗ - "Кърджали Солар" ЕООД.

В изпълнение на нормативната уредба по ЕО (и в частност – глава шеста на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), Възложителите са уведомили компетентния орган по околна среда – директорът на Регионална инспекция по околна среда и води (РИОСВ) – Хасково, и за проекта на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е проведена указаната процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО). В резултат, от директора на РИОСВ Хасково е постановено Решение № ХА-/ЕО-64/2024 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, с характер ***„да се извърши ЕО“.*** Съгласно Решението проектът на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ с„Вишеград и с.Островица има вероятност да окаже отрицателно въздействие върху популации и местообитания на видове,

предмет на опазване в защитени зони BG0001032 „Родопи Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“, предвид което ***е необходимо да се изготви доклад за оценка степента на въздействие (ДОСВ)*** като отделно, самостоятелно приложение към доклада по ЕО.

Изготвено е задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклада за ЕО, съобразно разпоредбите на чл.19а от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), при отразяване на изискванията към обхвата на екологичната оценка, поставени в Решение № ХА-ЕО- 64/2024 г.

Съгласно чл. 19а, т.1, 2 и 3 от *Наредбата за ЕО*, заданието за определяне на обхвата и съдържанието на Доклада за ЕО е предоставено за консултации, съгласно схема за консултации (изготвена в съответствие с изискванията на чл. 19, ал.3 на Наредбата за ЕО и консултирана с компетентния орган) на:

- РИОСВ-Хасково;
- Регионална здравна инспекция – Кърджали (РЗИ-Кърджали);
- Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, с център Пловдив (БД ИБР);
- „Водоснабдяване и канализация“, гр. Кърджали;
- Областна дирекция „Земеделие и гори” Кърджали;
- Населението на община Кърджали , чрез Община Кърджали и
- Населението на с.Островица и с.Вишеград,чрез кметство с.Островица и кметство Вишеград.

Изготвеният ***ДОСВ*** за проекта на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е оценен с положителна оценка на неговото качество с писмо на директора на РИОСВ-Хасково с изх.№ ПД-381(37)29.04.2024(копие на писмото е представено в ***Приложение № 3*** на Доклада за ЕО).

Основните цели на Доклада за ЕО са насочени към интегриране на екологичните съображения в проекта на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ в процеса на неговото изготвяне, чрез:

- анализ на текущото състояние и проблеми на околната среда, в т.ч. по отношение на човешкото здраве в обхвата на трансграничния район, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ;
- оценка на евентуалните въздействия, в т.ч. значителни, върху околната среда и здравето на хората в резултат на предвижданията на проекта на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ;, като въз основа на това се мотивира изборът на най-благоприятната за околната среда и здравето на хората алтернатива за реализирането им;
- предлагане на мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици и на мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ;

Докладът за ЕО е изготвен като единен документ, който включва:

- съдържателна част;
- справка за проведени консултации по Задание за ЕО и изразените при консултациите мнения, предложения, както и за начина на отразяването им – справката е представена в **т. 13.1** на Доклада за ЕО, а към **Приложение № 1** на Доклада за ЕО са представени копия на получените становища;

- други приложения – в **Приложение № 2** са представени проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, а в **Приложение № 3** – копия на документи, свързани с процедурата по ЕО и ОС;
- Като самостоятелно приложение е представено Нетехническо резюме (**Приложение № 4** на Доклада за ЕО);
- **Приложение №5-** Изходни данни и писма /Информация по ЗДОИ;
- **Приложение №6-** Становища по проведените консултации по ЕО и Протокол от проведеното обществено обсъждане;
- **Приложение №7-**Документи, договори, отстъпено право на строеж;
- **Приложение №8- Доклад за оценка на степента на въздействие с приложения**
- **Приложение № 9** - Списък на експертите, изготвили Доклада за ЕО, декларации, дипломи, референции и др. (в оригинал, на хартиен носител)

Докладът за ЕО с всички приложения към него беше предоставен за консултации по реда на чл. 20, ал.1-3 от Наредбата за ЕО, като на основание чл.21, ал.1, т.1 от Наредбата за ЕО, беше проведено обществено обсъждане на ДЕО и проектите на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ.

Резултатите от проведените консултации по Доклада за ЕО и проекттите на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ, в т.ч. от проведеното обществено обсъждане, са отразени в настоящия Доклад за ЕО, като справка за начина им на съобразяване е представена в Таблица 13.2-1 на т.13.2 на Доклада за ЕО.

1. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ И ВРЪЗКАТА С ДРУГИ СЪОТНОСИМИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

1.1. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ПАРАМЕТРИ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ

Община Кърджали има действащ Общ устройствен план /ОУП/, приет с Решение № 203/08.08.2019 г. на Общински съвет - Кърджали, обнародвано в ДВ, бр.72 от 13.09.2019г.

Необходимостта от изменението му се основава на възникнали инвестиционни намерения за изграждане на ФЕЦ в землищата на селата Островица и Вишеград, община Кърждали, с обща прогнозна инсталирана мощност 49 MW, както и съпътстваща инфраструктура, БКТП и електрически уредби, спомагателни уредби, присъединителни площадкови и линейни съоръжения, както и всички други елементи на техническата инфраструктура, които са необходими за изграждането, експлоатацията и ремонта на обекта, разположен в границите на 38 поземлени имота с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403. 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 **(обединени в поземлени имоти с настоящи идентификатори 54403.10.141 и 54403.10.142)** по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали“, за което е необходимо частично изменение на ОУПО Кърджали.

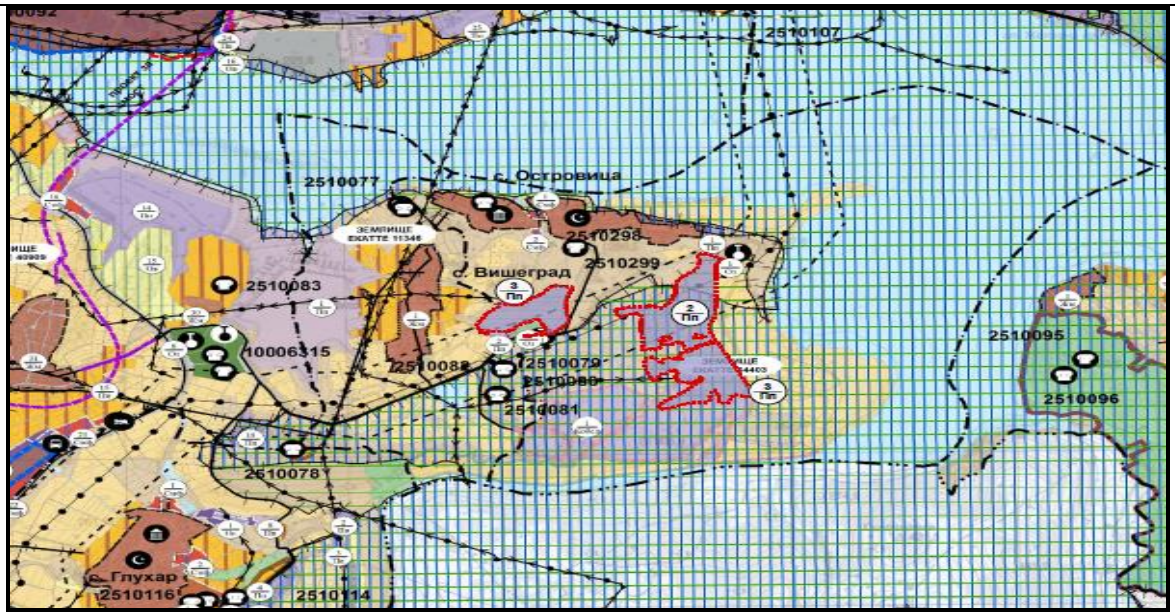

Фиг. 1.1-1. *Извадка от проекта за ЧИОУПО Кърджали*

Съгласно чл. 134. (3) от ЗУТ, влезлите в сила общи устройствени планове могат да се изменят, когато изменението на подробния устройствен план налага и изменение на действащ общ устройствен план, при което първо се изменя общият устройствен план.

Проектът за изменение на Общ устройствен план на община Кърджали, се изработва на основание чл. 135, ал. 5 във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 8 от ЗУТ, при спазване на действащата законова и нормативна уредба.

Съгласно предварителен договор, регистриран в Община Кърджали с № 20031-02/22.11.2023 г. (*копие е представено в Приложение № 7 на доклада*), на основание чл.9, чл.19 от Закона за задълженията и договорите, чл.37, ал.4 т. 4 от Закона за общинската собственост, във връзка с чл.62, ал.2 от Закона за енергетиката и във връзка с Решение № 169, Протокол 7, т. 3 от заседание на Общински съвет –Кърджали, проведено на 20.07.2023г, Община Кърджали е ***отстъпила възмездно право на строеж на „ Сън'Р Кърджали“ ЕООД*** за изграждане на ФЕЦ в гореописаните имоти, ведно с необходимите сервитути за изграждане за изграждане на съпътстваща инфраструктура за срок от 35 години**.**

С Решение № 169, Протокол 7, т. 3 от заседание на Общински съвет –Кърджали, проведено на 20.07.2023г, Община Кърджали е дала предварително съгласие на „Сън'Р Кърджали“ ЕООД **да изработи проект на ПУП-ПЗ за по-горе посочените имоти.**.

Фирма „Кърджали Солар“ ЕООД с ЕИК/ПИК 207092313 е основана на 21 Септември 2022 година с правна форма "Еднолично дружество с ограничена отговорност" или на кратко "ЕООД". Компанията първоначално е регистрирана с името "Сън'Р Кърджали", но от 18 Юни 2024 година е преименувана на "Кърджали Солар" ЕООД.

Във връзка с направено официално запитване от страна на Община Кърджали и „Кърджали Солар“ ЕООД, с писмо с изх.№ ПД-381/22/02.12.2024 г на РИОСВ Хасково е допуснато съвместяване/обединяване на процедурата по ЕО на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

Основната цел на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е преотреждане на терените в Предимно производствена зона (Пп), определяне на ограничителните линии на застрояването**.**

Съгласно изискванията на *Наредба №7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони* и *Наредба № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове* с устройствените планове се определят:

• Общата структура на територията - предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните й части, местоположението и границите й.

• Общият режим на устройство на територията, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за опазване, използване, изграждане и развитие;

• Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията и връзките с общината и съседните общини с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение.

Съгласно действащият ОУПО Кърджали, терените предмет на ЧИОУПО са нископродуктивни земеделски земи (категория 9 и 10), като с изменениието на ОУП се цели преотреждане и устройване на нова Предимно производствена зона (Пп), регламентиране на градоустройствените парамерти, ограничителни и задължжителни линии на застрояване, както и монтиране на фотоволтаичните панели в определената с ПУП-ПЗ зона, след одобряване на работните проекти за обекта и издаване разрешение за строеж.

Извадка от приложението Google Earth с разположение на територията, в обхвата на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ е показазано на фигурата по-долу.

Фиг. 1.1-2. *Извадка от приложението Google Earth с разположение на територията, в обхвата на ЧИ на ОУПО Кърджали/ПУП-ПЗ*

В съответствие с данните от КККР поземлените имоти в териториалния обхват на разработката са с обща площ **316,736 дка** и имат следните характеристики:

- Поземлен имот 54403.10.140, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. ЧАЛ ДОРАСЪ, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Пасище, площ 69282 кв. м; Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.97, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, категория 9, НТП Пасище, площ 89480 кв. м, стар номер 000088, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.58, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1896 кв. м, стар номер 000052, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.59, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2412 кв. м, стар номер 000047, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.60, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1645 кв. м, стар номер 000048, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;

- Поземлен имот 54403.10.61, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 927 кв. м, стар номер 000050, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.62, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 622 кв. м, стар номер 000049, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.63, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 3368 кв. м, стар номер 000051, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.64, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1823 кв. м, стар номер 000053, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.65, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2034 кв. м, стар номер 000059, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.66, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1443 кв. м, стар номер 000060, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.67, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 3658 кв. м, стар номер 000061, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.68, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1476 кв. м, стар номер 000056, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.69, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1005 кв. м, стар номер 000055, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.70, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1302 кв. м, стар номер 000054, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.71, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 820 кв. м, стар номер 000057, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.72, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Пасище, площ

14481 кв. м, стар номер 000072, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;

- Поземлен имот 54403.10.74, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1923 кв. м, стар номер 000058, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.75, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1914 кв. м, стар номер 000064, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.76, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 711 кв. м, стар номер 000063, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.77, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1415 кв. м, стар номер 000062, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.79, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1628 кв. м, стар номер 000074, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.80, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2387 кв. м, стар номер 000075, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.81, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1892 кв. м, стар номер 000077, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.82, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. БААЛЪК, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2137 кв. м, стар номер 000071, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.83, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Пасище, площ 6471 кв. м, стар номер 000065, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.85, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2946 кв. м, стар номер 000069, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.87, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. БААЛЪК, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива,

площ 1763 кв. м, стар номер 000068, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;

- Поземлен имот 54403.10.88, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2971 кв. м, стар номер 000066, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.90, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2088 кв. м, стар номер 000084, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.91, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 861 кв. м, стар номер 000078, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.92, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1759 кв. м, стар номер 000083, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.93, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 1538 кв. м, стар номер 000079, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.94, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 4175 кв. м, стар номер 000080, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.95, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Нива, площ 2338 кв. м, стар номер 000082, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.96, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 9, НТП Нива, площ 1192 кв. м, стар номер 000081, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 54403.10.98, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 9, НТП Нива, площ 3601 кв. м, стар номер 000087, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИД на АГКК;
- Поземлен имот 11346.17.6, област Кърджали, община Кърджали, с. Вишеград, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, категория 8, НТП Пасище, площ 73351 кв. м, стар номер 017006, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-813/01.12.2017 г. на ИД на АГКК.

Поземлените имоти в землището на с. Островица са обединени в два новообразувани имота, както следва:

- **ПИ с идентификатор 54403.10.141** – Съгласно Скица № 15-676979-28.04.2025 г. (представена в **Приложение № 7** на Доклада за ЕО) имотът е с обща площ от 136 353 кв.м, с трайно предназначение на територията: Земеделска и начин на трайно ползване: пасище, категория на земята при неполивни условия: 10. Образуван е от обединението на поземлени имоти с идентификатори: 54403.10.80; 54403.10.83; 54403.10.88; 54403.10.61; 54403.10.58; 54403.10.59; 54403.10.85; 54403.10.70; 54403.10.64; 54403.10.72; 54403.10.69; 54403.10.65; 54403.10.68; 54403.10.82; 54403.10.75; 54403.10.71; 54403.10.77; 54403.10.81; 54403.10.79; 5440.10.66; 54403.10.63; 54403.10.74; 54403.10.60; 54403.10.67; 54403.10.76; 54403.10.62; 54403.10.87; 54403.10.140
- **ПИ с идентификатор 54403.10.142 –** Съгласно Скица № 15-676980-28.04.2025 г. (представена в **Приложение № 7** на Доклада за ЕО) имотът е с обща площ 107 032 кв.м., трайно предназначение на територията: Земеделска, начин на трайно ползване: Пасище, категория на земята при неполивни условия: 9. Образуван е от обединението на поземлени имоти с идентификатори: 54403.10.98; 54403.10.92; 54403.10.94; 54403.10.96; 54403.10.90; 54403.10.91; 54403.10.93; 54403.10.97; 54403.10.95

Фиг. 1.1-3. *Поглед към част от територията, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ*

С развитието на рудодобива и металургията населението на селата Островица и Вишеград е потърсило по-добър поминък в мините и промишлените предприятия, и особено след западането на тютюнопроизводството като водещ отрасъл в селското стопанство в бившия Кърджалийски окръг е преустановило обработката на земите и в настоящия момент на мястото на бившите ниви и пасища вторично са възникнали сухи тревни съобщества и храсталаци.

През територията на част от имотите преминава електропровод ВЛ 20 kV и преносен газопровод Гърция - България, DN800 и Рраб.=7.5 MPa.

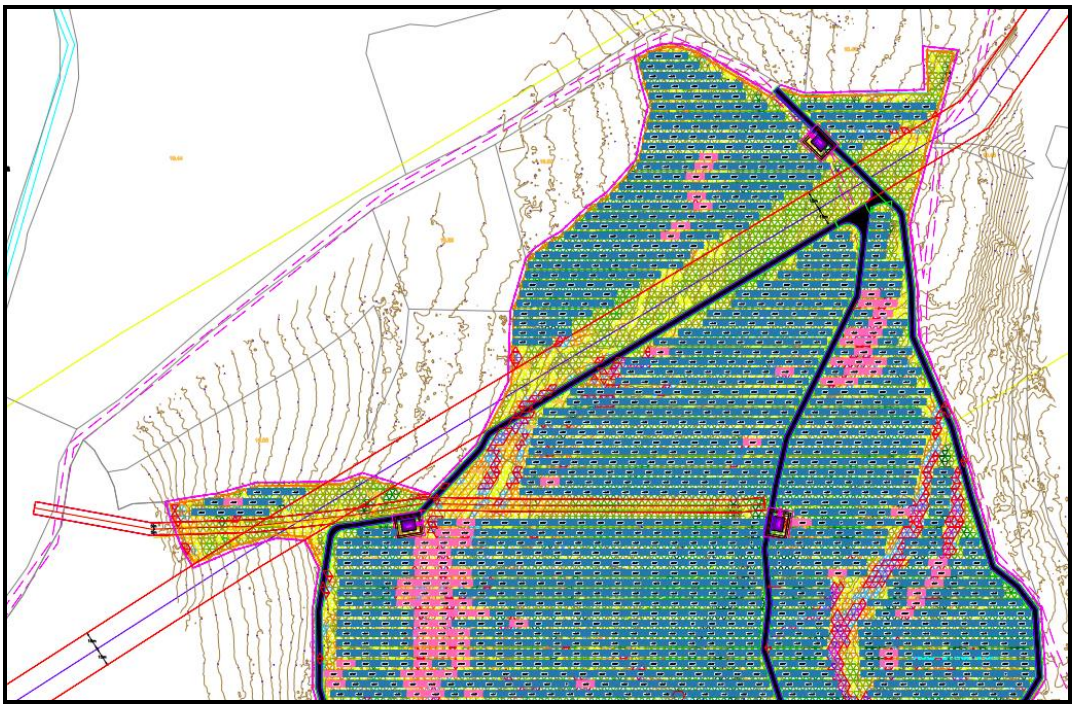

Фиг. 1.1-4. *Разположение на сервитутите на преминаващите през територията, предмет на плановете газопровод и електропровод*

Територията, която е в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, е разположена извън границите на защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии* (ЗЗТ).

С частичното изменение на ОУПО Кърджали се цели преотреждане на територята на по-горе посочените имоти от „земеделски земи“ в устройствена зона „Пп“ (предимно производствена). Балансът на засегнатите от ЧИОУПО територии е представен в Таблица **1.1-1**:

Таблица 1.1-1. *Баланс на територията, засегната от проекта на ЧИОУПО Кърджали*

Територии с най-общо предназначение	Площ в съществуващи елементи, ха	Площ на проектни елементи, ха
1. Производствени зони	0.00	31,6736
2. Земеделски територии, в т.ч. **2.1. Необработваеми земи**	31,6736	0.00

Обща площ	31,6736	31,6736

Видно от таблицата, земеделските необработваеми земи в общината ще намалеят с 31,6736 дка от общо 225 434 дка земеделски земи на територията на общината (което се равнява на 0,014%), за сметка на увеличение със същата площ на предимно производствените зони.

С ПУП – ПЗ се предвижда обединяване на разположените в съседство имоти в 3 големи (11346.17.6 се запазва, като от имотите в с. Островица са образувани два имота – с номера 54403.10.141 и 54403.10.142), които са отделени, чрез пътища и ПИ 54403.10.86 с НТП „дере“ с цел да се осигури устройствената възможност за производствено – складови дейности, включително енергопроизводство, при следните пределно допустими устройствени параметри (съгласно чл. 25 от Наредба 7 на МРРБ):

- Височина на застрояване: съгласно технологичните изисквания, но не повече от 10м;
- Плътност на застрояване (Пл): макс. 80%;
- Интензивност на застрояване (Кинт): макс. 2,5;
- Озеленена площ (Позел.): мин. 20%, като 1/3 е дървесна растителност;
- Начин на застрояване: свободно („е“) или комплексно („к“).
- Отреждане „За фотоволтаичен парк“
- Определяне на ограничителните линии на застрояване - на 3 м от границите на бъдещите УПИ

При настоящия етапп на развитие на технологиите, на площта на която се доуска разпполагане на фотоволтаични панели, при съобразяване с наклона и неравностиъте на терена е възможно инсталиране на 49 MW мощност, като в ПИ №11346.17.6 ще бъдат разположени 9 MW, а в останалите - 40 MW.

Фотоволтаичната електрическа централа, строителството на която се допуска с плановете, ще се състои от фотоволтаична, инверторна и мрежова част, връзките между които ще се осъществяват посредством електрически и информационни кабели. Фотоволтаичната част ще се състои от фотоволтаични модули с идентични параметри и характеристики, които преобразуват слънчевата енергия в електрическа и силови електронни преобразуватели, които трансформират електрическата енергия от един вид в друг.

Фотоволтаичната (PV) клетка е полупроводников фотодиод, преобразуващ слънчевата радиация в електрическа енергия, на базата на фотоволтаичен ефект – вътрешно кристален процес на създаване на потенциална разлика и протичане на електрически ток в полупроводников материал под въздействие на светлина (слънчева радиация).

Когато се осветят от слънцето, полупроводниковите слоеве поглъщат и светлината и изпращат енергията към фотоволтаичната клетка. Тази енергия стимулира отделянето на електрони, които започват да се движат между положителния и отрицателния слой,

произвеждайки електрически ток, известен като постоянен ток. След като тази енергия се произведе, тя или се съхранява в батерия за по-късна употреба, или се изпраща директно към инвертор (в зависимост от типа соларна система).

Тъй като единичната PV клетка генерира относително малко изходно напрежение и относително голям ток, множество единични клетки се комбинират/групират, чрез последователно свързване в един PV модул/панел. Модулите/панелите представляват основният съставен елемент на PV системите за производство на постояннотокова електрическа енергия. Те са изцяло завършени доставени изделия, сертифицирани и отговарящи на национални и международни технически стандарти, изисквания за качество и безопасност.

На база на изчисления и проучвания със специализиран софтуер за конфигуриране на фотоволтаични системи, за постигане на оптимално ниво на напрежение, PV панелите се групират в стрингове, а стринговете се свързват директно към входовете на инверторите.

Генерираното постоянно (DC) напрежение (U) и ток (I) се преобразуват в променливи (AC) посредством променливо токов преобразувател (инвертор). Изходното напрежение от инверторите се трансформира в БКТП-тата с помощта на повишаващ трансформатор и достига стойност – Ср.Н (20 kV), след което постъпва в подстанция 20/110kV, където се трансформира с помощта на повишаващи трансформатори и достига стандартна стойност за електроразпределителната мрежа - СН (110 kV).

Инсталацията разполага със защитни и комутационни елементи, които осигуряват гъвкавост в нормални и аварийни режими, както и надеждно обезопасяване, при извършване на различни видове ремонтни и профилактични дейности. Инсталацията ще разполага с всички необходими елементи, които гарантират физическата защита на лицата и качество на произведената електрическа енергия.

Така произведената постояннотокова енергия постъпва в инверторната част на ФЕЦ, където електрическите величини се преобразуват в променливо токови. От там енергията се пренася в главно събирателно табло, разположено в повишаващ Бетонен Комплектен Трансформаторен Пост (БКТП). За присъединяване ще се ползва подстанция, която ще се изгради в ПИ 40909.126.288 в Промишлена зона – юг на гр. Кърджали. Трасето за присъединяване е предмет на следващ проект и ще се уточни на етап работен проект за изграждане на съоръженията за присъединяване на обекта, който съгласно чл. 28, ал. 1 от Н*аредба № 6 от 28 март 2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи* се изготвя от съответния мрежови оператор и ще бъде съгласуван по реда на ЗООС и ЗБР.

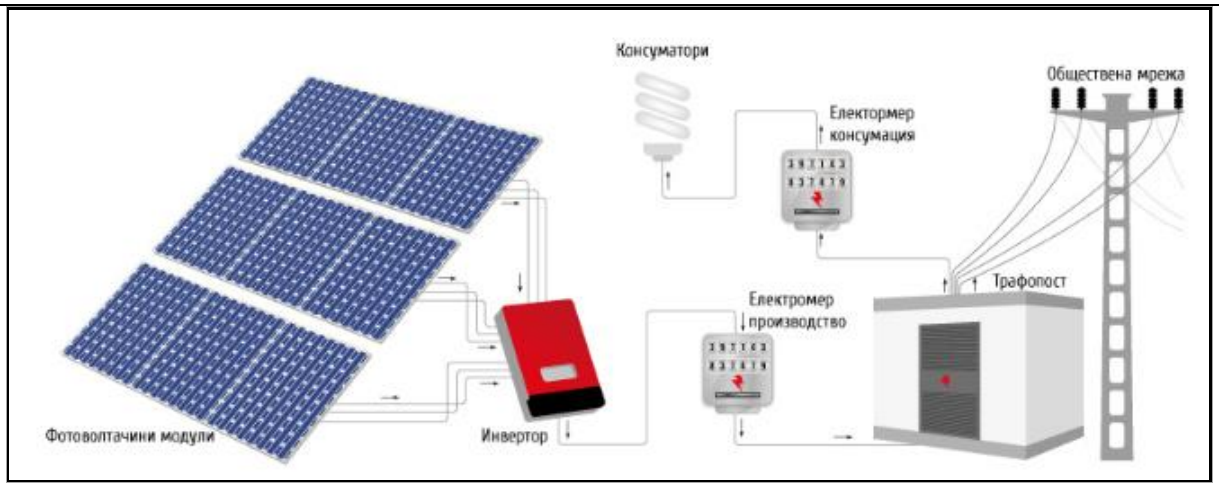

Фиг. 1.1-5. *Принципна схема на съставни части на ФЕЦ*

Фотоволтаичните соларни модули ще се монтират върху предварително изградена носеща конструкция от метален профил. Панелите са групирани и свързани последователно, на хоризонтални стрингове, монтирани под ъгъл от 32 градуса. От архитектурна гледна точка, подредените редици фотоволтаични секции ще са разположени на височина над земната повърхност, която позволява преминаването на въздушни течения, което пък от своя страна допринася за естественото охлаждане на модулите.

Дълбочината на забиване и разстоянието от профил да профил ще бъде определена от изчисления за постигане на необходимата якост, при разработване на работните проекти за обекта, но не повече от 1,50 м. Първоначално възложителят се е спрял на фотоволтаични панели Tiger Pro N-тип 72HL4-BDV 550-570 W бифациален модул с двойно стъкло N тип, но с излизането на пазара на по-ефективни модули, позволяващи постигането на същата мощност с по-малък брой модули е избрал за монтиране върху носещите конструкции на PV монокристални модули DMEGS Solar, тип DMXXXG12RT-B66HSW/HBW, с референтни габарити 2382 mm/1134 mm /30mm.

Вероятно до получаване на разрешение на строеж на пазара ще се появят още по-ефективни модули, при което броят им ще бъде още веднъж намален, но на настоящия етап оценката на възможните въздействия ще бъде извършена съгласно характеристиките на PV монокристални модули DMEGS Solar, тип DMXXXG12RT-B66HSW/HBW.

Кабелните връзки ще се полагат в предварително оформени в носещата конструкция, кабелни канали, което не изисква тяхното допълнително укрепване. Конекторите ще са захванати така, че конструкцията на фермата и PV панелите да ги предпазват от пряко попадение на дъжд или слънце.

Фиг. 1.1-6. *Разположение на фотоелектричните панели върху носещите конструкции*

Металната конструкция се монтира към терена по щадящ начин, чрез забиване директно в почвата, без разкопаване, фундиране и изграждане на стоманобетонни фундаменти.

Имайки в предвид направените замервания и проектантски изчисления, модулите ще се монтират стационарно на земната повърхност (стоящи модули). Най-ефективното разположение на редиците ще бъде в посока юг, и с наклон на всички модули около 32°, при спазване отстоянията, съобразно ограничителните линии на застрояване в проекта на ПУП- ПЗ, сервитутите на преминаващите газопровод и електропровод, както и местата на терена с по-голям наклон.

Високоефективният фотоволтаичен панел DMEGS Solar е екологично чист, устойчив и надежден продукт. Устойчив е на сурови среди като сол, амоняк, пясък, както и зони с висока температура и влажност. Всеки панел е с мощност от 620 Wp и висока ефективност – 22,95%.

Фирмата производител дава всички необходими гаранции и сертификати съгласно действащите стандарти и норми за безопасност. Избраните модули съответстват на изискванията за квалификация при проектиране на наземни фотоволтаични модули, подходящи за дългосрочна експлоатация на открито, както и I*SO 9001: Quality Management System, ISO 14001: Environmental Management System, ISO 14064: Greenhouse Gases Emissions Verication , ISO45001: Occupational Health and Safety Management System, ISO 50001 Energy management system*.

Соларният инвертор е един от най-важните компоненти в тази система, преобразуващ постоянния входен ток DC към променлив изходен AC. Неговата роля е да преобразува генерираната от слънчевите панели електроенергия в използваема енергия.

Инверторите са напълно автоматични. Системата за следене на мощността, интегрирана в тях, контролира и следи произведената от PV генератора мощност и ако тя е достатъчна -

инверторът започва да отдава електроенергия към мрежата. Максимално осигурената от PV генератора мощност, постъпваща на входа на инвертора, спрямо моментното ниво на слънчевата радиация и околна температура се контролира и поддържа на максимално ниво в работната си точка от V-A характеристика. Специална системата осигурява работата на инвертора в най-високата оптимална работна точка. Когато фактора на радиацията върху слънчевите модули е под минималния праг, инверторът престава да функционира.

За преобразуване на постоянния ток на модулите в променлив, за обекта ще се използват 123 с мощност на всеки 300 kW инвертори с максимална ефективност над 99 %, тип SUN2000-330KTL-H1 Smart Inverter. В случай на авария в електрическата мрежа инверторът ще се самоизключи.

При допустимата за разпополагане мощност от 49 MW и използване на фотоволтаични модули с мощност от 620 Wp се предвижда да се монтират общо 79 033 фотоволтаични панели. Панелът DMEGS Solar, тип DMXXXG12RT-B66HSW/HBW е с размери 1,134 м/ 2,382 м (2.71 m^2 за модул).

Практиката е показала, че ФЕЦ разположени в страни на географска ширина, на която е разположена Република България най-ефективно работят при наклон от 32° спрямо хоризонта. Площта, която ще бъде засенчена от един панел ще бъде равна на S = L.(cos 320).B, където:

S = засенчена площ от един панел

L = дължина на панела

B = ширина на панела

В случая, засенчената площ от един панел ще бъде 2,29 кв.м., като с движението на слънцето от изток на запад площта, която е била засенчена преди обед ще бъде огрявана следобед.

Общата заета площ от проекцията на всички монтирани модули върху земната повърхност ще бъде 180,986 dka, което представлява 57,16% от цялата площ на терена.

Повишаването на напрежението до СН (20кV) ще се осъществява в 6 трафопоста, тип БКТП, към които посредством разпределителни касети са свързани съответните инвертори. Предвидена е площ на един трафопост от 20 кв.м. Предвижда се разполагане на 6 трафопоста -2 броя от 9 MW, 3 броя от 6 MW и 1 от 3 MW на площ от 120 кв м. Общата заета/застроена площ, включваща заета от фотоелектрични панели и усвоена от сгради и съоръжения площ възлиза на 181,106 dka, което представлява 57,179 % от площта на имотите на целия соларен парк.

След разполагането на отделните редове от конструкциите с монтирани върху тях фотоволтаични панели независимо, че площта под панелите ще бъде засенчена под тях ще навлиза дифузна светлина, при което съществуващата растителност ще бъде запазена, без да се наблюдават процеси на изместване на светлолюбивите растителни видове от сенкоиздържливи.

По границите на така изградения соларен парк ще се монтирана ограда, от метална поцинкована тел и стойки от поцинковани профили***, отстояща от кота нула на терена на определено разстояние,*** със съответните подходи към имота, съгласно изискванията на *Наредба № 14/15.06.2005 г. за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обекти и съоръжения за производство, пренос и разпределение на електрическа енергия*.

Към GPRS комуникационния тракт ще се монтира система за наблюдение и контрол от камери с висока резолюция, монтирана в специален водоустойчив корпус. Заснетите от камерата данни ще се съхраняват на отделен сървър с минимален обем на архива от един месец. За предаване на данните се използва специален GPRS модем и / или налична интернет връзка от телефонен или FTP/UTP кабел.

Ще бъдат монтирани също система за мълниезащита, заземителна система и всички други, изискващи се съгласно нормативна уредба, като всички конкретни параметри ще бъдат уточнени с изработването на работни проекти за обекта.

Ще бъдат изградени също система за мълниезащита, заземителна система и всички други, изискващи се съгласно нормативната уредба, като всички конкретни параметри ще бъдат уточнени **с изработването на работни проекти за обекта**, при изпълнение на изискванията на компетентните органи.

Фотоволтаичните електроцентрали ще бъдат оборудвани с достатъчно противопожарно оборудване, включително пожарогасители със сух прах, въглероден диоксид, 1211, пожарогасители със въглероден тетрахлорид, въглероден диоксид или сух пясък, предвид че пожарогасителите за вода и пяна са строго забранени за електрически пожари.

При възникване на пожар във фотоволтаична електроцентрала, инверторите трябва да се изключат незабавно, променливо токовото електрозахранване да се прекъсне, а след това веригата на фотоволтаичния низ трябва да се прекъсне възможно най-скоро, така че да се гарантира безопасността на пожарникарския персонал и да се контролира пожарът в по-късния етап. В случай, че захранването не може да бъде прекъснато, то не трябва да се гаси с вода и пяна, предвид че водата и пяната провеждат електричество.

1.2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ И ОБЩА ПЛОЩ, ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА

Територията, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, обхваща 38 поземлени имота (общо 3 поземлени имота след промяна на Кадастралната карта), описани по-горе в **т. 1.1**, разположени извън регулационните граници на най-близките населени места – с. Вишеград и с. Островица. В най-голяма близост до имотите на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ са разположени следните терени и обекти, в т.ч. най-близки обекти, подлежащи на здравна защита– **Фиг. 1.2-1**:

- в посока север – гробищен парк на с. Островица, земеделски земи, път, като най-близката жилищна сграда на с. Островица отстои на **130 м**;

- в посока юг - земеделски земи, а южно от ПИ 11346.17.6 е ситуиран гробищния парк на с. Вишеград и имот на бивш стопански двор;
- в посока запад – земеделски земи и с. Вишеград, като най-близката жилищна сграда отстои на **220 м**.
- в посока югозапад от имотите в землището на с.Островица – Регионален център за управление на отпадъците (РЦУО) Кърджали - на около **61 м**;
- в посока изток – имотите на ЧИОУПО граничат с проектен ФЕЦ Островица (ПИ с идентификатор 54403.10.43/настоящ идентификатор 54403.10.141) и са на около **250 м** от заливаемата при максимален обем площ на язовир Студен кладенец.

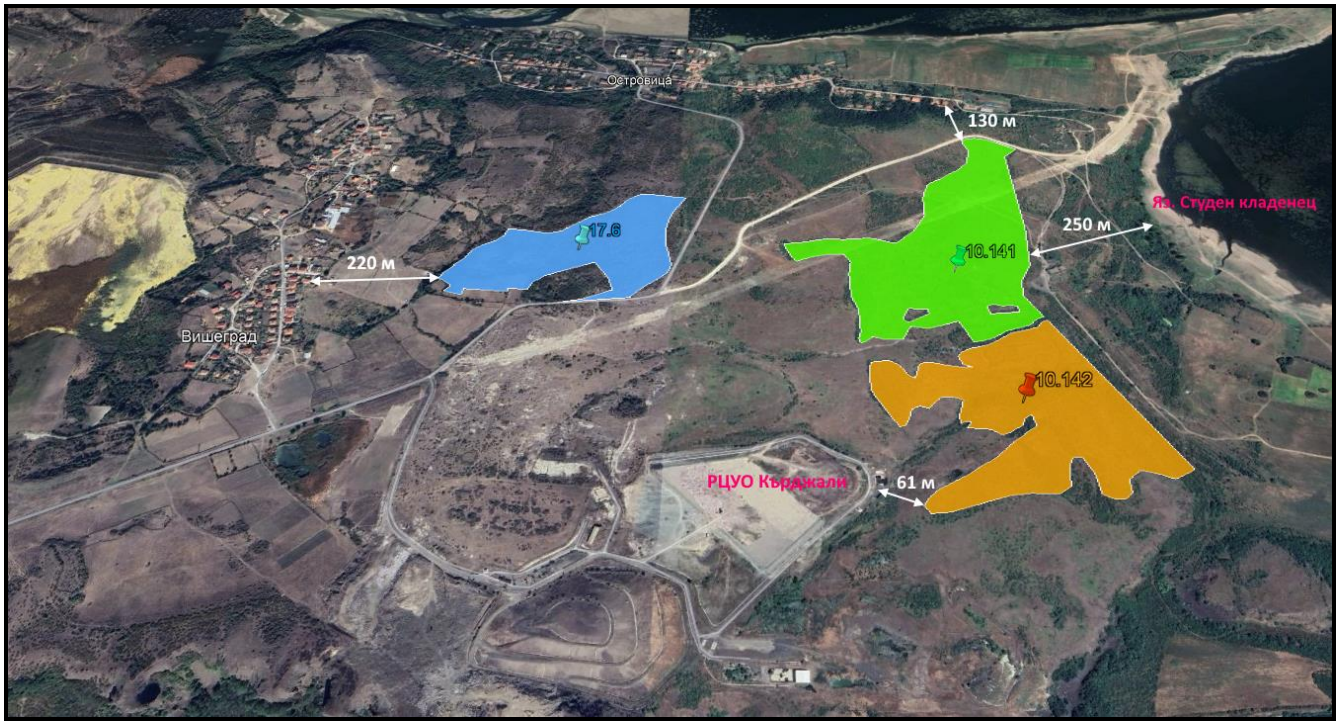

Фиг. 1.2-1. *Местоположение на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ спрямо разположените в района обекти, в т.ч. най-близки обекти, подлежащи на здравна защита*

Представените по-горе отстояния са измерени по въздушна линия от границите на разглежданата територия до имотните граници на обектите.

Проектите за ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ са изработени съгласно действащата нормативна уредба в устройственото планиране – ЗУТ, *Наредба № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените планове* и *Наредба № 7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони*.

Разполагането на ФЕЦ е избрано, след предварителни проучвания, основани на чл.136, т.3 от *Наредба №14 от 15.06.2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обекти и съоръжения за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*. Определянето на местоположението на

фотоволтаичната централа е извършено въз основа на анализ на данни за слънчево-енергийния потенциал на района. Мястото е избрано и поради благоприятния релеф на местността, и наличието на неизползвани по текущото си предназначение имоти извън регулацията на населеното място.

За определяне на наличния потенциал на слънчевата радиация и другите климатични фактори, свързани с очакваното електропроизводство от ФЕЦ е използвана база данни на PVGIS (Photovoltaic Geographical Information System), разработена от Европейската комисия в Joint Research Centre Ispra, Италия. За територията на страната общата слънчева радиация е различна в различните райони. На следващата фигура е посочена слънчевата радиация в отделните части на страната:

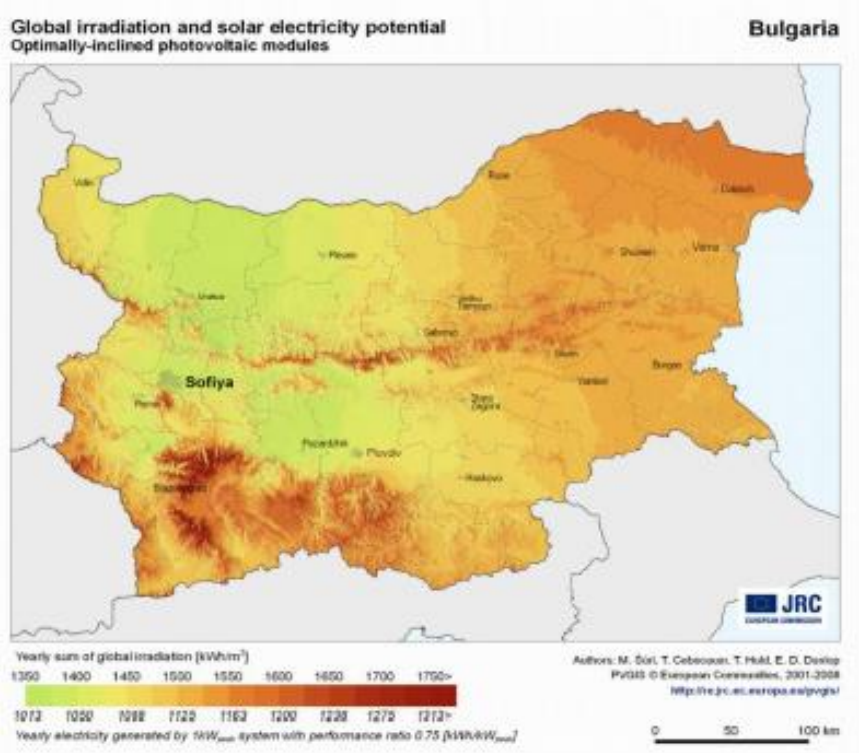

***Фиг. 1.2-2**. Годишна сумарна обща слънчева радиация в различни райони на страната*

Територията на страната е разделена на три слънчеви зони, като средната продължителност на слънцегреене е около 2150 h, което е 49% от максималното слънцегреене **(Фиг. 1.2-3).**

Фиг. 1.2-3. *Слънчеви енергийни зони в България и годишно разпределение на сумарната слънчева радиация*

При определяне на мястото за изграждане на 1450 до 1500 kWh/m^2, много близка до зоната с най-голям енергиен годишен потенциал и средна продължителност на слънце греене през различните периоди: 31.03.- 31.10. – 1640 часа и 31.10.- 31.03.- до 400 часа.

Ресурс на слънчевата енергия – до 4 kWh/m^2 /дневно или повече от 1450 kWh/ m^2/годишно. Съгласно теоретичния потенциал на слънчева енергия на Република България, общинаКърдгжали попада в зоната с теоретичен потенциал на слънчевата енергия в порядъка от 1450 до 1500 kWh/m^2 год.

През територията на част от имотите преминава електропровод ВЛ 20 kV и преносен газопровод Гърция – България – показано на ***Фиг. 1.1-4*** по-горе.

Имотите не попадат в обхвата на ***защитени територии*** по смисъла на Закона за защитените територии, но попадат в обхвата на ***две защитени зони*** от екологичната мрежа Натура 2000:

Таблица 1.2-1. *Защитени зони в района на имотите, предмет на ЧИОУП и ПУП-ПЗ*

Вид зона	Наименование	Обща площ на ЗЗ (дка)	Заповед за обявяване/ Решение на МС
ЗЗ по Натура 2000 Директивата за местообитанията	Родопи - Източни BG0001032	2 174 469,973 дка.	Заповед № РД-267 от 31 март 2021 г., Решение № 122 от 2.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 5.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 811 от 16.11.2010 г. (ДВ, бр. 96 от 2010 г.) и № 615 от 2.09.2020г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ ЕИО
ЗЗ по Натура 2000 по Директивата за птиците	Студен кладенец BG0002013	159 952,380 дка	Заповед № РД-766 от 28 октомври 2008г., Решение № 122 от 2.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.),

1.3. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Ел инсталации:

По идеен проект за прогнозната мощност ще са необходими 123 инвертора SUN 2000-330 KTL –H1 Smsrt PV Controler 300 kW и 79 033 фотоволтаични модули DMEGS Solar, тип DMXXXG12RT-B66HSW/HBW, 620W.

За повишаване на напрежението до средно се предвиждат и 6 повишаващи БКТП с предвидена площ 20 кв.м. за всеки. БКТП представлява готово изделие, изработено от панели от висококачествен бетон, с всички необходими хидро и топлоизолации, състоящо се от две основни части – бетонен контейнер (тяло) и отделяем от тялото бетонен покрив. БКТП са оборудвани с масло водонепроницаеми вани за улавяне на евентуално аварийно изтекло масло и херметични входове за кабелите

Достъпът до съоръженията при експлоатация и аварийни ситуации ще става чрез изградена вътрешна пътна мрежа, чиято обща площ ще бъде конкретизирана във фазата на работното проектиране.

Предвижда се изграждане на нов присъединителен електропровод средно напрежение до подстанция в Промишлена зона юг, гр. Кърджали, за което възложителят ще уведоми РИОСВ Хасково по съответния ред, паралелно с след изработването на парцеларен план за подобекта и получаване на договор за присъединяване. След одобряване и влизане в сила на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП- ПЗ и на следваща фаза на проектиране ще бъде изготвен работен проект за фотоволтаична електроцентрала, който ще бъде придружен със схеми за електроснабдяване и тогава ще бъде изготвен парцеларен план за трасето за присъединяване към електропреносната /електроразпределителната/ мрежа и връзката с подстанцията в Промишлена зона юг, гр. Кърджали.

Транспортни връзки:

Транспортният достъп на територията, предмет на плана е осигурен от общински пътища (KRZ 286) и селскостопански пътища, които добре се виждат на ***Фиг. 1.2-1***, местен път 54403.10.52 (собств. Общинска публична) между селата Островица и Вишеград, и местен път 40909.63.91 (собств. Общинска публична) 11346.18.4 - между гр. Кърджали и с. Вишеград без да се променя съществуващата транспортна схема.

На територията на бъдещия соларен парк не се предвижда постоянен персонал за обслужване и ***не се предвижда водоснабдяване*** и водовземане за питейни, промишлени и други нужди от повърхностни и подземни води и изграждане на нови съоръжения за водовземане. Като превантивни мерки срещу пожар се използват специализирани системи за защита на електрическо оборудване и гасене на пожари, причинени от късо съединение или претоварвания (пожар от клас Е) които изпускат чист агент (газ) в източника на пожара С

изграждането на соларния парк не се предвиждат дейности, които да предполагат замърсяване на подземните и повърхностни води в района. Не съществуват условия за заливане на територията.

1.4. ЦЕЛИ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ

Енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност и пестенето на енергия са най-евтините, най-безопасните, най-сигурните и най-приемливите, от гледна точка на природата и обществото, начини да се постигне ограничаване на емисиите на парникови газове в енергийния сектор. Възобновяеми източници на енергия като вятъра, слънчевите фотоволтаични инсталации, слънчевата термична и геотермална енергия, биомасата и енергията на приливите и отливите могат да изпълнят тази цел.

В унисон с политиките за производство на електроенергия от възобновяеми енергийни източници, Община Кърджали, заедно с възложителя са изработили проект за ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ за инвестиционно предложение, предвиждащо производство на електроенергия от възобновяем източник и изграждане и експлоатация на фотововолтаичен парк в землищата на селата Вишеград и Островица, община Кърджали. Предвидената обща инсталирана мощност е до 49MW. Съгласно чл.131 от Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия ФЕЦ е класифицирана като голяма (с мощност над 1000 kW (1 MW);

Съгласно изискванията на Наредба №7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и Наредба № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове към ЗУТ с Чл. 16. (1) С общия устройствен план на община (ОУПО) се определят:

1. (доп. - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) общата структура на територията - предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните й части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитените зони, санитарно-охранителни зони на водоизточници, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;

2. общият режим на устройство на всяка от териториите по т. 1, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развит.

Съгласно Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) от Наредба №7. Проектите за изменение на ОУП на градове със землищата им, на селищни образувания с

национално значение и на защитени територии за опазване на обектите на недвижимото културно наследство се разработват в съответствие с изискванията на чл. 20а, като необходимите обем и съдържание на проучванията и придружаващите схеми се определят с изготвено от възложителя задание по чл. 125 от ЗУТ.

ПУП-ПЗ за фотоволтаична централа отговаря на изискванията на Закона за устройство на територията и *Наредба №7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони*. Планът е съобразен с приоритетите и целите на стратегиите, плановете и програмите на национално, регионално и общинско ниво. Съгласно разпоредбата на чл.18, ал.1 на ЗУТ, с Подробния Устройствен План (ПУП) се определят:

- *конкретното предназначение, допустимите дейности и допустимото застрояване;*
- *максималната плътност на застрояване;*
- *максималната интензивност на застрояване;*
- *минималната свободна дворна площ;*
- *минималната задължително озеленена дворна площ;*
- *начинът и характерът на застрояване;*
- *линиите на застрояване*

Произтичащите от основната цел задачи съответстват на изискванията на действащата в страната нормативна уредба за устройство на територията и обхващат следните приоритети:

- Определяне на разположението и вида на съоръженията на инфраструктурата;
- Опазване на естествения вид на територията.
- Определяне на режима на устройство на територията
- Ново зониране с оглед обезпечаване на дейности, които не са били развити

За реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ се предвиждат следните етапи:

- Одобряване на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ. Одобреният ПУП-ПЗ ще бъде основание за издаване на визи за проучване и проектиране в съответствие с чл. 140 от ЗУТ;
- Изготвяне на инвестиционни проекти;
- Изготвяне на работен проект и ПУП-ПП за трасето за присъединяване към електропреносната /електроразпределителната/ мрежа и връзката с подстанцията в Промишлена зона юг, гр. Кърджали;
- Издаване на разрешително за строеж;
- Строеж на ФЕЦ;
- Въвеждане в експлоатация;

Срокът за експлоатация на фотоволтаичният парк е определен за 25-30 години.

В ***Приложение № 2*** на Доклада за ЕО са представени проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

1.5. ВРЪЗКА НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

Връзка с проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ имат следните планове, програми и стратегии на глобално, европейско, национално, регионално и местно (общинско) ниво:

- ***Програма за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации „Да преобразим света“.***

Програмата за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации „Да преобразим света“ и включените в нея 17 глобални цели за устойчиво развитие, които могат да бъдат разглеждани като световната пътна карта за постигане на устойчиво развитие през това десетилетие. Програмата и целите са същевременно и рамка на националните политики за развитие, а самата *Национална програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030* представлява отговорът на правителството за тяхното изпълнение.

Две от глобалните цели за устойчиво развитие – 7 „Възобноваема енергия“ и 13 „Борба с климатичните промени“ имат пряка връзка с проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, като реализирането на плановете ще е с принос към изпълнението им.

- ***Европейска Зелена Сделка (Европейски зелен пакт)***

Изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда са заплаха за самото съществуване на Европа и света. За да да бъдат преодоляни тези предизвикателства, Европейският зелен пакт ще допринесе за превръщането на ЕС в модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, при което:

- до 2050 г. да няма нетни емисии на парникови газове
- икономическият растеж ще бъде отделен от използването на ресурси
- нито един човек или регион няма да не бъде изоставен.

Постигането на тези цели ще изисква действия от всички сектори на нашата икономика, включително инвестиране в екологично-чисти технологии, декарбонизиране на енергийния сектор, гарантиране на по-добра енергийна ефективност на сградите или въвеждане на по-чисти форми на частен и обществен транспорт. Важно значение за постигане на тези цели има поставеното като задължително намаление на емисиите на парникови газове във всяка държава членка, и приноса на регионите към прехода от изкопаеми горива от възобновяеми източници.

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ се изготвят за реализиране на фотоволтаична електроцентрала, с което същите имат принос и са в съответствие с актуалните цели и политики на ЕС по отношение на климата.

- ***Решение на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околна среда до 2030 г. (Осма програма за действие на ЕС за околната среда до 2030 г.)***

Програмата си поставя за цел да ускори екологичния преход по справедлив и приобщаващ начин, а дългосрочната ѝ цел до 2050 г. е „Да живеем добре в пределите на нашата планета“.

Шестте тематични приоритетни цели на програмата са свързани с намаляването на емисиите на парникови газове, адаптирането към изменението на климата, модела на растеж с възстановяване, амбицията за нулево замърсяване, опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и намаляването на основните последици за околната среда и климата, свързани с производството и потреблението.

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са с пряк принос за намаляване на емисиите на парникови газове от сектора на енергетиката, и в частност – енергопроизводството.

- ***Съобщение на Европейската комисия „Чиста планета за всички. Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“***

Пътят към икономика с нулеви нетни емисии на парникови газове би могъл да се основава на съвместни действия в съответствие с набор от седем основни стратегически градивни елемента:

- Максимално увеличаване на ползите от енергийната ефективност, включително от сградите с нулеви емисии;
- Въвеждане в максимална степен на възобновяемите енергийни източници и максимално увеличаване на използването на електроенергия за пълно декарбонизиране на енергийните доставки за Европа;
- Постигане на чиста, безопасна и свързана мобилност;
- Наличието на конкурентоспособна промишленост на ЕС и кръгова икономика като ключов фактор за намаляване на емисиите на парникови газове;
- Развиване на адекватна интелигентна мрежова инфраструктура и междусистемни връзки;
- Пълноценно реализиране на предимствата на биоикономиката и създаване на въглеродни поглътители от основно значение;
- Премахване на оставащите емисии чрез улавяне и съхранение на CO_2.

Чрез реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ще се увеличи делът на произвежданата нискоемисионна енергия, като това ще намали емисиите на парникови газове и ще спомогне за смекчаване на изменението на климата.

- ***Националната програма за развитие България 2030***

Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи, детерминиращ визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното

управление, включително техните териториални измерения. Документът определя три стратегически цели, за чието изпълнение групира правителствените намерения в пет области (оси) на развитие и издига 13 национални приоритета.

- П1 Образование и умения
- П2 Наука и научна инфраструктура
- П3 Интелигентна индустрия
- П4 Кръгова и нисковъглеродна икономика
- П5 Чист въздух и биоразнообразие
- П6 Устойчиво селско стопанство
- П7 Транспортна свързаност
- П8 Цифрова свързаност
- П9 Местно развитие
- П10 Институционална рамка
- П11 Социално включване
- П12 Здраве и спорт
- П13 Култура, наследство, туризъм

При прехода към нисковъглеродна икономика усилията ще бъдат насочени към устойчиво управление и използване на природните ресурси, позволяващо задоволяване на нуждите на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост. Ще продължат и усилията за намаляване на енергийната интензивност на икономиката чрез изпълнението на мерки, насочени към подобряване на енергийната ефективност в предприятията и домакинствата и насърчаване нарастването на дела на енергията от възобновяеми източници.

Процесът на преминаване към енергетика с ниски нива на вредни емисии изисква повишаване на енергийната ефективност, увеличаване използването на енергия от възобновяеми източници, производство на зелен водород, подобряване на енергийното управление.

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са с пряк принос към постигане на Приоритет 4 Кръгова и нисковъглеродна икономика.

- ***Национална стратегия за околна среда и план за действие до 2030г.***

Стратегическата рамка включва четири приоритета, за всеки от които са дефинирани стратегически цели, области на действие, индикатори за измерване на промяната, необходими ресурси и очаквани резултати. Приоритетите са:

1-Възстановяване на природния капитал. Устойчиви общности и екосистеми

2-Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване

3-Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени
4-Управление за ускорено постигане на целите за околната среда.

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са с пряк принос към Приоритет 3, към който в стратегията е включена стратегическа цел за ограничаване на емисиите на парникови газове и конкретна област на действие за ускорено внедряване на ВЕИ.

- ***Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) на Република България 2021-2030 г. (актуализиран проект, 2024 г.)***

С проекта на плана се определят основните цели и мерки за осъществяване на националните политики в областта на енергетиката и климата, в контекста на европейското законодателство, принципи и приоритети за развитие на енергетиката. Основните цели, заложени в ИНПЕК са:

- стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката;
- развитие на конкурентоспособна и сигурна енергетика;
- намаляване зависимостта от внос на горива и енергия;
- гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.

Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. определя националните общи и конкретни цели в следните измерения:

- Измерение „Декарбонизация“;
- Измерение„ Енергийна ефективност“;
- Измерение „Енергийна сигурност“;
- Измерение „Вътрешен енергиен пазар“;
- Измерение „Научни изследвания, иновации и конкурентоспособност“

Националните приоритети в областта на енергетиката могат да бъдат обобщени, както следва:

- повишаване на енергийната сигурност и диверсификация на доставките на енергийни ресурси;
- развитие на интегриран и конкурентен енергиен пазар;
- използване и развитие на енергията от възобновими източници, съобразно наличния ресурс, капацитета на мрежите и националните специфики;
- повишаване на енергийната ефективност чрез развитие и прилагане на нови технологии за постигане на модерна и устойчива енергетика;
- защита на потребителите чрез гарантиране на честни, прозрачни и недискриминационни условия за ползване на енергийни услуги.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са в съответствие и с принос към приоритета за използване и развитие на енергията от възобновими източници.

- ***Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южен централен район 2021-2027 г.***

Визията, заложена в стратегията е: *Южен централен регион – привлекателно място за живеене, бизнес и туризъм, с по-добри условия за комуникация и съхранено природно и културно наследство*. За постигането ѝ са определени три стратегически приоритета:

1. Засилване на конкурентните позиции на Южен централен регион чрез инвестиции във факторите на растеж.

2. Подобряване на социалната и екологична среда на Южен централен регион.

3. По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата в Южен централен регион.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ще са с принос за Приоритет 2 с включена *специфична цел 2.2. Изграждане на екологосъобразна инфраструктура. Ориентиране към по-зелена, нисковъглеродна икономика*, където е описано развитието на ВЕИ, което ще се ориентира към децентрализирано производство на енергия. Въвеждането на ВЕИ е описано и към планираните дейности по Приоритет 3*, специфична цел 3.2.2. Подобряване на жизнената среда на селнските райони (там попадат проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ).*

Във връзка с горното, ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са с принос към изпълнението на стратегията.

- ***План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнобеломорски район за басейново управление за периода 2022-2027 г.***

Планът за управление на речните басейни в Източнобеломорски район за басейново управление е изготвен в съответствие с изискване на Закона за водите и Рамковата директива за водите и се актуализира на всеки шест години. Има за основна цел постигане на дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда. Определената обща цел за всички водни тела е постигане на добро състояние/ потенциал, като се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието.

Към момента се прилага ПУРБ от трети цикъл за периода 2022-2027 г.

Реализацията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не е свързана и не предвижда водовземане от повърхностни или подземни води, заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти или дейности, които могат да създадат опасност от замърсяване на подземни води, и не е пряко свързана с водовземане и/или ползване на воден обект. Оценката на начина на съобразяване на проекта на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ с ПУРБ периода 2022-2027 г. е направено в съответните части по компонент „Води“ на Доклада за ЕО.

- ***План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район за басейново управление на водите 2022-2027 г.***

ПУРН е изготвен в изпълнение на изискване на Закона за водите, в който са транспонирани изисквания на Европейската директива за наводненията. Той съдържа създадената рамка за оценка и управление на риска от наводнения и намаляване на

неблагоприятните последици от тях върху човешкото здраве, околната среда и културното наследство. Към момента действа ПУРН-втори цикъл за периода 2022-2027 г.

ПУП-ПЗ не попада в район със значителен потенциален риск от наводнения, съгласно ПУРН 2022-2027 г. В Програмата от мерки на ПУРН няма заложени конкретни мерки, касаещи ЧИОУПО и ПУП-ПЗ. Проектите на ЧИОУПО и ПУП- ПЗ не противоречат на определените в ПУРН цели и мерки, като съобразяването им с ПУРН за периода 2022-2027 г. е анализирано и оценено в съответните части по компонент „води“ на Доклада за ЕО.

- ***План за интегрирано развитие на Община Кърджали за периода 2021-2027 г.***

Планът формулира следната визия за развитие: *Община Кърджали: зелена столица на толерантността – МИНАЛО, НАСТОЯЩЕ И БЪДЕЩЕ ЗАЕДНО ЗА КЪРДЖАЛИ! Използвайки развитието на високотехнологичната (респ. зелена и устойчива) икономика и туризъм, чрез съхранението на природното и културно-историческо наследство, Общината да затвърди своето място на център на стабилност и център за устойчив и балансиран икономически /индустриален и земеделски/ растеж, създаващи една по-устойчива и по-добра жизнена среда на своите жители с ориентир към чиста и зелена природа.*

За постигане на визията са идентифицирани следните стратегически цели:

1. Постигане на балансиран икономически растеж, основан на конкурентните предимства на община Кърджали, в контекста на устойчивата (зелената) икономика, дигиталната трансформация и Индустрия 4.0.

2. Повишаване качеството на живот, подобряване на жизнената среда и изграждане на модерна инфраструктура, в съответствие с установените екологични стандарти.

3. Оползотворяване на природните ресурси и развитие на туристическия потенциал на община Кърджали.

В плана са съобразени европейските цели за намаляване на енергийното потребление и увеличаване на делът на ВЕИ. Съгласно плана, *община Кърджали ще продължава да работи по прилагането на мерки за намаляване на изменението на климата, в т.ч. в направление: Внедряване на източници на възобновяема енергия на територията на общината,* за което пряк принос ще има реализацията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

- ***Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива в Община Кърджали за периода 2022 – 2031 г.***

Програмата е структурирана в приоритети:

1. Намаляване на консумацията на доставена енергия в общинският сграден фонд, чрез прилагане на възобновими източници на енергия.

2. Намаляване на консумацията на доставена енергия от системите за улично осветление и парково осветление, чрез прилагане на възобновими източници на енергия.

3. Намаляване на консумацията на доставена енергия в частния сектор (жилищен и стопански), чрез използване на възобновими енергийни източници.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ се изготвят с цел реализиране на ФЕЦ в границите на общината, което е с косвен принос към приоритетите, но с пряк принос към намаляване на емисиите от CO_2 при производството на електроенергия.

- ***Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива в Община Кърджали за периода 2022-2024г.***

Програмата е структурирана със същите приоритети като дългосрочната програма.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ се изготвят с цел реализиране на ФЕЦ в границите на общината, което е с косвен принос към приоритетите, но с пряк принос към намаляване на емисиите от CO_2 при производството на електроенергия.

- ***Актуализация на програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Кърджали по показател ФПЧ$_{10}$ и ПАВ 2021-2025г) и План за действие към програмата***

Програмата включва мерки, разделени в пет приоритета:

- Приоритет 1. Намаляване на емисиите от битовия и обществен сектор, отопляващ се с твърдо или течно гориво –
- Приоритет 2: Намаляване на емисиите на ФПЧ$_{10}$ от промишлената дейност
- Приоритет 3. Намаляване емисиите от транспорта
- Приоритет 4: Намаляване на праховите емисии от уличните платна и откритите площи
- Приоритет 5: Намаляване на емисиите в резултат на провеждане па строително ремонтни дейности

Отношение към реализацията на настоящия план имат мерки **KD-a-22** и **KD-a-24**:

KD-a-22: Продължаване на дейностите по редовния контрол на взетите необходими мерки при извършване на строително ремонтни дейности с цел ограничаване разпространението на прах (екраниращи платна, измиване на камионите когато колелата са кални преди напускане на обекта, оросяване и др.) - при установяване на нарушение община Кърджали съставя предписания за предприемане на незабавни мерки за привеждане на дейностите в съответствие с нормативната уредба.

KD-a-24: Контрол на изхвърлянето на строителни отпадъци с оглед избягването на формиране на нерегламентирани сметища - община Кърджали извършва регулярни и извънредни проверки за предотвратяване на изхвърлянето на строителни отпадъци на неразрешени за това места.

Мерките са относими за етапа на строителство на ФЕЦ и следва да бъдат спазвани.

- ***Общ устройствен план на Община Кърджали***

Община Кърджали има действащ Общ устройствен план /ОУП/, приет с Решение № 203/08.08.2019 г. на Общински съвет Кърджали, обнародвано в ДВ, бр.72 от 13.09.2019г. Имотите, предмет на настоящите устройствени планове, са означени в действащия ОУП като

„земеделски територии – необработваеми земи“ – **Фиг. 1.5-1**. В тази връзка, за целите на последващо изграждане на ФЕЦ в имотите се налага процедирането на настоящото ЧИОУП и ПУП-ПЗ.

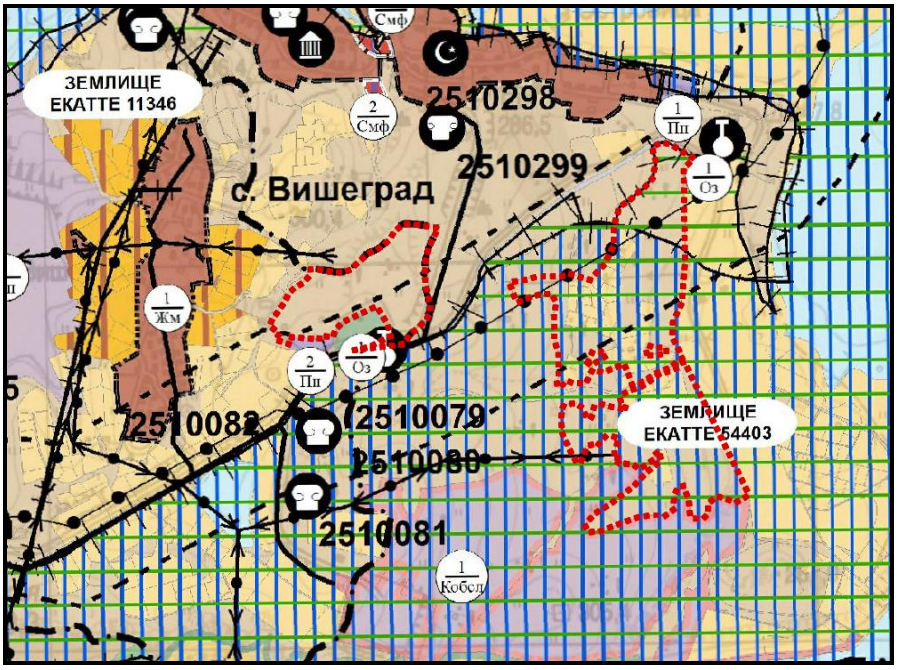

Фиг. 1.5-1. *Извадка от действащия ОУП на община Кърджали с означено местоположение на имотите, предмет на ЧИОУП (с червени контури)*

С процедираното ЧИОУПО, за имотите ще бъдат обособени устройствени зони Пп (предимно производствени зони) – показано на ***Фиг. 1.1-1*** по-горе. Общата площ на имотите е 31,6736 дка (от общо 225 434 дка земеделски земи на територията на общината), или земеделските земи на територията на общината ще намалеят с 0,014%, за сметка на увеличение със същата площ на предимно производствените зони.

*Анализът в **т. 1.5** показва, че проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са с принос за постигане на цели от относимите стратегии, планове и програми на всички нива, като не влиза в противоречие с тях.*

2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

2.1.КЛИМАТ

Съгласно физикогеографското райониране на България (*по Петров, 1997 г.*) територията на община Кърджали попада в Южнобългарската планинско-котловинна област и Източнородопската подобласт. Тази област се характеризира предимно с нископланински и

хълмист релеф и увеличаване на надморската височина от север на юг. Релефът е нископланински хълмист със средна надморска височина от 329 m. Град Кърджали и общината са разположени в Ардинската подобласт. Тази подобласт обхваща долината на р. Арда, която се простира по паралела и е характерна с редуващите се долинни разширения и къси проломи. Територията на общината от 574.7 km^2 , което е 20 % от територията на Област Кърджали и 0.51 % от територията на страната. Според климатичната класификация на Събев и Станев (“Климатични райони на България и техния климат” 1959 г.) районът на Кърджали попада в Континенталносредиземноморската климатична област, Южно-българската климатична подобласт, Климатичният район на Източно-родопските речни долини (до 400 m н. в.) и Източнородопския нископланински климатичен район (400 – 1000 m н. в.). Климатичните особености за района се определят, както от разположението на България в умерените ширини на северното полукълбо, така и от орографията на района с характерните елементи от топографията и релефа на Източните Родопи. Особеностите на релефа и надморската височина, наклон и изложение на скатовете оказват влияние на разпределението на топлината, светлината, количеството на валежите и влагата, ветровата картина и разпространението и разсейването на замърсяванията на атмосферния въздух. Най-типичните черти на континентално-средиземноморският климат са топлата и много валежна, но безснежна зима и слънчевото, горещо и много сухо лято. Зимните условия, макар и по-благоприятни от тези в континенталната климатична област на страната, се задържат по-сурови от тези в същинската Средиземноморска област.

Според преобладаващата растителност, климатът тук може да се счита само като преходен към ареала на истинския средиземноморски климат. През зимата характерът на времето тук е в тясна зависимост от поведението на средиземноморските циклони, по-голямата част от които преминава през България или в близост на юг от нея. Главните особености в тази климатична област, а именно сравнително по-топлата и значително по-валежната зима са резултат именно на непосредственото влияние на средиземноморските циклони, подсилено до голяма степен и под въздействието на орографията. През студеното полугодие разглежданият район попада сравнително често в централната част и топлия сектор на тези циклони, в сравнение с по-северните части на страната.

Същевременно застудяванията вследствие на студените континентални нахлувания по гребените на антициклони от сектора север-изток, засягат относително слабо общината, а често дори не влияят на времето. По тази причина районът е със значително по-топла зима, в сравнение с другите части на страната. Като цяло засилената циклонична дейност по средиземноморския полярен фронт, проявяваща се през втората половина на есента, довежда до утвърждаване на добре изразен късноесенен-раннозимен максимум на валежите. През лятото цялата субтропична част на Европа е под влиянието на гребени или ядра на Азорския антициклон, което води до установяването на стабилно безоблачно, горещо и сухо време.

Характерна особеност на атмосферната циркулация е, че придвижването както на циклоните, така и на антициклоните, пренасящи хладен и влажен атлантически въздух, протича по траектории засягащи по-северните части на Балканския полуостров. В резултат на това, в по-южните части студените нахлувания се проявяват по-слабо както по отношение на температурата, така и по отношение на облачността. От друга страна облачните системи по тези фронтове претърпяват добре изразено размиване при преминаването на въздушния поток от сушата към морето. В резултат на тези фактори се наблюдава съществено различие в летните условия в поюжните и по-северните части на Балканския полуостров.

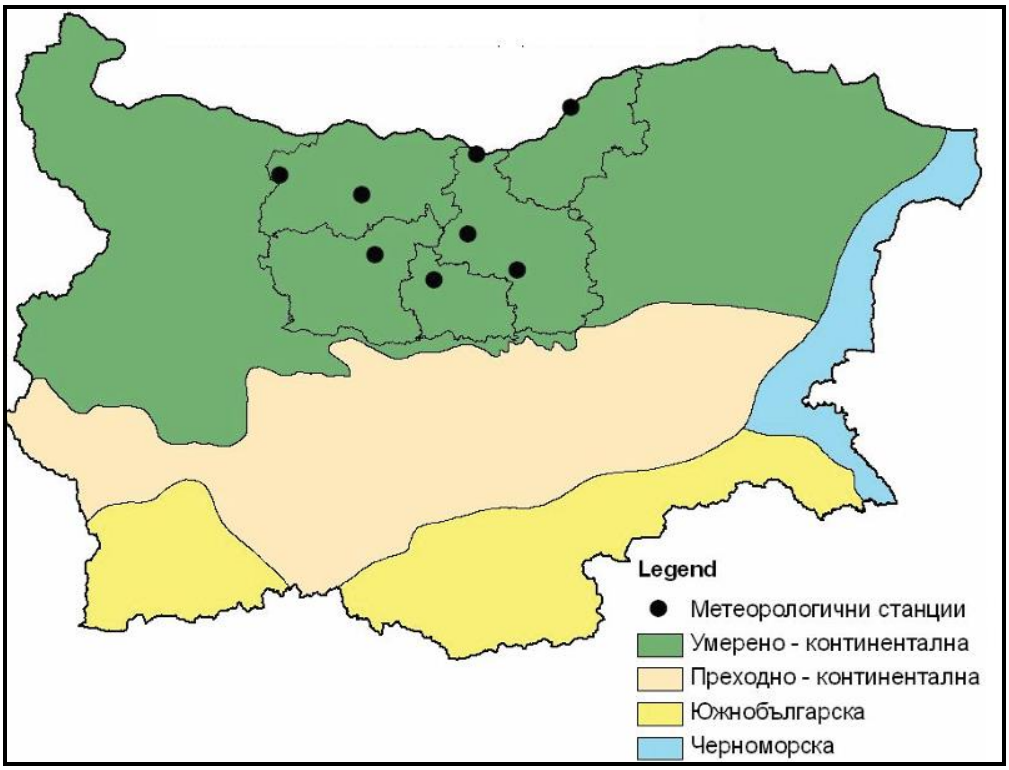

Фигура 2.1-1. *Климатично райониране на България – подобласти по Събев и Станев /1959 г./*
Източник: Национален институт по метеорология и хидрология, Българско списание по метеорология и хидрология, http://global-change.meteo.bg/files/2015/00_BJMH_2015_05.pdf

Температура на въздуха

Зимата в района на Източнородопските речни долини се отличава със своята мекота. Средните януарски температури в целия район са положителни, като по-склоновете където става оттичане на студен въздух януарската температура е между 0,5 и 1,5°. През януари в района има около 17-18 дни със средни температури над 0°. На фона на тези меки зимни условия понякога се случват и доста силни застудявания. При такива ситуации в ниските части понякога се наблюдават температури и до 24-27° под нулата, като същевременно по склоновете температурите не са спадали под 16-17° под нулата.

Лятото е сухо, слънчево и горещо. Средните юлски температури са между 23°C и 25°C, като в 7 8 дни средната дневна температура е над 25°C. В ниските части на Маричината низина такива температури се наблюдават през 14-15 дни. В условията на горещи вълни температурите на въздуха могат да надхвърлят 42°C. Средномесечните температури, както и максималните и минималните температури, са представени в ***Таблица 2.1-1:***

Таблица 2.1-1. *Средномесечни, средномесечни максимални и средномесечни минимални температури на въздуха, °C*

Месеци												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Средномесечна температура на въздуха, °C												
0,8	3,0	6,2	12,0	16,8	20,5	23,4	23,1	18,7	13,2	8,4	3,4	12,2
Средномесечни максимални температури на въздуха, °C												
5,2	8,0	11,9	18,2	23,3	27,1	30,7	30,7	26,3	19,6	13,3	7,8	18,5
Средномесечни минимални температури на въздуха, °C												
3,0	-1,0	1,3	6,0	10,4	13,8	16,0	15,3	11,7	7,7	4,3	0,3	7,0

На ***Фигура 2.1-2*** по-долу се вижда годишния ход на температурата. Крайните дати за последния пролетен мраз в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са от края на втората десетдневка на март до края на април. Най-рано есенен мраз може да се наблюдава в края на септември, а най-късно – в края на ноември.

По налични данни районът се характеризира с 20,3 дни с инверсии средно в годината (около 5,5%). Инверсията достига максимална височина 200 м. Предпоставка за термични инверсии е котловинния релеф на района и високия процент дни с тихо време (58,7%), което прави района средно благоприятен по отношение на условията за възникване на инверсии.

Валежи и влажност на въздуха

Зимата е периодът с най-голяма сума на валежите, като обилността на валежите е най-голяма в началото на зимата и в края на есента. В района са измервани денонощни валежи, превишаващи 100 мм. Първите снеговалежи формиращи снежна покривка средно се наблюдават в средата на декември. Снежната покривка обаче е краткотрайна. След нея снежна покривка се образува още няколко пъти, но рядко се задържа 5-6 дни. Броят на дните със снеговалеж е около 20-30. Максималната снежна покривка достига до 30 cm.

Фигура 2.1-2. *Среднодневни максимални и минимални температури и количество на валежите*

През целия летен сезон се набират само около 110-130 mm валеж. Годишният валеж е до около 650-800 mm. През годината се наблюдават средно 33-34 интензивни валежа. През зимните месеци относителната влажност на въздуха в района е над 80%, а през преходните сезони около и над 70%, което се дължи и на яз. Студен кладенец. Най-ниска е влажността през лятото, като през м. август показателят пада под 60%.

Таблица 2.1-2. *Влажност на въздуха и валежи*

Месеци												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Средномесечна относителна влажност на въздуха, %												
83	78	74	68	69	67	60	57	66	75	81	83	72
Средномесечна сума на валежите, мм												
68	53	50	54	70	69	39	30	32	62	76	82	687
Средномесечен и годишен максимален денонощен валеж, еднократно мм												
22	20	18	19	22	25	18	17	16	25	29	27	49

Слънчево греене и облачност

Разглежданият район е един от най-слънчевите в страната. От май до септември в района има 1376 часа **слънчево греене**, а през зимата 166 часа. Общо през годината средно има около 2249 часа слънце. През лятото средно до около 50% от дните са ясни и има само около 1-3 мрачни дни.

Таблица 2.1-3. *Средномесечна и средногодишна продължителност на слънчевото греене, часове*

Месеци												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Средна продължителност на слънчевото греене, часове												
79	109	146	191	225	261	322	318	250	167	103	78	2249

На ***Фиг. 1.2-2 и 1.2-3*** по-горе е показано разпределението на слънчевата радиация и енергия на територията на страната. От тях става ясно, че избраните имоти, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, са изключително подходящи за изграждане на соларни паркове.

Средната месечна обща **облачност** през зимните месеци е под 7 бала, а през лятото под 5 бала. Най-ниска средна месечна обща облачност има в края на лятото и началото на есента, когато е около и под 3 бала.

Таблица 2.1-4. *Облачност*

Месеци												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Средномесечна и обща годишна облачност, дни												
6,6	6,2	6,2	5,4	5,2	4,5	3,1	2,7	3,2	4,9	6,3	6,7	5,1
Средномесечен и средногодишен брой на ясните дни, по обща облачност												
3,4	4,2	4,5	4,5	3,9	6,4	12,2	15,3	12,5	8,0	4,0	3,5	82

Средната облачност през юли е в границите 2-3 бала при 16-17 ясни дни (облачност 8 бала).

Мъгла

Общият брой на дните с мъгла през зимното полугодие (м. X - III) е 19,1, а през лятното полугодие (м. IV- IX) -1,1. Максимален брой дни с мъгла 20,3 дни в годината.

Таблица 2.1-5. *Дни с мъгла, брой*

Месеци												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Дни с мъгла, брой												
4,9	2,1	0,9	0,9	0,1	0,2	0,1	0,0	0,4	2,2	4,4	4,7	20,3

Вятър

Ветровете в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са със скорости около 1,5-2,2 м/с.

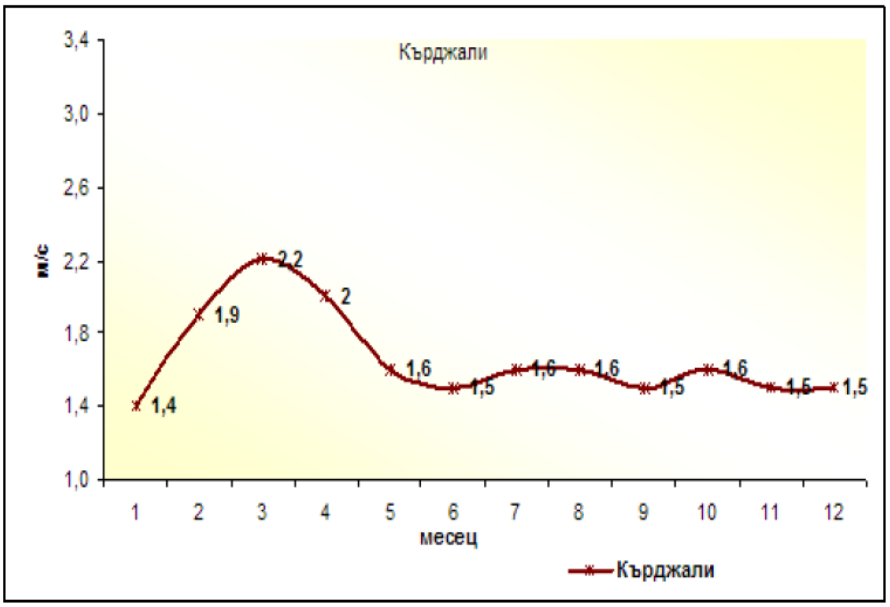

Фиг. 2.1-3. *Годишен ход на скоростта на вятъра, ХМС Кърджали*

Преобладават северните (42%) и северно-североизточни ветрове (35%). Тихото време (скорост на вятъра под 1 м/с) е с висок относителен дял в годината – средно 58,7 % от дните в годината. Тихото време преобладава през зимните месеци (63-66 %), когато могат да се очакват и инверсионни състояния на атмосферата с мъгли.

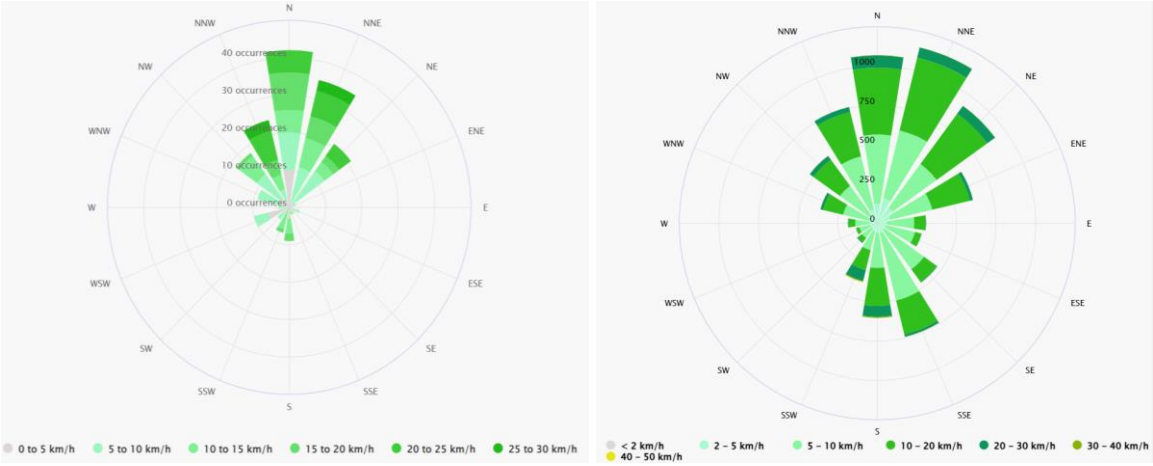

Фиг. 2.1-4. *Годишни рози на вятъра, с. Островица (ляво) и с. Вишеград (дясно), изт. meteoblue.com*

Условия за разсейване на атмосферни замърсители:

На база на средногодишния ход на вятъра се вижда, че през четири от месеците на отоплителния сезон (октомври, ноември, декември и януари) условията са неблагоприятни за

разсейването на замърсителите, пречат на естествените способности на атмосферата за самоочистване. и през този период могат да се очакват проблеми с качеството на атмосферниявъздух.

Максималният самопречистващ потенциал на атмосферата (по сумата на валежите) е през зимния (ноември – януари) и пролетно-летния (май – юни) сезон. Най-високата относителна влажност на въздуха е от ноември до февруари. Тогава и средният брой на дните с мъгла е най-висок.

Районът се характеризира с благоприятна ситуация по отношение на инверсионни явления – само 20,3 дни средно в годината (около 5,5 %) се характеризират с температурни инверсии, при това с незначителна мощност на височината на приземната инверсия, достигащи максимално до 200 м. Този извод обаче не може да се счита за еднозначен, тъй като котловинният релеф на района и високият процент на дни с тихо време (58,7 %) са предпоставка за термични инверсии.

Като най-неблагоприятен фактор от метеорологичните условия е относително големият брой на дните през годината с ниска скорост на вятъра.

Обобщение:

Климатичните условия, в т.ч. последиците от изменението на климата не налагат ограничения по отношение на предвижданията на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ.

2.2 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивата на концентрациите на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху разсейването или задържането на замърсителите в атмосферния въздух, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и други.

С термина „качество на атмосферния въздух“ (КАВ) се означава състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените замърсители. Атмосферните замърсители са вещества както с естествен, така и с антропогенен произход, които не са постоянна съставка на въздуха.

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой най-често могат да са от секторите промишленост, битово отопление и транспорт.

Съгласно изискванията на националното и европейско законодателство територията на България е разделена на шест района и агломерации (с население над 250 000 души) зоценка и

управление на качеството на атмосферния въздух и тяхната категоризация в зависимост от степента на замърсяване.

Дейността на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ) се регламентира със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД 489/26.06.2019г., в това число: брой, вид на пунктовете, контролирани атмосферни замърсители, методи и средства за измерване.

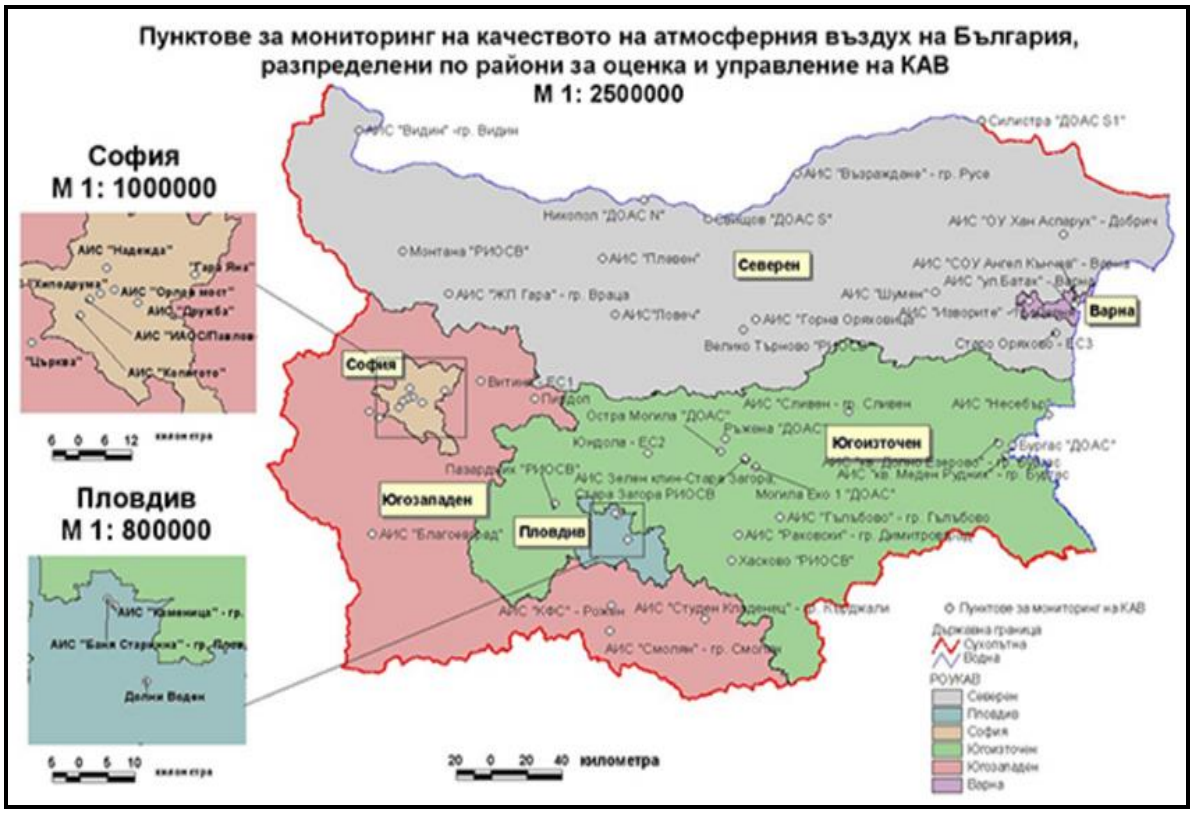

Фиг. 2.2-1. *Карта на райони за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, Източник: ИАОС*

Община Кърджали е включена като Район за оценка и управление на КАВ (РОУКАВ) – Югоизточен.

Източници на замърсяване на атмосферния въздух

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух в района на град Кърджали са промишлеността, транспортът, отоплението (местните битови и обществени източници), хвостохранилищата и др.

Цялата промишленост на град Кърджали е разположена в южната и източната части на града и оформя индустриална зона “Юг” и индустриална зона “Изток”.

Индустриална зона “Юг” е разположена на 3 км от центъра на гр. Кърджали – на изхода на града в посока към гр. Момчилград и е с площ 1 310 000 кв.м. Обхваща следните предприятия: „Теклас България” АД за производство на каучукови изделия за автомобилната промишленост, “Арда-ТМ” ЕООД за производство на инструменти (ключове и манометри), “Формопласт” АД за производство на матрици за пластмасови изделия, АРЗ “Капитан Петко Войвода” АД за ремонт и производство на резервни части и каучукови изделия за автомобили, селскостопанска техника и др.

В индустриална зона “Изток” са разположени: “Хармони 2012” ЕООД (бивш ОЦК-АД, който не функционира от 2011 г.), “Имерис Минералс България” АД за добив по открит способ и преработка на бентонитни глини, перлит и зеолити, “Пневматика-Серта” АД за металообработване и производство на пластмасови изделия, “Монек-Юг” АД за производство на минно и металургично оборудване, “Горубсо-Кърджали” АД – добив и преработка на оловно-цинкови руди и производство на оловен и цинков концентрат, СД “Унитех” за производство на помпи от неръждаема стомана, “Кипс” ЕООД - месопреработване, “Хлебопроизводство” АД, “Минералсувенир”АД за производство на ювелирни изделия и др. На територията на община Кърджали са разположени две хвостохранилища с оператор „Горубсо-Кърджали” АД – хвостохранилище „Кърджали 1” и хвостохранилище „Кърджали 2”. Хвостохранилище „Кърджали 1” е рекултивирано, но от няколко години, след започването на преработка на златосъдържащи руди, дружеството изгражда временни депа за т. нар. „междинен продукт” върху рекултивираната повърхност. Планира се след евентуално стартиране на цианидното извличане на злато този продукт да се преработи отново, а отпадъкът да се депонира върху „Кържали 2”. Хвостохранилище „Кърджали 2” е действащо хвостохранилище, в което до март 2006 г. се е депонирал отпадъка от обогатяването на оловно-цинковите руди, а оттогава досега в него се съхранява междинният продукт от гравитационно обогатяване на златосъдържащи руди.

Замърсяване на района с неорганизирани емисии на прах от хвостохранилището се получава само в случаите на аварийни ситуации с оросителната инсталация в комбинация със сравнително силен вятър.

За извършване на анализа за състоянието на КАВ в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са използвани мониторингови данни за периода 2018- 2024г, с проследяване изменението за периода 2007-2024г., като е направена обобщена(комплексна)оценка.

Наличните резултатите от мониторингови данни са сравнени с нормите на контролираните атмосферни замърсители, определени с националното законодателство по опазване чистотата на атмосферния въздух:

- *Наредба № 11 от 14.05.2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух;*

- Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;

- Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места.

Таблица 2.2.1. *Норми за КАВ, съгласно действащата нормативна уредба*

Вид норма	Показател	Норма	Димензия	Период на осредняване
Средноденонощна норма (СДН)	ФПЧ$_{10}$	50	µg/m3	24 часа
Средногодишна норма (СГН)	ФПЧ$_{10}$	40	µg/m3	1 година
Средночасова норма (СЧН)	Серен диоксид	350	µg/m3	1 час
Средноденонощна норма (СДН)	Серен диоксид	125	µg/m3	24 часа
Средногодишна концентрация (СГН)	Кадмий	5	µg/m3	1 година
Средногодишна концентрация (СГН)	Олово	0,5	µg/m3	1 година

Система за мониторинг – пунктове за мониторинг на КАВ

На територията на община Кърджали е разположен един пункт за мониторинг- АИС „Студен кладенец“ с координати шир. 41.636078 дълж. 25.379683 (***Фиг. 2.2-2***):

Фиг. 2.2-2. *Карта АИС „Студен кладенец“, Източник: РИОСВ Хасково*

АИС „Студен кладенец“ е градски фонов пункт с обхват ***от 100 m до 2 km*** /съгласно класификацията за градски фонов пункт/, разположен в застроената част на гр. Кърджали, отчитащ влияние на емисии от производствени дейности, емисии от битовия сектор, транспортния сектор. Резултатите от пробовземането (автоматично) се извеждат ежечасно.

Обслужва се от РЛ- Хасково към ИАОС. Атмосферните замърсители, които се следят в посочения пункт за мониторинг са: - ФПЧ$_{10}$;-Pb аер., SO_2, ПАВ, As аер., Cd аер., O_3.

Полицикличните ароматните въглеводороди се образуват в най- голяма степен при ***горивните процеси***, главно при непълно горене на въглища и дизелово гориво. Приносът на групи ***„транспорт“ и „промишленост“*** по отношение на замърсител безно(а)пирен могат да бъдат считани за незначителни.

Съгласно данните от *Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух за периода 2020-2024г.* основният източник на емисии за всички общини в България, включително и община Кърджали е битовото отопление с използването на неефективни печки и котли на твърдо гориво, за които е изчислено, че представляват най-малко 85% от емисиите на ФПЧ$_{10}$.

Мониторинг на атмосферния въздух

<u>Фини прахови частици с размер до 10 микрона (ФПЧ$_{10}$)</u>

Фините прахови частици са основния замърсител на атмосферния въздух. Съставени са от твърди частици, малки водни капчици и допълнително адсорбирани на повърхността им химични вещества (органични съединения, метали и др.). Те се емитират директно при редица естествено протичащи природни процеси, от разнообразни антропогенни дейности (енергетика, транспорт, бит) или се формират вторично като продукт на химически трансформации в атмосферния въздух. Замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ$_{10}$ е предимно през есенно-зимния период.

В община Кърджали основни източници на ФПЧ$_{10}$ са ***промишлеността, битовото отопление и транспорта.***

Промишленост

Емисиите от ***промишлеността с***що се емитират в резултат от различни горивни индустриални процеси. Като цяло дела на сектор „промишленост“, в общата картина на замърсяване с ФПЧ и ПАВ обикновено е далеч по-малък, в сравнение със секторите „транспорт“ и „битово отопление“. Причина за това е, че емисиите от промишлените предприятия се отделят във височина, което благоприятства тяхното разсейване в атмосферата.

Съществуват още няколко групи, източници на емисии на ФПЧ$_{10}$ и ПАВ, които се характеризират като неключови:

- Емисии от строителство и ремонт;
- Емисии от земеделие и животновъдство;
- Емисии от кариери, депа, хвостохранилища, табани и открити складове.

Освен това, промишлените предприятия, чийто производствени мощности попадат в приложение №4 на ЗООС, притежават комплексни разрешителни, в които са разписани максималните дебити на отпадъчните газове и емисионни норми, които е необходимо да се

спазват. Останалите предприятия, които не попадат в обхвата на приложение №4 на ЗООС, но са източник на емисии, подлежат на собствени периодични измервания, както и контролни измервани от компетентния орган по околна среда.

В резултат на извършеното дисперсионно моделиране, (2018 г., *Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на община Кърджали по показатели фини прахови частици и полициклични ароматни въглеводороди 2021-2025 г.*) е направен извод, че ***промишлеността*** в рамките на града ***не причинява*** съществено замърсяване на атмосферния въздух.

Тази информация се потвърждава от следващата фигури, на които е изобразена средногодишната концентрация на ФПЧ$_{10}$ от организираните източници на емисии (промишлеността).

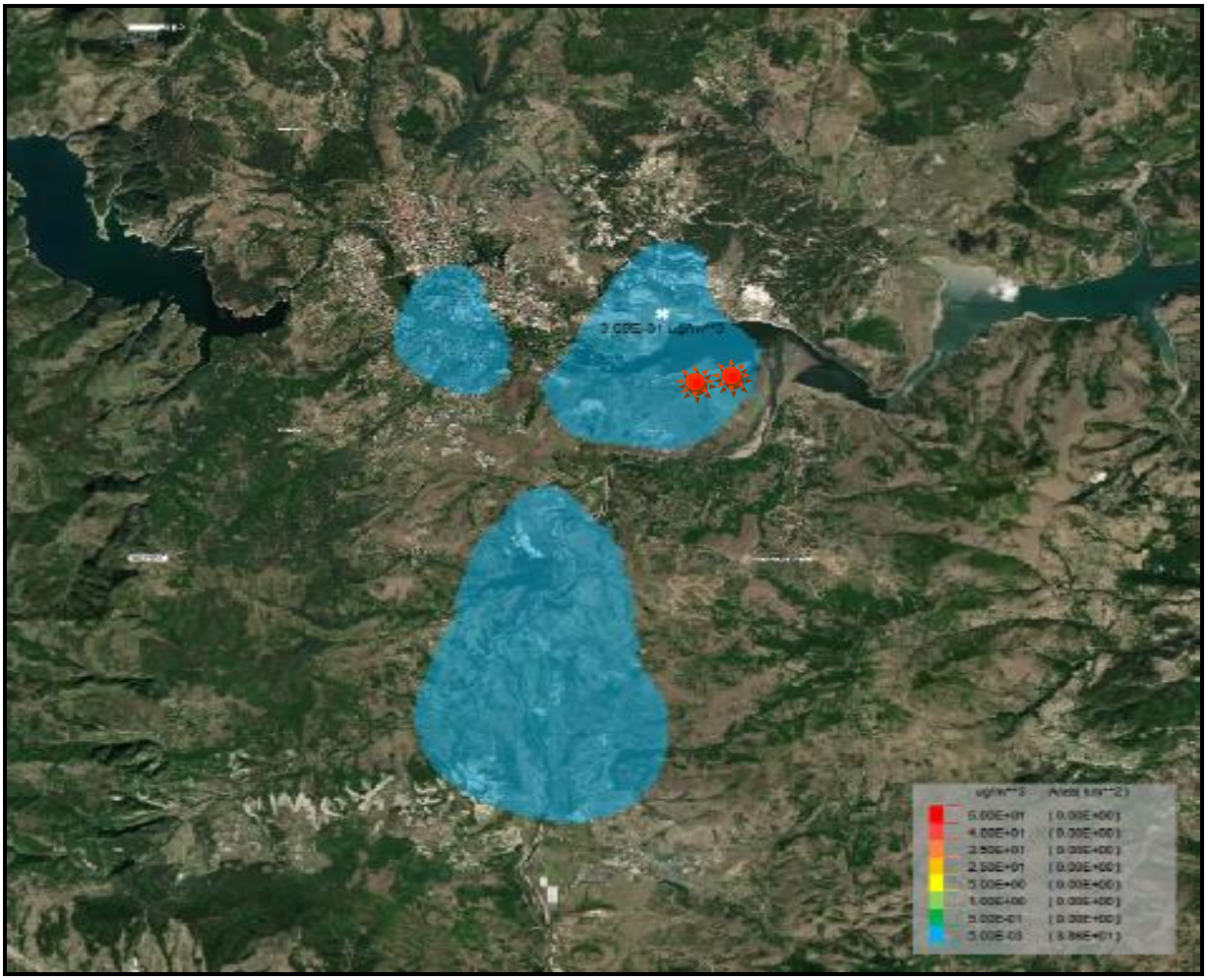

Фиг. 2.2-3 *Причинена от промишлеността средногодишна приземна концентрация на ФПЧ$_{10}$ в АИС „Студен кладенец“ [μg/m^3],Източник Актуализация на програмата за управление на качеството*

на атмосферния въздух на Община Кърджали по показател ФПЧ$_{10}$ и ПАВ 2021-2025г, с посочено приблизителното местоположение на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ( )

Максималната изчислена средногодишна концентрация причинена от промишлеността е 0,3 μg/m^3 (обозначена с бял маркер върху картата). Моделът е отчел тази концентрация в района на „Източна индустриална зона“ в гр. Кърджали, където са разположени и голяма част от изпускащите устройства на предприятието „Имерис минералс България“ АД в града. В АИС „Студен Кладенец“ средногодишната концентрация на ФПЧ$_{10}$ за 2018, причинена от промишлеността е 0,005μg/m3.

Съгласно получените резултати от дисперсионния анализ, ***влиянието на промишлеността*** в гр. Кърджали е със стойност от 0.005 μg/m^3, което се явява около един процент (0.02%) от общото замърсяване с ФПЧ$_{10}$ в общината (*Актуализация на програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Кърджали по показател ФПЧ$_{10}$ и ПАВ 2021-2025г*).

Вследствие на анализираните данни е направено заключението, че промишлеността самостоятелно ***не може да доведе до превишаване на*** ПС на СД НОЧЗ от 50 μg/Nm^3. Зона с превишаване на ГОП и ДОП не се наблюдава. На територията на града концентрациите ФПЧ$_{10}$ от група „промишленост“ се изменят в границите от 0 до 0,3μg/Nm^3.

Битово отопление

На база моделирането за референтната 2018 г е направено заключението, че битовото отопление ***причинява значително замърсяване на атмосферния въздух*** в града (*Актуализация на програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Кърджали по показател ФПЧ$_{10}$ и ПАВ 2021-2025г.*)

От непрекъснатия мониторинг на КАВ се установява, че превишения на нормата за опазване на човешкото здраве на ФПЧ$_{10}$ се случват ***предимно през отоплителния сезон***, което показва значението на отоплението в домакинствата за КАВ. Основна причина за това замърсяване са горивните процеси в битовия, търговския и административния сектор с употребата на твърдо гориво, линейните и подвижните точкови източници на емисии: пътища, магистрали, улична мрежа в населените места, автомобилният транспорт. Принос имат и климатичните условия през есенно-зимния период – безветрие и мъгли.

Неотлежали дърва за огрев или въглища с високо съдържание на пепел и ниска калоричност способстват за високи емисии на ФПЧ$_{10.}$ Количеството емисии се увеличава допълнително, ако горивото е изгорено в по-стари печки и котли, които не са проектирани съгласно изискванията за енергийна ефективност и екодизайн, какъвто е случая са повечето такива уреди използвани в България. Общоприета практика е емисиите отделяни от много на брой малки източници, каквито са отделните домакинства от битовия сектор, да се разглеждат като площни източници.

Няма ***взаимно замърсяване между гр. Кърджали и другите населени места*** в Общината – извън границите на града стойностите ***не надвишават 0,5 μg/m³.***

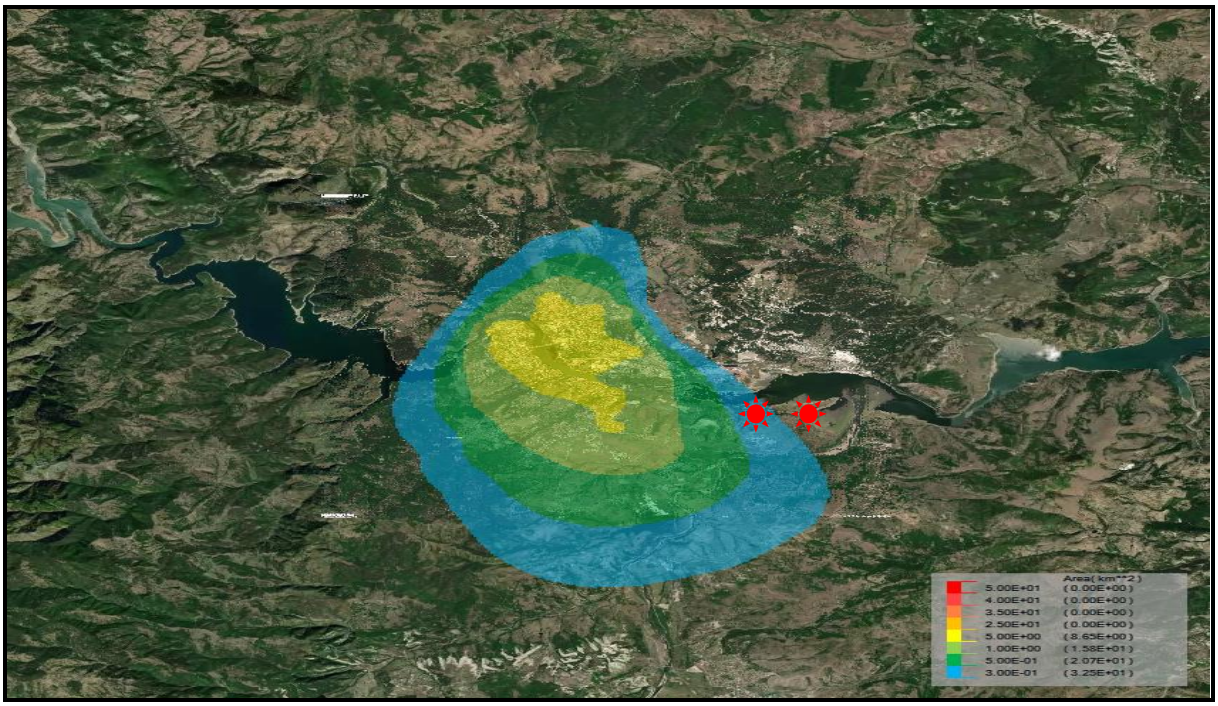

Фиг. 2.2-4. *Причинена от битовото отопление средногодишна приземна концентрация на ФПЧ10 [μg/m³] ., Източник Актуализация на програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Кърджали по показател ФПЧ$_{10}$ и ПАВ 2021-2025г. с посочено местоположение на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ( )*

Транспорт

Приносът на транспорта (двигатели, спирачки и унос) върху замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ$_{10}$ в община Кърджали е 21,93%, което го определя като втория по значимост източник на замърсяване.

При емисиите на ФПЧ$_{10}$ от транспортния сектор преобладават емисиите от дизелови автомобили. Емисиите от първични ФПЧ от автомобилния транспорт са в резултат от непълно изгаряне на гориво в ауспусите на превозните средства, от износването на спирачните накладки, от гумите и от абразията на пътищата. Непълното изгаряне е основния източник, които може да бъде контролиран и които е основно свързан с използването на дизелово гориво, използван от близо 50% от всички леки автомобили, в допълнение към автобусите на обществения градския транспорт, тежкотоварните и лекотоварните автомобили.

Емисиите на ФПЧ от сухопътният транспорт също са в резултат от изгарянето на определени течни горива в ДВГ на автомобилите. През последните години, голяма част от усилията на ЕС са насочени към постепенното намаляване на емисиите на замърсителите, влошаващи качеството на въздуха от пътните превозни средства, чрез подобряване на качеството на горивата и чрез въвеждане на строги норми за емисии от превозните средства. *Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024г.* също разглежда две основни мерки в сектор транспорт:

– проверка на превозните средства при първоначалната им регистрация и по-строги периодични технически прегледи с цел констатиране наличието на DPF филтрите на дизеловите леки автомобили от категория Euro 5 и Euro 6.

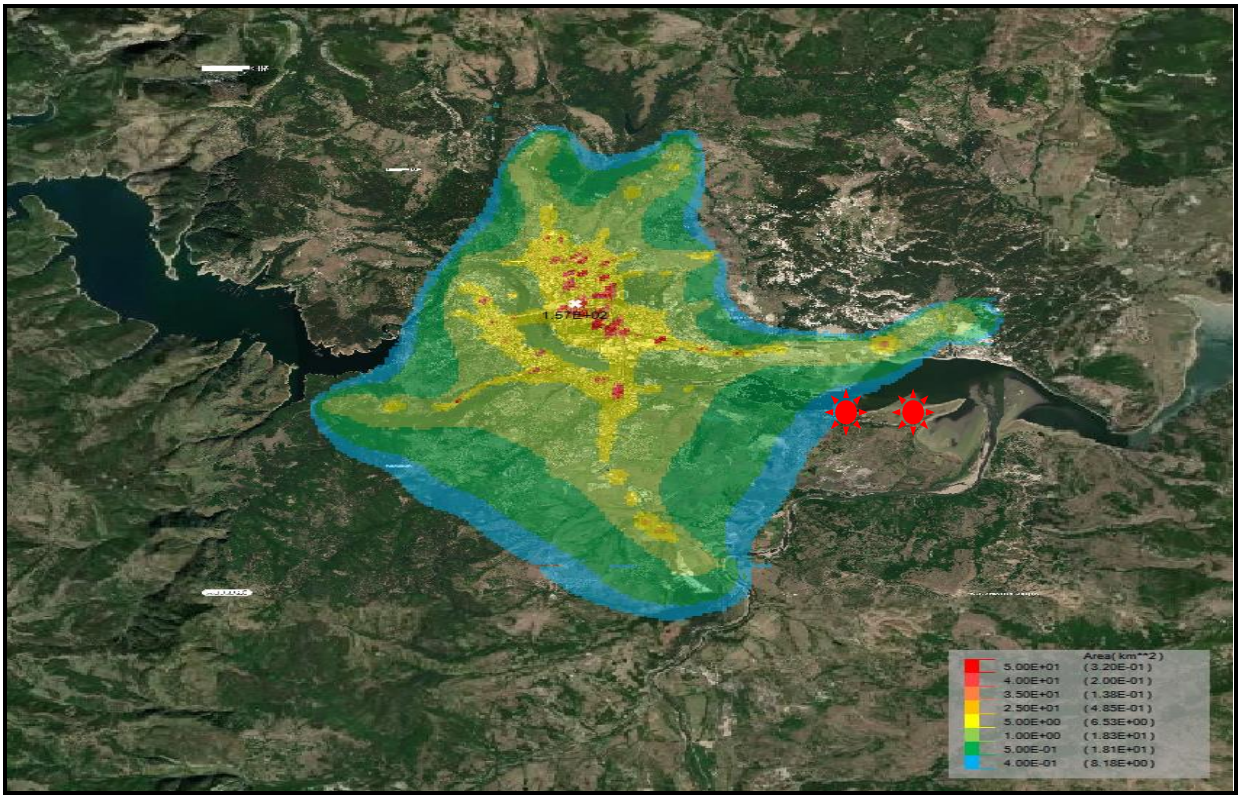

Фиг. 2.2-5 *Средногодишна концентрация на ФПЧ$_{10}$ [μg/m^3] , причинена от група източници „Транспорт“(двигатели, унос и гуми и спирачки“) с посочено местоположение на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ( )*

Проследяване изменението на КАВ (ФПЧ$_{10}$, SO$_2$, оловни аерозили, аерози на кадмий) за периода 2007-2024г

ФПЧ$_{10}$

Данни за КАВ за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г., отчетени от пункт АИС„Студен кладенец“ по показателите: ФПЧ$_{10}$, серен диоксид, оловни аерозоли и аерозоли на кадмий (за всеки показател са представени средномесечна и максимална измерена стойност, средногодишна стойност) са дадени на фигурите по-долу и в ***Таблици 2.2-1*** и ***2.2-2.***

Средномесечните на ФПЧ$_{10}$ в атмосферния въздух, отчетени в пункт АИС за периода януари – декември 2024 г. са представени в на ***Фиг. 2.2-6.***

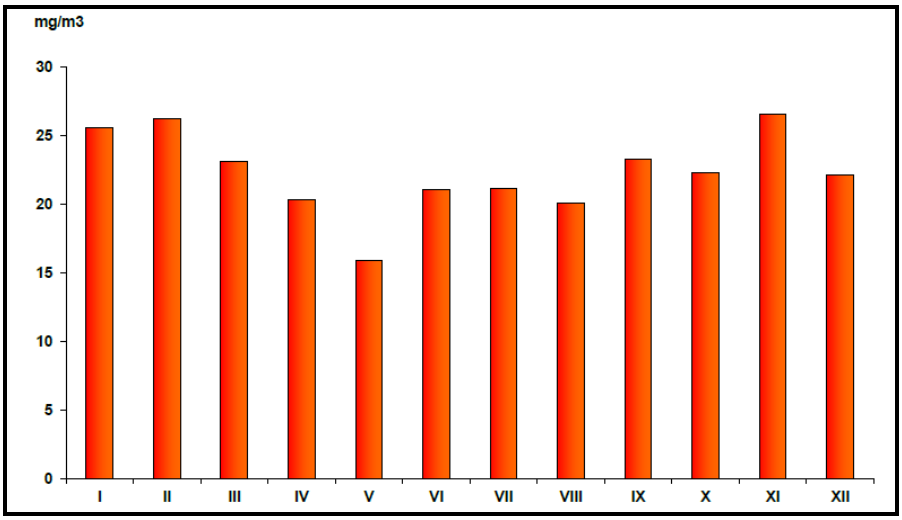

Фиг. 2.2-6. *Средномесечни концентрации на ФПЧ$_{10}$ в атмосферния въздух на пункт АИС в град Кърджали за периода м.януари - м.декември 2024 година*

През 2024 г. са регистрирани 365 средноденонощни стойности на ФПЧ$_{10}$. От тях 7 броя (2%) превишават допустимата норма от 50 μg/m^3. Нормативно се допускат не повече от 35 превишения в рамките на една календарна година. Превишения на ПС за СДН са регистрирани през месеците: януари, март, април, октомври и декември. Максималната средноденонощна стойност е 69,14 μg/m^3, т.е. 1,38 пъти над ПС за СДН. Средногодишнштi концентрации на ФПЧ$_{10}$ в атмосферния въздух за периода 2007-2024г са представени на ***Фиг. 2.2-7.***

За периода 2007-2024 г. се наблюдава намаляване броя на наднормени средноденонощни стойности на ФПЧ$_{10}$.

Таблица 2.2-1. *Средномесечно съдържание на ФПЧ$_{10}$, серен диоксид, оловни аерозоли и аерозоли на кадмий в атмосферния въздух на пункт АИС – Кърджали през 2024 г.*

Година	Концентрация	ФПЧ$_{10}$ µg/m^3	SO_2 µg/m^3	Pb µg/m^3	Cd ng/m^3
2007	средногодишна	41,9	45,8	0,800	73,000
	максимална	-	1544,7	10,850	1278,000
2008	средногодишна	44,0	46,1	0,540	42,000
	максимална	138,8	1353,7	3,930	333,000
2009	средногодишна	43,8	49,8	0,830	40,000
	максимална	372,6	1683,0	21,300	749,000
2010	средногодишна	42,7	31,8	1,025	25,400
	максимална	244,1	1516,6	17,530	334,000
2011	средногодишна	53,7	30,0	1,729	28,000
	максимална	269,6	172,1	34,989	832,000
2012	средногодишна	40,6	14,2	0,094	1,811
	максимална	264,3	230,0	4,300	181,600
2013	средногодишна	39,76	10,76	0,0181	0,6613
	максимална	220,03	80,9	0,1300	6,7000
2014	средногодишна	38,27	12,3	0,0183	0,5511
	максимална	115,79	129,8	0,1800	5,0000
2015	средногодишна	37,49	10,19	0,0254	0,7089
	максимална	159,46	38,30	0,3300	3,3000
2016	средногодишна	37,79	6,46	0,0183	0,6297
	максимална	211,36	39,42	0,170	14,00
2017	средногодишна	34,81	6,72	0,019	0,43
	максимална	155,20	93,78	0,330	3,70
2018	средногодишна	32,59	11,71	0,016	0,38
	максимална	58,01	26,02	0,037	4,30
2019	средногодишна	28,4	10,3	0,012	0,3956
	максимална	92,1	41,9	0,124	2,4200
2020	средногодишна	27,76	11,88	0,0095	0,3395
	максимална	192,80	52,41	0,0510	6,0000
2021	средногодишна	-	11,17	0,0089	0,2301
	максимална	58,57	63,37	0,0450	2,1000
2022	средногодишна	23,33	6,81	0,0115	0,2509
	максимална	79,64	35,74	0,4000	10,8000
2023	средногодишна	23,40	5,56	-	-
	максимална	115,47	149,55	-	-
2024	**средногодишна**	**22,28**	**6,30**	**0,08**	**0,99**
	максимална	**69,14**	**38,03**	**3,15**	**9,20**

Таблица 2.2-2. *Средногодишно съдържание на* ***ФПЧ$_{10}$****, серен диоксид, оловни аерозоли и аерозоли на кадмий в атмосферния въздух на пункт АИС – Кърджали за периода 2007- 2024 г*

Месец	Концентрация	ФПЧ$_{10}$ µg/m^3	SO_2 µg/m^3	Pb µg/m^3	Cd ng/m^3
януари	средномесечна	25,56	8,24	0,10	1,12
	максимална	69,15	22,59	0,76	4,80
февруари	средномесечна	26,17	6,52	0,06	1,36
	максимална	40,89	14,88	0,33	6,20
март	средномесечна	23,09	4,13	0,05	1,14
	максимална	63,69	7,77	0,27	6,50
април	средномесечна	20,28	4,84	0,06	1,05
	максимална	50,54	9,65	0,35	7,10
май	средномесечна	15,85	4,36	0,04	0,94
	максимална	30,93	7,97	0,20	3,50
юни	средномесечна	21,07	5,10	0,01	0,50
	максимална	32,81	10,35	0,05	0,50
юли	средномесечна	21,11	6,47	0,01	0,50
	максимална	30,77	21,12	0,02	0,50
август	средномесечна	20,08	5,90	0,05	0,80
	максимална	29,12	12,63	0,36	4,20
септември	средномесечна	23,27	6,14	0,05	0,88
	максимална	45,04	11,93	0,25	4,90
октомври	средномесечна	22,27	6,66	0,07	1,04
	максимална	62,81	11,62	0,18	2,80
ноември	средномесечна	26,52	11,11	0,12	0,96
	максимална	49,98	38,03	1,49	5,30
декември	средномесечна	22,10	6,18	0,36	1,68
	максимална	57,83	22,53	3,15	9,20
2024 г.	**средногодишна**	**22,28**	**6,30**	**0,08**	**0,99**
	максимална	**69,14**	**38,03**	**3,15**	**9,20**

Средногодишната концентрация на ФПЧ$_{10}$ за 2024 г е ***22,28 µg/m^3*** и не превишава средногодишната норма (СГН) от ***40 µg/m^3.***

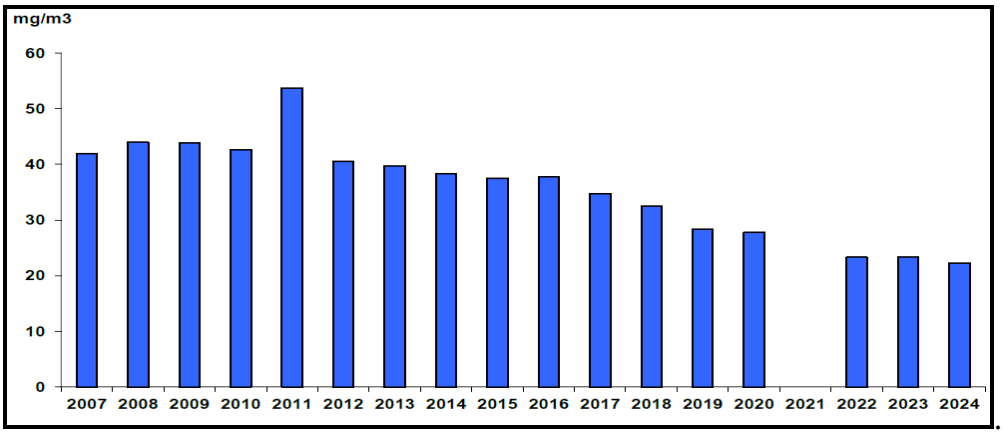

Фиг. 2.2-7. *Средногодишни концентрации на ФПЧ$_{10}$, серен диоксид, оловни аерозоли и аерозоли на кадмий в атмосферния въздух на пункт АИС – Студен сладенец за периода 2007–2024г.*

Видно от ***Фиг. 2.2-7***, средногодишната стойност ***постепенно намалява след 2012 г.***

Серен диоксид (SO_2)

Средномесечните и максималните концентрации на серен диоксид в атмосферния въздух, отчетени в пункт АИС за 2024 г. са представени по-горе в ***Таблица 2.2-1***.

През 2024 г. са регистрирани 365 средноденонощни стойности на серен диоксид. Всички са под средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве (СДН) от 125μg/m^3. Не се допуска тази норма да бъде превишавана повече от 3 пъти в рамките на една календарна година. Максималната измерена средноденонощна концентрация е 38,03 μg/m^3. Регистрирани са 8 738 средночасови концентрации на серен диоксид. Няма отчетени превишаващи ПС за СЧН от 350 μg/m^3. Максималната измерена средночасова концентрация е 108,55 μg/m^3.

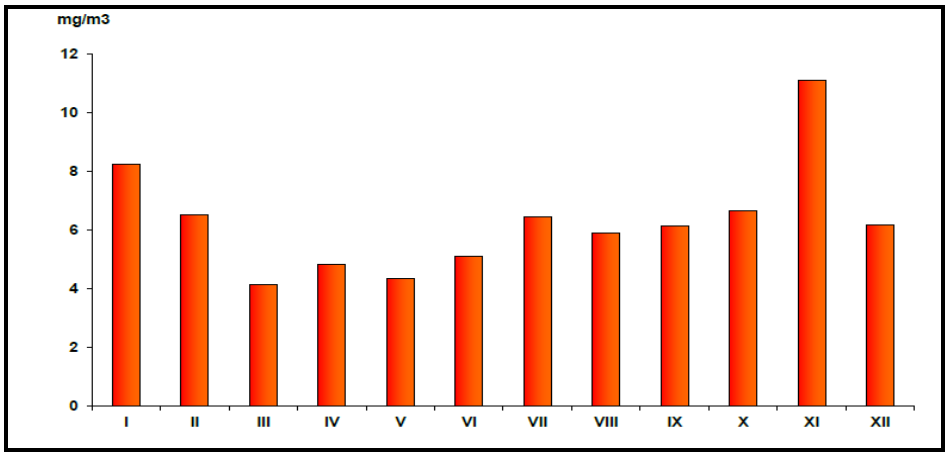

Фиг. 2.2-8. *Средномесечни концентрации на серен диоксид в атмосферния въздух в атмосферния въздух на пункт АИС в гр. Кърджали за периода 2007-2024 година*

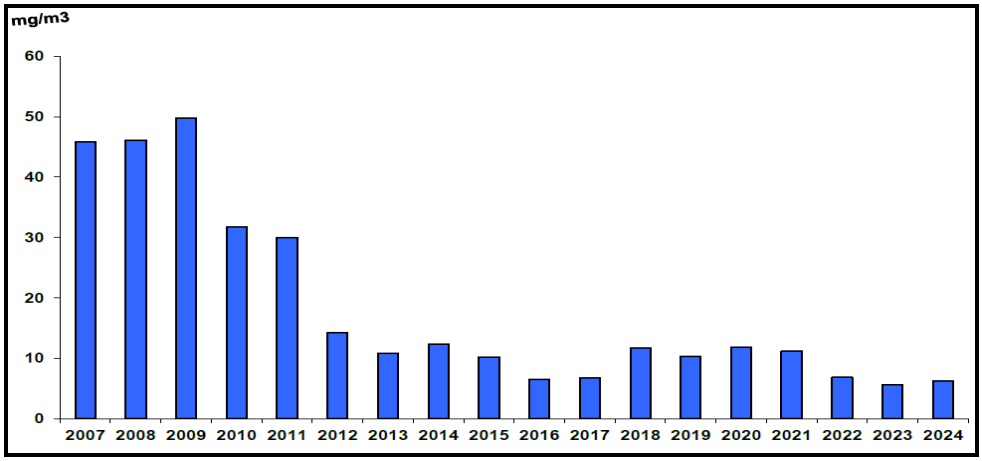

Фиг. 2.2-9. *Средногодишни стойности на серен диоксид в атмосферния въздух на пункт АИС в гр. Кърджали за периода 2007-2024 година*

Видно от ***Фиг. 2.2-9***, наблюдаваните от 2007 г. ***средногодишните стойности*** на серен диоксид се задържат по-високи до 2009 г., след което ***през следващите години намаляват***.

Оловни аерозоли

Средномесечните и максималните концентрации на оловни аерозоли в атмосферния въздух, отчетени в пункт АИС за периода януари – декември 2024 г. са представени в ***Таблица 2.2-2***, а средногодишните и максималните концентрации за периода 2007 – 2024 г. - ***в Таблица 2.2-1.***

През 2024 г. са регистрирани 349 средноденонощни стойности на оловни аерозоли. Средномесечните и максималните концентрации на оловни аерозоли в атмосферния въздух, отчетени в пункт АИС за периода януари – декември 2024 г. са представени в ***Таблица 2.2-2***, а средногодишните и максималните концентрации за периода 2007 – 2024 г. в ***Таблица 2.2-1***.

През 2024 г. най-високи стойности на оловни аерозоли са регистрирани през месеците: ноември и декември. Средногодишната стойност на олово през 2024 г. е 0,08 μg/m3 и не превишава СГН от 0,5 μg/m^3.

На ***Фиг. 2.2-10*** са представени средногодишните концентрации на оловни аерозоли в атмосферния въздух на град Кърджали за периода 2007 - 2024 г.

От 2007 до 2012 година средногодишните концентрации надвишават СГН от 1,08 до 3,46 пъти. За периода от 2012 до 2024 г. всички стойности на средногодишните концентрации на оловни аерозоли ***са под нормата.***

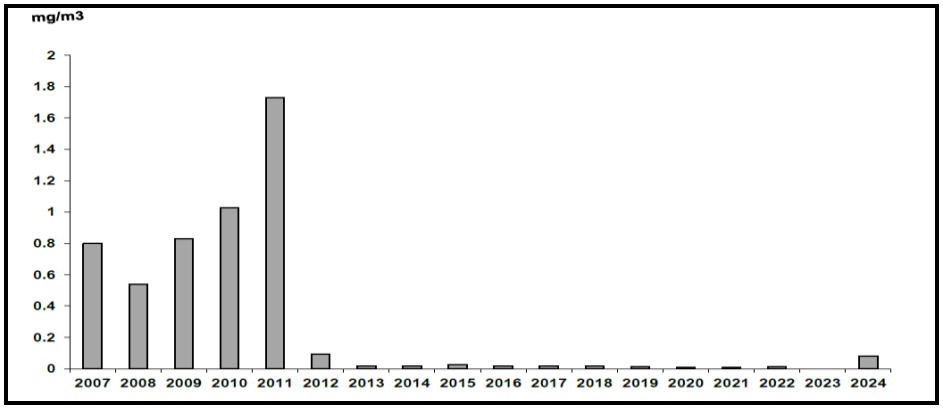

Фиг. 2.2-10. *Средногодишни стойности на оловни аерозоли в атмосферния въздух на пункт АИС в гр. Кърджали за периода 2007-2024 година*

Аерозоли на кадмий

През 2024 г. са регистрирани 349 средноденонощни стойности на аерозоли на кадмий.

Средномесечните стойности на аерозоли на кадмий в атмосферния въздух, отчетени в пункт АИС за периода януари – декември 2024 г. са представени в ***Таблица 2.2-2***, а средногодишните и максималните концентрации за периода 2007 – 2024 г. - ***в Таблица 2.2-1***.

Най-високи стойности на кадмиеви аерозоли през 2024 г. са регистрирани през месеците: февруари, март, април, ноември и декември.

Средногодишната стойност на кадмий през 2024 г. е 0,9943 ng/m^3 и не превишава СГН от 5 ng/m^3.

След 2011 г. всички средногодишни стойности на аерозоли ***на кадмий са под нормата*** (***Фиг. 2.2-11).***

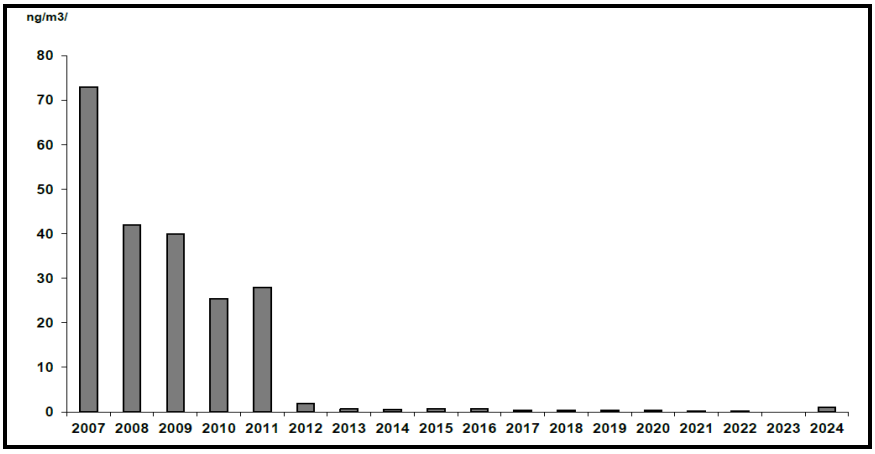

Фиг. 2.2-11. *Средногодишни стойности на аерозоли на кадмий в атмосферния въздух на пункт АИС - гр. Кърджали за периода 2007-2024 година*

Оценката на очакваното подобрение на КАВ по отношение на ФПЧ$_{10}$ и ПАВ (бензо(а)пирен- ***Фигура 2.2-12***) е тясно свързана с изпълнението на заложените мерки в дългосрочна перспектива за редуциране на емисиите от различните групи източници.

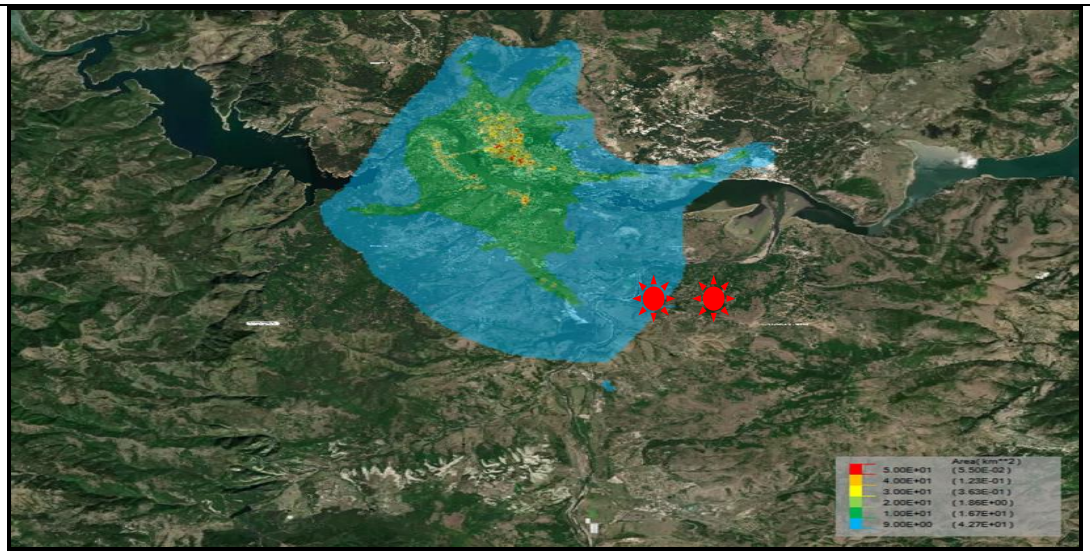

Фиг. 2.2-12 *Очаквана през 2025г. средногодишната концентрация на ФПЧ$_{10}$ от всички групи източници и фон [μg/m^3]*

Изпълняваните мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух на гр.Кърджали, заложени в *Актуализация на програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Кърджали по показател ФПЧ$_{10}$ и ПАВ 2021-2025г*)-*План за действие към програмата* към чл. 27 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*, разделени в пет приоритета, са:

Приоритет 1. Намаляване на емисиите от битовия и обществен сектор, отопляващ се с твърдо или течно гориво –

Приоритет 2: Намаляване на емисиите на ФПЧ10 от промишлената дейност –

Приоритет 3. Намаляване емисиите от транспорта

Приоритет 4: Намаляване на праховите емисии от уличните платна и откритите площи

Приоритет 5: Намаляване на емисиите в резултат на провеждане па строително ремонтни дейности

Отношение към реализацията на настоящия план имат мерки ***KD-a-22 и*** KD-a-24:

KD-a-22: Продължаване на дейностите по редовния контрол на взетите необходими мерки при извършване на строително ремонтни дейности с цел ограничаване разпространението на прах (екраниращи платна, измиване на камионите когато колелата са кални преди напускане на обекта, оросяване и др.) - при установяване на нарушение община Кърджали съставя предписания за предприемане на незабавни мерки за привеждане на дейностите в съответствие с нормативната уредба. –

KD-a-24: Контрол на изхвърлянето на строителни отпадъци с оглед избягването на формиране на нерегламентирани сметища - община Кърджали извършва регулярни и извънредни проверки за предотвратяване на изхвърлянето на строителни отпадъци на неразрешени за това места.

Обобщение:

- *Влиянието на емисиите в атмосферния въздух, основно на прахови частици, характерни най-вече за зимния сезон, е изцяло в рамките на изискванията на действащото законодателство.*
- *Качеството на въздуха в община Кърджали и района на имотите, включени в ЧИОУПО и ПУП-ПЗ може да бъде определено като добро. Обичайните стойности на концентрациите на ФПЧ$_{10}$ са близки до фоновите, т.е. на практика липсва осезаемо замърсяване на въздуха в района.*
- *Качеството на атмосферния въздух ще продължи да се определя най-вече от изгарянето на твърди горива за битово отопление през зимата и използването на транспортните средства в района.*
- *Качеството на въздуха в общината не поставя ограничения към реализиране на предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.*

2.3. ВОДИ

Районът на община Кърджали попада в обхвата на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БД ИБР). Източнобеломорският район заема централните части на Южна България и обхваща водосборите на реките Марица, Тунджа, Арда и Бяла река. Те формират началото си на българска територия, след което напускат самостоятелно границите на страната и преминават в Република Гърция и Република Турция.

Източнобеломорски район е с площ 35 227 км^2, която представлява около 32% от територията на страната. На запад граничи със Западнобеломорски район за басейново управление, на север – с Дунавския район за басейново управление, на изток – с Черноморския район за басейново управление, а на юг – с Република Гърция и Република Турция.

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнобеломорски район за периода 2022-2027г е одобрен с Решение № 920/31.12.2024 г. на Министерски съвет за приемане на актуализиран План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район за басейново управление за периода 2022-2027г.

С Решение № 937/28.12.2023г. на Министерския съвет е приет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) на Източнобеломорски район за басейново управление за периода 2022-2027г.

Фиг.2.3-1.*Карта на територията на БД ИБР, Източник: Басейнова Дирекция Източнобеломорски район*

В тази връзка, за разработването на настоящия Доклад за екологична оценка е използвана информация от ПУРБ 2022 - 2027 г. и ПУРН 2022 - 2027 г. в ИБР, както и получените с Решение № ЗДОИ-01-105/15.01.2025 г. на директора на БД ИБР, информация и данни (*получената информация е представена в Приложение № 5 на Доклада за ЕО*).

В хидрогеоложко отношение община Кърджали попада в областта на умерено-континентално климатично влияние, на територията на Средиземноморско климатично влияние.

Гъстотата на речната мрежа е между 0,8 – 1,0 км/км^2, а средният многогодишен отток на реките варира между 300-620 мм/год. Районът е с преобладаващо дъждовно подхранване и пълноводие през зимата и средна годишна температура на речните води 10,1°C – 11,5°C. Броят на дните с ледови явления е нисък – между 0-15 дни, преобладават пукнатинните води. На територията на общината се намира и част от язовир „Студен кладенец”, който се използва предимно за производство на електро-енергия и е с обем от 489 млн. куб.м.

Речната мрежа е сложна, с многобройни разклонения, които често сменят своята посока. Тя е част от басейна на р. Арда (в горното и средното й течение). Речните долини са дълбоко врязани в релефа. Дъната им са каменисти и с много прагове. По-големите реки имат широки долини и пад 17-50 m/km. Речният режим е свързан с режима и количеството на атмосферните валежи. Максималните им дебити са през периода на снеготопенето и през октомври-ноември-

декемвр, когато падат по-големи количества валежи. Трети максимум се наблюдава през пролетно летния сезон - месеците май и юни. През лятото водата в реките значително намалява, а малките ручеи пресъхват (особено през месеците август и септември). При краткотрайни проливни дъждове речните дебити се увеличават рязко и малките и безобидни ручеи се превръщат в буйни и разрушителни потоци. През зимата дебитът на реките намалява и повечето от тях замръзват.

Районът на общината се отводнява от р. Арда и по-големите й притоци Върбица Боровица и Перперек.

Река Арда е най-голямата родопска река и един от най-големите притоци на Марица. Площта на водосборната й област до границата възлиза на 5273 km^2. Тя извира от Ардин връх на 1730 m н.в. и се влива в Марица на турска територия при гр.Одрин.

Дължината на р.Арда до границата възлиза на 241 km р. Арда има среден наклон -5.8 ‰ и коефициент на извитост – 1.9. Гъстотата на речната мрежа е 1.32 km/km2. По-важните притоци на р. Арда са около 25 на брой, между които и р.Върбица.

Спрямо показателите на цялата страна водосборът на р. Арда е 5,22% от площта и 13,43% от оттока. От тези две цифри се вижда, че този район на страна-та е сравнително богат на води. Река Арда е третата река в България след Марица и Струма по отток.

Независимо от ниската ѝ средна надморска височина, поречие Арда има най-висок отточен модул от всички български поречия (14 $l/s/km^2$). Значителните водни ресурси и неголямата гъстота на населението създават една много висока водообезпеченост от 7583 m^3/person/y, каквато малко райони в страната имат.

Водосборът на река Арда е най-силно подложен на Средиземноморското влияние. Единствен в страната той е разположен изцяло успоредно на бреговата Беломорска ивица и в непосредствена близост от 40 до 60 km до нея. От горната особеност произлиза и разпределението по сезони на пълноводията (главно през зимните месеци) и големите размери на високите вълни като резултат от снеготопене и зимни дъждове. Зимните пълноводия правят р. Арда хидроенергиен феномен, дължащ се на пълното покритие на максималните нужди от електроенергия в системата и речното пълноводие. Това съвпадение почти премахва необходимостта от сезонни обеми в язовирите.

Река Върбица е втората по големина река в Източни Родопи. Тя е най-дългият и най-пълноводен приток на Арда. Дължината ѝ е 98,1 km, което ѝ отрежда 28-мо място сред реките на България. Образува се от сливането на Голяма река и Малка (Аламовска) река в центъра на град Златоград. Река Върбица, заедно с Неделинска река, е основен ресурс на питейна вода за град Златоград, въпреки екологичните проблеми причинени от канализацията на селата Долен и Ерма река. След Златоград долината на Върбица се разширява и е с множество меандри.

Средният наклон за реката е 11 ‰, а коефициентът на извитост - 2,40. В района на село Фотиново, община Кирково, реката завива на север и запазва тази посока до устието си, като долината ѝ става много широка. Реката има широк и слабо залесен водосборен басейн, като площта му е 1203 km^2, което представлява 20,8% от водосборния басейн на река Арда. Реката отводнява големи части от рида Жълти дял в Западните Родопи, а така също Гюмюрджински Снежник и Стръмни рид в Източните Родопи. Границите на водосборния ѝ басейн на северозапад минават по билото на рида Жълти дял и водосборните басейни на малки десни притоци на река Арда, в т.ч. река Кьошдере; на изток, минават по билото на Стръмни рид и водосборните басейни на реките Големица и Крумовица, десни притоци на Арда, а на юг и югозапад - по билото на Гюмюрджински Снежник (държавната граница на България с Гърция) и водосборните басейни на реките Филиури и Сушица, вливащи се директно в Бяло (Егейско) море. Влива се в язовир „Студен кладенец“ на 227 m надморска височина в района на село Соколско, община Кърджали. При вливането ѝ в яз. “Студен кладенец” тя осигурява в средна година 550,18 млн.m^3 вода.

Съчетанието между значителни (годишните валежи по поречието достигат до 1000 mm) и интензивни валежи, особено през есенно-зимния период и големият водосборен басейн създават предпоставка за големи прииждания на реката и наводнения предимно в долното ѝ течение. Във връзка с това във водосборния ѝ басейн са изградени 3 по големи язовира („Ерма река“, „Горубсо“ и „Бенковски“) и множество микроязовира. Големите язовири играят ролята на регулатори на оттока на реката и нейните притоци, поради поройните им характери, а малките микроязовири се използват за местно напояване. Водите на р. Върбица се използват от общините Неделино, Златоград, Кирково и Джебел и част от общините Момчилград и Кърджали. Тук се намират напоителните полета Загорско (15 ha), Груево (44 ha), Момина сълза (28 ha), Искрил (33 ha), Добромирци (405 ha) и Първица (71 ha).

Река Боровица извира под името Хамбардере на 1622 m н.в. от северното подножие на връх Елварника (1715 m) в Переликско-Преспанския дял на Западните Родопи. В началото тече на североизток, като постепенно завива на югоизток и образува голяма, изпъкнала на север дъга. Долината ѝ е дълбока, слабозалесена и опороена. Влива се отляво в река Арда, в северния ръкав на язовир „Кърджали“ на 331,5 m н.в.

Реката има широк и обезлесен водосборен басейн, разположен в т.нар. Боровишка вулканична област, като площта му е 301 km2, което представлява 5,19% от водосборния басейн на река Арда.

Река Перперек извира под името Каракуш дере на 709 m н.в. в югозападните склонове на рида Чуката в Източните Родопи, на 1 km югозападно от с. Черна нива, община Черноочене. До село Перперек тече в югоизточна посока в широка силно опороена и слабо залесена долина. След селото прави голям завой на югозапад и преди вливането си в язовир „Студен кладенец“

на 227 m н.в. образува дълбок пролом между върховете Карталкая (563 м) на запад и Юмруккая (587 m) на изток. След изграждането на язовир „Студен кладенец“ устието на реката е залято и сега почти целият пролом на реката е „удавен“ от водите на язовира.

През източните части на района преминават и леви притоци на река Крумовица, които са: река Дълбок дол и река Вълчи дол. Друга река протичаща изцяло в рамките на изследваната територия е река Големица, която се влива в река Арда също при язовир Студен кладенец и нейния приток Крива река. Характерно за реките в района са честите прииждания особено през пълноводието им.

2.3.1.ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ -ОЦЕНКА ЕКОЛОГИЧНОТО И ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ. ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ. ЧУВСТВИТЕЛНИ И УЯЗВИМИ ЗОНИ. СОЗ.

Разглежданата територия на поземлени имоти с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59,54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали, попада във водосбора на **повърхностно водно тяло „Язовир Студен кладенец“ с код BG3AR350L010**, тип L11b- Големи дълбоки язовири в екологичен район (ЕР) 7.

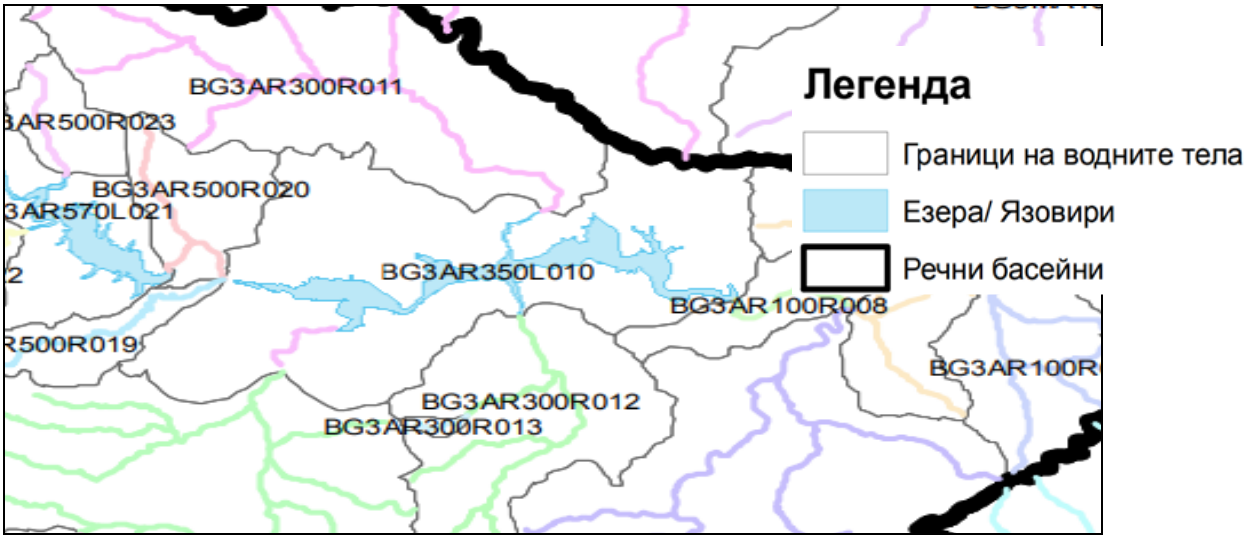

Фиг.2.3.1-1. *Повърхностно водно тяло „Язовир Студен кладенец“, Източник :БД ИБР, ПУРБ 2022-2027*

Съгласно ПУРБ 2022-2027 г. водното тяло е силно модифицирано, с ***умерен екологичен потенциал*** *(с отклонения по показател Макрозообентос, Общ фосфор и Цинк)* ***и недостигащо добро химично състояние*** *(добро химично състояние в матрица „вода“ и непостигащо добро химично състояние в матрица „биота“ с превишения на стойностите за Живак).*

Целите за водното тяло са:

- *за екологично състояние:*
  - до 2027 г.: По-малко строга цел по биологични елементи за качество Макробезгръбначни, общ фосфор, специфични замърсители за изместващи показатели – цинк (с приложено изключение по чл. 4(5) от Рамкова Директива за водите и чл. 156 от Закона за водите – техническа неосъществимост);
  - след 2027 г.: постигане на добро екологично състояние;
- *за химично състояние:*
  - до 2027 г.: по-малко строга цел за изместващите показатели (биота-живак) (с приложено изключение по чл. 4(5) от Рамкова Директива за водите и чл. 156 от Закона за водите);
  - след 2027 г.: постигане на добро химично състояние.

Анализът на ***значимите видове натиск и въздействие*** в резултат на човешката дейност върху състоянието на повърхностните води показва следното:

За 2022г., водно тяло *BG3AR350L010 „Язовир Студен кладенец“* е в умерен екологичен потенциал по БЕК Макробезгръбначни, общ фосфор, Zn в добро химично състояние в матрица “ вода“ и непостигащо добро химично състояние в матрица „биота“ по показател Живак.

За 2023-2024 г. водното тяло BG3AR350L010 „Язовир Студен кладенец“ е в умерен екологичен потенциал по БЕК Макробезгръбначни и общ фосфор и в неизвестно химично състояние.

В района на имотите, предмет на ЧИОУПО с ПУП-ПЗ, няма складове за пестициди (информацията е получано с писмо изх-№ ПД-381(90) 07.01.2025 г. на РИОСВ Хасково) водноелектрически централи, нито водовземане от повърхностни води, които биха могли да окажат натиск върху повърхностното водно тяло.

Мерките за опазване на водното тяло, съгласно ПУРБ в ИБР 2022-2027 г. са следните:

- *Изграждане или модернизиране на пречиствателни станции за отпадъчни води*

  - Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места

  - Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.

- *Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура*
  - Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности
  - Изграждане на депо за опасни отпадъци
- *Модернизиране или подобрения на пречиствателни станции за промишлени отпадъчни води (включително от земеделски стопанства)*
  - Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води
  - Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция, модернизация на ПСОВ
- *Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура*
  - Намаляване на замърсяването от минни дейности
  - Подобряване експлоатация и стопанисване на хвостохранилища по отношение управлението на водите

Видно от мерките, те не се отнасят за предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, съответно проектите на плановете не влизат в противоречие с тях.

Приемници на отпадъчни води

В обхвата и в близост до обекта – предмет на ЧИ на ОУПО и ПУП-ПЗ, БД ИБР не е издавала разрешителни за заустване на отпадъчни води в повърхостни водни обекти. ПУП-ПЗ не предвижда генериране и заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти.

Разрешителни за зауствания на отпадъчни води. **Приемници на отпадъчни води**

В обхвата и в близост до обекта – предмет на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ-, БД ИБР, не е издавала разрешителни за заустване на отпадъчни води в повърхостни водни обекти.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не предвиждат генериране и заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти.

Разрешителни за водовземания

В обхвата и в близост до обекта – предмет на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ няма данни за разрешителни за водовземане

ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ не предвиждат водовземане от повърхностни водни обекти.

Съгласно писмо на “ ВиК“ ООД Кърджали с изх.№ 10-01/41 от 06.01.2025. ***в посочения район няма изградена канализационнамрежа и съоръжения за отвеждане на отпадъчни води.*** Възможно е наличие на местни водоизточници

2.3.2.ПОДЗЕМНИ ВОДНИ ТЕЛА.ПУНКТОВЕ ЗА МОНИТОРИНГ

Поземлените имоти попадат във рамките на подземно водно тяло (ПВТ) с код **BG3G000PtPg049** и наименование **„Пукнатинни води-Източно Родопски комплекс“**.

Съгласно оценката на риска и резултатите от мониторинга ПВТ не е в риск по количествено и химично състояние състояние, по данни от ПУРБ в ИБР 2022-2027г. :

***Таблица 2.3.2-1**.Състояние на подземното водно тяло, ПУРБ в ИБР 2022-2027г.*

Код на ВТ, Име на ВТ	Поземлени имоти, попадащи в съответното подземно водно тяло	Химично състояние	Количествено състояние
BG3G000PtPg049 Пукнатинни води-Източно Родопски комплекс	имоти с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали	Добро/ не е риск	Добро/ не е риск

Подземно водно тяло: BG3G000PtPg049-Пукнатинни води-Източно Родопски комплекс BG3G000PtPg049 е със следните характеристики:

- площ на подземното водно тяло – 6593.09 km^2;
- тип – безнапорен; разкрита площ – 6489.96 km^2;
- характеристика на покриващите водното тяло пластове в зоната на подхранване различни типове кафяви и канелени горски почви; изветрели в различна степен разнообразни вулкански, вулкано-седиментни, метаморфни и магмени скали;
- обща характеристика на потока на геоложките пластове – не е слоисто - водите са привързани към изветрителните зони на скалите и посоката на движение е от високи към ниски части на релефа;
- естествени ресурси – 10752,78 l/s;
- разполагаеми ресурси –10752,78 l/s;
- разрешени водни количества –371 l/s;
- експлоатационен индекс – 3,5%;
- литоложки строеж на ПВТ – Риолити, андезити, пирокластични риодацити, туфи, туфити, туфозни пясъчници и алевролити, варовици - кавернозни, варовити пясъчници, мергели, конгломерати, пясъчници, глини. Гнайсошисти, гранитизирани гнайси, гранитогнайси, гнайси, мигматити, шисти амфиболити, мрамори, калкошисти; дебелина на ПВТ – от няколко метра до няколко десетки метра;

Главен източник за формирането на подземните води в това ПВТ е инфилтрирация на атмосферни валежи. Подхранването и режима на водите е в пряка зависимост от режима на валежите. При преходно средиземноморския климат в района, най-значимо е подхранването на подземните води от непосредствената инфилтрация през зимния период, при по-продължителни

валежи и топенето на снеговете. През летния период, поради кракотрайността на валежите и значителни транспирация и евапорация подхранването на подземните води е слабо. Пукнатинните води в зоната на активния водообмен най-често са безнапорни.Те се дренират над местния ерозионен базис и подхранват редица малки извори с дебит до 0.050-0.200 l/s. По-голяма част от изворите пресъхват през засушливия период, а през валежния увеличават дебита си. Пукнатинните води с дълбока циркулация в гнайсите и палеогенски седименти са акумулирани под ерозионния базис, в зоната на тектонска напуканост. Подхранването на пукнатинните води с дълбока циркулация се осъществява също от инфилтрацията на валежните и повърхностно течащи води. Тези води формират водоносен хоризонт, който се класифицира като – пукнатинен, слабо водообилен.

Водоносния хоризонт на това голямо по площ ПВТ е изграден от риолити, андезити, пирокластични риодацити, туфи, туфити, туфозни пясъчници и алевролити, варовици - кавернозни, варовити пясъчници, мергели, конгломерати, пясъчници, глини, гнайсошисти, гранитизирани гнайси, гранитогнайси, гнайси, мигматити, шисти амфиболити, мрамори, калкошисти.

От хидрогеоложка гледна точка литоложките видове, изграждащи ПВТ BG3G000PtPg049 се характеризират с висока водоплътност и са предпоставка за слабата водообилност на ПВТ. Поради тази причина това водно тяло не представлява интерес за водоснабдителни цели. Осреднени стойности на някои параметри на литоложките видове от ПВТ BG3G000PtPg049, определени предимно при проучване на полезни изкопаеми, хидротехническо строителство и др., са следните - пористост 1-2%, коефициент на филтрация 0,0001-1 m/24h процент на инфилтрация < 8 % дебелина на ПВТ от няколко метра до няколко десетки метра

Съгласно ПУРБ в ИБР (2022-2027г.) ПВТ е в ***добро химично и добро количествено състояние***. Общата оценка на риска на подземното водно тяло е „ не е в риск”.

Актуализираната цел за подземното водно тяло BG3G000PtPg049 е поддържане и предотвратяване влошаване в състоянието на подземните води за пиене.

Първоначална и допълнителна характеристика на подземното водно тяло е дадена в ***Таблици 2.3.2-1 и 2.3.2-2***

Таблица 2.3.2-1 *Първоначална характеристика на подземното водно тяло, БД ИБР*

№ по ред	Поречие	Име на ПВТ	Код на ПВТ	Тип на ПВТ според хидравличните условия на горнището му	Характеристика на потока на геоложките пластове	Местоположение и граници на ПВТ, населени места	Вертикална позиция, хоризонти (1,2,3)	Площ на ПВТ км^2	Разкрита площ км^2	Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване	ПВТ, от които зависят пряко водни екосистеми и/или сухоземни системи	Натиск и въздействие върху количественото състояние							Необходимо за екосистемите количество	Натиск и въздействие върху химичното състояние		Трансгранично ПВТ/ Държава	Риск оценка по количество	Риск оценка по химия	Обща оценка на риска
																	Водно ниво			Категория натиск					
								км^2	км^2			Естествени ресурси на ПВТ- л/с	Разполагаеми ресурси - л/с	Разрешени водни количества (средногодишна експлоатационен индекс - %	Район на значим натиск	НВВН при ненарушено от черпене филтрация м	НВ на допустимото понижение на ВН, м		Идентифицирани дифузни източници на замърсяване	Идентифицирани точкови източници на замърсяване				
												л/с	л/с	л/с	%										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1	Марица Арда	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	BG3G000PtPg049	Безнапорни на скалите и по	Боровица, Боровско, В		1,2	6593,09	6489,96	Различни типове кафяви и канелени горски почви. Изветрели в различна степен разнообразни вулкански, вулкано-седиментни, метаморфни и магмени скали.	BG0001032 Родопи - Източни, BG0002106 Язовир Ивайловград BG0002071 Мост АрдаBG0002012 Крумовица BG0002013 Студен кладенец BG0002014 Маджарово	9610,05	9132,06	144,67	2	няма райони със значим натиск			478	Населени места без канализация и от селскостопанска дифузия-вероятно от органични азотни и фосфорни торове, ХХ ГОРУБСО "Кърджали", ХХ "Ерма река", ХХ "Рудозем 2" + малка част от ХХ "Рудозем 1", Находище Чала - Оловно-цинкови и злотосъдържащи руди, Находище Гюдюрска, у-к "Южна Петровица" - Оловно-цинкови руди, Находище Димов дол - - Оловно-цинкови руди, Находище на уран СЪРНИЦА, Находище на Скално-облицовъчни материали - гнайсошисти Чатала, Строителни материали - пясъци и чакъли Долно Черковище, Строителни материали - андезитобазалти Бозалъка, Индустриални минерали - бентонитови глини Пропаст - Доброволец, Строителни материали - базалтоандезити и анде-зитови туфобрекчи Джебел	Действащо депо за отпадъци - БО, Закрито депо за опасни отпадъци – Депо за оловна шлака и отработени филтърни платна, Закрито Депо за опасни отпадъци – Депо за опасни отпадъци – Депо за износена футеровка и огнеупорни материали, набивна маса от индукционни пещи, Действащо депо за отпадъци - БО, СО, ПО, Действащо депо за отпадъци - БО, СО, ПО, Действащо депо за отпадъци - БО, СО, ПО, Закрито общинско депо за отпадъци - БО, СО, ПО, Закрито общинско депо за отпадъци - БО, СО, ПО, Рекултивирано общинско депо за отпадъци - БО, СО, ПО, Складове за пестициди /Чубрика, Давидково, Търън, Зелениково, Джебел, Добромирци, Момчилград, Габрово, Черноочене, Устрен, Смолян, Рудозем, Звиница, Вранско, Мезек, Царева поляна, Стамболово, Силен, Тънково, Долни Главанак, Ефрем, Бориславци, Сеноклас, Ивайловград, Плевун, Караманци, Сираково/ , Земна лагуна на S & B Индастриъл минерал с" АД Кърджали, Находище Анел тепе - Индустриални минерали - Клиноптилолитови зеолити, Находище Корумахле - скално-облицовъчни материали - гнайси, Находище Чатала - скално-облицовъчни материали - гнайсошисти, Находище Наредените камъни - скално-облицовъчни материали - двуслюдени гранитогнайси до гнайсошисти, ивичести амфиболити, Находище Асара - строителни материали - Андезити, Находище Мидан диби - строителни материали - Андезитобазалти, Находище Счупената планина - индустриални минерали - Перлит, Находище	Гранично ПВТ, Преобладаващо държавната граница преминава по вододелни била	не в риск	в риск	в риск

Таблица 2.3.2-3. *Допълнителна характеристика на подземното водно тяло, БД ИБР*

№ по ред	Име на ПВТ	Код на ПВТ	Геоложка характеристика			Характеристика на отложенията и почвите покриващи подземното водното тяло				Тип на водоносния хоризонт	Хидрогеоложка характеристика на подземното водното тяло						Фонови съдържания характеризиращи химичния състав на водите от ПВТ	Базови нива характеризиращи химичния състав на водите от ПВТ	Степен на взаимодействие между подземни и повърхностни води
			Геоложка формация	Литоложки строеж на ПВТ	Тектоника	Дебелина на отложенията и почвите покриващи водното тяло, м	Пористост %	Коефициент на филтрация, м/ден	Абсорбционни свойства		Дебелина на ПВТ, м	Коефициент на филтрация м/ден	Водопроводимост, $м^2$/ден	Тип на ПВТ	пористост %	% инфилтрация			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	BG3G000PtPg049	Прародопска надгрупа, Родопска надгрупа, Комплекс на метавулканити, Фанерозойски гранитоиди, Палеогенски вулканокгенни, седиментно - ефузивни комплекси	Риолити, андезити, пирокластични риодацити, туфи, туфити, туфозни пясъчници и алевролити, варовици - кавернозни, варовити пясъчници, мергели, конгломерати, пясъчници, глини . Гнайсошисти, гранитизирани гнайси, гранитогнайси, гнайси, мигматити, шисти амфиболити, мрамори, калкошисти.	Родопски масив-Централнородопския и Изтоно Родопски блок	от 1 до няколко десетки метра в завидимост от степента на изветряне и релефа.	1-55	0,5-2,2	н.д.	Пукнатинен слабо водообилен	от няколко метра до няколко десетки метра	0,0001-1	н.д.	ПВТ с пукнатинни води	1-2	8	-	-	

Качеството на подземните води се определя от антропогенното въздействие, което се изразява в различни типове замърсявания от точкови и дифузни източници. Общата оценка по химично състояние на ПВТ попадащи на територията на плана е представена в Таблица 2.3.1-7

Експлоатационните ресурси на ПВТ са представени в ***Таблица 2.3.2-4*** *(ПУРБ 2022-2027г., Приложение 4.2.3.1 към Раздел 1).*

Таблица 2.3.2-4 *Експлоатационни ресурси на ПВТ, БД ИБР*

Оценка на количественото състояние на подземните водни тела							Приложение 4.2.3.1	
Воден баланс								
Код на подземното водно тяло	**Наименование на водното тяло**	**разполагаеми ресурси на ПВТ**	**разполагаеми ресурси на ПВТ**	**общо черпене от ПВТ - по р-ни**	**РКГ**	**общо черпене от ПВТ**	**количествено състояние на ПВТ**	**Експлоатационен индекс (черпено количест**
		л/сек	**(м3/год.)**	**(м3/год.)**	**м3/год.**	**(м3/год.)**		
BG3G000PTPg049	**Пукнатинни води - Източно**	10753	339099960	6364510,742	1620319,68	7984830	добро	2%

За ПВТ, определено като зона за защита на питейни води с код на зоната на защита BG3DWG000PtPg049 Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс, ***целта*** съгласно ПУРБ 2022-2027 е запазване на доброто химично състояние и предотвратяване на влошаването му.

Резултатът от извършената обща оценка на химичното състояние на ПВТ /подземно водно тяло/ BG3G000PtPg049 на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2023г. е представен в таблица:

Таблица 2.3.2-5*. Оценка на химичното състояние на ПВТ /подземно водно тяло/ .BG3G000PtPg049- Доклад за състоянието на водите на територията на ИБР през 2023 г.*

Код на ПВТ	**Наименование**	**Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)**	**Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (добро/лошо)**	**Обща оценка химично състояние на ПВТ**	**Вещества или показатели на замърсяване**
BG3G000PtPg049	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	лошо	лошо	лошо	Желязо - 0,27 mg/l Обща алфа-активност - 0,38 Bq/l Естествен уран - 0,034 mg/l

Съгласно Доклада за състоянието на водите на територията на ИБР през 2023 г. за подземно водно тяло BG3G000PtPg049 /Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс/ общата оценка на химичното състояние на ПВТ е, че не се наблюдават концентрации на РС (релевантна стойност) над стандарт/контролно ниво. Влошено е качеството на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване - повишен е стандарт за качество на питейните води за показател: - желязо (стандарт – 0,2 mg/l) в МП при с. Аламовци (Галерия травербан №1) – средногодишна концентрация - 0,27 mg/l;

Състоянието е лошо, защото: площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на показателя на замърсяване е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване. В мониторингов пункт: «Каптиран извор – чешма», гр. Мадан – гр. Златоград, BG3G00000PTMP201 се наблюдава средноаритметична стойност над стандарт за показател арсен – 0,014 mg/l (стандарт – 0,01 mg/l).

Измерените стойности за този показател при четирикратно пробонабиране са от 0,012 mg/l до 0,016 mg/l. Този мониторингов пункт е крайпътна чешма на автомобилен път от гр. Мадан за гр. Златоград. Като подземно водно тяло определено като зона за защита на подземните води, предназначено за питейно-битово водоснабдяване се констатира лошо състояние, като се наблюдава завишено съдържание над максимална стойност/контролно ниво съгласно Наредба №9/2001г.(изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, както следва: - желязо - в МП при с. Аламовци (Галерия травербан №1) - средногодишна концентрация - 0,27 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l); - обща алфа-активност - В МП при с. Бориславци (ПС "Бориславци" - ШК с дренаж) при еднократно пробонабиране - 0,38 Bq/l (контролно ниво – 0,1 Bq/l); - естествен уран - в МП при с. Бориславци (ПС "Бориславци" - ШК с дренаж) - средногодишна концентрация - 0,034 mg /l (максимална стойност – 0,03 mg/l). Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000PtPg049 през 2023г. е „лошо” - показатели с констатирано отклонение са желязо, обща алфа-активност и естествен уран. Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000PtPg049 през 2022г. е „лошо” - показатели с констатирано отклонение са желязо.

Мониторинговите пунктове на територията на община Кърджали включва два хидрогеоложки пункта за мониторинг на химичното състояние на подземните води:

1. BG3G00000PGMP067-Миладиново, извор с.Миладиново, община Кърджали- наблюдава се химичното състояние на ***водно тяло*** **BG3G000PtPg049;**

2. BG3G0000AQHMP144-Кладенец (НИМХ-ХГП № 601), гр.Кърджали- наблюдава се химичното състояние на подземни водни води в подземно ***водно тяло BG3G000000Q010;***

Таблица 2.3.2-6. *Пунктове за мониторинг, съгл. Доклад за състоянието на водите на територията на ИБР през 2023 г.*

№ по ред	Европейски код на пункт	ORACLE код на пункт	Населено място	Име на пункт по база данни	Име на пункт по басейнова дирекция	Община	Област	РЛ-изпълнител	код на ПВТ	Географска ширина	Географска дължина	Дълбочина на пункта	Използване на пункта
1	BG3G0000AQHMP144	9190	Кърджали	Кърджали, Кладенец (НИМХ - ХГП№601)	Кърджали, Кладенец (НИМХ - ХГП№601)	Кърджали	Кърджали	Хасково	BG3G000000Q010	41° 38' 08,40"	25° 22' 42,35"	6	напояване
2	BG3G00000PGMP067	8474	Миладиново	Миладиново, извор	Миладиново, извор	Кърджали	Кърджали	Хасково	BG3G000PTPG049	41.70340	25.60480		ПБВ

Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се наблюдават концентрации на РС (релевантна стойност) над стандарт/контролно ниво. Влошено е качеството на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване - повишен е стандарт за качество на питейните води за показател: - желязо (стандарт – 0,2 mg/l) в МП при с. Аламовци (Галерия травербан №1) – средногодишна концентрация - 0,27 mg/l; Състоянието е лошо, защото площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на показателя на замърсяване е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

В мониторингов пункт: «Каптиран извор – чешма», гр. Мадан – гр. Златоград, BG3G00000PTMP201 се наблюдава средноаритметична стойност над стандарт за показател арсен – 0,014 mg/l (стандарт – 0,01 mg/l). Измерените стойности за този показател при четирикратно пробонабиране са от 0,012 mg/l до 0,016 mg/l. Този мониторингов пункт е крайпътна чешма на автомобилен път от гр. Мадан за гр. Златоград. Като подземно водно тяло определено като зона за защита на подземните води, предназначено за питейно-битово водоснабдяване се констатира лошо състояние, като се наблюдава завишено съдържание над максимална стойност/контролно ниво съгласно Наредба №9/2001г.(изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, както следва: - желязо - в МП при с. Аламовци (Галерия травербан №1) - средногодишна концентрация - 0,27 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l); - обща алфа-активност - В МП при с. Бориславци (ПС "Бориславци" - ШК с дренаж) при еднократно пробонабиране - 0,38 Bq/l (контролно ниво – 0,1 Bq/l); - естествен уран - в МП при с. Бориславци (ПС "Бориславци" - ШК с дренаж) - средногодишна концентрация - 0,034 mg /l (максимална стойност – 0,03 mg/l).

Общата оценка на химичното състояние на ***ПВТ BG3G000PtPg049 през 2022г***. е ***„лошо”*** - показатели с констатирано отклонение са желязо.*(Доклад за състоянието на водите на територията на РИОСВ Хасково,2022 г.).*

Общата оценка на химичното състояние на ***ПВТ BG3G000PtPg049 през 2023г***. е **„лошо”** - показатели с констатирано отклонение са желязо, обща алфа-активност и естествен уран.

2.3.3. МИНЕРАЛНИ ВОДИ, ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ, САНИТАРНО-ОХРАНИТЕЛНИ ЗОНИ

Минерални води

На територията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ***не попадат*** извори на минерални и термални води *(съгл. Информация по ЗДОИ -01-105(21) 15.01.2025г. на БД ИБР Пловдив).*

Зони за защита на водите

Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество, и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта, включително и чрез създаване на зони за защита на водите.

Опазването на водите в зоните за защита осигурява развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми и цели да се съхрани и опази биоразнообразието, чрез защита на местообитанията и ландшафта, както и да осигури вода за питейно-битови нужди на населението с необходимото качество и количество. За тези територии и зони се определят специфични изисквания към състоянието на водите, които трябва да се постигат и/или поддържат, поради характера на защитената територия или биологичното разнообразие. Опазването на природата в защитените територии има предимство пред другите дейности в тях.

Съгласно информация от ПУРБ в ИБР 2022-2027г, територията на имотите в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ***не попада*** в зони за защита на питейните води от повърхностни водни тела, зона за отдих и водни спортове, зони за стопански видове риби, защитени територии по ЗЗТ.

Таблица 2.3.3-1. *Зони за защита на водите*

Зони за защита на водите	**Вид на зоната**	**Имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попадат/попадат в ЗЗВ, (име, код)**
Чл.119а,ал.1,т.1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада ПВТ Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс BG3DGW000PtPg049
Чл.119а,ал.1,т.2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
Директивата за водите за къпане 76/160/ЕИО и Наредба №-11.	Зони за къпане	Не попада
Чл.119а,ал.1,т.3б от ЗВ	Чувствителна зона	Попада в зона „ Водосбор на р.Арда“ с код BGCSARI01
Чл.119а,ал.1,т.3а от ЗВ	Нитратно уязвима зона	Попада в Южна зона с код 2
Чл.119а,ал.1,т.4 от ЗВ	Зона за стопански видове риби	Не попада
Чл.119а,ал.1,т.5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Попада в зона BG0001032 „Родопи Източни“
	Зона за птици	Попада в зона BG0002013 „Студен кладенец“

Уязвими зони

След приемането на РБългария за член на Европейския съюз, започнаха да се прилагат редица Европейски програми за подпомагане на земеделското производство. Във връзка с хармонизацията на националното законодателство в областта на околната среда с това на Европейския съюз Директива 91/676/ЕС „За опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници” беше транспонирана като Наредба №2 от 13 септември 2007г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (Обн. ДВ бр. 27 от 11 март 2008г.).

Територията, предмет на плана попада в уязвима (нитратна) зона- Южна зона с код 2 , определена по чл.119а,ал.1,т.3а от ЗВ и раздел 3,т.3.3.1 от ПУРБ на ИБР.

Чувствителни зони

В регистъра на чувствителните зони в повърхностни водни тела, съгласно Заповед № РД -970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите и Директива 91/247/ЕЕС за чувствителни зони следва да се определят тези водни обекти, в които се цели защита от еутрофикация – явление, което е предизвикано от повишаване на съдържанието във водите на биогенни елементи – азот и фосфор и съответно предизвиква растеж на зелени растения във водите. т.е. то се характеризира като водоприемник, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор.

Това състояние е свързано с ускорен растеж на водорасли и по-висши растителни видове, в резултат на което настъпва нежелано нарушаване в баланса на присъстващите във водите организми и влошаване на качеството на водите. Това изисква отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалентни жители(е.ж.), които се заустват да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения. По този начин водоприемникът се предпазва от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние. Чувствителните зони в повърхностните водни обекти се определят въз основа на критериите по Приложение № 4 към чл. 12, ал. 1 от Наредба № 6/09.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустване във водни обекти (ДВ, бр. 97 от 2000 г.) .

В Източнобеломорски район са определени 6 зони за защита на водите - чувствителни зони.

Обхватът на проектите на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ попада в чувствителна зона „ Водосбор на р.Арда“ с код BGCSARI01, определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3б от ЗВ,

съгласно Регистър на чувствителните зони в БД ИБР, и Заповед № РД 970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите.

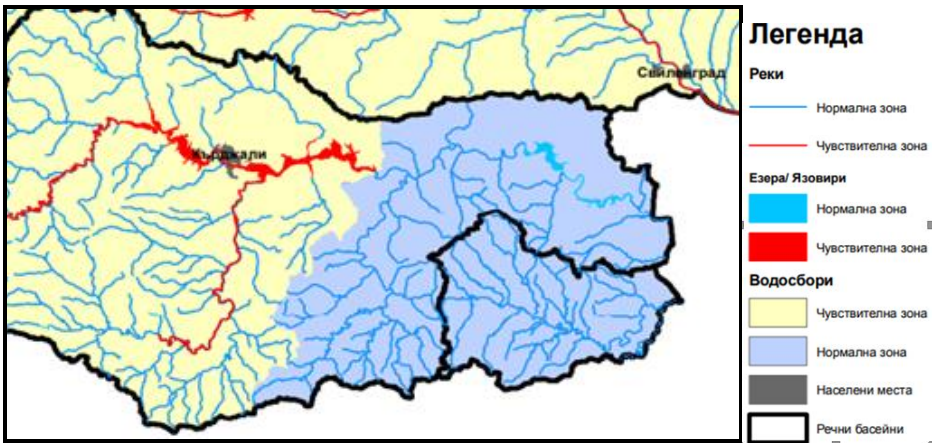

***Фиг. 2.3.3-1**.Чувствителни зони, Раздел 3, на ПУРБ 2022-2027 г.на ИБР*

За повърхностно водно тяло „Язовир Студен кладенец“ с код BG3AR350L010 има определени зони за защита (ЗЗ) на водите по чл.119а, ал.1, т.5 от Закона за водите (ЗВ), като местоположението на част от имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попада в ЗЗ по Натура 2000, включени в Раздел 3, точки 5.1 и 5.2 на ПУРБ на ИБР, определени съгласно чл.119а,ал.1,т.5 от ЗВ „Родопи – Източни“ BG0001032 и ЗЗ „Студен кладенец“ BG0002013

***Таблица 2.3.3-3**. ЗЗ по Натура 2000 в обхвата на проекта*

Вид зона	Наименование	Обща площ на ЗЗ (дка)	Заповед за обявяване/ Решение на МС
ЗЗ по Натура 2000 Директивата за местообитанията	Родопи - Източни BG0001032	2 174 469,973 дка.	Заповед № РД-267 от 31 март 2021 г., Решение № 122 от 2.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 5.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 811 от 16.11.2010 г. (ДВ, бр. 96 от 2010 г.) и № 615 от 2.09.2020г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ ЕИО
ЗЗ по Натура 2000 по Директивата за птиците	Студен кладенец BG0002013	159 952,380 дка	Заповед № РД-766 от 28 октомври 2008г., Решение № 122 от 2.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.),

Санитарно-охранителни зони:

Съгласно писмо с изх. № ЗДОИ-01-105/15.01.2025г.на БД ИБР Пловдив и ГИС на БД ИБР *(https://gwms.eea.government.bg/giswmr/)*, ***в проектната територия и в радиус 1000 м от имотите няма учредени или в процес на учредяване санитарно-охранителни зони*** по

реда на *Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване,проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване**, нито водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване без учредена СОЗ***.

С писмо с изх-№ 07-182-3/14.01.2025 г. РЗИ Хасково уведомява, че ***в проектната територия няма регистрирани водоизточници за питейно-битово водоснабдяване***.

2.3.4. РИСК ОТ НАВОДНЕНИЯ

Европейската директива за оценка и управление на риска от наводнения 2007/60/ ЕС задава рамката за превенция от подобен тип бедствия за държавите, членки на ЕС. Нейната цел е свързана със създаване на база и инструменти за подобряване и предотвратяване рисковете от наводнения, както и за техническо и икономическо отпимизиране на мерките за защита.Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент е транспонирана в националното законодателство и по-конкретно в Закона за водите (ДВ, брой 61 от 2010г.)

Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН 2022-2027г) определя райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). РЗПРН се определят на база на резултатите от предварителната оценка на риска от наводнения по Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН, утвърдени от МОСВ, съгласно чл.187, ал.2,т.6 от ЗВ.

Съгласно писмо с изх. № № ЗДОИ-01-105/15.01.2025г на БД ИБР, ***разглежданата територия се намира извън определените РЗПРН*** в ИБР и не попада в зони, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл.146е от Закона за водите.

Обобщение:

- *Имотите, предмет на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ не засягат повърхностни водни обекти и попадат в границите на водосбора на повърхностно водно тяло с код BG3AR350L010 – „Язовир Студен кладенец“, което е определено като силно модифицирано водно тяло в умерен екологичен потенциал и непостигащо добро химично състояние;*
- *Имотите попадат в обхвата на подземно водно тяло Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс BG3DGW000PtPg049 ,* ***определено като зона за защита на питейните води от подземни водни тела****. Водното тяло е в добро количествено и добро химично състояние съгласно ПУРБ 2022-2027 г., но мониторингът от последните години – 2022 и 2023 г. показва, че ПВТ е в лошо химично състояние;*
- *Имотите* ***не попадат в РЗПРН и територии****, които* ***могат да бъдат наводнени*** *съгласно сценариите по чл. 146е (1) от Закона за водите и ПУРН 2022-2027 г.;*

- *Имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ* ***попадат в чувствителна зона „Водосбор на р. Арда“*** *с код BGCSAR101, определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 36 от ЗВ, описана в Раздел 3, на ПУРБ на ИБР;*
- *Имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ* ***попадат в нитратно уязвима зон****а, определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3а от ЗВ, описана в Раздел 3, на ПУРБ на ИБР;*
- *Имотите в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ* ***попадат в защитени зони****, определени съгласно чл. 119а, ал. 1, т.5 от ЗВ — „Родопи — Източни” с код BG0001032 и „Студен кладенец““ с код BG0002013;*
- *В обхвата и в близост до имотите* ***няма находища на минерални води****;*
- *На територията на имотите и в близост* ***няма учредени и в процес на учредяване санитарно-охранителни зони (СОЗ), нито водоизточници за питейно-битово водоснабдяване без учредена СОЗ****;*
- *В обхвата и в близост до обекта — предмет на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ* ***не попадат приемници на отпадъчни*** *води, за които от БД ИБР има издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води;*
- *В обхвата на плановете* ***няма издадени*** *разрешителни за водовземане от подземни води и разрешителни за водовземане или водоползване от повърхностен воден обект;*
- *С ЧИОУПО и ПУП-ПЗ* ***не се предижда водовземане*** *от повърхностни и/или подземни водни обекти, нито заустване на отпадъчни води;*
- *Състоянието на водите в района на ЧИОУП и ПУП-ПЗ не поставя ограничения за реализиране на предвижданията на плановете за изграждане и последваща експлоатация на ФЕЦ.*

2.4. МИНЕРАЛНО РАЗНООБРАЗИЕ.СЕИЗМИЧНИ ДАННИ

Минерално разнообразие

В община Кърджали се намират значителни запаси на нерудни изкопаеми: бентонит, зеолит, перлит трас, фелдшпат, слюда, варовик, пясък, чакъл и др., които дават възможност за развитие на добивната промишленост. В общината ще се добиват полиметални руди със сребърно и златно съдържание в рудник на „ГОРУБСО”. Рудите, добити по открит способ, ще се преработват в действащите мощности на Обогатителната фабрика. Все още неразработени са огромните залежи на качествен мрамор и облицовъчни материали, като гнайс, туфи и варовици.

В границите на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма регистрирани находища на полезни изкопаеми.

Сеизмични данни

Земетресенията се явяват като най-катастрофални сред природните бедствия.. Те са концентрирани в сеизмични пояси, които съвпадат със зоните на контакт и на относителни движения между големите литосферни плочи. България се намира в източната част на Балканския полуостров, който е най-активният за Европа възел от Алпо-Хималайския пояс.

Съгласно сеизмичната карта на страната от 1987 г. 98% от територията на България може да бъде подложена на сеизмично въздействие с интензивност от 7-ма и по-висока степен, от които с интензивност от 7-ма степен - 51%, с 8-ма степен - 28%, с 9-та и по-висока степен - 19%. Имотите попадат в зона с интензивност на земетръса J=VII степен по 12-степенната скала на Медведев-Шпонхойер-Карник и сеизмичен коефициент Кс=0,10 (***Фиг. 2.4-1***), като очакваните разрушения при земетресения могат да бъдат тежки.

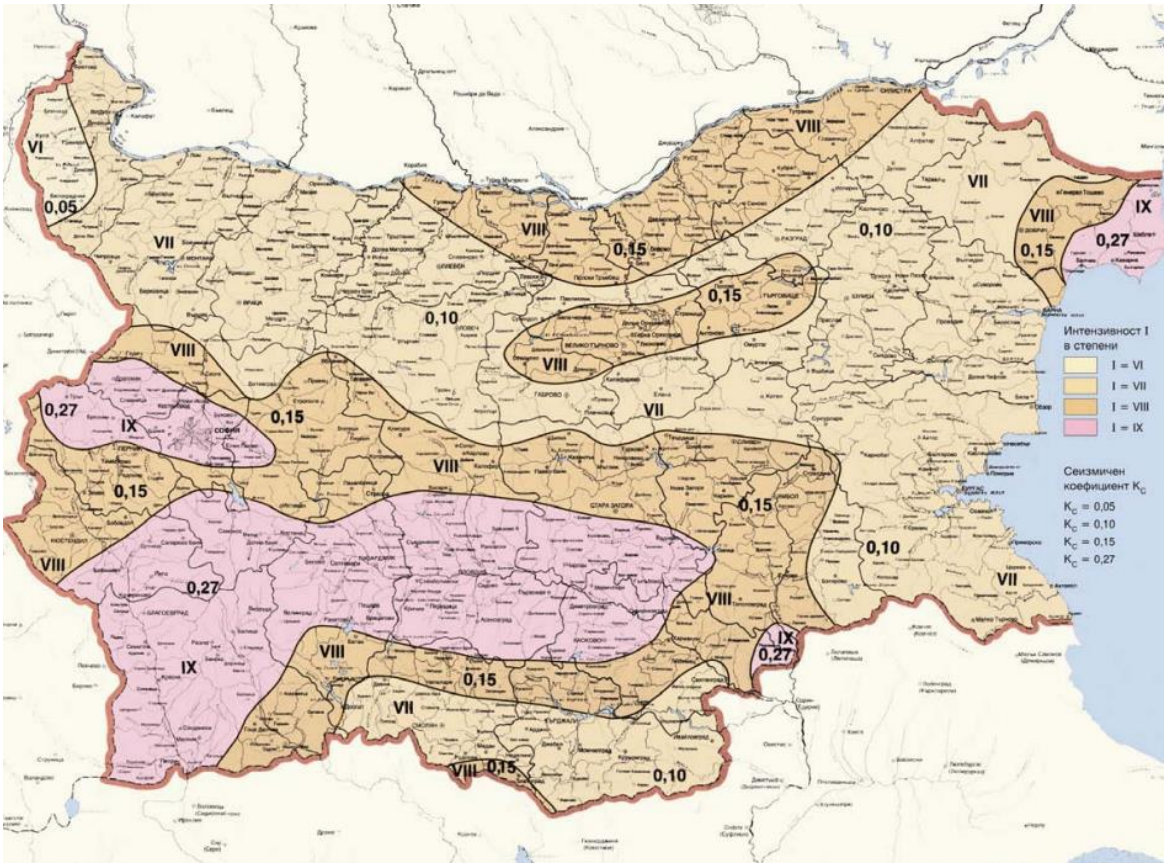

Фиг. 2.4-1. *Сеизмично райониране на България (1987 г.)*

Сеизмичността на района е съобразена при избора на елементите на ФЕЦ и начина на строителство.

В обобщение:

- *В обхвата на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма регистрирани находища на подземни богатства*
- *Сеизмичността на района се съобразява при избора на елементи и съоръжения и методите на строителство;*
- *Минералното разнообразие и сеизмичността на района не поставят ограничения за реализирането на ФЕЦ, за целите на която се разработват проектите на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ.*

2.5. ГЕОЛОЖКА ОСНОВА, ПОЧВИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

Според геолого-тектонската подялба на страната, имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попадат в Родопски регион– ***Фиг. 2.5-1***:

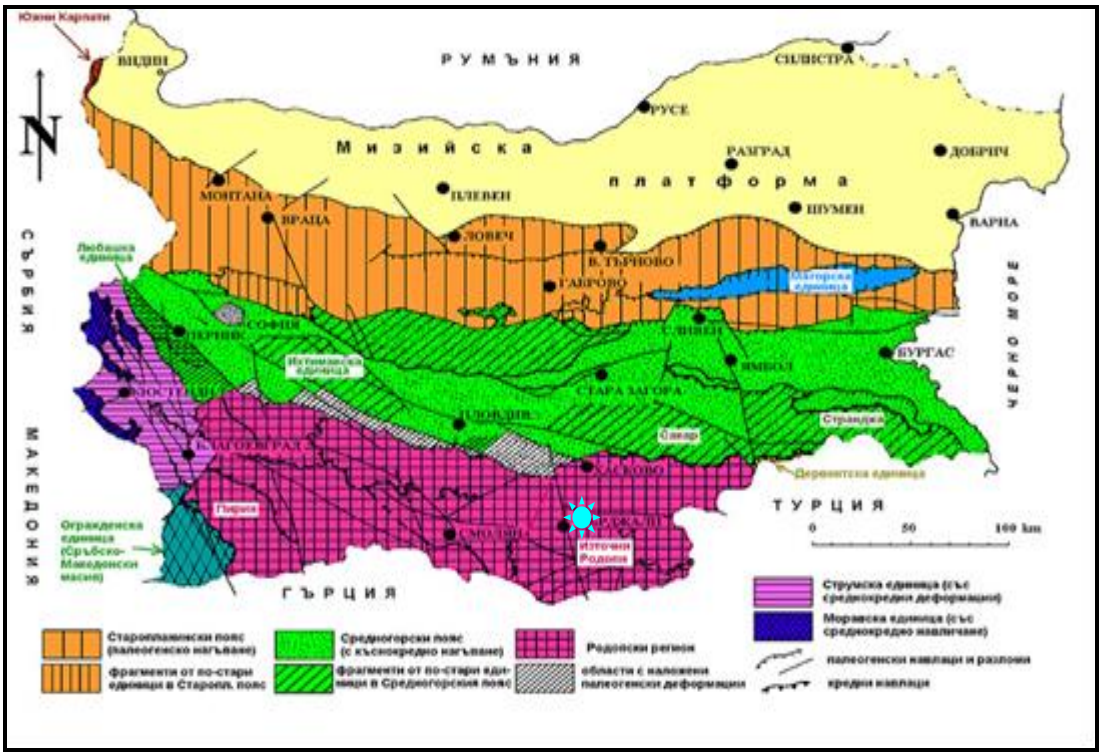

Фиг. 2.5-1. *Геолого-тектонска карта на Република България с посочено местоположение на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (☀)*

В структурно отношение територията на цялата община е в Източнородопския дял на Родопския масив. Той представлява морфоструктурно понижение с блоково-разломен строеж, дълбоко разчленен от р. Арда и притоците ѝ. Характеризира се основно с проявата на палеогенски вулканизъм и седиментация. Могат да се дефинират три главни типа скални формации: а) подложка – метаморфен кмплекс, б) вулканогенно-седиментния комплекс на

Източнородопската депресия и в) наслаги с кватернерна възраст. В геоложкия разрез, отдолу-нагоре, се отделят следните структурни единици:

1. Ардинска единица – изградена от магматизирани гнайси, основно ортогнайси;
2. Старцевска единица – също мигматизирани гнайси, но тук скалният състав е по-пъстър – има доста амфиболити, мрамори, слюдени шисти;
3. Боровишка единица – включва ортогнайси (доминиращо порфирокластични по калиев фелдшпат), амфиболити, мрамори, кварцити, шисти.

Счита се, че в резултат от активни геодинамични процеси, през терциера на повърхността са се разкрили скали от най-дълбоките нива на метаморфния скален комплекс на Централнородопския купол. Североизточната част на територията е разположена върху Източнородопската депресия. Тя се е формирала през палеогена, когато е имало чести прояви на вулканизъм. В депресията са се отложили скалите от вулканогенно-седиментния комплекс, включващ еоценолигоценски седименти, лавови скали, вулкански туфи и туфити. Кватернерните наслаги са представени от различни разновидности – алувий, пролувий, делувий, колувий, елувий и т.н. Кватернерните отложения имат различен гранулометричен състав в зависимост от начина на образуване и местоположението им в релефа – от валуни, в пролувиално-алувиалните наслаги в долината на р. Арда, през чакъли, пясъци и глини – в изветрителните кори, образувани от по-старите скали. Най- големи натрупвания на кватернерни наслаги, предимно от пролувий и алувий, има в долинните разширения и в местата, където се вливат по-големите притоци на р. Арда (р. Давидковска, Малка Арда, р. Ардинска и др.). В терасите на реките са се отложили алувиални материали, предимно чакъли, пясъци, и глини.

Разчлененият релеф и разнородните геоложки отложения и скали определят проявата на срутища, свлачища и ерозия, като основните елементи на геоложката опасност в областта .

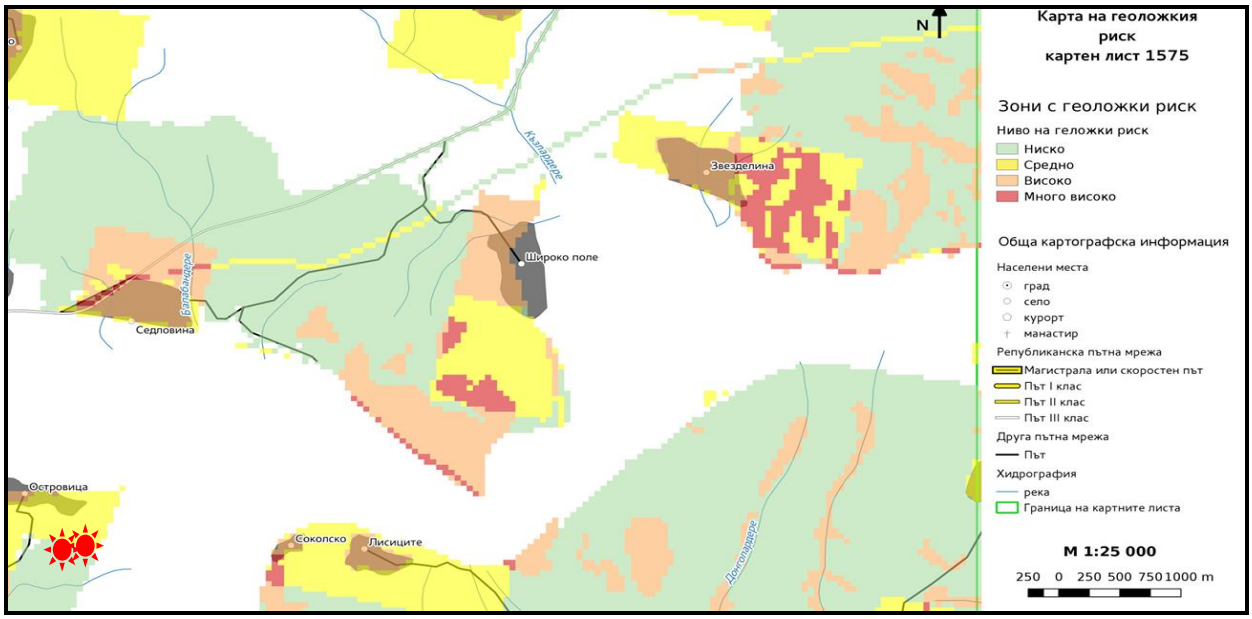

Фиг. 2.5-3. *Карта на геоложкия риск на Република България с посочено местоположение на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (☀), Източник :* http://gis.mrrb.government.bg/KGR/risk.html

Съгласно *Карта на геоложкия риск*, територията на имотите попада в зона с ниска и средно ниво на риск.

За района на Хасковска и Кърджалийска област на засилена водна ерозия са подложени над 150 хил. дка земи, основно в Кърджалийски регион (общини Кърджали, Момчилград, Крумовград, Черноочене, Кирково).В обхвата на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма рисик от ветрови ерозионни процеси.

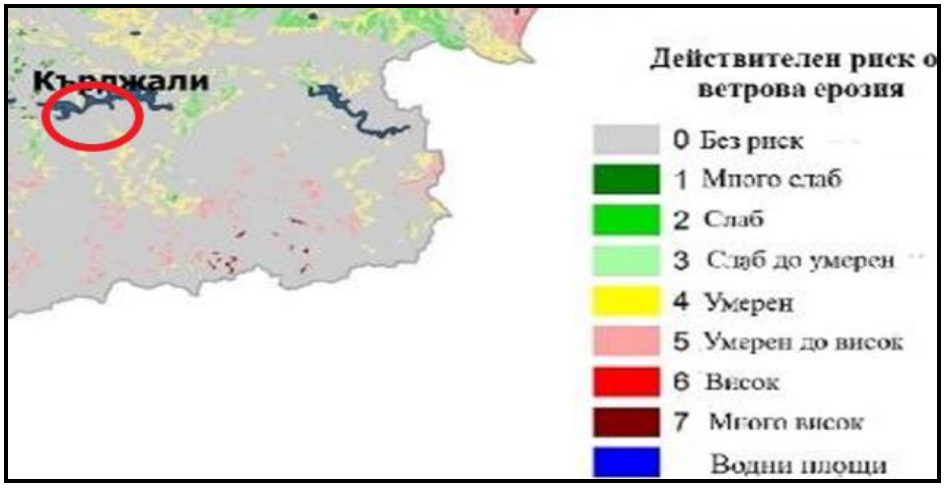

Фиг.2.5-4. *Действителен риск от ветрова ерозия на почвите, Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България, 2023г., Източник: ИАОС*

В обхвата на имотите теренът е с неравности и наклони, което изисква съобразяване на строителните решения.

Почви

Почвеното разнообразие в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ се обуславя преди всичко от разнообразието на релефа, растителността, почвообразуващите основни скали и специфичните климатични условия със средиземноморско влияние. Според Почвено-географското райониране на България (по Нинов, 1997 г.) територията, обект на оценка, се намира в Средиземноморската почвена област – в Източнородопско-Сакарската провинция и попада в Горнотракийската подобласт т.н. “Харманлийски район в най – южната част”.

Карта на почвите в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е представена на ***Фиг. 2.5-5:***

Фиг. 2.5-5. *Почви в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (местоположението на имотите е означено с жълто)*

Съгласно картата, имотите попадат в район с ***ерозирани излужени канелени почви*** (с номер *44* на картата). Характеризират се с мощност на хумусния хоризонт между 8 и 22 см, а на почвения профил – 18-45 см. Повърхностният хоризонт е обикновено канелено-кафяв, а преходно-илувиалният - червеникаво-кафяв. Този тип почви са с ограничено съдържание на минерални химически елементи. От гледна точка на физичните свойства е характерно силното уплътняване на профила в В-хоризонт. При това структурата на горния слой обикновено е силно разпрашена, но подорницата има сравнително добра структура. Без растително покритие при голямото вертикално разчленение на релефа се засилват ерозионните процеси.

В близост са разпространени и алувиални и алувиално-ливадни песъчливи и песъчливо-глинести, както и излужени канелени горски почви.

Съгласно последния публикуван *Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2023 г.* на РИОСВ Хасково, не са констатирани: замърсяване на почви с нефтопродукти, вредна киселинност на почвите.

Провежданият ежегоден мониторинг показва, че почвите в района са в добро екологично състояние по отношение на запасеност с биогенни елементи/органично вещество, оценена чрез измерени концентрации на общ азот, органичен въглерод и общ фосфор, а съотношението C/N показва благоприятни условия за разграждане/минерализиране на органичното вещество.

Земеползване

Поземлените имоти в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са земеделски земи – общинска публична и общинска частна собственост, като информация за тяхната площ, вид територия и НТП е представена по-горе към **т. 1.1** на Доклада за ЕО, и в следващата таблица:

Таблица 2.5-1. *Характеристики на имотите в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ*

№	Идентификатор на ПИ	Площ, дка	Вид територия	Категория	НТП
с. Островица					
1	54403.10.140	69,282	Земеделска	10	Пасище
2	54403.10.97	89,480	Земеделска	9	Пасище
3	54403.10.58	1,896	Земеделска	10	Нива
4	54403.10.59	2,412	Земеделска	10	Нива
5	54403.10.60	1,645	Земеделска	10	Нива
6	54403.10.61	0,927	Земеделска	10	Нива
7	54403.10.62	0,622	Земеделска	10	Нива
8	54403.10.63	3,368	Земеделска	10	Нива
9	54403.10.64	1,823	Земеделска	10	Нива
10	54403.10.65	2,034	Земеделска	10	Нива
11	54403.10.66	1,443	Земеделска	10	Нива
12	54403.10.67	3,658	Земеделска	10	Нива
13	54403.10.68	1,476	Земеделска	10	Нива
14	54403.10.69	1,005	Земеделска	10	Нива
15	54403.10.70	1,302	Земеделска	10	Нива
16	54403.10.71	0,820	Земеделска	10	Нива
17	54403.10.72	14,481	Земеделска	10	Нива
18	54403.10.74	1,923	Земеделска	10	Нива
19	54403.10.75	1,914	Земеделска	10	Нива
20	54403.10.76	0,711	Земеделска	10	Нива
21	54403.10.77	1,415	Земеделска	10	Нива
22	54403.10.79	1,628	Земеделска	10	Нива
23	54403.10.80	2,387	Земеделска	10	Нива

№	Идентификатор на ПИ	Площ, дка	Вид територия	Категория	НТП
24	54403.10.81	1,892	Земеделска	10	Нива
25	54403.10.82	2,137	Земеделска	10	Нива
26	54403.10.83	6,471	Земеделска	10	Пасище
27	54403.10.85	2,946	Земеделска	10	Нива
28	54403.10.87	1,763	Земеделска	10	Нива
29	54403.10.88	2,971	Земеделска	10	Нива
30	54403.10.90	2,088	Земеделска	10	Нива
31	54403.10.91	0,861	Земеделска	10	Нива
32	54403.10.92	1,759	Земеделска	10	Нива
33	54403.10.93	1,538	Земеделска	10	Нива
34	54403.10.94	4,175	Земеделска	10	Нива
35	54403.10.95	2,338	Земеделска	10	Нива
36	54403.10.96	1,192	Земеделска	9	Нива
37	54403.10.98	3,601	Земеделска	9	Нива
с. Вишеград					
38	11346.17.6	73,351	Земеделска	8	Пасище

От ***Таблица 2.5-1*** може да се обобщи, че общата площ на имотите в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е ***316,735 дка***, като:

- Всички поземлени имоти са земеделски земи;
- Най-голям дял са земеделските земи от най-нископродуктивната *10-та категория* – 149,111 дка (*47,1% от общата засегната площ),* следвани от земи *9-та категория* – 94,273 дка (*29,8% от общата засегната площ)* и един имот от 8-ма категория – 73,351 дка (*23,1% от общата засегната площ*);
- По НТП засегнатите имоти са пасища (*238,584 дка или 75,3% от общата засегната площ*) и ниви (*78,151 дка, равняващи се на 24,7% от общата засегната площ*);
- Не се засягат висококатегорийни земеделски земи.

Съгласно действащия ОУП на Община Кърджали, всички имоти в обхвата на ЧИОУП са *„необработваеми земеделски земи“*.

В обобщение:

- *Почвите в района и в обхвата на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, са в добро състояние, като същите са слабопродуктивни (ерозирани излужени канелени почви);*
- *Не е установено замърсяване с тежки метали и металоиди, устойчиви органични замърсители или нефтопродукти;*
- *В обхвата на имотите не е установено засоляване или вкисляване на почвите.*
- *Имотите са необработваеми земеделски земи, като най-голям дял са тези от 10-та категория, следвани от 9-та. Не се засягат земи под 8-ма категория. В тази връзка не се*

очаква отрицателно въздействие върху фактическото земеползване (не се засягат обработваеми земеделски земи);

- *Като процентно отношение имотите съставляват едва 0,014% от общия земеделски фонд на Община Кърджали;*
- *Почвените характеристики и земеползването не поставят ограничения или рискове за реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.*

2.6. БИОРАЗНООБРАЗИЕ

2.6.1.ХАРАКТЕРИСТИКА НА ФЛОРИСТИЧНИЯ РАЙОН

България принадлежи към Холарктическото флористично пространство. Сложната Районирането на растителността в България, основано на фитогеографска и геоботанична информация, разделя страната на 3 области. Европейската неморална (широколистна горска) област включва провинциите Евксинска, Илирийска (Балканска) и Македоно-Тракийска. Евроазиатската степна и лесостепна област е представена от Долнодунавката провинция, а Средиземноморската склерофилна горска област - от Източносредиземноморската провинция. Съгласно биогеографското райониране на Европа по European Topic Center on Biodivesity and Nature Protection, прието от Европейската комисия и влязло в Директивата за местообитанията (92/43/EEC), България се отнася към 3 биогеографски района: Алпийски, Континентален и Черноморски.

Съгласно биогеографското райониране на страната (по Груев, 1988) територията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попада в Южнобългарски район, Източнородопски подрайон.

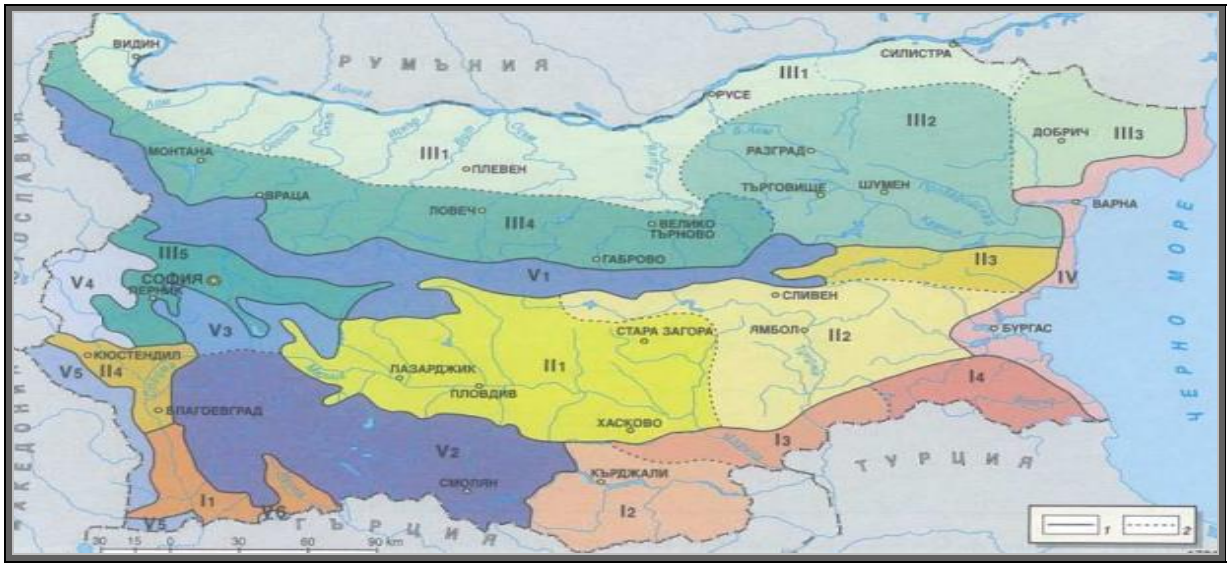

***Фиг.2.6.1-1**.Биогеографски райони и подрайони на България (по Груев, 1988) I-Южнобългарски район: I1-Струмско-Местенски подрайон; I2-Източнородопски подрайон; I3-Долномаришко-Долнотунджански подрайон; I4-Странджански подрайон; II-Среднобългарски район: II1-Подрайон на Горнотракийската низина; II2-Подрайон на Тунджанската хълмиста низина; II3-Източ-ностаропланински подрайон; II4-Горнострумски подрайон; III-Севернобългарски район: III1 -Дунавски подрайон; III2 -Лудогорски подрайон; III3 -Добруджански подрайон; III4-Предбалкански подрайон; III5-Софийско-Радомирски подрайон; IV-Черноморски район; V-Планински район: V1-Старопланински подрайон; V2-Рило-Родопски подрайон; V3-Витошко- Ихтимански подрайон; V4-Краищенско-Конявски подрайон; V5-Западнобългарски граничен планински подрайон; V6-Подрайон на Славянка.*

Климатът в подрайона е преходно-средиземноморски, а на север преминава в континентално-средиземноморски, характеризиращ се с горещо и сухо лято, мека зима, сравнително малка годишна температурна амплитуда, есенно-зимен (ноемврийско – януарски) максимум и летен (август) минимум на валежите, липса на ежегодна устойчива снежна покривка. Климатичните условия благоприятстват съществуването на много средиземноморски видове, както и на преходно-средиземноморски съобщества. Различията от средиземноморския климат се дължат на отдалечеността на района от Средиземно море, на релефа, на по-голямата надморска височина и на влиянието на европейския умерен пояс, което определя формирането на преходносредиземноморски климат. Характерните климатични и морфографски дадености на района определят наличието на една сравнително богата биота.

Източни Родопи попадат почти изцяло в дъбовия пояс и съответно в тях доминират медитеранския комплекс, а евросибирският е много слабо застъпен. С течение на времето ареалите на много от тези видове са се разкъсали и раздробили на отделни изолирани участъци.

Горите с преобладаване на обикновен горун, на благун и цер. се характеризират с мезо-ксерофилен микроклимат. В тях се наблюдава тенденция към увеличаване на делът на ксерофилните елементи. В дендроценозите с основни едификатори благун, благун и келяв габър, космат и вергилиев дъб, се наблюдават ксерофилни и ксеро-мезифилни комплекси, в които делът на Медитеранските видове нараства; - вторично сукцесионни гори – такива са съобществата с преобладаване на келяв габър. Те са се появили в резултат на деградацията на типични горски съобщества от космат дъб, вергилиев дъб, благун. В тези хабитати се наблюдава тенденция към ксерофилизация и съответно комплексите от безгръбначни също са се променили в тази посока. При напреднал стадии на деградация келявият габър се подменя от главен едификатор червената хвойна, която заедно с ксеротермни тревни синузии, сформират ксеротермни хабитати. Тези хабитати се обитават както от медитерански видове, така и от предно-азиатски и степни видове. Към този тип хабитати се причислява и съобществото от драка и ксеротермни треви; - дървесни плантации (култури) – такива са културите от черен бор, както и културите от черен и бял бор и акация. Акватичните хабитати включват както надземните, така и повърхностните подземни води, които се обитават от различни биотични групи.

Характерни за Източнородопския биогеографски подрайон са преходносредиземноморските листопадни гори от космат дъб (Quercus pubescens), благун (Quercus frainetto), цер (Quercus cerris), мъждрян (Fraxinus ornus), вергилиев дъб (Quercus virgiliana), келяв габър (Carpinus orientalis) и средиземноморски видове като пърнар (Quercus coccifera), червена хвойна (Juniperus oxicedrus), бодлива зайча сянка (Asparagus acutifolius) и др. Във фитогеографско отношение съставът на флората на Източни Родопи е сложен. От главните групи, най-голяма е тази на Медитеранския флористичен елемент. Значително е и присъствието на широко разпространените евроазиатски, циркумполярни и космополитни флорни елементи, което е свързано с разнообразието на екологичните условия в района, височинния диапазон и вековната човешка дейност. Установени са общо 1962 вида висши растения / Petrova A., 2004/, от които 83 защитени от ЗБР /14.2 % от всички защитени растителни видове/; 12 световно редки вида, 13 застрашени и 101 редки вида, включени в Червената книга на България.; два вида, включени в Приложението на Директивата за хабитатите; 5 вида, включени в Приложение №1 на Бернската конвенция. По-известни, характерни и популярни, за района видове са: Реликти: жълта каменоломка (Saxifraga aizoides), лаврово бясно дърво (Daphne laureola), македонска каменоломка (Saxifraga ferdinandii-coburgi), пълзяща гудиера (Goodyera repens), силивряк (родопски силивряк) (Haberlea rhodopensis). Защитени растения: венерин косъм (Adiantum capillus-veneris), венерина обувка/пантофка (Cypripedium calceolus), двурога пчелица (Ophrys cornuta), жълта тинтява (Gentiana lutea), златиста кандилка (Aquilegia aurea), обикновен тис (Taxus baccata), петковия (Petkovia orphanidea), планински божур (Trollius europaeus), родопска горска майка (Lathraea rhodopea), родопски крем (Lilium rhodopaeum), родопско лале (Tulipa rhodopea), родопско омайниче (Geum rhodopaeum), силивряк (Haberlea rhodopensis), снежно кокиче (Galanthus nivalis), халерово котенце (Pulsatilla halleri) и др. Балкански ендемити: балканска петлюга (Pinguicula balcanica), планински явор (Acer heldreichii), жълт равнец (Achillea clypeolata), златиста кандилка (Aquilegia aurea), петковия (Petkovia orphanidea), родопска горска майка (Lathraea rhodopea), родопски крем (Lilium rhodopaeum). Български ендемити: родопско крайснежно звънче (Soldanella rhodopaea), родопско лале (Tulipa rhodopea), родопско омайниче (Geum rhodopaeum). Растения от Червената книга: венерин косъм (Adiantum capillus-veneris), венерина обувка/пантофка (Cypripedium calceolus), жешля/планински явор (Acer heldreichii), жълта тинтява (Gentiana lutea), златиста кандилка (Aquilegia aurea), кръглолистна росянка (Drosera rotundifolia), нарцисоцветна съсънка (Anemone narcissiflora), обикновен тис (Taxus baccata), петковия (Petkovia orphanidea), пирински чай (Sideritis scardica), планински божур (Trollius europaeus), родопска горска майка (Lathraea rhodopea), родопски крем (Lilium rhodopaeum), родопско крайснежно звънче (Soldanella rhodopaea), родопско лале (Tulipa rhodopea), родопско омайниче (Geum rhodopaeum), силивряк (Haberlea rhodopensis), снежно

кокиче (Galanthus nivalis), халерово котенце (Pulsatilla halleri), черноморска ведрица (Fritillaria pontica) и др. Световно застрашени растителни видове: родопска горска майка (Lathraea rhodopea), родопски силивряк (Haberlea rhodopensis), родопски крем (Lilium rhodopaeum), родопско лале (Tulipa rhodopea), черноморска ведрица (Fritillaria pontica).

Около две трети от планинските склонове около язовир Студен кладенец са покрити с вторични широколистни смесени гори от келяв габър /Carpinus orientalis/ и мъждрян /Fraxinus ornus/, благун /Quercus frainetto/ или горун /Quercus dalechampii/ със средиземноморски елементи. По-рядко се срещат чисти горунови гори или примесени с обикновен габър /Carpinus betulus/. На места има гори и храсталаци от келяв габър и храсталаци от драка /Paliurus spina-christi/, примесени със смин /Jasminum fruticans/, червена хвойна /Juniperus oxycedrus/ в съчетание с ксеротермни тревни формации със средиземноморски елементи като памуклийка /Cistus incanus/ и др.

Немалка част от територията е заета от скални комплекси, единични скали и каменисти сипеи. Навсякъде из района разпръснато са разположени открити пространства, заети от селскостопански земи и ливади, обрасли с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма /Dichantium ischaemum/, луковична ливадина /Poa bulbosa/ и др.

Добре запазени са горите от келяв габър (Carpinus orientalis) и благун (Quercus frainetto), а във височина се срещат и съобщества от обикновен горун (Quercus delechampii) като по северните склонове този дървесен тип се смесва с благуна. Срещат се още и черноборови гори като една част от тях попадат в защитена територия.

Землищата на села Островица и Вишеград са разположени в равнинна част, и в близост до площадките на ЧИОУПО / ПУП-ПЗ липсват значими лесистни територии. Най-близките такива са покрити с вторични широколистни смесени гори от келяв габър (Carpinus orientalis) и мъждрян (Fraxinus ornus), благун (Quercus frainetto) или горун (Quercus dalechampii), с примес от средиземноморски елементи. По-рядко се срещат чисти горунови гори или примесени с обикновен габър (Carpinus betulus). На места има гори и храсталаци от келяв габър и драка (Paliurus spina-christi), примесени със смин (Jasminum fruticans), червена хвойна (Juniperus oxycedrus) в съчетание с ксеротермни тревни формации със средиземноморски елементи, напр. памуклийка (Cistus incanus) и др.

Откритите пространства са заети от петна от храстови съобщества и пасища, обрасли с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма (Dichantiumischaemum), луковична ливадина (Poabulbosa). Тревостоят е с беден и изцяло вторичен състав от силно пластични видове, сбита овсига (Bromus scoparius) обикновена овсига (Bromus arvensis) ,белизма(Dichantium ischaemum), зелена кощрява (Setaria viridis),сеноклас(Cynosurus echinatus),грудесто канарско семе (Phalaris tuberosa) ,безосилеста овсига (Bromus inermis),

гребенест житняк (Agropyron aristatum) , цилиндрично диво жито (Aegilops cylindrical) , триунциево диво жито (Aegilops triuncialis), троскот (Cynodon dactylon), приповдигащ се щир(Amaranthus oleflexus), обикновен щир (Amaranthus retroflexus), бучиниш (Conium maculatum), клинолистна куча лобода (Chenopodium opulifolium), чадърест гарвански лук (Ornithogalum umbelatum), Пурпурен лопен (Verbascum purpureum)и др.

Част от описаните видове се характеризират като лечебни и части от тях се използват като билки и са включени в Приложението на Закона за лечебните растения. Липсват обаче популации със стопанско значение. Няма видове, включени в Приложение №4 на ЗБР, поставени под специален режим на опазване и ползване. Описаният състав изключва възможността за наличие в имота на природни местообитания, включени в в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, респективно Приложение № I на ЗБР.

Характеристика на фаунистичния района

В зоогеографско отношение сухоземната фауна на България се отнася към Палеарктичната зоогеографска област на Холарктичното царство. Поради това че България е разположена основно в Евросибирската зоогеографска подобласт, но граничи и с Медитеранската зоогеографска подобласт, в страната се срещат два основни зоогеографски комплекса: северен (евросибирски), формиран от студеноустойчиви видове животни, и южен (медитерански), включващ множество топлолюбиви видове .

В зоогеографско отношение, според подялбата на страната (по Георгиев, 1980), територията на община Кърджали , в която попадат предвижданията на плана, е разположена в *Тракийския район на Евросибирската подобласт, на Палеарктичната зоогеографска област.*

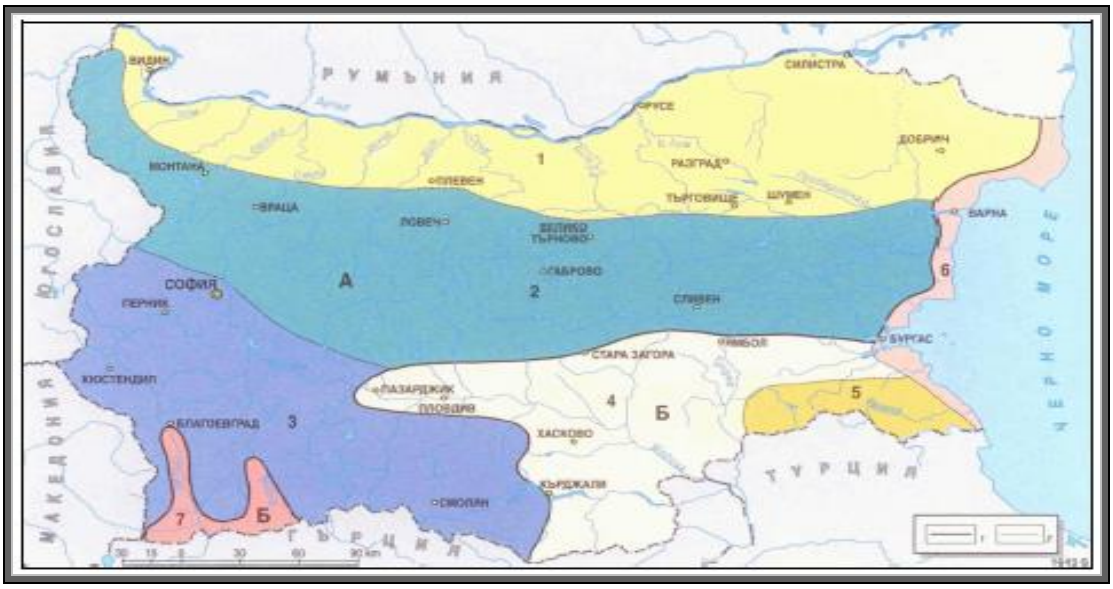

Фиг.2.6.1-2. *Зоогеографско райониране (по Георгиев, 1980), Граница между евросибирската (А) и медитеранската (Б) територия; 2- граница между зоогеографските райони 1. Дунавски район; 2. Старопланински район; 3. Рило-Пирински район; 4. Тракийки район; 5. Странджански район; 6. Черноморски район; 7. Струмско-Местенски район*

Територията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попада в медитеранската територия, Тракийски район.

Зоогеографската принадлежност на таксоните безгръбначни от района на община Кърджали е своеобразна и сама по себе си е уникална. Тази уникалност се дължи на географското положение, климатичните и едафични особености на района. В днешно време безгръбначната фауна на буковия и иглолистния пояс на Родопите е с преобладание на евросибирския комплекс, а в дъбовия пояс преобладават медитеранските форми и комплекси.

В количествен и в качествен аспект, гръбначната фауна на общината е отражение на географското положение на територията й върху територията на страната и континента Европа, и на останалите географски особености на района – най-вече на надморските височини и други особености на релефните форми на територията. От значение е и историческото развитие на тази територия, което обуславя и силата на антропогенния натиск върху природната среда. Богатството на българската фауна, в т.ч. и на гръбначната, се дължи, както на разнообразните физикогеографски и природни условия на територията на страната, така и на географското й положение – тя има средищно разположение, както на Балканския п-ов, така и в Западната част на Палеарктическата зона – северната част на Стария свят (Европа, Азия, Африка), която обхваща зоните на хладния, умерения и субтропичния климатични пояси на Северното полукълбо.

На територията на яз. Студен кладенец са установени 219 вида птици. От срещащите се видове 103 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 12 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 27 вида и в SPEC3 - 64 вида. Мястото е от световно значение като представителен район за Средиземноморския биом. Тук се срещат 7 биомно ограничени вида - испанско каменарче /Oenanthe hispanica/, голям маслинов присмехулник /Hippolais olivetorum/, червеногушо копривaрче /Sylvia cantillans/, малко черноглаво копривaрче /Sylvia melanocephala/, скалназидарка /Sitta neumayer/, белочела сврачка /Lanius nubicus/ и черноглава овесарка /Emberiza melanocephala/. Язовир Студен краденец е предложен за включване в Националната екологична мрежа за опазване на местообитанията на комплекс от 69 гнездящи вида птици, вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС и 21 вида мигриращи и зимуващи водолюбиви птици. Това е последното известно гнездово находище на черния лешояд /Aegypius monachus/ в България. Няколко колонии на белоглавия лешояд /Gyps fulvus/ в България гнездят по скалистите брегове на язовира. Районът на язовир Студен

Кладенец е едно от най-важните места в страната със значение за Европейския съюз за видовете, споменати по-горе, и за гнездящите тук черен щъркел /Ciconia nigra/, египетски лешояд /Neophron percnopterus/, совоок дъждосвирец /Burhinus oedicnemus/, бухал /Bubo bubo/, голям маслинов присмехулник и белочела сврачка. Мястото поддържа и значима на европейско равнище гнездова популация на синия скален дрозд /Monticola solitarius/.

В откритите територии с малко дървесна растителност, доминиращ вид е косът (Turdus merula), а в мозаячно-горски местообитания, по хълмовете – еловия певец (Phylloscopus collybita), обикновената чинка (Fringilla coelebs) и големия синигер (Parus major). В храсталачни съобщества (от гъсти групи или петна от предимно ниска дървесна растителност – от дървета и храсти) най-често са срещани са южния славей (Luscinia megarhynchos), голямото черноглаво копривaрче (Sylvia atricapilla), червеногръдката (Erithacus rubecula), горската чучулига (Lullula arborea) и малкото белогушо копривaрче (Sylvia curruca). От бозайниците се срещат таралеж, къртица, земеровка, полвеки, прилепи, вълк, лисица и други.

В най-общ план и във връзка с обитаваните от видовете местообитания за 5-те класа гръбначни, може да бъде посочено следното: Клас Риби (Pisces). От рибите най-голям е броят на видовете от сем. Шаранови – 13 вида, следвани от сем. Щипоци – 4 и сем. Костурови – с 2 вида. Останалите семейства са представени с по 1 вид. От видовете, 11 са характерни за течащи и също 11 – за стоящи или бавнотечащи. Като най-типични за бързотечащи води могат да бъдат посочени 5 от видовете (лещанка, маришка мряна, вардарски скобар, балкански щипок, родопски щипок). Бързотечащи води обитават и речният кефал, черният морунаш, кротушката, обикновеният щипок, но тези видове се срещат често и в бавно течащи, и в стоящи води. Типичен обитател на горни течения на високопланински реки е само един от видовете – лешанката, но в горни течения се срещат още 2 вида – маришка мряна и балкански щипок. В р. Арда най-многобройните видове са обикновеният речен кафал (Leuciscus cephalus) и маришката мряна (Barbus cyclolepis). В яз. “Студен кладенец”, като най-многобройни и с най-значителни ресурси от гледна точка на промишления и спортния риболов, могат да бъдат посочени видовете шаран (Cyprinus carpio), обикновен толстолоб (Hipophthalmichthis molitrix) сребриста каракуда (Carassius auratus), червеноперка (Scardinius erythrophthalmus), обикновен речен кафал (Leuciscus cephalus), уклей (Alburnus alburnus). В някои от малките изкуствени водоеми на територията на общината най- многобройна е сребристата каракуда.

Топлият средиземноморски климат е предпоставка за наличието на богата херпетофауна в Източните Родопи, дължащо се на мозаечното разпространение на природни местообитания. Установени са 11 вида земноводни и 30 вида влечуги. Срещат се редки и много редки видове. Районът на инвестиционното предложение като цяло не е с високо херпетологично разнообразие и видове с консервационен статус. В района на ИП, който ще

бъде засегнат от реализацията на инвестиционното предложение, са установени 4 вида влечуги: Шипоопашата костенурка (Eurotestudo hermanni), Зелен гущер (Lacerta viridis), Обикновена (ивичеста) водна змия (Natrix natrix persa) и Смок мишкар (Zamenis longissimus).

При земноводните, с изключение на два вида с воден или преобладаващо воден начин на живот – обикновената водна жаба (Rana ridibunda) и жълтокоремната бумка (Bombina variegata), и един дървесно-храстов вид – жабата дървесница (Hyla arborea), всички останали, извън размножителния си период водят сухоземен начин на живот. Доминиращи видове са зелената крастава жаба (Bufo viridis) и обикновената водна жаба (Rana ridibunda). Жълтокоремна бумка (Bombina variegata) е предмет на защита в ЗЗ „Източни Родопи”. Видът се наблюдава се почти изключително в корита на чешми и разливи около тях. Бързо размножаващ се вид, широко разпространен в засегнатите терени. Клас Влечуги (Reptilia). От влечугите четири вида са свързани с водата – два вида водни костенурки (Emys orbicularis, Mauremys caspica) и два вида водни змии (Natrix natrix, Natrix tessellata). Като горски видове могат да бъдат определени три вида – смокът мишкар (Elaphe longisima), медянката (Coronella austriaca) и слепокът (Anguis fragillis). Като наземно-дървесни, търсещи плячка не само по земята, но и по дървета и храсти, т. е. добри катерачи по тях и обитаващи предимно или и горски и храсталачни местообитания, могат да бъдат определени смокът мишкар и малкият стрелец (Coluber najadum), но добре се катерят по храсти и дървета и големият стрелец (Coluber jugularis) и дори пъстрият смок (Elaphe quatuorlineata sauromates). Типични петрофилни видове са македонският (Podarcis erhardii) и стенният гущер (Podarcis muralis), но скалисти и каменисти терени обитават и други видове. Доминиращи видове сред гущерите (разр. Sauria) са зеленият гущер (Lacerta viridis) и македонският гущер (Podarcis (Lacerta) erhardii), а сред змиите (разр. Serpentes) – обикновената водна змия (Natrix natrix persa), смокът мишкар (Zamenis longissimus) и големият стрелец (Coluber jugularis). От сухоземните костенурки (разр. Testudinata, сем. Testudinidae) са шипобедрената и шипоопашата костенурки, като повечето от срещнатите индивиди са от вида шипоопашата костенурка (Eurotestudo hermanni). От блатните костенурки (разр. Testudinata, сем. Emydidae) по-многобройният вид е обикновената блатна костенурка (Emys orbicularis). От сем. Отровници (Viperidae), срещан вид е пепелянка (Vipera ammodytes).

Местообитания на сухоземните костенурки Testudo hermanni (шипоопашатата костенурка) и Testudo gracea (шипобедрена костенурка) са възможни, където са развити горски и храстови широколистни съобщества от драка, келяв габър, разположени и близките до тях тревни съобщества. По-време на проведените теренни огледи видовете не са установени. По отношение на змиите в района, те са сравнително редки в конкретно предвидените за реализирането на ЧИ на ОУПО/ПУП-ПЗ терени. По време на полевите проучвания, живи екземпляри или съблекла, не бяха установени. По често срещани са

видовете пъстрия смок (Elaphe sauromates) и обикновената (жълтоуха) водна змия (Natrix natrix). Останалите видове змии, обитават сухи каменисти места, които са отдалечени от предвидената за реализирането на ЧИ на ОУПО/ПУП-ПЗ територия, и могат да попаднат в нея по изключение.

Територията, на която ще се реализира ЧИ на ОУПО/ПУП-ПЗ, изцяло е разположена на сушата , без да са налични в нея подходящи за рибите местообитания /водни обекти – реки, езера и др./. Този клас животински представители, не се засягат с плана.

От гръбначната фауна в района, във/сред който попада обектът, най-многобройни са птиците (клас Aves). Характерът на района, сред който попада площта на обекта(като местообитание), определя и особеностите на орнитофауната му, която е представена, както от видове предимно на открити територии, така и от видове, характерни за територии с горски характер, на тревно-храстови и храстово-тревни, на тревно-храсталачни и храсталачно-тревни, храсталачно-горски и горско-храсталачни, а също и от видове, характерни за селища и други застроени терени.

Представени са предимно от синантропни видове. Видовото разнообразие на клас птици (AVES), вероятни като преминаващиза територията на ЧИ на ОУПО/ПУП-ПЗ са гугутка (Streptopelia decaocto), кукумявка (Athene noctua), селска лястовица (Hirundo rustica), домашно врабче(Pas. Domesticus), полско врабче(Passer montanus), кукумявка (Athene noctua).

Клас Mammalia е представен от групата на дребните бозайници, а именно : полска мишка (Apodemus agrarius), обикновена полевка (Microtus arvalis), кафяво прилепче (Pipistrellus pipistrellu).

От реализацията на инвестиционното предложение не можем да очакваме значими негативни промени по отношение популациите на безгръбначните животни.Характерното им широко разпространение и силната пластичност ще са причина за недопускане на навъзвратими изменения по отношение бъдещото развитие на техните ценози, които бързо ще се възстановят в следексплоатационния период.

Не са установени и няма съобщения за локалитети на защитените за биогеографската единица видове.

Въздействието върху животинската компонента ще е пряко и косвено, постоянно - за периода на експлоатация. Пряко ще се унищожат или увредят местообитания на макар и малко видове от херпетофауната и дребни бозайници от антропогенизирането и усвояването на средата. Не се засягат гнездови екологични ниши на птици. Отнемат се незначително площи с минимална в качествено и количествено отношение хранителна база.

Косвено в по-широк район ще влияят макар и минимално завишените нива на шум, вибрации, вредни емисии, засилено човешко присъствие..

Практиката показва, че съпътстващите шум, запрашаване и вибрации предизвикват безпокойство и напускане на територията, което намалява физическите загуби. Окончателното стопанско усвояване на територията ще се предхожда от разчистване на предвидената площ от тревна растителност, при което намиращите се там екземпляри ще напуснат убежищата си и ще се отдръпнат от нея - гризачи и гущери. Преди да се пристъпи към работа, следва да се огледа терена и при намиране на бавно подвижни индивиди, те да се преместят на безопасно отстояние. Не се засягат утвърдени сезонни миграционни коридори, както и традиционно-местни, свързани с близки миграции между различните функционални компоненти в ареала. Не се очаква фрагментиране на популациите.

Раздели защитени територии, защитени зони и биоразнообразие и тяхното въздействие подробно са разгледани в доклада за ОСВ.

В обобщение:

- *Анализът на състоянието на растителните съобщества, и заключенията от ДОСВ показват, че на територията на проучваните имоти и в прилежащите до тях други имоти, няма установени находища на редки и защитени растителни видове и находища на лечебни растения със стопанско значение.*
- *Фауната е със сравнително беден видов състав, което се дължи на исторически обусловеното антропогенно влияние.*
- *Състоянието на биоразнообразието не налага ограничения за реализиране на предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.*

2.7. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ПО ЗЗТ .ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ НАТУРА 2000

Територията на община Кърджали се характеризира с относително богато биологично разнообразие.

Защитените природни зони в териториалния обхват на обособената територия в границите на землищата на общините са: Защитени територии и Защитени зони на територията, контролирана от РИОСВ-Хасково.

От растенията безспорен интерес са находищата на Родопската горска майка, Родопския силивряк, венериния косъм, както и както и на няколкото вида орхидеи. Едни от най-интересните райони на общината с все още добре запазено биоразнообразие са поречието на р. Боровица и р. Арда особено в района на яз. „Кърджали” и яз. „Студен Кладенец”, където са и най-големите защитени територии в общината. Тези райони са и едни от най-често

посещаваните туристически дестинации за познавателен туризъм. На територията на общината по Закона за защитените територии са обявени 9 защитени територии.

На тях е отредена важната роля за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите в района и на естествените процеси, протичащи в тях. С изключение на ЗМ “Юмрук скала” и “Средна Арда”, останалите територии са с малка площ и са обявени основно за опазване на находища на редки растителни видове и не могат да осигурят адекватно опазване на местообитанията и видовете като цяло. Две от природните забележителности са обявени за опазване на елементи на неживата природа. С изключение на ЗМ "Находище на венерин косъм", река Кьошдере, попадаща изцяло в селскостопански фонд и стопанисвана от Община Кърджали, всички останали територии са в държавен горски фонд и се управляват от ДГФ / ДЛ Кърджали. Към настоящият момент няма разработени планове за управление на ЗТ на територията на общината, както и туристическа инфраструктура за интерпретация на биологичното разнообразие в района. Също така в тях са включени характерни и забележителни обекти на неживата природа и пейзажи. Такива са:

- „Средна Арда“ с площ 420 ха в землищата на селата Звезделина и Висока поляна;
- „Юмрук скала“ – 346 ха, в землището на с. Гняздово;
- „Скални гъби“ (Каменната сватба) край с. Зимзелен с площ 5 ха.;
- „Каменните гъби“ – скални образувания край с. Бели пласт на площ 3,0 ха;
- „Скален прозорец“ в местността Големия дол, землището на с. Божак,с.Крушка, с площ 0,2 ха.;
- Находище на Венерин косъм – р. Кьошдере с площ 1,5 ха.
- Находище на Родопски силивряк с площ 3,4 ха в землището на гр.Кърджали
- Находище на Родопска горска майка с площ 1,7 ха в землището на с. Перперек.
- Водопад Раджип Тарла в землището на с.Охлювец, с.Чилик, с площ 0,1 ха.

Най-близко разположените защитени територии и отстоянията между тях и имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са показани на ***Фиг. 2.7-1***:

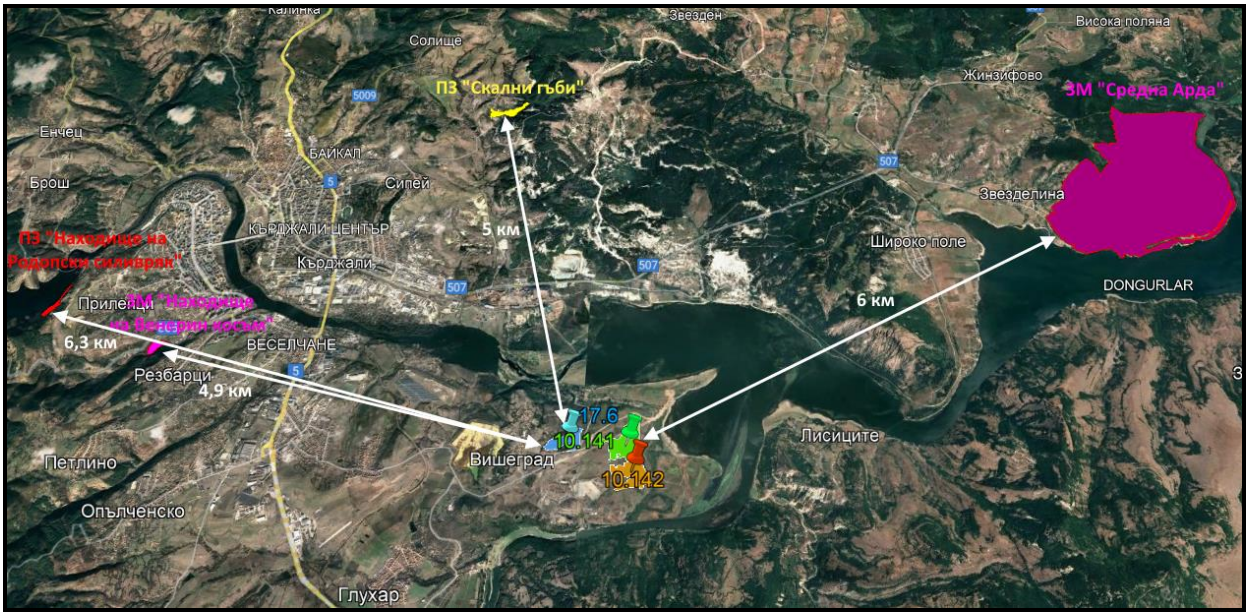

***Фиг.2.7-1**.Разположение на най-близките защитени територии спрямо територията на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ*

В обобщение:

*Територията, предмет на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ **не попада в ЗТ по** реда на ЗЗТ. Отстои на **над 4,9 км** от най-близката защитена територия.*

ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

На територията на общината попадат части от четири Натура 2000 зони, като две от тях са обявени по Директивата за птиците и две по Директивата за местообитанията. И за двата типа части на Натура са определени съответните зони, в които се ограничава водоползването на повърхностни и/или подземни води с цел опазване на местообитанията, при които поддръжката или подобряване състоянието на водите е важен фактор за опазването им, включително съответните обекти по „Натура 2000“, определени съгласно Директива 92/43/ЕИО за местообитанията и Директива 79/409/ЕИО за птиците.

Територията, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попада в границите на защитени зони BG0001032 „Родопи-Източни“ по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и BG0002013 „Студен кладенец“ за опазване на дивите птици от екологичната мрежа Натура 2000.

***Таблица 2.7-1**. Защитени зони по Натура 2000, в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ*

Вид зона	Наименование	Обща площ на ЗЗ (дка)	Заповед за обявяване/ Решение на МС
ЗЗ по Натура 2000 Директивата за местообитанията	Родопи - Източни BG0001032	2 174 469,973 дка.	Заповед № РД-267 от 31 март 2021 г., Решение № 122 от 2.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 5.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 811 от 16.11.2010 г. (ДВ, бр. 96 от 2010 г.) и № 615 от 2.09.2020г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ ЕИО
ЗЗ по Натура 2000 по Директивата за птиците	Студен кладенец BG0002013	159 952,380 дка	Заповед № РД-766 от 28 октомври 2008г., Решение № 122 от 2.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.),

Защитена зона BG0001032 „Родопи-Източни“

Защитената зона е обявена по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна със Заповед № РД-267/ 31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите. Обхваща територии с обща площ 2 174 469.973 дка.

Характеристика на защитената зона

Територията ѝ обхваща, по-голямата част от Източните Родопи. В североизточната и част се намира хълма Гората (704 m н.в.), зает от стари дъбови гори. На юг от зоната се намират долините на реките Арда и Крумовица, с интересни скални и тревисти местообитания. Югоизточната част на зоната включва долините на Бяла и Луда река - един от най-дивите райони в България. По границата с Гърция са високите върхове Гюмюрджински Снежник (1482 m н.в.) и Мъгленик (1266 m н.в.) със запазени и много стари дъбови и букови гори. Границите, целите и предмета на опазване в защитената зона са описани в заповедта за обявяването ѝ.

Целите на опазване на защитената зона, съгласно Заповед № РД-267/ 31.03.2021 г., са както следва:

- опазване и поддържане на типовете природни местообитания и целевите животински видове включени в заповедта за обявяване на зоната, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Континенталния биогеографски регион;
- увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природни местообитания с кодове 5130, 5210, 62D0 и 6520;
- подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3260, 62A0, 91W0, 92A0 и 92C0;
- подобряване на местообитанията на видовете *Кафява мечка (*Ursus arctos*), пъстър

смок (*Elaphe sauromates*) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);

- при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации;
- поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *кафява мечка (*Ursus arctos*) и *европейски вълк (*Canis lupus*).

В защитената зона са представени следните класове земно покритие:

***Таблица 2.7-2**. Класове земно покритие по EUNIS в защитена зона BG0001032 „Родопи-Източни“*

Клас хабитат	***Класове земно покритие по EUNIS***	***% покритие***
N 06	Вътрешни водни тела (застояла вода, течаща вода)	15,0
N 09	Алпийски и субалпийски тревни съобщества	5.0
N 10	Влажни ливади, пасища	1,0
N 12	Обширни зърнени култури	16,0
N 15	Други обработваеми земи	1,0
N 16	Широколистни листопадни гори	20,0
N 17	Иглолистни гори	2,0
N 19	Смесени гори	5,0
N 20	Изкуствени горски монокултури (например насаждения на тополи или екзотични дървета)	6,0
N 21	Не горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета	3,0
N 22	Вътрешни скали, сипеи, пясъци, постоянен сняг и лед	18,0
N 23	Други земи (включително градове, села, пътища, места за отпадъци, мини, индустриални обекти)	10,0
	Общо покритие	100

Предмет на опазване

Наложеният със заповедта за обявяване на ЗЗ BG0001032 „Родопи Източни“ предмет на опазване включва:

Типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara;

– 3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitricho Batrachion;

– 5130 Съобщества на Juniperus communis върху варовик;

– 5210 Храсталаци с Juniperus spp.;

*– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;*

*– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);*

*– 6220 * Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea;*

– 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;

– 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества;

– 6510 Низинни сенокосни ливади;

– 6520 Планински сенокосни ливади;

– 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

– 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;

– 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii;

– 8310 Неблагоустроени пещери;

– 9130 Букови гори от типа Asperulo-Fagetum;

– 9150 Термофилни букови гори (Cephalanthero Fagion);

– 9170 Дъбово-габърови гори от типа Galio Carpinetum;

*– 91AA * Източни гори от космат дъб;*

*– 91E0 * Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);*

– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

– 91W0 Мизийски букови гори;

– 92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba;

– 92C0 Гори от Platanus orientalis;

– 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и Securinegion tinctoriae);

*– 9530 * Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор;*

Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

Бозайници:

– *Кафява мечка *(Ursus arctos)*, *Европейски вълк *(Canis lupus)*, Пъстър пор *(Vormela peregusna)*, Видра (*Lutra lutra)*, Голям подковонос *(Rhinolophus ferrumequinum)*, Малък подковонос *(Rhinolophus hipposideros)*, Южен подковонос *(Rhinolophus euryale)*, Средиземноморски подковонос *(Rhinolophus blasii)*, Южен подковонос *(Rhinolophus euryale)*, Подковонос на Мехели *(Rhinolophus mehelyi)*, Голям нощник *(Myotis myotis)*, Остроух нощник *(Myotis blythii)*, Дългоух нощник *(Myotis bechsteinii)*, Дългопръст нощник *(Myotis capaccinii)*,

Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Дългокрил прилеп *(Miniopterus schreibersii)*, Широкоух прилеп *(Barbastella barbastellus)*, Лалугер *(Spermophilus citellus)*, Мишевиден сънливец *(Myomimus roachi)*;

Земноводни и влечуги:

– Жълтокоремна бумка *(Bombina variegata)*, Голям гребенест тритон *(Triturus karelinii)*, Пъстър смок *(Elaphe sauromates)*, Шипобедрена костенурка *(Testudo graeca)*, Шипоопашата костенурка *(Testudo hermanni)*, Обикновена блатна костенурка *(Emys orbicularis)*, Южна блатна костенурка *(Mauremys caspica)*;

Риби:

– Распер *(Aspius aspius)*, Европейска горчивка *(Rhodeus amarus)*, Обикновен щипок *(Cobitis taenia)*, Балкански щипок *(Sabanejewia aurata)*, Маришка мряна *(Barbus cyclolepis)*;

Безгръбначни:

– *Ручеен рак *(Austropotamobius torrentium)*, Бръмбар рогач *(Lucanus cervus)*, Обикновен сечко *(Cerambyx cerdo)*, Буков сечко *(Morimus funereus)*, *Алпийска розалия *(Rosalia alpina)*, *Осмодерма *(Osmoderma eremita)*, Набръчкан пробатикус *(Probaticus subrugosus)*, Обикновен паракалоптенус *(Paracaloptenus caloptenoides)*, *Четириточкова меча пеперуда *(Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria)*, Лицена (Голяма огневка) *(Lycaena dispar)*, Торбогнездница *(Eriogaster catax)*, Еуфидриас *(Euphydryas aurinia)*, *Dioszeghyana schmidtii*, Ценагрион (Ручейно пъстриче) *(Coenagrion ornatum)*, Бисерна мида *(Unio crassus)*;

Растения:

Обикновена пърчовка *(Himantoglossum caprinum)*

Режим на опазване

С наложения със заповедта за обявяване на защитената зона режим в границите на защитената зона се забранява:

Провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентираните за това места;

Движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

Промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;

Разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1 от заповедта освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои, както и в случаите на реализиране на

допустими планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;

Премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

Употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

Употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия, епизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;

Използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71/2008 г.);

Използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

Палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

Палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване в зоната.

Провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – 1 март до 30 юни;

Добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното

движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

Паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост.

В границите на защитената зона се препоръчва:

Поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

Промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

Изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от заповедта за обявяване на защитената зона от разпространението на нежелана растителност – рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета), публикуван на интернет страницата на МОСВ;

Възстановяване и поддържане на затревени площи като такива с висока природна стойност чрез:

– косене ръчно или с косачки за бавно косене от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

– паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха;

Подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове)

Изораване на нивите след 15 септември и да не е едновременно с прибирането на реколтата;

Провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари;

Запазване и където е уместно, възстановяване на типово специфичните хидроморфологични условия в природни местообитания с кодове 3260, 92A0 и 92C0;

Насърчаване на устойчивото управление на горите чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостоите и предназначението на горите,

ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;

Поддържане на поне 10 % от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.1 от заповедта за обявяване на защитената зона в нея като гори във фаза на старост;

Подобряване на естествената хранителна база за мечката, в т.ч. засаждане на овощни дръвчета и плодни храсти, кестени, дъбове в отдалечени от урбанизираните територии райони. Прилагането на плана и реалзирането на ФЕЦ е съобразено с наложените в заповедта за обявяване на защитената зона цели, режим и препоръки и не е в противоречие с тях.

Защитена BG BG0002013 „Студен кладенец“

Защитена зона BG0002013 „Студен кладенец“ е обявена със Заповед на МОСВ № РД-766 от 28.10.2008 г., бр. 101/2008 на Държавен вестник. Местоположението, границите, землищата и поземлените имоти попадащи в тях са посочени в заповедта за обявяването ѝ. Обхваща територия с площ 159 952,380 дка в землищата на с. Бойник, с. Долна кула, с. Поточница, с. Стари чал и с. Студен кладенец Община Крумовград, гр. Кърджали, с. Бяла поляна, с. Висока поляна, с. Вишеград, с. Глухар, с. Гняздово, с. Долище, с. Жинзифово, с. Звезделина, с. Зорница, с. Калоянци, с. Конево, с. Лисиците, с. Островица, с. Сватбаре, с. Седловина и с. Широко поле Община Кърджали, с. Биволяне, с. Гургулица, с. Летовник, с. Момина сълза, с. Постник и с. Чомаково Община Момчилград, с. Бял кладенец, с. Рабово и с. Светослав, Община Стамболово.

Язовир „Студен кладенец” е построен в скално дефиле на р. Арда, с отвесни скали, стръмни брегове и оскъдна растителност в прилежащите планински ридове. Разположен е в Източни Родопи между гр. Кърджали и с. Студен кладенец. Около две трети от планинските склонове около язовира са покрити с вторични широколистни смесени гори от келяв габър *(Carpinus orientalis)*, мъждрян *(Fraxinus ornus)*, благун *(Quercus frainetto)* и източен горун *(Quercus. polycarpa)* със средиземноморски елементи. По-рядко се срещат чисти горунови гори или премесени с обикновен габър *(Carpinus betulus)*. На места има храсталаци от келяв габър *(Carpinus orientalis)* и храсталаци от драка *(Paliurus spina-christi)*, примесени от смин *(Jasminum fruticans)* и червена хвойна *(Juniperus oxycedrus)* в съчетание с ксеротермни тревни формации със средиземноморски елементи. Не малка част от територията е заета със скални комплекси, единични скали и каменни сипеи. Навсякъде в района разпокъсано са разположени открити пространства, заети от селскостопански земи и ливади, обрасли с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на формациите на белизмата *(Dichanthieta ischaemi)* и луковичната ливадина *(Poaeta bulbosae)*.

На територията на защитената зона са установени 219 вида птици, от които 59 са включени в Червената книга на България (1985 г). От срещащите се видове 103 са от

Европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC 1 са включени 12 вида, а като застрашени в Европа, съответно категория SPEC 2 – 27 вида, в категория SPEC 3 – 64 вида. Мястото е от световно значение като представителен район в Средиземноморския биом. Тук се срещат 7 биомно ограничени видове характерни за биома от общо 9 – испанско каменарче *(Oenante hispanica)*, голям маслинов пресмехулник *(Hippolais olivetorum)*, червеногушо копривaрче *(Sylvia cantillana)*, малко черноглаво копривaрче *(Sylvia melanocephala)*, скална зидарка *(Sitta neumayer)*, белочела сврачка *(Lanius nubicus)*, и черноглава овесарка *(Emberiza melanocephala)*. В защитената зона е единственото място в България, където гнезди черния лешояд *(Aegypius monachus)* и едно от малкото места в страната, където все още гнезди белошипата вертушка *(Falco naumanni)*. Една от двете колонии на белоглавия лешояд *(Gyps fulvus)* в България гнезди по скалистите брегове на язовира. Районът на язовир Студен кладенец е едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за видовете, споменати по-горе и за гнездящите тук черен щъркел *(Ciconia nigra)*, египетски лешояд *(Neophron percnopterus)*, сивоок дъждосвирец *(Burchinus oedicnemus)*, бухал *(Bubo bubo)*, голям маслинов пресмехулник *(Hippolais olivetorum*) и белочела сврачка *(Lanius nubicus)*. Защитената зона поддържа и значима на Европейско равнище гнездова популация на синия скален дрозд *(Monticola solitarius)*.

Цели за обявяване на ЗЗ BG0002013 „Студен кладенец“

Съгласно Заповед на МОСВ № РД-766 от 28.10.2008 г. защитената зона се обявява с цел:

Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т.2 от заповедта видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

Възстановяване на местообитания на видове птици по т.2 от заповедта видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В защитената зона са представени следните класове земно покритие:

***Табл.2.7-3**. Класове земно покритие по EUNIS, ЗЗ BG0002013 „Студен кладенец“*

Клас хабитат	*Класове земно покритие по EUNIS*	*% покритие*
N 06	Вътрешни водни тела (застояла вода, течаща вода)	3,0
N 08	Равнини, шубраци - Heath, Scrub	13,0
N 09	Алпийски и субалпийски тревни съобщества	17.0
N 12	Обширни зърнени култури	4,0
N 15	Други обработваеми земи	1,0
N 16	Широколистни листопадни гори	36,0
N 17	Иглолистни гори	6,0

N 19	Смесени гори	3,0
N 21	Не горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета	1,0
N 23	Други земи (включително градове, села, пътища, места за отпадъци, мини, индустриални обекти)	1,0
	Общо покритие	100

Предмет на опазване в защитената зона

Съгласно заповедта с която е обявена защитената зона предмет на опазване в нея са следните видове птици и местообитанията им:

Съгласно чл.6 ал. 1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие;

Червеногуш гмуркач (*Gavia stellata*), Кудроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Черен лешояд (*Aegypius monachus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Голяма бекасина (*Gallinago media*), Малка чайка (*Larus minutus*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бъбрица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Белочела сврачка (*Lanius nubicus*), Ястребогушо копривaрче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

Съгласно чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР:

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (*Керкенез*) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зелененожка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Малка бекасина (*Lymnocryptes minimus*), Средна бекасина (*Gallinago gallinago*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Малък зелененог водобегач (*Tringa stagnatilis*), Голям зелененог водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Режим на дейности:

Със заповедта за обявяване на защитената зона в границите ѝ са наложени следните забрани:

Забранява се премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;

Забранява се залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади.

Забранява се намаляването площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Проектът за ЧИОУПО/ПУП-ПЗ по кадастралната карта на с. Островица, и с.Вишеград, община Кърджали за изграждане на фотоволтаична централа с мощност 49 MW, е съобразен с наложените в заповедта за обявяване на защитената зона цели и режим и не е в противоречие с тях.

В обобщение:

• *Анализът на състоянието на растителните съобщества, и заключенията от ДОСВ показват, че на територията на проучваните имоти и в прилежащите до тях други имоти,*

няма установени находища на редки и защитени растителни видове и находища на лечебни растения със стопанско значение.

• *Фауната е със сравнително беден видов състав, което се дължи на исторически обусловеното антропогенно влияние и наличието в близост на вече урбанизилани територии.*

2.8. ЛАНДШАФТ

Съгласно схемата на ландшафтното регионално райониране (Петров. П, География на България, 1997 г.) страната се поделя на 4 области (Севернобългарска зонална област на Дунавската равнина, Старопланинска област, Южнобългарска планинско-котловинна област, Междупланинска зонална област на южнобългарските низини и ниски планини), 24 подобласти и 127 райони - ***Фиг. 2.8-1***:

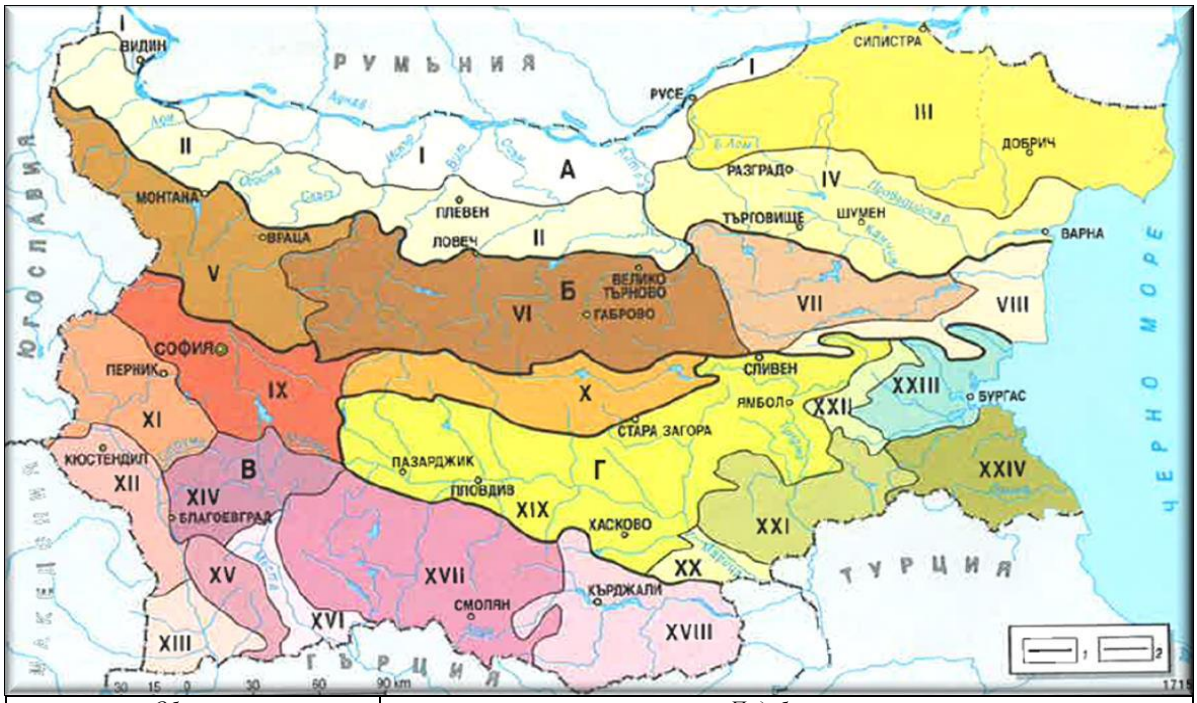

Области	*Подобласти*	
А-Севернобългарска зонална област на Дунавската равнина	*I-Северна Дунавскоравнинна*	*III-Южнодобруджанска*
	II-Южна Дунавскоравнинна	*IV-Поповско-Шуменска*
Б-Старопланиннска област	*V-Западностаропланинска*	*VII-Източностаропланинска*
	VI-Централностаропланинска	*VIII-Приморско-Старопланинска*
В-Южнобългарска планинско-котловинна област	*IX- Витошко-Ихтиманска*	*XIV-Рилска подобласт*
	X-Средногорско-Задбалканска	*XV-Пиринска*
	XI-Краищенска	*XVI-Средноместенска*
	XII-Осоговско-Средострумска	*XVII-Западнородопска*
	XIII-Южнострумска	***XVIII-Източнородопска***
Г-Междупланинска зонална област на южнобългарските низини и ниски	*XIX-Горнотракийска*	*XXII-Бакаджишко-Хисарска*
	XX-Долнотракийска	*XXIII-Бургаско-Айтоска*

планини	*XXI-Сакаро-дервенска*	*XXIV-Странджанска*

Фигура 2.8-1. *Ландшафтно райониране (по Петров, 1997 г.) 1-граница на област; 2-граница на район (География на България, БАН, 2002 г.)*

Съгласно горната фигура, имотът на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ попада в ***Южнобългарска планинско-котловинна област, Източнородопска подобласт.***

В зависимост от степента на въздействие/намеса се поделят на:

- естествени природни ландшафти - формирани са под влияние на природните фактори и не са под въздействие на човешката дейност;

- антропогенни ландшафти (селищни, техногенни, агроландшафти), резултат от човешката дейност, която е променила в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по-голяма част от съвременните ландшафти на земята.

Ландшафтната характеристика на разглеждания район е от смесен вид – природно – антропогенна. Антропогенните компоненти на ландшафта се изразяват в инфраструктурни и точкови обекти (през част от имотите надземно преминава въздушен електропровод, а подземно - газопровод). В съседство се намира гробищен парк, а в относителна близост – РЦУО-Кърджали.

В зависимост от преобладаващото участие на природни и антропогенни компоненти, ландшафтът в района на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ е сформиран от следните групи:

Аграрен ландшафт – такъв е ландшафта в границите на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, съставен от пустеещи земи. В съседство има освен други пустеещи, също така и обработваеми земеделски земи.

Водни и крайводни ландшафти – яз. Студен кладенец;

Селищен и крайселищен ландшафт: регулациите на с.Островица и с.Вишеград, гробищен парк на с. Островица;

Промишлени ландшафти – РЦУО Кърджали.

Комуникационни ландшафти – общински и полски пътища; обекти на електропреносната и газопреносна мрежа и др.

В съседство на имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ няма изцяло съхранени естествени природни ландшафти.

Чувствителността на ландшафта се определя от способността му да се трансформира, да разлага чуждите за него вещества от различен произход, така че да не възникват нежелани последици за човека, като тя определя неговия потенциал да запазва или да възстановява генофонда, биологичното разнообразие и устойчивостта на екосистемите. При отчитане на състоянието и чувствителността на ландшафтите се има предвид, че те са единство от взаимовръзки и взаимозависимости между отделните природогеографски

компоненти (релеф, геоложка основа, климат, води, почвена покривка, растителност, животински свят) и дейността на човека. Антропогенното въздействие се оценява в зависимост от степента на намеса и типа дейности, свързани с функцията на територията. Чувствителността на ландшафта е свързана със способността на отделните му компоненти, природни и антропогенни, да запазват своята структура, независимо от въздействието на външни фактори. Особено важна е пластичността на биогенните му компоненти за запазване способността на ландшафта да изпълнява социално-икономически функции при екстремни външни въздействия (засушаване, преовлажняване и др.).

Устойчивостта на ландшафта е друг критерий от съществено значение за анализа на състоянието и потенциала за вмешателство и промяна на конкретен ландшафт. Тя отразява постоянството или не изменчивостта на ландшафта във времето. Касае се за устойчивост спрямо степента на въздействието, влияещо върху структурата на ландшафта, както и като способността му към продължително еднопосочно развитие при спазване на естествените му или придобити свойства за определен прогностичен период. Като правило, устойчивостта на ландшафтите е:

- потенциална, назовавана още естествена или генетична; тя е характерна за ландшафти, при които антропогенен натиск липсва или е много нисък. Към тази категория се отнасят озеленените и незастроени пространства, речните долини, земеделските земи и горски територии;
- конкретна, назовавана още относителна, която е в пряка зависимост от антропогенното въздействие, колкото по-хетерогенна е ландшафтната структура, толкова по-податливи на промени и нарушения са ландшафтите. Към тази категория се отнасят всички застроени територии, като в зависимост от характера на застрояване при специализирано проучване за устойчивостта им могат да бъдат изведени степени на устойчивост.

Конкретният ландшафт, представляваш като основен тип аграрен ландшафт, с наличие на природни и техногенни елементи. Това показва сравнително ниска чувствителност на антропогенни въздействия и относителна устойчивост.

Обобщение:

- *Ландшафтът в имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ е аграрен, с наличие на природни елементи, като същият е с ниска чувствителност на антропогенни въздействия и относителна устойчивост;*
- *В обхвата на имотите няма съхранени изцяло естествени природни ландшафти;*
- *Състоянието на ландшафта не налага ограничения за реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.*

2.9. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО. АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Като цяло районът е богат на културни ценности, като на територията на община Кърджали са представени елементи на недвижимото културно наследство от различни епохи – селища, некрополи, могили, винарски съоръжения, църкви и джамии, крепости, скални ниши и др. Състоянието им се определя като добро (съгл. ОУП на община Кърджали)

До момента, в границите на имотите, предмет на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ няма установени, регистрирани културни ценности. С писмо с изх.№ 0800-7202/30.10.2024 г.на НИНКН са издадени 38 удостоверения на имотите, попадащи в обхвата на ЧИ ОУПО Кърджали, в уверение на това, че няма данни за наличие на НКЦ в обхвата на разработката. . (*копие на писмото е представено в **Приложение № 7** на Доклада за ЕО*). В удостоверенията е поставено условие *„Ако при реализацията на инвестиционното намерение при дейности, свързани с нарушаване целостта на земния пласт, се открият структури и находки, които имат признаци на културни ценности по смисъла на чл. 146, ал. 3 от ЗКН, дейността се спира и съгласно чл. 160, ал. 2 от ЗКН се прилага разпоредбата на чл. 72 от същия закон“.*

Обобщение:

- *В границите на имотите няма регистрирани културни ценности, в т.ч. археологически обекти, и в тази връзка към момента на процедиране на плановете не са налични фактически ограничения от гледна точка на културното наследство за реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ;*
- *За етапа на строителство следва да се спазва условието, поставено в удостоверенията, издадени от НИНКН.*

2.10. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Под актив се разбира собственост, която носи полза на притежателя си. Активите биват материални и нематериални.

Материалните активи се класифицират в две основни групи – дълготрайни (нетекущи – земи, сгради, оборудване и др.) и краткотрайни (текущи – суровини и материали, стоки, продукти и др.).

В контекста на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, и по-специално по отношение на текущото състояние, като материални активи се отнасят земите на имотите, както и преминаващите през част от имотите въздушен електропровод и подземен газопровод.

Имотите представляват необработваеми земеделски земи – пасища и ниви от ниска категория (предимно $10^{-та}$ и $9^{-та}$), поради което същите не се обработват и пустеят, като в

настоящия си вид нямат стопанска ценност и не носят ползи на Община Кърджали като техен собственик.

Обобщение:

- *Дълготрайните материални активи в имотите са представени от необработваеми общински земеделски земи, които поради ниската продуктивност не се обработват и не носят полза за общината като техен собственик;*
- *Преминаващата през част от имотите линейна инфраструктура – въздушен електропровод и подземно разположен газопровод поставят ограничения за предвидената с ЧИОУПО и ПУП фотоволтаична електроцентрала в площите на сервитутите на двата обекта, които следва да останат свободни от застрояване.*

2.11. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, са разположен извън регулационните граници на най-близките населени места – с. Вишеград и с. Островица в община Кърджали, област Кърджали. По-горе, на ***Фиг. 1.2-1*** към **т. 1.2** на Доклада за ЕО, е показано разположението на трите предвидени с ЧИОУПО и ПУП-ПЗ площадки за ФЕЦ спрямо най-близките обекти, подлежащи на здравна защита. Видно от фигурата, това са първите жилищни сгради в регулацията на двете населени места, отстоящи съответно на 130 м в с. Островица (северно от имотите за ФЕЦ в землището на с. Островица) и на 220 м в с. Вишеград (западно от имота за ФЕЦ в с. Вишеград).

На база на аналогични оценки и съществуващи обекти е установено, че въздействието на ФЕЦ е изключително локално, основно в границите на засегнатите имоти, поради което предмет на оценката е здравното състояние на населението в двете най-близки населени места – с. Вишеград и с. Островица.

Благоприятно фактическо обстоятелство е, че между имотите за ФЕЦ и регулационните граници на населените места има масиви/пояси от високостъблена растителност, което е положително от гледна точка на ограничаване на възможностите за неблагоприятни въздействия върху близкото население. Високостъблената растителност има ролята на преграда за разпространение на замърсители във въздуха, шум, като предотвратява и визуалния дискомфорт и спомага за проветрението.

2.11.1. ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКИ АНАЛИЗИ ЗА РАЙОНА НА ПУП- ПЗ

Настоящата оценка е направена въз основа на демографските показатели на Република България, област Кърджали, община Кърджали и в частност с. Островица и с. Вишеград,

(предвид, че това са най-близките населени места до имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ) - за показателите, за които са налични данни на съответните административни нива.

За анализа са ползвани данни за 5-годишен период (2019-2023 г.), с цел обхващане на тенденциите в здравно-демографското състояние, както следва:

- Статистически данни за 2019-2023 г., публикувани на интернет страницата на Националния статистически институт (НСИ) - поради липсата на конкретни данни за населените места за повечето от показателите, в анализите са използвани данни за община Кърджали и област Кърджали. За сравнение на тенденциите в стойностите на показателите са ползвани средните данни за страната;
- Таблица на адресно регистрираните по постоянен и настоящ адрес лица за периода 2019-2023 г. за с. Островица, с. Вишеград, община Кърджали и област Кърджали, публикувана на интернет страницата на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ (ГД ГРАО);
- Информация за раждаемост, смъртност, болестност и заболеваемост на населението на област Кърджали и община Кърджали за периода 2019-2023 г., получена от РЗИ-Кърджали по реда на ЗДОИ, с Решение № 07-182-1/06.01.2025 г.;
- Здравеопазване. Кратки статистически справочници за 2019-2023 г.., публикувани на интернет страницата на Националния център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА).

Численост на населението

Населението на с. Островица, с. Вишеград, община Кърджали и област Кърджали, за периода 2019-2023 г. (по данни на ГД ГРАО) е както следва:

Таблица 2.11.1-1 *Адресно регистрирани по постоянен и настоящ адрес лица (брой), ГД ГРАО*

Година	Адресна регистрация	с. Островица	с. Вишеград	Община Кърджали	Област Кърджали
2019	постоянен	729	653	131 712	344 790
	настоящ	*296*	*429*	*79 435*	*176 598*
2020	постоянен	743	668	132 014	345 655
	настоящ	*319*	*443*	*80 347*	*178 513*
2021	постоянен	746	671	132 109	346 544
	настоящ	*335*	*438*	*81 072*	*180 150*
2022	постоянен	756	683	132 484	348 576
	настоящ	*342*	*465*	*82 578*	*182 998*
2023	постоянен	753	707	132 947	350 552
	настоящ	*350*	*478*	*83 912*	*186 489*

Данните от ***Таблица 2.11.1-1*** показват, че:

- Населението на с. Островица е 0,6%, а населението на с. Вишеград е 0,5% от населението на община Кърджали по постоянен адрес, съответно 0,4% за с. Островица и 0,6% за с. Вишеград от населението на общината по настоящ адрес, което показва голяма

неравномерност в разпределението на населението в общината – концентрация в общинския център и наличие на много на брой слабо населени села. Отнесено към област Кърджали, в с. Островица и с. Вишеград живее общо 0,4 % от населението на областта и по постоянен и по настоящ адрес;

- За разглеждания 5-годишен период населението на с. Островица се е увеличило с 3,3% по постоянен, и с 18,2% по настоящ адрес. За същият период се е увеличило и населението на с. Вишеград – с 8,3% по постоянен и с 11,4% по настоящ адрес. Увеличение има и за общината – но с по-ниска степен – с 0,9% се е увеличило населението по постоянен, а с 5,6% населението по настоящ адрес. За областта също се наблюдава положителната тенденция за увеличаване на населението за периода – с 1,7% по постоянен и с 5,6% по настоящ адрес. Сравнението между трите административни нива показва, че тенденцията в населените места е по-положителна/благоприятна сравнено с общината и областта.

Съгласно данните на НСИ за страната, населението за периода 2019-2023 г. е намаляло от 6 951 482 на 6 445 481 души, или със 7,3%. Следователно тенденциите в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са значително по-благоприятни от средните за страната по отношение на брой на населението.

Възрастова структура на населението

В ***Таблица 2.11.1-2*** са представени данни за възрастовата структура на населението на общината, областта и страната за разглеждания период:

Таблица 2.11.1-2 *Възрастова структура на населението на община Кърджали, област Кърджали и страната за 2019-2023 г. (преизчислена в %), НСИ*

Година	Административна единица	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
2019	Община Кърджали	16,9	60,5	22,6
	Област Кърджали	15,2	60,1	24,7
	България	15,3	59,8	24,9
2020	Община Кърджали	16,7	60,4	22,9
	Област Кърджали	14,9	59,8	25,3
	България	15,4	59,8	24,8
2021	Община Кърджали	16,8	60,0	23,2
	Област Кърджали	14,9	59,6	25,5
	България	15,5	60,0	24,5
2022	Община Кърджали	15,8	57,9	26,3
	Област Кърджали	13,5	57,0	29,5
	България	15,2	58,5	26,3
2023	Община Кърджали	15,6	58,0	26,4
	Област Кърджали	13,4	56,8	29,8
	България	15,2	58,5	26,3

И за трите нива (държава, област и община) се запазва неблагоприятната тенденция за застаряване на населението (броят на населението в над трудоспособна възраст превишава съществено броя на населението в под трудоспособна възраст).

На следващата фигура е представено разпределението на възрастовите групи за 2023 г. в %:

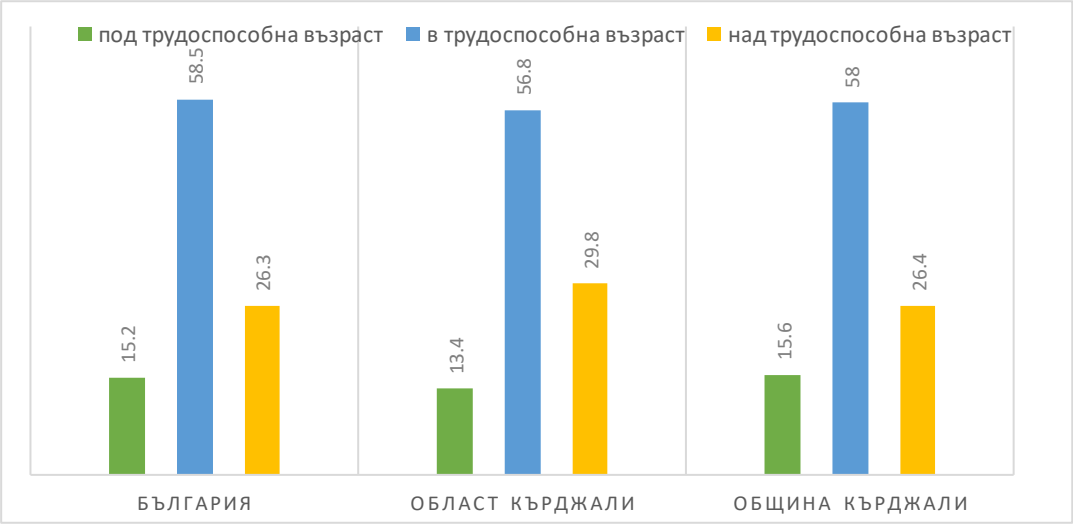

Фиг. 2.11.1-2 *Възрастова структура на населението на страната, област Кърджали и община Кърджали за 2023 г.*

Данните за възрастовата структура показват, че най-благоприятна е възрастовата структура за общината, където е най-висок делът на населението в под трудоспособна възраст.

Раждаемост, смъртност, детска смъртност и естествен прираст

Ниската раждаемост е основен фактор за намаляването на броя на населението. Данни за раждаемост, смъртност, детска смъртност и естествен прираст за общината, областта и страната, са представени в ***Таблица 2.11.1-3:***

Таблица № 2.11.1-3 *Данни за раждаемост, смъртност, детска смъртност и естествен прираст за община Кърджали, област Кърджали и страната за 2019-2023 г., НСИ, РЗИ-Кърджали*

Статистически район	Година	Раждаемост на 1000 ч.н., ‰	Обща смъртност на 1000 ч.н., ‰	Детска смъртност на 1000 живородени, ‰	Естествен прираст на 1000 ч.н., ‰
Община Кърджали	2019	10,0	11,7	7,1	-1,7
	2020	8,5	13,5	8,3	-5,0
	2021	7,2	16,1	5,8	-8,9
	2022	8,9	16,4	0	-7,5
	2023	9,6	13,4	0	-3,8

Статистически район	Година	Раждаемост на 1000 ч.н., ‰	Обща смъртност на 1000 ч.н., ‰	Детска смъртност на 1000 живородени, ‰	Естествен прираст на 1000 ч.н., ‰
Област Кърджали	2019	9,0	12,6	7,1	-3,6
	2020	7,3	14,4	6,0	-7,1
	2021	6,4	17,5	6,8	-11,1
	2022	7,8	17,2	0,9	-9,4
	2023	8,2	14,7	5,0	-6,5
За страната	2019	8,8	15,5	5,6	-6,7
	2020	8,6	18,0	5,1	-9,4
	2021	8,5	21,7	5,6	-13,2
	2022	8,8	18,4	4,8	-9,6
	2023	8,9	15,7	4,9	-6,8

Данните в таблицата показват:

- За разглеждания период незначително увеличение за периода има единствено за страната, за разлика от общината и областта, където този показател намалява. С най-високи стойности е раждаемостта за община Кърджали – въпреки намалението за периода, сравнено с областта и страната;
- Неблагоприятна е и тенденцията за увеличаване на общата смъртност – наблюдава се и на трите административни нива, като най-ниски/положителни са показателите за общината, следвани от областта и страната;
- На всички административни нива детската смъртност бележи спад за периода, което е положително като тенденция, като за общината в последните две години няма случаи на починали деца на възраст до 1 г.;
- Естественият прираст е отрицателен и намалява за страната, областта и общината, като най-неблагоприятен е за страната, следван от областта, и най-висок/благоприятен е за общината.

Умирания по причини за смъртта

На следващите фигури са представени данни за смъртността по причини за страната, област Кърджали и община Кърджали за периода 2019-2023 г., представени по *класове болести*:

Клас I Някои инфекциозни и паразитни болести
Клас II Новообразувания
Клас III Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм
Клас IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата
Клас V Психични и поведенчески разстройства
Клас VI Болести на нервната система
Клас VII Болести на окото и придатъците му
Клас VIII Болести на ухото и мастоидния израстък

Клас IX Болести на органите на кръвообращението

Клас X Болести на дихателната система

Клас XI Болести на храносмилателната система

Клас XII Болести на кожата и подкожната тъкан

Клас XIII Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан

Клас XIV Болести на пикочо-половата система

Клас XV Бременност, раждане и послеродов период

Клас XVI Някои състояния, възникващи през перинаталния период

Клас XVII Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации

Клас XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде

Клас XX Външни причини за заболеваемост и смъртност

Клас XXII Кодове за специални цели, в т.ч. COVID-19

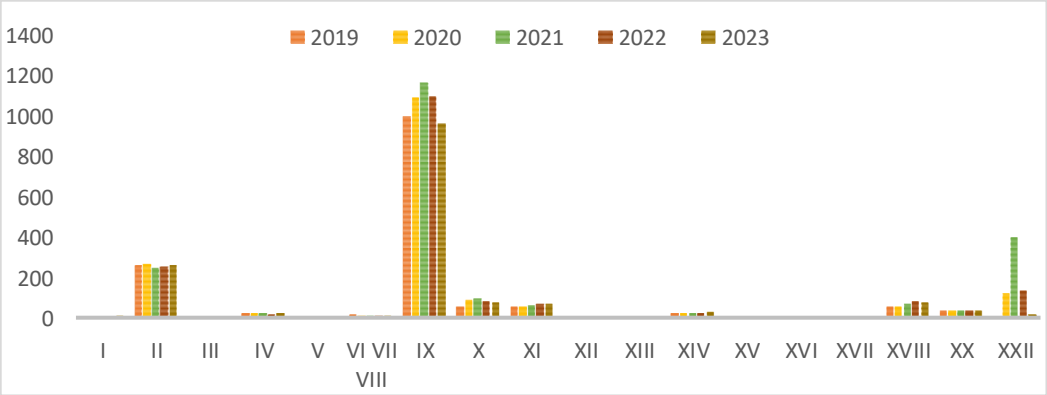

Фиг. 2.11.1-2 *Смъртност по причини, разпределена по класове болести за България за 2019-2023 г. (на 100 000 души), НСИ*

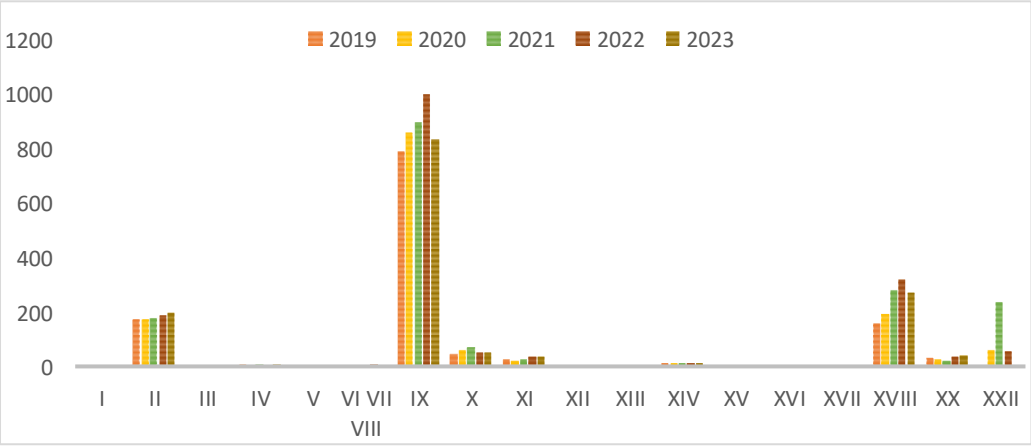

Фиг. 2.11.1-3 *Смъртност по причини, разпределена по класове болести за област Кърджали за 2019-2023 г. (на 100 000 души), НСИ*

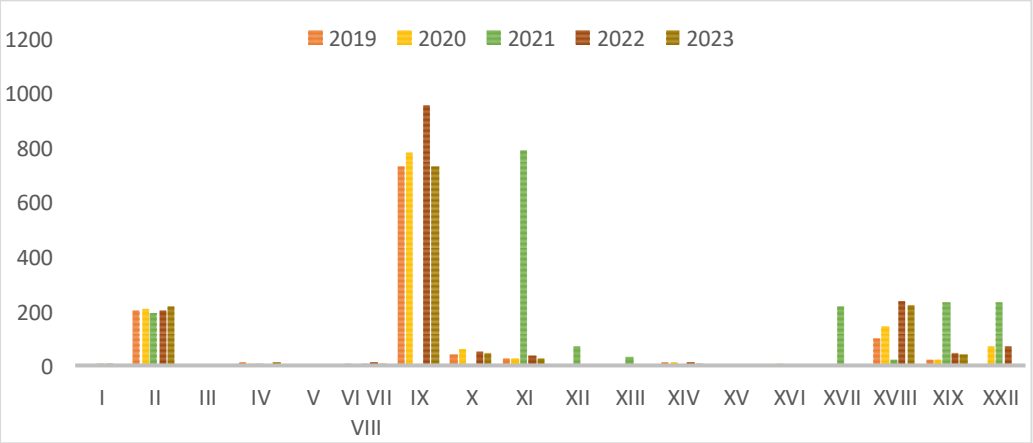

Фиг. 2.11.1-4 *Смъртност по причини, разпределена по класове болести за община Кърджали за 2019-2023 г. (на 100 000 души), РЗИ-Кърджали*

Данните на ***Фиг. 2.11.1-2, 3 и 4*** показват:

- Водеща причина за умирания в страната, областта и общината за целия разглеждан период са болестите от Клас IX Болести на органите на кръвообращението – за периода те намаляват, макар и незначително за страната и общината, но се увеличават за областта. Като стойности – най-ниски/благоприятни са за общината, следвана от областта, и най-високи са за страната;
- На второ място като причина за умирания и за страната и за областта са болестите от Клас II Новообразувания – и на трите нива бележат ръст за периода, като стойностите са сходни за трите административни нива;
- На трето място (без да се отчита смъртността от Клас XVIII - Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде) са болестите от Клас X Болести на дихателната система, които и за трите нива нарастват за периода, но стойностите отново са най-ниски/благоприятни за общината, следвани от стойностите на областта;

Данните за умирания по причини като цяло показват по-благоприятни/ниски стойности в общината и областта за водещите причини за умирания на населението сравнено със средните за страната. Следователно за общината и областта не се наблюдават негативни разлики със средните за страната, които да се свързват с влошено състояние на здравето на населението в района на ПУП-ПЗ спрямо средните стойности за страната.

По отношение на ***детската смъртност по причини***, данните също не показват влошено състояние спрямо средните за страната стойности за района на ПУП-ПЗ (общината и областта) – за с. Островица стойността на показателя е нулева за целия период.

Болестност и заболеваемост

Данните за ***болестност и заболеваемост*** на населението в област Кърждали и Община Кърджали за разглеждания 5-годишен период са представени на ***Фиг. 2.11.1-5, 6, 7*** и 8. За национално ниво не са налични данни по тези показатели.

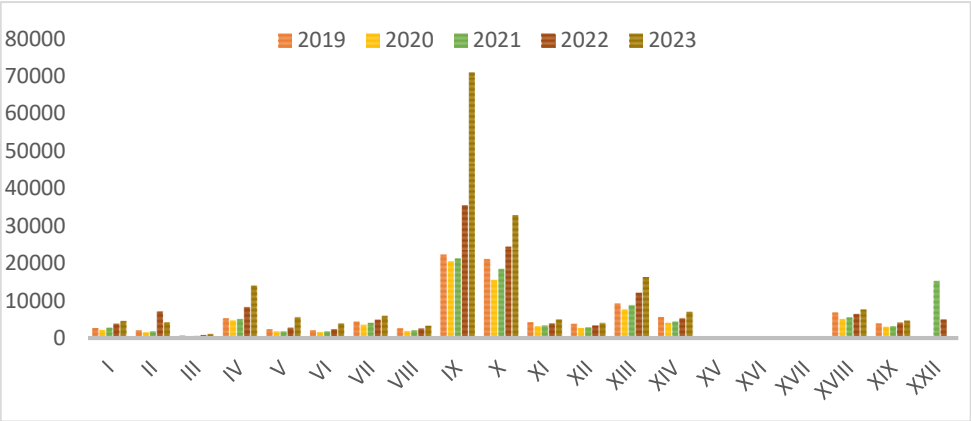

Фиг. 2.11.1-5 *Данни за болестност на населението за област Кърджали за периода 2019-2023 г. (на 100 000 души), РЗИ-Кърджали*

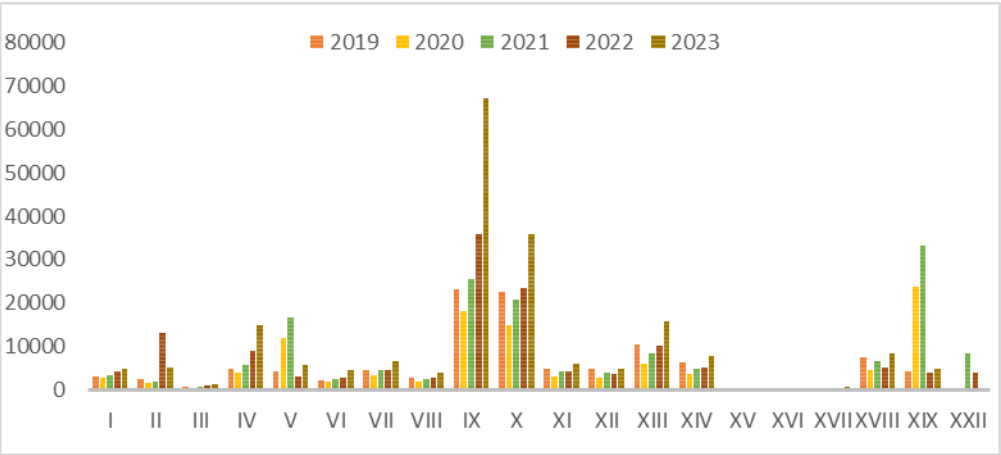

Фиг. 2.11.1-6 *Данни за болестност на населението за Община Кърджали за периода 2019-2023 г. (на 100 000 души), РЗИ-Кърджали*

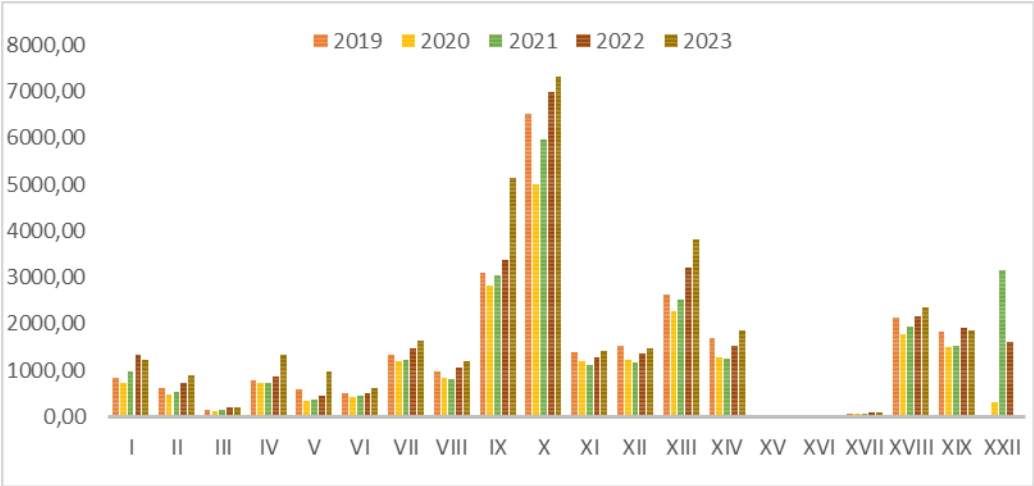

Фиг. 2.11.1-7 *Данни за заболеваемост на населението за област Кърджали за периода 2019-2023 г. (на 100 000 души), РЗИ-Кърджали*

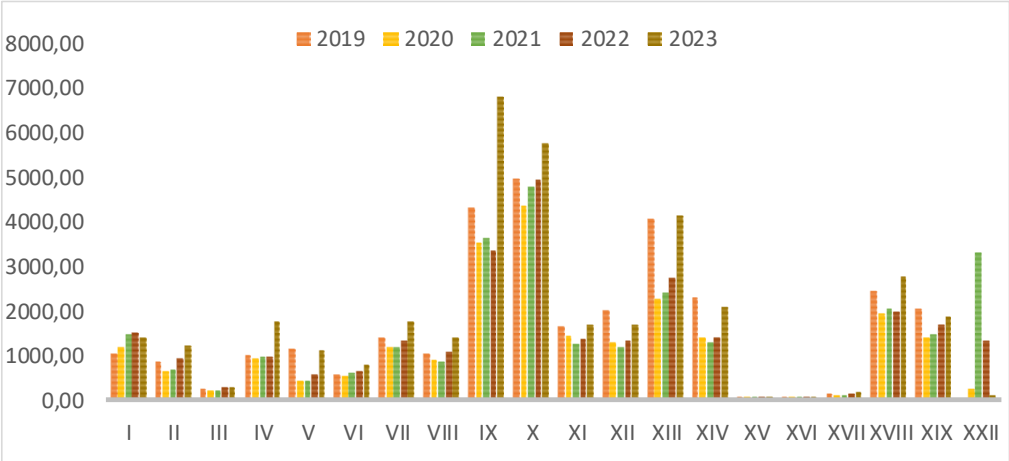

Фи2.11.1-8 *Данни за заболеваемост на населението за община Кърджали за периода 2019-2023 г. (на 100 000 души), РЗИ-Кърджали*

Фигурите за болестност и заболеваемост на населението показват, че и за областта и за общината водещите класове болести са тези на дихателната система (клас X), на органите на кръвообращението (клас IX) и на костно-мускулната система и съединителната тъкан (клас XIII). По показател болестност, стойностите за общината и областта са близки, като и за двете нива се наблюдава увеличение на случаите за периода. По отношение на заболеваемостта стойностите за общината са по-ниски/благоприятни за болести на дихателната система, приблизително същите за болестите на органите на кръвообращението и по-високи в част от годините за болестите от клас XIII. Сравнението на данните не показва влошени показатели за общината спрямо областта.

Данни за ***хоспитализираната заболеваемост*** на населението на страната и Софийска област за периода 2018-2022 г. са представени графично на ***Фиг. 2.11.1-9*** *и* ***10:***

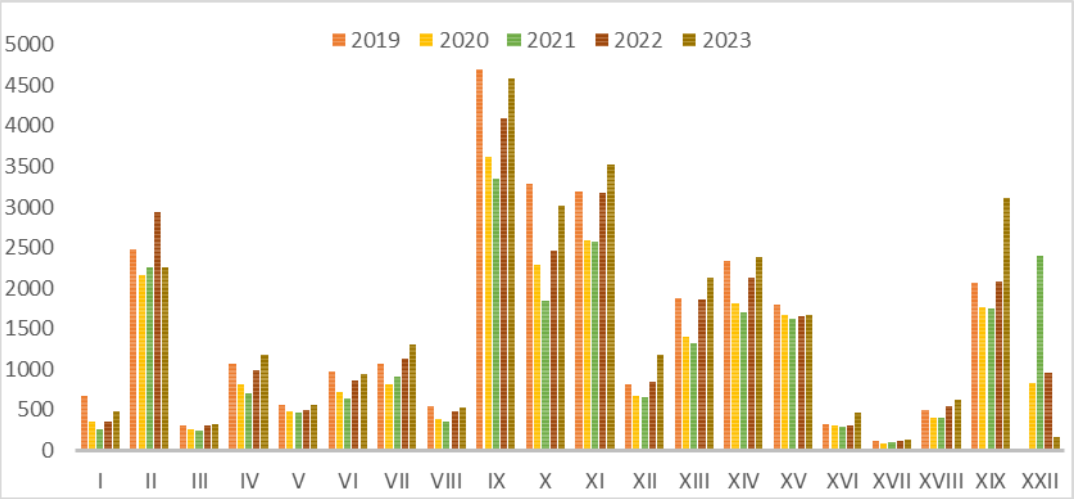

Фиг. 2.11.1-9 *Хоспитализирана заболеваемост по класове болести за България за 2019-2023 г. (на 100 000 души), НЦОЗА*

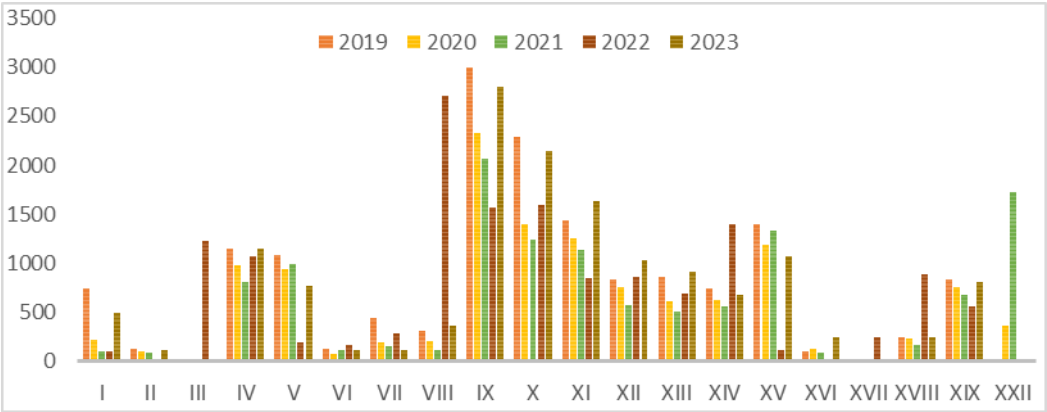

Фиг. 2.11.1-10 *Хоспитализирана заболеваемост по класове болести за област Кърджали за 2019-2023 г., РЗИ-Кърджали*

От данните за ***хоспитализирана заболеваемост*** могат да се изведат следните тенденции и обобщения:

- Водещи причини за хоспитализация на национално ниво са класове болести IX (болести на органите на кръвообращението), X (болести на дихателната система) и XI (болести на храносмилателната система) за началото на резглеждания период, като в края на периода на първо място се запазват болестите на органите на кръвообращението (клас IX), на второ място са болестите на храносмилателната система (клас XI), на трето – COVID-19, и на четвърто - новообразуванията (клас II). Като благоприятна се отбелязва тенденцията за

намаляване на стойностите на водещите причини за хоспитализации за двата водещи класове болести – IX и X;

- За област Кърджали водещите причини за хоспитализации за целия период са болестите от класове IX, X и XI, като и за първите два класа се наблюдава благоприятна тенденция за намаление на случаите;
- Сравнението на стойностите за хоспитализациите показва по-ниски/благоприятни стойности за областта, сравнено със средните за страната.

2.11.2. РИСКОВЕ ЗА ЗДРАВЕТО СВЪРЗАНИ С ФАКТОРИТЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА

Съгласно § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето „факторите на жизнената среда“ са: *води, предназначени за питейно-битови нужди; води, предназначени за къпане; минерални води, предназначени за пиене или за използване за профилактични, лечебни или за хигиенни нужди; шум и вибрации в жилищни, обществени сгради и урбанизирани територии; йонизиращи лъчения в жилищните, производствените и обществените сгради; нейонизиращи лъчения в жилищните, производствените, обществените сгради и урбанизираните територии; химични фактори и биологични агенти в обектите с обществено предназначение; курортни ресурси; въздух*.

От анализа на състоянието на околната среда към момента (базов сценарий), направен в предходните подточки, могат да се изведат следните данни за тази група фактори:

✓ По отношение на **води, предназначени за питейно-битови нужди**, имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ **не попадат** в обхвата или в близост до учредени или в процедура по учредяване санитарно-охранителни зони на водоизточници, определени по реда на Наредба № 3/2000 г., нито в обхвата или в близост до водовземни съоръжения, използвани за питейно-битови нужди, за които няма определена СОЗ;

✓ По отношение на **води, предназначени за къпане**, ЧИОУПО/ПУП-ПЗ **не попада** в такива, нито граничи с такива;

✓ По отношение на **минерални води, предназначени за пиене или за използване за профилактични, лечебни или за хигиенни нужди**, **имотите не попадат** върху такива находища, и с ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ не се предвижда ползване на такива води.

✓ По отношение на **шум и вибрации в жилищни, обществени сгради и урбанизирани територии**, в района на ИП няма значими източници на шум – основен източник на шум е транспортният трафик, като **няма данни за превишения на нормите за шум** за територии и обекти с нормиран шумов режим в района на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ (с. Островица, с. Вишеград – няма и мониторингови пунктове за шум в района). **Няма източници на вибрации** за жилищни, обществени сгради и урбанизирани територии;

✓ По отношение на **йонизиращи лъчения** в жилищните, производствените и обществените сгради, **<u>няма отклонения</u>** от естествените стойности и надфонови превишения на показатели за радиация – както на територията на общината, така и в съседните общини няма райони с потенциали такива източници. ЧИОУПО/ПУП-ПЗ не са свързани с дейности, отделящи йонизиращи лъчения;

✓ По отношение на **нейонизиращи лъчения** в жилищните, производствените, обществените сгради и урбанизираните територии, **<u>няма стойности, превишаващи граничната стойност за плътност на мощност</u>** от проведените измервания през 2024 г. съгласно *Доклада от проведения мониторинг с измервания на електромагнитните полета от източници на нейонизиращи лъчения на територията на област Кърджали през 2024 г.* на РЗИ-Кърджали;

✓ По отношение на **химични фактори и биологични агенти в обектите с обществено предназначение**, в близост до имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ **<u>няма обекти</u>** с обществено предназначение, нито дейности с въздействие на химични фактори и биологични агенти;

✓ По отношение на **курортни ресурси**, в съседство и в близост до имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ **<u>няма</u>** курортни ресурси, нито курортни обекти;

✓ По отношение на **въздуха** качеството на атмосферния въздух в района се приема за **<u>добро</u>**.

Обобщение:

- *Здравно-демографският анализ на населението в района на* ЧИОУПО/ *ПУП-ПЗ показва по-благоприятни стойности от средните за областта и страната, като не показва влошени спрямо средните за областта и страната показатели и проблеми, които биха могли да се дължат на не добро/лошо състояние на здравно-хигиенни аспекти на средата.*

- *Анализът на рисковите фактори на околната среда, свързани с населението и човешкото здраве потвърждава, че имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попадат в район със съществуващи здравно-хигиенни проблеми и рискове, които да водят до ограничения, или да изискват специфични съображения за предвижданията на плановете за изграждане на ФЕЦ.*

2.12. ОТПАДЪЦИ

Основният законодателен инструмент в областта на управлението на отпадъците в България е *Законът за управление на отпадъците* (ЗУО). Този закон регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве, чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване. За прилагането на закона са разработени съответните

наредби, определящи конкретните изисквания към дейностите по управление на отпадъците, които трябва да бъдат съобразявани и изпълнявани при реализацията на плана и последващото застрояване в имота.

На територията на община Кърджали функционира добре организирана система за сметосъбиране на смесените битови отпадъци, като с осигурената техника и съдове са обхванати ***всички населени места***. Събраните битови отпадъци се обезвреждат чрез депониране в Регионален център за управление на отпадъците, разположен в землището на с. Вишеград. РЦУО-Кърджали -отстои на около 61 м югозападно от имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ в с.Островица.

Прилага се *„Регионална програма за управление на отпадъците на регион Кърджали с период на действие 2023 – 2028 г.“*, която регулира управлението на отпадъците на общините Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград и Черноочене.

През 2023 г. е завършен и приет строеж *„Закриване на старо депо за ТБО-гр.Кърджали, в землище на с.Вишеград и с.Островец, общ.Кърджали“- 1 клетка*, с което максимално е ограничен риска от замърсяване с отпадъци на околната среда в района.

След изграждане на новите клетки 2 и 3 на РЦУО – Кърджали, от началото на 2023 г. депото започва да приема битовите отпадъци от общините - членове на сдружение „За чисти Родопи“. Извършва се запръстяване на дневния работен участък на депото. Не са регистрирани случаи на неприятни миризми.

Клетка № 3 е въведена в експлоатация на 06.02.2023 г. Община Кърджали има издадено разрешение за ползване № ДК-07-КЖ-1/05.01.2023 г., с което се въвежда в експлоатация строеж: „Изграждане на клетка 2 и 3 на Регионален център за управление на отпадъците – Кърджали и обслужваща инфраструктура на клетки 2 и 3“ – Етап 2 и Етап 3. От 06.02.2023г. започва приемане на смесени битови отпадъци от Общините Кърджали, Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене в Клетка № 3.

Отпадъците се депонират на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Кърджали, Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене” съобразно установените правила и експлоатационните изисквания, определени с План за експлоатация, който представлява неразделна част от проекта на технологията за депониране и от комплексното разрешително.

Към депото няма изградено съоръжение за предварително третиране на постъпващите битови отпадъци, поради което цялото количество отпадъци от системите на организираното сметосъбиране от общините на регионалното сдружение се депонира в клетката, без да се отделят рециклируеми материали.

Прекратено е нерегламентираното натрупване на отпадъци от организираното сметосъбиране на съседни терени до депото.

В обхвата на имотите на ЧИ на ОУПО и ПУП-ПЗ не са констатирани замърсявания в резултат от нерегламентирано изхвърляне на битови и строителни отпадъци.

Използването на урбанизираните територии неминуемо води до увеличаване на количествата на отпадъците, генерирани на територията на общината, както и необходимостта от редуциране обема на депонирането им, за сметка на прилагане на практики за рециклиране и оползотворяване.

В тази връзка един от основните приоритети при прилагане на плана трябва да бъде ефективното управление на отпадъците, при минимален риск за здравето на хората и състоянието на околната среда.

Обобщение:

- *В обхвата на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма замърсявания с отпадъци.*

2.13. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ

Шум

Шумът е един от основните фактори с неблагоприятно въздействие върху населението, присъстващ като нежелан или вреден външен звук, причинен от човешката дейност, в т.ч. излъчван от автомобилния, железопътния и въздушния транспорт, от инсталации и съоръжения на промишлеността и от локални източници. Показателите за шум в околната среда са физични величини, при чието определяне са отчетени степента и границите на дискомфорт на гражданите, изложени на шум. След замърсяването на въздуха, факторът шум е от основно значение за здравето на хората.

Показателите за шум в околната и жизнената среда са физични величини, при чието определяне са отчетени границите и степента на дискомфорт на гражданите, изложени на шум, в зависимост от характера на шума, времето на денонощието, предназначението на помещенията за обитаване, характера на териториите и зоните във и извън урбанизираните територии.

В Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, е определен основния показател за оценка на шумовото въздействие – еквивалентно ниво на шум Leq, dB(A) за трите периода от денонощието, както следва:

- дневен (07:00-19:00 ч.) с продължителност 12 часа,

- вечерен (19:00 – 23:00 ч.) с продължителност 4 часа,
- нощен (23:00 – 07:00 ч.) с продължителност 8 часа.

Граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях са регламентирани в Наредба № 6 и са посочени в следващата таблица:

Таблица 2.13-1 *Граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях*

Територии и устройствени зони в урбанизирани територии и извън тях	**Еквивалентно ниво на шума dB(A)**		
	ден	**вечер**	**нощ**
Жилищни зони и територии	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35
Забележка: Граничната стойност на максималното ниво на шума при прелитане на летателно средство над определена територия е 85 dB(A)			

В района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма значими източници на шум. Основен източник на шум е транспортния трафик, като няма данни за превишения на нормите за шум за територии и обекти с нормиран шумов режим.

РЗИ-Кърджали изготвя доклади за шумовото натоварване в гр. Кърджали (конкретно землището на с. Острица и района на ПУП-ПЗ не са обхванати в тези доклади), като съгласно *Доклада за шумово натоварване на територията на гр. Кърджали 2024* г. по отношение на уличния шум се наблюдава по-нисък относителен дял на шумови нива над граничните стойности за съответните територии с 12,2% спрямо 2023 г. Въпреки тази положителна констатация, за периода от 2007 до 2024 година е на лице тенденция на траен превес на наднормените шумови нива спрямо нивата в норма.

Йонизиращи лъчения

Естественият радиационен гама-фон е физична характеристика на околната среда и представлява полето на гама-лъчите, в което се намират всички живи организми на Земята.

Измерваната величина е мощност на амбиентната еквивалентна доза, H*(10) на гама-лъчението и е специфична за всеки пункт, област, регион.

Данните за мощността на дозата на гама-лъчението за страната се получават в реално време от 26 постоянни мониторингови станции на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон, администрирана от Изпълнителната агенция по околна среда. Най-близкия измервателен пункт до имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е в Смолянска област. Данните от он-лайн системата (https://remap.jrc.ec.europa.eu/Advanced.aspx) не показват повишени стойности.

В района на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма източници на йонизиращи лъчения.

Нейонизиращи лъчения

Нейонизиращите лъчения включват голям брой фактори: електростатично поле, постоянно магнитно поле, радиочестотни електромагнитни вълни, лазерни лъчения и др.

Електромагнитните полета са комбинация от невидими електрически и магнитни полета с различна сила. Генерират се от природни явления, както и от човешки дейности, главно употребата на електричество.

Следва да се отбележи, че на територията на населените места действат радиопредавателни станции, телевизионни ретранслатори, клетките на мобилните оператори, неизвестен брой граждански и военни радиостанции и множество електропроводи, като всички те покриват голяма част от територията с електромагнитни полета.

Съгласно Доклада от проведения мониторинг с измервания на електромагнитните полета от източници на нейонизиращи лъчения на територията на област Кърджали през 2024 г. на РЗИ-Кърджали, стойностите на плътността на мощност и интензитета на електрическото поле не надвишават нормата за населени територии съгласно *Наредба № 9 за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти, като експлоатацията на базовите станции не създава здравен риск за населението в района.*

Обобщение:

- *Акустичната обстановка в района на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ може да се определи като добра, без значими шумови емитери;*
- *Липсват източници на йонизиращи лъчения;*
- *Няма значими източници на нейонизиращи лъчения, като за населените места в района не са установени превишения на нормите;*
- *Състоянието на вредните физични фактори не поставя ограничения за реализиране на инвестиционната инициатива, произтичаща от ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.*

2.14. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА, ПРЕДПРИЯТИЯ С ВИСОК ИЛИ НИСЪК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ

Опасни вещества са тези, които създават риск за човешкото здраве и околната среда и притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни. Разглежданият план не предвижда генериране на опасни вещества, които застрашават човешкото здраве. При проектирането на обекта не са заложени за употреба опасни или канцерогенни материали, или такива, които замърсяват околната среда. По време на строителството не се предвижда доставка на леснозапалими или взривоопасни материали, поради което не се предвижда обособяване на специален склад за съхранение на такива материали на територията на имотите.

На територията на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ към момента няма налични опасни химични вещества и не се извършват дейности с опасни химични вещества.

На територията на община Кърджали, съгласно *Електронна база данни (публичен регистър) на предприятията с нисък и висок рисков потенциал,* попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) (https://public-seveso.moew.government.bg/enterprises) и предоставена информация с писмо с изх.№ ПД-381(90)/07.01.2025 г. на РИОСВ-Хасково, са ***налични две предприятия***, класифицирани с нисък/ висок рисков потенциал от възникване на голяма авария:

- „Хармони 2012“ ЕООД – велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали, гр. Кърджали (съгл. регистъра предприятието е посочено като не работещо) – ситуирано е в имоти на площадката на бившия Оловно-цинков комплекс – отстои на над 2,0 км от имотите в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, което изключва възможност от въздействие при евентуална голяма авария в предприятието;
- „Горубсо-Кърджали“ АД – инсталация за производство на сплав „Доре“, гр. Кърджали (работещо) – предприятието отстои на над 4,0 км от имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ, което изключва възможност от въздействие при евентуална голяма авария в предприятието.

Обобщение:

- *На територията на имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ не се извършват дейности с опасни химични вещества и няма налични такива;*
- *В района на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ няма предприятия с рисков потенциал от възникване на голяма авария, от които евентуални последици от авария да достигнат до имотите.*

3. ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ

В следващата таблица е представено евентуалното развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

Таблица 3-1. *Евентуално развитие на аспектите на околната среда без прилагането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ*

Компоненти и фактори на околната среда	***Текущо състояние***	***Развитие на компонентите без прилагане на плана***
Климат	*Територията попада в район с преходно-средиземноморски климат, със слабо планинско влияние, сравнително мека зима и горещо лято. В района няма значими източници на парникови газове.*	*При нереализиране на плана ще се запази съществуващото състояние на климата, като ще бъде пропусната възможността за реализиране на инвестиция, която ще допринесе за намаляване на въглеродните емисии и борбата с климатичните изменения, не само на местно, но и на национално ниво.*
Повърхностни и подземни води	• *Имотите, предмет на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ не засягат повърхностни водни обекти и попадат в границите на водосбора на повърхностно водно тяло с код BG3AR350L010 – „Язовир Студен кладенец“, което е определено като силно модифицирано водно тяло в умерен екологичен потенциал и непостигащо добро химично състояние;* • *Имотите попадат в обхвата на подземно водно тяло Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс BG3DGW000PtPg049 , определено като зона за защита на питейните води от подземни водни тела. Водното тяло е в добро количествено и добро химично състояние съгласно ПУРБ 2022-2027 г., но мониторингът от последните години – 2022 и 2023 г.*	*Неприлагането на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ не води до промяна на тенденциите по отношение на водите (в т.ч. повърхностни и подземни, зони за защита на водите, СОЗ) и риска от наводнения в района.*

Компоненти и фактори на околната среда	***Текущо състояние***	***Развитие на компонентите без прилагане на плана***
	показва, че ПВТ е в лошо химично състояние; • *Имотите не попадат в РЗПРН и територии, които могат да бъдат наводнени съгласно сценариите по чл. 146е (1) от Закона за водите и ПУРН 2022-2027 г.;* • *Имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попадат в чувствителна зона „Водосбор на р. Арда“ с код BGCSAR101, определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3б от ЗВ, описана в Раздел 3, на ПУРБ на ИБР;* • *Имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попадат в нитратно уязвима зона, определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3а от ЗВ, описана в Раздел 3, на ПУРБ на ИБР;* • *Имотите в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ попадат в защитени зони, определени съгласно чл. 119а, ал. 1, т.5 от ЗВ — „Родопи — Източни” с код BG0001032 и „Студен кладенец““ с код BG0002013;* • *В обхвата и в близост до имотите няма находища на минерални води;* • *На територията на имотите и в близост няма учредени и в процес на учредяване СОЗ, нито водоизточници за питейно-битово водоснабдяване без учредена СОЗ;* • *В обхвата и в близост до обекта — предмет на ЧИОУПО*	

Компоненти и фактори на околната среда	***Текущо състояние***	***Развитие на компонентите без прилагане на плана***
	Кърджали и ПУП-ПЗ не попадат приемници на отпадъчни води, за които от БД ИБР има издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води; • *В обхвата на плановете няма издадени разрешителни за водовземане от подземни води и разрешителни за водовземане или водоползване от повърхностен воден обект*	
Земни недра	*Конкретно на разглежданата територия няма установени и регистрирани в националния геофонд находища на подземни природни богатства. Няма нарушения на земните недра в обхвата на имотите.*	*Не се очаква развитие*
Земи и почви	*Имотите попада в район с ерозирани излужени канелени почви, характеризиращи се с ниско плодородие.* *На територията на имотите не са развити физико-геоложки явления и процеси – ерозия, свлачища и срутища.* *На територията на имотите няма данни за замърсяване на почвите от* ***вкисляване, засоляване*** *или други антропогенни въздействия с негативен характер.*	*Не се очаква развитие*
Растителен и животински свят	*На територията на проучваните имоти и в прилежащите до тях други имоти,* ***няма установени находища на редки и защитени растителни*** *видове и находища на* ***лечебни растения със стопанско значение.*** *Фауната е със сравнително беден видов състав, което се дължи на*	*Не се очаква развитие*

Компоненти и фактори на околната среда	***Текущо състояние***	***Развитие на компонентите без прилагане на плана***
	исторически обусловеното антропогенно влияние.	
Защитени природни територии	*Територията, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попада в обхвата и е на значително отстояние от най-близките защитени територии*	*Не се очаква промяна.*
Защитени зони по Натура 2000, биологично разнообразие	*Разглежданата територия попада в границите на две защитени зони от Екологичната мрежа „Натура 2000:* *- по Директивата за местообитанията - „Родопи – Източни“ BG0001032* *- по Директивата за птиците - „Студен кладенец“ BG0002013*	*Територията ще остане в съществуващия си вид, поради което не се очаква развитие.*
Ландшафт	*Имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ представляват агроландшафти – пустеещи земеделски земи, граничещи с други земеделски земи, водни и крайводни, селищни, промишлен и комуникационни ландшафти.* *В обхвата на имотите и в съседство* няма съхранени изцяло естествени природни ландшафти.	*Без прилагане на плана не се очаква промяна на структурата на ландшафта (клас, тип, група) - остава без развитие.*
Отпадъци	*Към момента на територията на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не се извършват дейности с отпадъци и няма нерегламентирано изхвърлени отпадъци.*	*Тъй като имотите не се ползват, няма трайни насаждения в него, а се намира в близост до РЦУО-Кърджали и населени места, е възможно нерегламентирано*

Компоненти и фактори на околната среда	***Текущо състояние***	***Развитие на компонентите без прилагане на плана***
		изхвърляне на отпадъци .
Атмосферен въздух	*Състоянието на атмосферния* ***въздух в района е добро.*** *Качеството на атмосферния въздух съответства на приетите норми.*	*Без прилагането на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ няма да се променят наблюдаваните параметри по отношение на качеството на атмосферния въздух. Не се очаква развитие*
Санитарно-хигиенни условия	*Санитарно-хигиенните условия в района са добри, без установени проблеми и рискови фактори* *Територията на планиране не попада в границите на СОЗ - учредени или в процедура по учредяване, като в радиус над 1000 м от имотите няма водоизточници, ползвани за питейно-битово водоснабдяване без учредени СОЗ*	*Не се очаква развитие*
Културно-историческо наследство	*В обхвата на имота на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ няма регистрирани културни ценности,*	*Не се очаква развитие*
Материални активи	*Дълготрайните материални активи в имотите са представени от пустеещи общински земеделски земи, които поради ниската продуктивност не се обработват и не носят полза за общината като техен собственик*	*Без прилагане на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ ще се запази съществуващия вид на имотите – необработвани, пустеещи земеделски земи, като ще се пропусне възможността за инвестиции в екологични дълготрайни*

Компоненти и фактори на околната среда	***Текущо състояние***	***Развитие на компонентите без прилагане на плана***
		материални активи, носещи полза за общината като собственик на имотите
Население и човешко здраве	*Здравно-демографският анализ на населението в района на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ показва по-благоприятни стойности от средните за областта и страната, като не показва влошени спрямо средните за областта и страната показатели и проблеми, които биха могли да се дължат на не добро/лошо състояние на здравно-хигиенни аспекти на средата.* *Анализът на рисковите фактори на околната среда, свързани с населението и човешкото здраве потвърждава, че имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попадат в район със съществуващи здравно-хигиенни проблеми и рискове*	*Не се очаква развитие*
Предприятия с нисък и висок рисков потенциал/Риск от голяма авария	*В обхвата на имотите и в близост няма предприятия, класифицирани като предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал от възникване на голяма авария. ЧИ ОУПО/ПУП-ПЗ няма отношение към риска от големи аварии, като с реализирането или нереализирането му няма да се повлияе риска от големи аварии.*	*Не се очаква развитие*
Вредни физични фактори	*Акустичната обстановка в района на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ може да се определи като добра, без значими шумови емитери;* *Липсват източници на йонизиращи лъчения;* *Няма значими източници на нейонизиращи лъчения, като за населените*	*Не се очакват промени.*

Компоненти и фактори на околната среда	***Текущо състояние***	***Развитие на компонентите без прилагане на плана***
	места в района не са установени превишения на нормите	

4. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ

Въз основа на характеристиката на аспектите на околната среда към момента (която е направена **в т. 2** на Доклада за ЕО, както и на предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, в тази точка е обърнато внимание на онези територии, които има вероятност да бъдат значително от реализацията на плановете. Подробно са разгледани чувствителни територии, като защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, населени места и други обекти, подлежащи на здравна защита.

Анализът на възможното значително засягане на територии от реализирането на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ е направен по компоненти и фактори на средата:

- По отношение на ***климата :***

В резултат процедирането на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ, урегулирането и последващото им застрояване не могат да настъпят изменения в климата или промени в локалните климатични условия и в тази връзка значително засягане на територии по отношение на климата не се очаква;

- По отношение на ***атмосферния въздух:***

По време на строителството ще бъде налице известно повишаване на концентрациите на вредни вещества в атмосферния въздух, което ще е резултат от използването на строителна техника .

Преобладават северните (42%) и северно-североизточни ветрове (35%). Тихото време (скорост на вятъра под 1 м/с) е с висок относителен дял в годината – средно 58,7 % от дните в годината. Тихото време преобладава през зимните месеци (63-66 %), когато могат да се очакват и инверсионни състояния на атмосферата с мъгли. Характерът на разсейването и преноса на замърсители съществено се влияе от скоростта на вятъра. Високата скорост на вятъра се равнява на висока скорост на разпространение и по-голяма интензивност.

Площадката се намира в област със среден потенциал на замърсяване -Честотата на тихото време за Кърджали е 58,7%. и на практика по време на строителството не се очаква разсейване на замърсителите към населеното място, като преобладаващите северни и североизточни ветрове са 77 %. Регулационните граници на най-близко разположеното населено място - с. Островица отстоят от площадката на плана на около 130 м. Между регулационните граници и имотите има високостъблена растителност, която способства за задържане на замърсителите и предотвратяване на тяхното разпространение на по-големи разстояния. В тази връзка, по време на строителството не се очаква разсейване на

замърсителите към населеното място. Трябва да се отбележи, че дори при изпълнение на строителни дейности, изпълнение на земно-изкопни работи и свързани с тях товаро-разтоварни дейности, възможността за запрашаване на въздуха зависи много от специфичните метеорологични фактори (вятър, влажност, температура, устойчивост на атмосферата и други) в момента на изпълнение на работите, като образуването на много неблагоприятни метеорологични условия, които да доведат до запрашаване на по-далечно разстояние, извън площадката на проекта е много малко вероятно, а работата на обекта при такива условия ще бъде прекратена под контрола на техническия ръководител до нормализиране на условията.

Емисиите от строителните дейности могат да се определят по вид като неорганизирани емисии на прахови частици с различен размер, определени общо като общ суспендиран прах от работата на строителната техника и извършваните дейности. Точна количествена оценка на емисиите от строителството може да се направи, само ако се знае точния брой и вид на строителните машини, продължителността на тяхната работа в часове, количествени характеристики на изкопните работи, обем на транспортираните строителни материали, дължина на транспортните пътища на строителната площадка и други, както и ако се предвидят с точност метеорологичните условия в периода на извършване на строителните дейности- температура на въздуха, влажност, скорост и посока на вятъра, стратификация на атмосферата и други.

Следва да се отчита, че при нормални условия, праховите частици от строителните дейности се отлагат на малки разстояния, основно в рамките на строителната площадка и в непосредствена близост до нея.

Достъпът до имотите на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ е осигурен от съществуващи местни пътища – през ПИ с идентификатор 54403.10.52 (общинска публична собственост) между селата Островица и Вишеград, и ПИ 40909.63.91 (общинска публична собственост) и ПИ 11346.18.4 (общинска публична собственост) - между гр.Кърджали и с.Вишеград. Пътищата **не навлизат** в регулационните граници на населените места.

Емисиите на други замърсители от строителната техника, характерни за работата на двигателите, ще са в незначителни количества предвид това, че най-вредните вещества се изпускат в атмосферния въздух при пускането на тежкотоварната и строителна техника и при студен двигател, както и при работа на двигателя на празен ход. Тези режими на работа на техниката ще се сведат до минимум на площадката по време на строителството, за което отговорност ще носи техническия ръководител.

По време на последващата експлоатация на ФЕЦ не се очаква замърсяване на атмосферния въздух. Не се предвиждат дейности с организирани източници на емисии в атмосферния въздух.

- По отношение на ***земните недра:***

Засягане на земни недра не се очаква, поради малката дълбочина на работа по време на СМР, свързана с технологичните изисквания за монтаж на конструкциите на фотоволтаичните панели – по щадящ метод с директно забиване в земята и с технологията на полагане на кабелната подземна инфраструктура;

- По отношение на ***почви и земеползване:***

С плановете се засягат земеделски земи, които не се обработват и пустеят. Най-голям дял са земеделските земи от най-нископродуктивната 10-та категория – 149,111 дка (47,1% от общата засегната площ), следвани от земи 9-та категория – 94,273 дка (29,8% от общата засегната площ) и един имот от 8-ма категория – 73,351 дка (23,1% от общата засегната площ). По НТП засегнатите имоти са пасища (238,584 дка или 75,3% от общата засегната площ) и ниви (78,151 дка, равняващи се на 24,7% от общата засегната площ). Не се засягат висококатегорийни земеделски земи.

Съгласно действащия ОУП на Община Кърджали, всички имоти в обхвата на ЧИОУП са „необработваеми земеделски земи“. Като процентно отношение имотите съставляват едва 0,014% от общия земеделски фонд на Община Кърджали.

Монтирането на фотоволтаичните панели е по щадящ метод – с директно забиване на елементите на конструкциите, с което се оказва минимално въздействие върху почвената покривка и се ограничава до минимум запечатването на терени.

В тази връзка не се очаква значително засягане на почвите и значително въздействие по отношение на земеползването в района.

- По отношение на ***ландшафта:***

Засягат се терени с аграрен ландшафт, който не се характеризира с висока природна стойност. Предвиденото изпълнение на поне 1/3 от изискуемото озеленяване с високостъблена растителност ще е с положителен ефект. Не се очаква значително засягане на територии по отношение на ландшафта.

- По отношение на ***водите, в т.ч. зоните за защита на водите***

С проектите за ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не се предижда водовземане от повърхностни и/или подземни водни обекти, нито заустване на отпадъчни води във водни тела. В тази връзка не се очаква въздействие върху водите в резултат на реализиране на ФЕЦ.

- По отношение на ***защитените територии:***

Не се очаква засягане на защитени територии, като терените на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ не попадат в защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии*, а най-близките защитени територии са на разстояние над 4,9 км от имотите – ***Фиг. 2.7-1***. В тази връзка не се очаква каквото и да е въздействие върху защитени територии.

- По отношение на ***защитените зони :***

Не се очаква значително засягане на защитените зони, не се очакват нарушения в структурата на защитените зони, както и отрицателни въздействия върху функцията и природозащитната им цел, загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, загуби на индивиди.

Не се очакват отрицателни въздействия върху видовете предмет на опазване в защитени зони BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“, подтискане мигрирането и размножението им. С реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма да бъдат увредени подлежащи на опазване местообитания и предизвикани препятствия по коридори за разпространение и придвижване на животинските видове, не се очаква фрагментация на местообитанията на видове, предмет на опазване в защитените зони.

Кумулативните въздействия от свързаните с прилагането на плана дейности ще бъдат незначителни, без да се променя съществуващото положение в двете защитени зони.

Реализирането на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ не е в противоречие с обявените за ЗЗ BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“ режими на опазване и не е в противоречие с целите, за постигането на които са обявени.

С реализирането на ФЕЦ няма да се допусне замърсяване и увреждане на влажни зони, реки и потоци, поради което отрицателни въздействия върху обитаващите водна среда видове в ЗЗ BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“ птици няма да бъдат предизвикани.

Изграждането на ФЕЦ не предполага генериране на значителни количества отпадни води, контаминенти на атмосферния въздух, шумове, вибрации и други въздействия със значителен отрицателен ефект спрямо двете защитени зони.

- По отношение на ***културното наследство***

Не се засягат културни ценности, тъй като такива не са регистрирани в обхвата на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ. Терените на имотите не граничат с културни обекти. В удостоверенията за имотите, издадени от НИНКН е поставено условие „*Ако при реализацията на инвестиционното намерение при дейности, свързани с нарушаване целостта на земния пласт, се открият структури и находки, които имат признаци на културни ценности по смисъла на чл. 146, ал. 3 от ЗКН, дейността се спира и съгласно чл.*

160, ал. 2 от ЗКН се прилага разпоредбата на чл. 72 от същия закон“. Спазването на тази законова мярка гарантира недопускане на отрицателно въздействие върху нерегистрирани и неустановени до момента културни ценности в границите на имотите. В тази връзка не се очаква въздействие.

- По отношение на ***материални активи***

Не се очаква неблагоприятно засягане на материални активи.

- По отношение на ***опасни химични вещества***

Не се очаква въздействие на опасни химични вещества, тъй като такива не се използват на етапите на реализация на ФЕЦ. Строителната и транспортна техника ще се обслужват и поддържат в специализирани сервиз. Няма да се извършва измиване, зареждане с горива, смяна на масла, в границите на имотите, предмет на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ.

- По отношение на ***Обекти подлежащи на здравна защита***

Територията на имотите отстои на 130 м от най-близкия обект, подлежащ на здравна защита – жилищна сграда в с. Островица, като между имотите и регулационните граници на с. Островица и с. Вишеград са налични пояси от високостъблена растителност, което благоприятства за задържане на замърсители, поглъщане на шум и ограничаване на топлинния ефект на ФЕЦ. Въздействието на неблагоприятните фактори е локално, основно в границите на имотите и в непосредствена близост, без потенциал да окаже въздействие в регулационните граници на най-близките населени места.

- По отношение на ***Отпадъци***

Генерираните отпадъци ще се управляват в съответствие с приложимата нормативна уредба – ще се предават на фирми, притежаващи съответните регистрационни документи и разрешителни за дейности с отпадъци, като на територията на имотите няма да се извършват дейности по третиране на отпадъци.

- По отношение на ***Вредни физични фактори***

По време на строителство, в обхвата на имота, предмет на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ, ще се генерират шум и вибрации с локално, временно и обратимо въздействие, като експонирани на въздействия ще са единствено работещите на обекта. Експлоатацията на съоръженията не е свързана със засягане на територии по отношение на вредни физични фактори.

Като цяло за самите соларни панели се смята, че излъчват безопасна елекртомагнитна радиация, основно под формата на топлина – с обхват на въздействие в границите на

разполагане на съоръженията/панелите и в непосредствена близост. Източник на електромагнитни полета ще бъдат съоръженията след трансформирането на тока от прав в променлив – трафопост, като няма да се генерират наднормени нива на електромагнитни полета. Имотите, предмет на плановете, са достатъчно отдалечени от най-близките обекти, подлежащи на здравна защита, в близост няма хора, така че не се очаква въздействие и рискове за здравето на хората.

- По отношение на ***Риска от големи аварии***

ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ не е свързан с изграждане на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на раздел I към глава седма на ЗООС, като предвижданията на плана не водят до увеличаване на риска от възникване на голяма авария в най-близките съществуващи такива. Имотите не попадат в обхвата на зони/територии, които могат да бъдат засегнати от голяма авариа с опасни вещества в най-близките предприятия с рисков потенциал.

В обобщение, *не се очаква значително отрицателно въздействие, в т.ч. значителво засягане на територии от реализирането на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ.*

5. СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЧИОУПО И ПУП-ПЗ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИТЕ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КАТО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Екологичните условия в района на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

От представената информация и анализа за текущото състояние на околната среда по-горе в **т. 2** на Доклада за ЕО, може да се направи обобщението, че състоянието на околната среда в района на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ е добро, липсват значими източници на емисии и вредности в околната среда и не са налице екологични проблеми, относими към предвиждането за изграждане на ФЕЦ.

В ***Таблица 5-1*** са извършени анализ и оценка на съществуващите екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ, и тенденциите за тяхното развитие без и при реализиране на ФЕЦ.

Таблица 5-1. *Съществуващи екологични проблеми с отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ и очаквано развитие без и с прилагане на плановете*

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ	Развитие на проблема без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
Климатични фактори и изменение на климата	Във връзка с изменението на климата, основен проблем са емисиите на парникови газове на глобално ниво, които са следствие в голяма степен от използването на изкопаеми горива в енергопроизводството. През последните години емисиите на парникови газове в България показват изменение в посока на общо намаляване, но са необходими още усилия за постигане на целите за въглеродна неутралност до 2050 г.	С реализацията на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ няма да настъпят негативни изменения в този компонент или промени в локалните климатични условия, а ще има положителен ефект за смекчаване изменението на климата от производството на електроенергия в страната. Не се очаква в резултат на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ да се задълбочат или да възникнат нови проблеми по отношение на климата, тъй като обектът не е източник на емисии на парникови газове.
Атмосферен въздух	Община Кърджали изпълнява Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух за територията на гр. Кърджали – в последните години изпълнението на планираните мероприятия от програмата затвърждава установената тенденция за намаляване на броя на превишенията и регистрираните средночасови концентрации на ФПЧ$_{10}$ и спазване на регламентираните норми. Качеството на атмосферния въздух в района на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ е добро.	С реализацията на ФЕЦ ще се окаже единствено временно, краткотрайно, обратимо въздействие за етапа на строителство, като не се очаква то да достигне до най-близките населени места и да повлияе КАВ в тях. Експлоатацията не е свързана с емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ	Развитие на проблема без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
Земни недра	Не са установени проблеми в района на имотите	Не се очаква възникване на нови проблеми. През фазата на работно проектиране ще бъде изготвено инженерно-геоложко проучване, което ще бъде изцяло съобразено при изграждане на обектите с оглед недопускане на проява на свлачищни и ерозионни процеси.
Води, водоснабдяване и канализация	Имотите не попадат в обхвата или в непосредствена близост до повърхностни водни обекти и СОЗ. Установените проблеми за водните тела, в чийто обхват попадат имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ нямат отношение и не са пречка за реализирането на ФЕЦ.	Не се предвижда водовземане и ползване на води от повърхностни и подземни водни тела. Не се предвижда заустване на отпадъчни води във водни обекти. Не се очаква отрицателно въздействие върху водите, нито задълбочаване на съществуващи или възникване на нови екологични проблеми по отношение състоянието на водите и зоните за защита на водите в резултат на изпълнението на предвижданията на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ.
Почви и земеползване	Състоянието на почвите в района е добро. Няма данни за замърсяване и негативни процеси – ерозия, вкисляване, засоляване, уплътняване. По отношение на земеползването не са установени проблеми – имотите са земеделски земи предимно от 10-та категория, като не се обработват и ползват за земеделски нужди.	Дейностите по реализация на ЧИОУПО/ПУП-ПЗ ще се реализират изцяло в границите на предвидените имоти, без да се засяга почвена покривка на други имоти и райони. Въздействието е почти напълно обратимо – хумусният пласт ще се отнеме разделно преди започване на строителните работи и след това ще се

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ	Развитие на проблема без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
		ползва по предназначение за оформяне на площите, свободни от застрояване. Не се очаква възникване на проблеми по отношение на почвите.
Ландшафт	В района няма изцяло съхранени естествени природни ландшафти. Ландшафтът в обхвата на имотите е агроландшафт, с наличие на антропогенни и природни елементи. В съседство е разположен силно видоизменен промишлен ландшафт – на територията на РЦУО-Кърджали, който до известна степен ограничава възможностите за ползване на съседните терени - напр. за рекреация, жилищни нужди и др., но не е пречка за реализиране на ФЕЦ.	С ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ предвижда изпълнение на поне 1/3 от нормативно изискуемото озеленяване с дървесни видове, което ще ограничи допълнително въздействието върху съществуващия аграрен ландшафт. Не се очаква възникване на проблеми по отношение на ландшафта.
Растителност, животински свят, защитени зони и защитени територии	Поради възможността територията на ФЕЦ лесно да бъде заобиколена или пресечена, без съществени промени на земната повърхност, реализирането на проекта няма да доведе до фрагментация на популации на видове, предмет на опазване в защитените зони. Кумулативните въздействия от свързаните с прилагането на плана дейности ще бъдат незначителни, без да се променя съществуващото положение в двете защитени зони. Реализирането на проекта за изменение на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ не е в противоречие с обявените за ЗЗ BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“ режими	Не се очакват отрицателни въздействия върху видовете предмет на опазване в защитени зони BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“, подтискане мигрирането и размножението им. С реализирането на проекта няма да бъдат увредени подлежащи на опазване природни местообитания, а засягането на местообитанията на животинските видове, които се опазват в двете защитени зони е незначително, както и предизвикани препятствия по коридори за разпространение и придвижване на животинските видове, предмет на опазване в тях.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ	Развитие на проблема без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
	на опазване и не е в противоречие с целите за постигането на които са обявени. С реализирането на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ ИП няма да се допусне замърсяване и увреждане на влажни зони реки и потоци поради което отрицателни въздействия върху обитаващите водна среда видове в ЗЗ BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“ птици няма да бъдат предизвикани.	
Културно наследство	На територията на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ и в близост няма регистрирани недвижими културни ценности или следи от такива. Не са установени проблеми, имащи отношение към плановете.	Не се очаква развитие, в т.ч. възникване на екологични проблеми, при спазване на нормативната уредба, и в частност разпоредбите на ЗКН. При откриване на нови, неустановени до момента археологически обекти, ще се спазят предписанията, дадени от НИНКН по ЗКН, поради което няма риск от допускане на негативно въздействие върху неоткрити до момента културни ценности.
Материални активи, в т.ч. инфраструктурни и инженерни съоръжения	Неустойчиво използване на потенциала на земите – същите не се обработват като земеделски земи и не се ползват по предназначение.	Задълбочаване на проблема, като е възможно, предвид близостта на имотите до РЦУО-Кърджали, в тях да се формират и нерегламентирани депа за отпадъци Реализирането на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ е свързано с влагане на инвестиции в материални активи с екологично предназначение – производство на

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ	Развитие на проблема без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
		електроенергия от ВЕИ. Ще се оползотвори потенциала на имотите. Не се очаква възникване на нови или задълбочаване на съществуващи проблеми.
Вредни физични фактори	От вредните физични фактори, проблем за общината, и в частност населените места и техните жилищни зони и обекти, подлежащи на здравна защита, е транспортният шум. Конкретно за района на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ не са установени проблеми, в т.ч. няма данни за измервания и превишения на нормите за най-близките населени места – с. Островица и с. Вишеград	Реализирането на ФЕЦ, предвидена с ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ е свързано с генериране на шум за етапа на строителство от използваната строителна и транспортна техника. Строителните работи за ограничени по мащаб, локализирани в границите на имота, като не се очаква те да доведат до превишение на нормите за шум за най-близки обекти с нормиран шумов режим – жилищни сгради в с. Островица. По време на строителството ще се генерират и вибрации от изпълзваната строителна и транспортна техника – също с локално и ограничено въздействие. Експлоатацията на ФЕЦ не е свързана с генериране на шум. Основният енергиен източник ще бъде електрическата енергия, която ще се произвежда от ФЕЦ. Фотоволтаичните модули произвеждат прав ток, който не е източник на електромагнитни лъчения. Източници на електромагнитни полета ще бъдат съоръженията след трансформирането на тока от прав в променлив, в т.ч. трафопостове. При експлоатацията и

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ	Развитие на проблема без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
		при изготвяне на работния проект следва да се имат предвид нормите за електрическо и за магнитно поле, като спазването им е нормативно изискуемо – в тази връзка не се очаква възникване на екологични проблеми по отношение на вредни физични фактори. Експлоатацията на ФЕЦ е свързана и с топлинни ефекти – затопляне на атмосферния въздух в непосредствена близост, като този ефект няма потенциал да достигне до регулацията на с. Островица и с. Вишеград.
Отпадъци	Като проблем за района, относим както за общината, така и за цялата страна, е формирането на неорганизирани, нерегламентирани сметища в пустеещи имоти.	Без реализиране на ФЕЦ, имотите на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ е вероятно да се превърне в такова нерегламентирано сметище, поради близостта си до РЦУО-Кърджали. ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ не е свързан с генериране на значителни количества отпадъци. Ползването на имота ще предотврати вероятността за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци. Не се очаква задълбочаване на съществуващи или възникване на нови проблеми по отношение на отпадъците.
Опасни химични вещества и риск от	В землищата на с.Островица и с. Вишеград не се извършват дейности с опасни химични вещества и няма съществуващи	Не се очакват.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУПО и ПУП-ПЗ	Развитие на проблема без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
големи аварии	предприятия с рисков потенциал от възникване на голяма авария. Най-близките такива предприятия са в гр. Кърджали, като са на значително отстояние от ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ.	
Здравно-хигиенни аспекти на средата	В района на ЧИ на ОУПО/ПУП-ПЗ състоянието на компонентите и факторите на околната среда не създава риск за човешкото здраве.	Не се очаква ФЕЦ да доведе до влошаване на здравно-хигиенните аспекти на средата, в т.ч. до възникване на проблеми и рискове за здравето на населението в района.

6. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

6.1. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА МЕЖДУНАРОДНО НИВО, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЧИОУПО И ПУП-ПЗ И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНОВЕТЕ

Целите по опазване на околната среда на международно (в т.ч. европейско) равнище са формулирани в нормативни/конвенции/ и стратегически документи на европейско и международно равнище. Целите, включени в международни нормативни актове, са транспонирани в българското законодателство и се спазват и съобразяват.

Основни стратегически документи, поставящи цели по опазване на околната среда на международно и европейско ниво, относими към проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, са:

- ***Програма за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации „Да преобразим света“***

Програмата поставя 17 цели за устойчиво развитие, които представляват световният план за изграждане на по-добър свят за човечеството и природата до 2030 г. Те са приети през 2015 г. след повече от 2 години работа по тях:

1.Изкореняване на бедността;

2.Край на глада;

3.Добро здраве;

4.Качествено образование;

5.Равенство между половете;

6.Чиста вода и санитарно-хигиенни условия;

7.Възобновяема енергия;

8.Сигурна работа и икономически растеж;

9.Иновации и инфраструктура;

10.Намаляване на неравенствата;

11.Устойчиви градове и общности;

12.Отговорно потребление;

13.Борба с климатичните промени;

14.Живот под водата;

15.Живот на земята;

16.Мир и справедливост;

17.Партньорства за целите.

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ напълно съобразява и не влиза в противоречие с целите за устойчиво развитие на ООН. Директен принос плановете имат към Цел 7: Възобновяема енергия и 13. Борба с климатичните промени, тъй като те са интегрирани в концепцията на проекта за ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ.

- ***Европейска Зелена Сделка (Европейски зелен пакт)***

Изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда са заплаха за самото съществуване на Европа и света. За да преодолеем тези предизвикателства, Европейският зелен пакт ще допринесе за превръщането на ЕС в модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, при което:

- ✓ до 2050 г. да няма нетни емисии на парникови газове
- ✓ икономическият растеж ще бъде отделен от използването на ресурси
- ✓ нито един човек или регион няма да не бъде изоставен.

Постигането на тези цели ще изисква действия от всички сектори на нашата икономика, включително инвестиране в екологично-чисти технологии, декарбонизиране на енергийния сектор, гарантиране на по-добра енергийна ефективност на сградите или въвеждане на по-чисти форми на частен и обществен транспорт.

ЧИОУПО/ПУП-ПЗ е с пряк принос за постигане на целта за въглеродна неутралност (нулеви нетни емисии на парникови газове).

- ***Обща програма на Европейския съюз за действие за околна среда до 2030 г. (Осма програма за действие на ЕС за околната среда до 2030 г.)***

Осмата програма за действие за околната среда си поставя за цел да ускори екологичния преход по справедлив и приобщаващ начин, а дългосрочната ѝ, вече установена в Седмата програма цел до 2050 г. е „Да живеем добре в пределите на нашата планета“. Шестте тематични приоритетни цели на Осмата програма са свързани с намаляването на емисиите на парникови газове, адаптирането към изменението на климата, модела на растеж, който връща на планетата повече, отколкото взема, амбицията за нулево замърсяване, опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и намаляването на основния натиск върху околната среда и климата, свързан с производството и потреблението.

Чрез реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ще се увеличи делът на произвежданата нискоемисионна енергия, като това ще намали емисиите на парникови газове, генерирани от производството на електроенергия и ще спомогне за смекчаване на последиците от изменението на климата.

- ***Съобщение на Европейската комисия „Път към здравословна планета за всички. План за действие на ЕС: Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“***

Планът определя Визия за нулево замърсяване за 2050 г.: „Здрава планета за всички“. Замърсяването на въздуха, водата и почвата е намалено до нива, които вече не се считат за вредни за здравето и за природните екосистеми, и които са съобразени с границите, до които нашата планета е в състояние да се справи, като по този начин се създава нетоксична околна среда.

Основната цел е да се осигури ориентир за включване на предотвратяването на замърсяването във всички съответни политики на ЕС, за максимално увеличаване на полезните взаимодействия, за ускоряване на изпълнението и за установяване на евентуални пропуски или компромиси. За да се насочи ЕС към визията за 2050 г. за здрава планета за всички, в план за действие са определени ключови цели за 2030 г. за ускоряване на намаляването на замърсяването.

Проектите на ЧИ на ОУПО и ПУП-ПЗ съобразяват и не влизат в противоречие с целите, тъй като при изготвянето им, в т.ч. при избора на конкретните имоти, е съобразена необходимостта от постигане на устойчиво развитие, в т.ч. опазване на околната среда и човешкото здраве.

- ***Съобщение на Европейската комисия „Чиста планета за всички. Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“***

Пътят към икономика с нулеви нетни емисии на парникови газове би могъл да се основава на съвместни действия в съответствие с набор от седем основни стратегически градивни елемента:

- ✓ *Максимално увеличаване на ползите от енергийната ефективност, включително от сградите с нулеви емисии;*
- ✓ *Въвеждане в максимална степен на възобновяемите енергийни източници и максимално увеличаване на използването на електроенергия за пълно декарбонизиране на енергийните доставки за Европа;*
- ✓ *Постигане на чиста, безопасна и свързана мобилност;*
- ✓ *Наличието на конкурентоспособна промишленост на ЕС и кръгова икономика като ключов фактор за намаляване на емисиите на парникови газове;*
- ✓ *Развиване на адекватна интелигентна мрежова инфраструктура и междусистемни връзки;*
- ✓ *Пълноценно реализиране на предимствата на биоикономиката и създаване на въглеродни поглътители от основно значение;*
- ✓ *Премахване на оставащите емисии чрез улавяне и съхранение на CO2.*

Чрез реализирането на ЧИ на ОУПО и ПУП-ПЗ ще се увеличи делът на произвежданата нискоемисионна енергия, като това ще намали емисиите на парникови газове, генерирани на територията на общината и ще спомогне за смекчаване на последиците от изменението на климата.

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са с принос към втория градивен елемент, като не в противоречие с останалите основни стратегически градивни елемента.

- ***Изграждане на устойчива към климатичните изменения Европа – новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата***

Със стратегията се цели да се реализира визията за 2050 г. за устойчив на изменението на климата Съюз, като се направи адаптирането по-интелигентно, по-систематично, по-бързо и като се даде тласък на международните действия. Чрез осъществяване на цикъла на политиката това се превръща в подобрени знания и данни; подкрепа за разработване на политики и управление на риска за климата на всички нива и засилени действия за адаптиране във всички области. С новата стратегия Комисията изпълнява своите задължения, за да подготви Европа да стане по-устойчива към изменението на климата. Цялостното изпълнение на действията по стратегията ще дадат на Европа възможност да бъде в много по-благоприятно положение спрямо последиците от изменението на климата още към 2030 г.

Чрез реализирането на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ ще се увеличи делът на произвежданата нискоемисионна енергия, като това ще намали емисиите на парникови газове, генерирани на територията на общината и ще спомогне за смекчаване на последиците от изменението на климата.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ съобразяват и не влизат в противоречие със Стратегията.

***В обобщение**, проектът на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ съобразява и не влиза в противоречие с цели по опазване на околната среда на международно ниво. За целите по смекчаване на изменение на климата и адаптация към променящия се климат ЧИ на ОУПО и ПУП-ПЗ са с директен принос за постигането им.*

6.2. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО НИВО /МЕСТНО НИВО, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЧИОУПО И ПУП-ПЗ И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНОВЕТЕ

В ***Таблица 6.2-1*** е представен анализ на степента, в която проектите на ЧИ ОУПО и ПУП-ПЗ съобразяват, отчитат и интегрират целите по опазване на околната среда, идентифицирани в национални и на местно ниво стратегически документи, поставящи цели по опазване на околната среда, в т.ч. човешкото здраве:

Таблица 6.2-1. *Анализ на връзката и съответствието на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ с относимите към тях цели на опазване на околната среда на национално, в т.ч. локално/общинско ниво*

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
Национална стратегия за околна среда и план за действие до 2030г. ***Приоритет 1:*** *Възстановяване на природния капитал. Устойчиви общности и екосистеми* *Стратегически цели (СЦ)* *СЦ 1: Възстановяване и съхраняване на биологичното разнообразие и естествените функции на екосистемите с особено внимание върху тези с висок потенциал на биологично разнообразие* *СЦ 2: Устойчиво управление на защитените зони и информирано участие на заинтересованите страни, споделена отговорност, споделено управление* *СЦ 3: Екологизация на градовете - възстановяване на присъствието на природата в урбанизираните територии* ***Приоритет 2:*** *Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване* *СЦ 1: Утвърждаване на модел на икономически растеж, който създава стойност* *СЦ 2: Ефективно прилагане на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и на всички нива* *СЦ 3: Трансформация на икономиката и модела на поведение към нулево замърсяване* ***Приоритет 3:*** *Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени* *СЦ 1. Ограничаване на емисиите ПГ – трансформация във всички сектори — от промишленост и енергетика до транспорт и бита* *СЦ 2: Постигане на устойчиво към изменението на климата общество, адаптирано към неизбежното*	Проектът на ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ съобразява и не влиза в противоречие с Приоритет 1 и СЦ към него, като съгласно изготвения ДОСВ дейностите са в съответствие с целите и предмета на опазване на защитените зони. Приоритет 2 и СЦ към него са съобразени, като по време на реализирането на ФЕЦ ще се прилага йерархията на управление на отпадъците, проектът е свързан с ресурсна ефективност – производство на електроенергия от ВЕИ, като за фазата на експлоатация замърсяването ще е нулево. Приоритет 3 е пряко застъпен в ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ, и конкретно СЦ 1 и СЦ 2, тъй като чрез ФЕЦ ще се ограничат емисиите на парникови газове от сектор енергетика, и ще се повиши устойчивостта към изменението на климата. Приоритет 4 е съобразен чрез настоящата процедура по ЕО, посредством която при разработването на плана в него се интегрират

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
въздействие на изменението на климата ***Приоритет 4:*** *Управление за ускорено постигане на целите за околната среда* *СЦ 1: Подобряване нивото на интегриране на политиките по управление на околната среда на всички нива* *СЦ 2: Информираност, образование и отговорност за околна среда* *СЦ 3: Изграждане на капацитет за управление на околната среда*	екологични съображения. ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не влизат в противоречие с приоритетите и СЦ на стратегията.
Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. (актуализиран проект, 2024 г.) Измерение „Декарбонизация“ – намаляване на емисиите на ПГ Измерение„ Енергийна ефективност“ – намаляване на потреблението на първична енергия и на крайното потребление на енергия Измерение „Енергийна сигурност“; - диверсификация на доставките на енергийни ресурси; - повишаване на гъвкавостта на националната енергийна система; - предприемане на мерки относно ограничени или прекъснати доставки от даден енергиен източник с цел подобряване на устойчивостта на регионалните и националните енергийни системи, включително график за постигането на целите; - повишаване на мрежовата и информационна сигурност (киберсигурност). Измерение „Научни изследвания, иновации и конкурентоспособност“; - постигане целите по пакета „Чиста енергия за всички европейци” на ЕС до 2030 г., както и за развитие на нисковъглеродна икономика в дългосрочен план;	ЧИОУПО/ ПУП-ПЗ има отношение към измерение „Декарбонизация“ и „Енергийна сигурност“, като е с принос към постигане на целите за намаляване на емисиите на ПГ, чрез предвиждането за изграждане на ФЕЦ. Няма пряко отношение към останалите две измерения.

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
- постигане целите на Енергийния съюз, свързани с повишаване сигурността на енергийните доставки и подобряване на енергийната и ресурсната ефективност в транспорта; - насърчаване създаването на иновации, тяхната пазарна реализация и технологичното обновление на предприятията; - подкрепа на местната индустрия за въвеждане на ниско-въглеродни технологии, на обществено-административния и битовия сектор за използване на нови високо ефективни енергоспестяващи технологии; - подобряване качеството на атмосферния въздух; - внедряване на нови енергоспестяващи технологии, които да подобрят качеството на живот и да подобрят условията за работа на българските граждани; - внедряване на нови топлоизолационни материали за остъклени повърхности; - изграждане на интелигентни електрически мрежи (Smart grid) за автоматизиран контрол на системите за електрическата енергия, както от страна на доставчика така и от страна на потребителя, с цел осигуряване на най-качественото електрозахранване на потребителите и оползотворяване в максимална степен енергията от възобновяеми източници. Крайната цел е модернизиране и автоматизиране на съществуващите електрически мрежи; - изграждане на съоръжения за съхранение на енергия; - подкрепа на научните изследвания и иновациите в областта на ядрената енергетика, изследвания в насока устойчивото и безопасно управление на радиоактивни отпадъци; - повишаване на конкурентоспособността и пазарните позиции на българската индустрия, както и насърчаване развитието на иновативни производства с висока добавена стойност; - запазване конкурентоспособността на базовите енергоемки индустрии и ограничаване на рисковете от	

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
“изтичане на въглерод”; - развитие на електрическите автомобили и водородните технологии	
Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г. Общите стратегически цели са: 1. Приобщаване и интегриране на адаптацията към изменението на климата. Това включва подобряване на политиките за адаптиране и включването на съображенията за адаптация в съществуващите национални и секторни планове и програми. 2. Изграждане на институционален капацитет за адаптация към изменението на климата. Това включва изграждане на експертни знания, обучение, база от знания, мониторинг и изследвания, за да се осигурят и подкрепят действията за адаптиране. 3. Повишаване на осведомеността относно адаптацията към изменението на климата. Това включва повишаване на образованието и осведомеността на обществеността по въпросите, свързани с адаптацията към изменението на климата и необходимостта от действия за адаптиране, които да бъдат изпълнени в България, за да се постигне обществена подкрепа и участие в политиките и действията, свързани с адаптацията. Стратегията идентифицира мерки за адаптация по сектори: Селско стопанство, Биологично разнообразие и екосистеми, Енергетика, Гори, Човешко здраве, Транспорт, Туризъм, Градска среда и Води.	Проектът на ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ не е свързан с вредно въздействие върху настоящия и прогнозирания бъдещ климат, върху населението, природата и активите. Реализирането на проекти за ВЕИ е посочено в стратегията като мярка за постигане на устойчивост към изменящия се климат, поради което ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ е с принос за постигане целите на стратегията.
План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район за периода 2022-2027 г.	

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
Документът представлява актуализиран План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район 2016-2021, и се отнася за периода 2022-2027 г. Разработен е от Басейнова дирекция за управление на водите в Източнобеломорски район съгласно изискването на чл. 155, ал. 1, т. 2 от Закона за водите и чл. 13 на Рамковата директива за водите. Той е основен инструмент за интегрирано управление на водите, съгласно изискванията на Директива 2000/60/ЕС – Рамкова директива за водите (РДВ), транспонирана в Закона за водите (ЗВ). Основните екологични цели в директивата са разнообразни и включват следните елементи, съгласно чл.4(1) от РДВ: ✓ Недопускане на влошаване на състоянието на повърхностните и подземни води и защита, подобряване и възстановяване на всички водни тела; ✓ Постигане на добро състояние, т.е. добро екологично състояние (или потенциално такова), както и добро химическо състояние на повърхностните води и добро химическо и количествено състояние на подземните води; ✓ Постепенно намаляване на замърсяването от определени вещества и поетапно спиране на изпускането на приоритетни опасни вещества в повърхностните води, както и превенция и ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води; ✓ Постигане на стандартите и целите за защитените територии, определени в законодателството на Общността. В ИБР постигането на целта „добро екологично състояние” е свързана с намаляване на натоварване с биогенни вещества (главно от отпадъчни води от населени места, хранително –вкусова промишленост, от проблеми с отпадъци в речното корито и животновъдство), намаляване замърсяване	Предвижданията на ЧИ на ОУПО и ПУП-ПЗ в разглеждания обхват не противоречат на поставените цели в ПУРБ в Източнобеломорски район 2022-2027 г. Екологичните цели могат да бъдат постигнати посредством: − създаване на предпоставки за опазване чистотата на въздуха, водите и почвите и за опазване на подземните и подводните богатства; − ограничаване и отстраняване на увреждането и/или унищожаването на основните компоненти на средата – геоложката основа, земите и почвите, подземните и повърхностните води, водните системи, растителния и животинския свят и техните хабитати, ландшафта, природните и културни ценности; − намаляване на вредните въздействия на физичните фактори - шума, вибрациите и лъченията и подобряване на санитарно-хигиенните условия на средата и гарантиране на здравето на хората; − съхраняване и обогатяване на биологичното разнообразие, опазване на характерните

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
със специфични вещества (предимно желязо, манган, мед и цинк от индустриални дейности и рудодобив), подобряване стойностите на биологичните параметри и преодоляване на проблеми с еутрофикацията (цъфтежи на водорасли) в големите язовири, подобряване на хидроморфологията на реките. Целите, които са свързани с подобряване на екологичното и химично състояние на водните тела са заложени като „подобряване на състоянието по съответните показатели”, за които не е постигнато добро състояние (стойностите съответстващи на доброто състояние) съгласно Наредба Н-4 от 2012 г. за характеризиране на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители. **Актуализация на целите за опазване на околната среда на подземните водни тела** Съгласно чл.156а, ал.1, т.2 от ЗВ целите за опазване на околната среда при подземните води се определят за: ✓ недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела; ✓ опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземането и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние; ✓ идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води.	ландшафти и възстановяване на увредените от човешка дейност такива; − намаляване на риска за материалните и културни ценности, за здравето и живота на хората. Мерките от Раздел 7 на ПУРБ 2022-2027 г., в т.ч. определени за водните тела в обхвата на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, не са относими към дейностите по реализация на ФЕЦ.

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
В Източнобеломорски район постигането на добро химично състояние е свързано с понижаване съдържанието на нитрати или проучване на неидентифициран натиск, като с постигане на тази цел са свързани 29 %(12 ПВТ) от подземните ВТ. По отношение на количественото състояние на подземните водни тела за всички 41 бр. подземни водни тела е заложена цел „опазване на доброто количествено състояние и предотвратяване на влошаването”, поради факта, че няма подземни водни тела оценени в лошо количествено състояние. Актуализация на целите за опазване на околната среда на зоните за защита на водите Съгласно чл.156а, ал.1, т.3 от ЗВ целите за опазване на околната среда при зоните за защита на водите по чл.119а се определят за постигане на целите на законодателството, по силата на което е определена или обявена зоната. Екологичните целите за зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – 4 се определят съгласно одобрения общ „подход за определяне/актуализиране на зони за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл.119а, ал.1, т.1-4 от Закона за водите”. Екологичните цели за зоните за защита на водите, свързани с воднозависими видове и местообитания (чл.119а, ал.1, т.5) се определят съгласно изискванията на одобрения общ подход „Критерии и подходи за определяне на зони за защита на водите и техните цели, свързани с воднозависими видове и местообитания”. Цели на зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – води предназначени за питейно-битово водоснабдяване ***Повърхностни води***	

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
Изискванията за качество на повърхностни води, използвани за ПБВ, се регламентират от: ✓ Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води - отлично и добро екологично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични замърсители; ✓ Наредба за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества; ✓ Наредба № 12 от 18.06.2002г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - изискванията по Приложение № 1 по отношение основни физико-химични показатели специфични параметри, приоритетни вещества и микробиологични показатели. Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ са съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, включени в горепосочените наредби за съответния тип повърхностни води. **Подземни води** Изискванията за качество на подземни води, използвани за ПБВ се регламентират от: ✓ Наредба № 1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води - добро химично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични параметри; ✓ Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели - изискванията по Приложение № 1 по отношение на основни физико-химични показатели и специфични	

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
параметри. Екологичните цели на подземните водни тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ трябва да се съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на химичното им състоянието, включени в горепосочените наредби. **Цели на зоните с води за отдих, водни спортове и/или за къпане** Изискванията за качество на водите, използвани за къпанесе регламентират от: ✓ Наредба № 5 от 30.05.2008г. за управление качеството на водите за къпане - оценка и класификация на водите за къпане (лоши, задоволителни, добри или отлични) по отношение на микробиологични показатели (чревни ентерококи и ешерихия коли); ✓ Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води - отлично и добро екологично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични замърсители; ✓ Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества. Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за отдих, водни спортове и/или къпане трябва да се съобразени със стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, включени в горепосочените наредби за съответния тип повърхностни води.	

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
Цели на зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми Специфични екологични цели за тези зони не се определят. Регламентираните в Закона за водите цели за опазване на околната среда, т.е. постигане на добро състояние на повърхностните води, се интегрират с целите за защита на водите със стопански ценни видове риби и други водни организми. *Цели за зони за защита на водите с цел опазване на местообитания, при които поддръжката или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за опазването им, включително съответните обекти по «Натура 2000», определени съгласно Директива 92/43/ЕИО и Директива 79/409/ЕИО* Подходът за определяне на целите е обвързан с целите и предмета на обявяване на защитените зони и защитените територии.	
План за управление на риска от наводнения в Източнобеломорски район за периода 2022-2027 г. ПУРН създава рамка за оценка и управление на риска от наводнения и намаляване на неблагоприятните последици от тях върху човешкото здраве, околната среда и културното наследство. От мерките от ***Приложение Ж*** относими за ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ са следните: Мерки на ***ниво РЗПРН*** не са относими, тъй като имотът не попадат в обхвата на РЗПРН. Като относими мерки на ***ниво Район за басейново управление*** се определят: <M21-B1> Планиране на земеползването и контрол на устройството на територията при ново строителство, включващо осигуряване на издръжливост и устойчивост / Контрол на изпълнението <M44-B37> Планове за действие при извънредни ситуации на стопански субекти / Разработване на	Въпреки, че имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попадат в РЗПРН, относимите мерки се съобразяват както следва: <M21-B1> - Технологичните параметри и характеристики на елементите на ФЕЦ гарантират тяхната устойчивост и издръжливост при евентуално наводняване на територията. <M44-B37> За етапите на строителство и експлоатация ще се прилага Авариен план, в който ще са разписани конкретни мерки за

Стратегически документ и цели на опазване на околната среда	Анализ на степента на съобразяване в проекта на ПУП-ПЗ
плановете за действие при извънредни ситуации на стопански субекти <M52-B38b> Планиране на дейности за възстановяване и почистване на околната среда, включително с оглед опасни материали и замърсяване От мерките на ***Национално ниво*** няма пряко относими към ЧИ на ОУПО/ ПУП-ПЗ. Няма приложими мерки, произтичащи от Становището по екологична оценка на плана.	действие при извънредни ситуации, в т.ч. наводнения. <M52-B38b> В Аварийния план ще бъдат разписани конкретни мерки и дейности за възстановяване и почистване на околната среда, включително с оглед опасни материали и замърсяване.

7. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ И КУМУЛАТИВНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

При оценката на вероятните значителни и кумулативни въздействия върху околната среда и човешкото здраве са взети предвид характерът за взаимодействието и синергията между различните въздействия, а именно: вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици. Кумулативното въздействие е оценено в самостоятелна подточка 7.14.

7.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ, ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА И АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Въздействие по отношение изменението на климата и адаптацията към промените в климата

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ и устройствените им предвиждания за развитие на територията в обхвата на конкретните имоти съобразяват климатичните условия в района, климатичните промени и последствията от тях.

Устройствените предвиждания няма да доведат до увеличение на емисиите на парникови газове, съответно до задълбочаване на проблемите, свързани с изменение на климата. Основен проблем, свързан с изменението на климата, са емисиите на парникови газове на глобално ниво, които са следствие основно от използването на изкопаеми горива за производството на енергия и използването на течни горива в транспорта. С проекта на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не се отреждат територии за такива дейности, а напротив – предвижда се изграждане на ФЕЦ за производство на електроенергия от ВЕИ – слънчева светлина. В тази връзка плановете ще имат значително положително въздействие и принос за смекчаване изменението на климата и постигане на въглеродна неутралност.

За осигуряване на устойчивост на всички бъдещи инвестиции, на етапа на инвестиционно проектиране следва да се включат подходящи мерки за адаптация към промените в климата, съобразно рамката, предоставена от *Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.*

Изводи: *На ниво ЧИОУПО и ПУП-ПЗ в резултат на устройствени предвиждания* ***не се очакват*** *отрицателни, в т.ч.* ***кумулативни*** *отрицателни въздействия по отношение на климата, климатичните изменения и адаптацията към изменението на климата, като въздействието е като цяло пряко и непряко,* ***положително, дълготрайно****, с обхват – територията на общината в резултат на предвидените територии за производство на електроенергия от ВЕИ – фотоволтаични централи.*

Атмосферен въздух

Замърсяването на въздуха може да бъде предизвикано от транспорта, от атмосферни отлагания и др.

Източници на дифузно замърсяване от пътния трафик (транспорт) са износването на гумите, износването на спирачките и течовете на масло от двигателите, износване на пътното платно и др,. които отделят емисии от тежки метали и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ). За осигуряване на достъп и обслужване на новите устройствени зони ще се повиши транспортния трафик в района, съответно емисиите от транспорта

"Атмосферни отлагания" или "отлагане от въздуха“ - замърсявания, пренасяни с въздушните течения, които могат да се депозират обратно върху земната повърхност и водните обекти чрез валежи, прах или в резултат на гравитацията. Мокроотлагане се получава, когато замърсителите от въздуха падат върху земната повърхност с дъжд, сняг, или мъгла. Сухо отлагане е отлагането на замърсители като сухи частици или газове. Металите кадмий, олово и живак са определени като едни от най-важните замърсители на водата.

Етапът на строителство в новопредвидените устройствени зони е свързан с отделяне основно на емисии от прах и изгорели газове от ДВГ от работата на транспортната и строителна техника, които обикновено се отлагат на малко разстояние. Възможно генериране на по-значими емисии на вредни вещества, но съставът им и разпространението им ще зависи от конкретните параметри на използваната техника,честотата на използване, климатичните условия и др., поради което на този етап не може да се определи степента на въздействие/натиск. Наличието на съществуваща високостъблена растителност между имотите, предвидени за ФЕЦ и регулационните граници на най-близките населени места – с. Островица и с. Вишеград допълнително ограничава възможността за разпространение на атмосферни замърсители.

Характеристика на очакваните източници на замърсяване

Емисии в атмосферния въздух ще се емитират единствено по време на строителството на фотоволтаичната ценрала и съпътстващата я инфраструктура. Експлоатацията на подобен вид обекти не е свързана с никакви емисии на замърсители в атмосферния въздух на района. Емисиите по време на строителството ще бъдат неорганизирани. Обектът не предвижда източници на организирани емисии.

1). Неорганизирани емисии – количествена и качествена оценка

За реализиране на всички елементи в обхвата на плана се предвижда да бъдат изпълнени следните строително – монтажни работи:

- Директно забиване на носещи профили (конструкции);
- Строително-мотажни работи при поставяне на панелите, БКТП;
- Изкопни работи при полагане на подземни кабелни линии в границите на имотите.

По време на СМР на новите съоръжения и инфраструктура се очаква генериране на краткотрайни и периодични емисии на $ФПЧ_{10}$ и отработени газове от строителната и транспортна техника. Интензивността на емитирането им в околната среда зависи от типа на използваната техника, натовареност и продължителност на експозиция.

От предвидените с ЧИОУПО и ПУП-ПЗ предимно производствени устройствени зони (за производство на електроенергия от ВЕИ – ФЕЦ), с потенциал за отрицателно въздействие върху качеството на атмосферния въздух са дейностите в предвидените промишлени територии.

Дейностите в устройствените зони за производство на електроенергия от ВЕИ – ФЕЦ са свързани с отделяне на неорганизирани емисии на вредни вещества в атмосферата единствено ***за етапа на строителство*** на съоръженията и съпътстващата инфраструктура. Това въздействие е ограничено във времето, локално по разпространение на отделяните замърсители – основно прах, и обратимо след приключване на строителните дейности.

Изводи: *Не се очакват значителни отрицателни, в т.ч. кумулативни отрицателни въздействия по отношение на качеството на атмосферния въздух за предвидените с ЧИОУПО и ПУП-ПЗ устройствени зони, тъй кто строителството ще се извърши поетапно. За етапа на строителство се очакват* ***временни, краткосрочни въздействия, с локален обхват – основно в границите на имотите, напълно обратими*** *след приключване на дейностите.*

7.2. ВОДИ

Въздействие върху водите

Под въздействие се разбира негативно влияние/проявление на натиска предизвикващ изменение на екологичното и химично състояние на повърхностното или количественото и химично състояние на подземното водно тяло.

Състоянието на повърхностното водно тяло „Язовир Студен кладенец“ с код BG3AR350L010 е израз на структурата и функционирането на водните екосистеми, а на подземното водно тяло – израз на качествените и количествени характеристики в резултат на натиска.

Натискът е пряко проявление от човешка дейност и природни фактори, които могат да окажат въздействие върху екосистемите и техните компоненти, респективно да влошат състоянието на повърхностното и подземно водно тяло.

Оценката на въздействието и състоянието на повърхностните или подземните водни тела се извършва на база натиск в резултат на различни антропогенни дейности (водовземане и др.); населени места под 2000 е.ж. без ПСОВ; замърсяване на водните тела от земеделски практики; замърсяване от индивидуални източници; значително морфологично изменение.

Като критерии за оценка на екологичното състояние на повърхностните водни тела са класификационните системи и стандартите за качество по чл.12, ал.4 от Наредба № Н-4 за характеризиране на повърхностните води. Оценка на химичното състояние на повърхностните и подземните водни тела са съответно веществата, съгласно Приложение № 1 от Наредба за

стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители и Приложение № 3 от Наредба № 1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Въздействие върху повърхностните води

Оценка на въздействието върху повърхностните води и водни обекти

Идентифицирани са следните категории натоварвания върху повърхностните води:

- Натиск от точкови източници на замърсяване;
- Натиск от дифузни източници на замърсяване, включително преглед на ползването на земята;
- Натиск от физични изменения / Хидроморфологичен натиск;
- Натиск от инвазивни видове;
- Натиск от климатични изменения.

Въздействие/натиск от точкови източници на замърсяване на повърхностни водни тела:

Като точкови източници на замърсяване се разглеждат:

- канализации и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) от населени места (агломерации);
- индустриални емитери, заустващи отпадъчни води в повърхностни води;
- животновъдни ферми, заустващи в повърхностни води;
- рибовъдство.

Точковите източници на замърсяване на повърхностните води, самостоятелно или в комбинация, т.е. с кумулативно въздействие, са потенциално източници за влошаване състоянието на повърхностните водни тела. Заустването на непречистени отпадъчни води от точкови източници води до замърсяване с биогенни вещества и активиране на процеси на еутрофикация, като аспектите на този процес са:

- Обогатяване с хранителните вещества (биогени) – азотни, фосфорни съединения и показатели за органично замърсяване (БПК, ХПК);
- Засилено първично производство / биомаса;
- Цъфтеж на водорасли;
- Промени в таксономичния състав на водораслите/ растенията;
- Повишено фиксиране на въглерода;

- Намалени нива на кислород през тъмната част от денонощието (и повишени през светлата част), създаващи предпоставки за аноксия и последвалите негативни ефекти върху флората и фауната;
- Намалено разнообразие на бентосната фауна.

Основни източници на замърсяване на повърхностните водни тела със специфични замърсители и приоритетни вещества са отпадъчните води от индустриални емитери. Част от тях заустват самостоятелно своите отпадъчни води, а друга част са включени в канализационните системи за отпадъчни води на населените места.

С дейностите, свързани с реализирането на предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ за ФЕЦ не се предвиждат точкови източници на замърсяване на на повърхностни водни тела.

Въздействие/натиск от дифузни източници на замърсяване на повърхностни водни тела:

Терминът „замърсяване от дифузен източник“ е определен в Закона за водите и Наредба Н-4 за характеризиране на повърхностните води.

Съгласно Закона за водите "замърсяване от дифузен източник е замърсяване в резултат от човешка дейност, което не е заустване на отпадъчни води в повърхностни води и/или отвеждане на замърсители в подземните води, концентрирано в определена точка";

Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води дава следното определение: „дифузен източник на замърсяване означава дейност или дейности, замърсяването от които не може да се асоциира (свърже) с точков източник на замърсяване и произхожда в резултат на пространствено използване на земи“.

Като значими дифузни източници на замърсяване в района могат да се разгледат:

- Селското стопанство, в частност земеделието;
- Земеползването като цяло;
- Животновъдството;
- Риборазвъждане;
- Замърсяванията от въздуха;
- Замърсяване от транспорт;
- Населени места без изградена канализация;
- Ерозията.

Въздействие/натиск от физични/хидроморфологични изменения на повърхностни водни обекти

- Във връзка с натиска от физични изменения са разгледани следните типове:

- Натиск от водовземане (изменение на оттока);
- Натиск от морфологични изменения;
- Прегради в реките;
- Регулиране на оттока и прехвърляне на води.

Идентифицирани са различните типове изменения на воден отток: регулиране на водния отток чрез язовири, изземване на водния отток чрез водовземане от речни водохващания.. Основните видове натиск, които водят до изменение на речния отток са следните:

- Водовземане за питейно-битови нужди;
- Водовземане за напояване;
- Водовземане с цел производство на електроенергия;
- Водовземане за промишлени нужди;
- Водовземане за охлаждане;
- Водовземане за отглеждане на аквакултури;
- Водовземане за минни дейности.

С дейностите, свързани с реализирането на предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ за ФЕЦ не се предвиждат бъдещи водоползвания от повърхностни водни тела.

Хидроморфологичен натиск е натискът от физичните изменения на водните обекти в резултат на човешката дейност - измененията на бреговете и крайбрежните зони на реките, на речното легло, на водния режим – отток и ниво. Този натиск се проявява в две направления – хидроложки и морфологичен.

Водните организми се повлияват не само от количеството и качеството на водата, но и от физичните характеристики на водната среда. Модификации могат да променят физически водните обекти и да доведат до намаляване на биоразнообразието. Това, от своя страна, е възможно да доведе до влошаване на състоянието на биологичните елементи на качество (БЕК) и зоните за защита на водите, определени за опазване на биологичното разнообразие.

Дейностите, произтичащи от ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не са свързани с бъдещи дейности, които биха могли да доведат до физични модификации. Не се очаква такъв натиск от реализирането на дейности в устройствените зони на плановете.

Въздействие/натиск от инвазивни видове на замърсяване на повърхностни водни тела:

Заплахата за биоразнообразието от инвазивните чужди видове растения и животни е определена като една от най-големите след загубата и унищожаването на местообитанията.

Натискът от инвазивни чужди видове се увеличава в резултат на нови интродуцирани видове чрез увеличаване на междуконтиненталните пътувания и търговия и съществуващия натиск от вече установените видове.

Предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не са свързани с дейности, които биха могли да доведат до натиск от инвазивни и чужди видове за повърхностните водни тела. Не се очаква такъв натиск от реализирането на дейности в устройствените зони на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

Въздействие/натиск от климатични промени на замърсяване на повърхностни водни тела

Въздействията от изменение на климата застрашават живота на хората и нанасят икономически щети на земеделието, промишлената, транспортната и социалната инфраструктура в населените места. Неблагоприятният ефект от тях се изразява и в индиректните загуби от епидемии, нарушени комуникации, енергоснабдяване, загуба на селскостопанска и промишлена продукция и др. Щетите зависят главно от чувствителността и уязвимостта на системите по отношение на въздействието. Потенциално, всички видове натиск, описани в Рамковата директива за водите, са чувствителни към климатични промени. В този контекст "преки” и „косвени” въздействия се дефинират както следва:

- Преките въздействия афектират естествените системи и процеси (метаболизма на организмите, например) и/или променят ефектите от човешкото въздействие.
- Косвените въздействия са дефинирани като "влияния, вследствие адаптацията на човешката дейност към климатични промени", например повишаването на ретензираните обеми, което води до по-високи концентрации на замърсителите в долните течения.

Предвидените с ЧИОУПО и ПУП-ПЗ дейности нямат принос към изменение на климата и от там – към натиска от климатичните промени.

Въздействие върху подземните води

Съгласно разпоредбите на чл. 5 на РДВ и чл. 157, ал.1, т.2 от Закона за водите при актуализацията на ПУРБ е идентифициран значимият натиск в резултат от човешка дейност, който може да причини влошаване на доброто състояние на подземните води. Като значими източници на замърсяване на подземните води се разглеждат всички съществуващи обекти, които е възможно да емитират замърсяващи вещества към подземните води. На база на събрана, анализирана и обработена информация са идентифицирани:

- Точкови източници на замърсяване;
- Дифузни източници на замърсяване.

Въздействие/натиск от точкови източници на замърсяване в подземните води:

Като такива се разглеждат нерегламентирани (селски) сметища, общински сметища, складове за пестициди, течове от замърсени площадки, депа на производствени и опасни отпадъци, местоположения на стари замърсители, стари сметища, затворени индустриални

терени, Б-Б кубове за събиране, депониране, дезактивиране и безопасно съхраняване на наличните в страната количества забранени, залежали и негодни за употреба пестициди.

За устройствените зони, предвидени с ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, и конкретно – за устройствени зони Пп, които допускат производствени дейности, може същите да бъдат отнесени като затворени индустриални терени, съответно като точкови източници на замърсяване за подземните води, **но в конкретния случай същите не предвиждат формиране на отпъдъчни води.**

Въздействие/натиск от дифузни източници на замърсяване на подземни водни тела:

Дифузни източници на замърсяване са земеползването (орна земя и трайни насаждения), селища без изградена канализационна система, урбанизирани територии. Значимите проблеми от този вид въздействие върху подземните води са увеличаване съдържанието на нитрати, фосфати, сулфати, хром, желязо и манган. Съдържанието на нитрати е водещ параметър за дифузионните внасяния при подземните води.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ предвиждат устройствени зони за терени за промишлени територии, в които няма да се формират отпадъчни води – производствени и битово-фекални.

Въздействие/натиск от водовземане от подземни водни тела:

Натискът от водовземането от подземни води в ИБР е определен в съответствие с разработения единен национален подход. За целта е анализирана и обобщена информацията за всяко разрешено водовземане от подземни води от подземни водни тела. Информацията е анализирана общо и за отделни цели на използване на водите. При определяне на натиска и въздействието не са включени дебитите на естествените извори, дренираци подземните водни тела.

За реализирането на ФЕЦ няма необходимост от водовземане от подземни водни тела.

Въздействие върху зони за защита на водите

Подземно водно тяло BG3G000PtPg049 Пукнатинни води-Източно Родопски комплекс попадащо в териториалния обхват на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е определено като за зони за защита на питейните води. Предвидените имоти не попадат и не граничат с пояси на СОЗ на водоизточници от подземни води. Дейностите в новите устройствени зони, не влизат в противоречие с ограниченията и забраните по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3 от 16.10.2000 г.

От дейностите в новите устройствени зони не се очаква въздействие върху повърхностните и подземните тела, включително от замърсяване с нитрати, предвид, че не се очаква да се ползват торови препарати.

Въздействие по отношение на риска от наводнения

Поземлените имоти- предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попадат в определените в ПУРН на ИБР 2022-2027 г. РЗПРН.

Източници на замърсяване, предвидени с плановете

Не се предвижда водоснабдяване на територията, както и водовземане за питейни, промишлени и други нужди от повърхностни и подземни води и изграждане на нови съоръжения за водовземане.

С настоящите предложения не се предвиждат дейности, които да предполагат замърсяване на подземните и повърхностни води в района. Не съществуват условия за заливане на територията.

Предвижданията на плана не попадат в забраните и ограниченията, определени за санитарно-охранителните зони, съгласно Наредба №3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

При почистването от дървесна растителност и храсти и заравняването на останалите части от терена, няма да се използват тежки строителни машини. Тревата под фотоволтаичните модули няма да бъде третирана с химически прерати за растителна защита (пестициди, хербициди и др.), с което ще се предотврати рискът от замърсяване на повърхностните и подземни води на разглежданата територия.

Прогноза и оценка на очакваните изменения в режима на повърхностните и подземните води .

С реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма да се окаже влияние върху количествения режим и качествата на повърхностните и подземни води, общото състояние на водните екосистеми и процесите на самоочистване в условията на нормални и сухи години. Не се очаква изменение в хидроложките и хидрогеоложки условия на водите от реализирането на плана.

След цялостното решение на инженерната инфраструктура в този район негативен кумулативен ефект по отношение на водите, предназначени за питейно - битови цели няма да има. С плана и с бъдещото застрояване в имотите не се предвиждат дейности, респективно въздействие, които биха могли да окажат влияние върху химичния състав на водите в подземното водно тяло. В количествено отношение също не се очаква кумулативен ефект, тъй като експлоатацията на ФЕЦ не е свързана с водоползване.

Поради липса на контакт с водите на повърхностните и подземното водно тяло, в които попадат териториите, не се очакват отрицателни въздействия върху водите, произтичащи от реализацията на всички планирани дейности.

Изграждането на бъдещите фотоволтаични електроцентрали на разглежданата територия няма да влияе негативно по никакъв начин върху състоянието на подземните води, тъй като:

− няма пряко отвеждане на замърсители в подземните води;

− няма обезвреждане, вкл. депониране на приоритетни вещества, които могат да доведат до непрякото им отвеждане в подземните води;

− няма други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до неговото замърсяване;

− не се използват материали, съдържащи приоритетни вещества при изграждане на конструкциите, строителните съоръжения и др., при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, и от които могат да бъдат замърсени подземните води;

− няма смесване на подземни води с различно качество чрез съоръженията на подземни води;

− няма инжектиране на природен газ или втечнен нефтен газ в подземните водни обекти.

Ще бъде осигурена бутилирана питейна за етапа на строителство.

За етапа на експлоатация не се предвиждат постоянни работни места, като ще има двама работещи - охрана, които ще посещават и обхождат обектите.

Схема и начин на третиране на отпадъчните води

По време на строителството, с цел обособяване на територията за нуждите на работещите на обекта, ще се поставят химически тоалетни – тип “Ekotoi”. Почистването на същите е ангажимент на фирмата доставчик. За питейни нужди ще се ползва бутилирана вода.

По време на експлоатация на територията на обекта няма да се генерират отпадъчни води и съответно не се разглеждат начини за тяхното третиране.

Изводи: *От анализа и оценката на въздействието върху водите на новопредвидените с ЧИОУПО и ПУП-ПЗ устройствени зони и предвид заложените конкретни мерки за постигане целите за всяко повърхностно и подземно тяло в ПУРБ 2022-2027, може да се направи заключението, че дейностите по изграждане и експлоатация на ФЕЦ не противоречат на заложените мерки, и е в съответствие с тях, доколкото посочените мерки са пряко съотносими и приложими спрямо възможните дейности в новите устройствени*

зони. ***Не се очаква въздействие,*** *включително значително отрицателно и/или кумулативно въздействие* върху водите *в резултат реализирането на изменението на плаовете, при спазване на относимата нормативна уредба и мерките в* ***т. 8*** *на ДЕО.*

7.3. ГЕОЛОЖКА ОСНОВА

Дейностите, свързани с изграждане на ФЕЦ не предвиждат дълбоко навлизане и нарушаване на геоложката основа. Фундирането /директното набиване/ на металните колони и бетонирането на площадките на БКТП ще бъде в приповърхностната геоложка основа и няма да доведе до негативни въздействия върху геоложката среда, поради ограничената дълбочина и от там въздействие върху нея.

На територията на имотите няма да се извършва монолитно строителство свързано с отстраняване на хумусния почвен слой, а заедно с него на съществуващата растителност по време на строително-монтажните дейности. За закрепване на фотоволтаичните панели ще се използва метална носеща конструкция, която ще бъде закрепена към земната повърхност, чрез директно набиване на носещите стълбчета или специални винтове.

Поради местоположението на обекта и характера на земната основа, въздействията се определят като незначителни и пренебрежимо малки. Същите нямат потенциал да предизвикат активиране на свлачищни, ерозионни и други неблагоприятни физико- геоложки процеси и не могат да променят съществено физико-механичните показатели на строителните почви, респективно тяхната носеща способност.

Не се предвиждат нови площи за добивни дейности - кариери и рудници, липса на значими инфраструктурни проекти на територията на общината, чрез които би могло да се реализира значимо негативно и кумулативно въздействие.

ПУП-ПЗ/ЧИОУПО и устройствените предвиждания съобразяват особеностите на геоложката основа и сеизмична активност на района.

Изводи*: ЧИОУПО и ПУП-ПЗ* ***не оказват въздействие*** *върху геоложката основа.*

7.4. ЗЕМИ И ПОЧВИ

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ се изработват за земелски земи, за които се предвижда промяна на предназначението и начина на трайно ползване. Съгласно действащият ОУПО Кърджали, терените предмет на ЧИ на ОУПО са нископродуктивни земеделски земи (категория 10 и 9), като с частичното изменение на плана се цели преотреждане и устройване на нови Предимно производствени зони (Пп), регламентиране на градоустройствените парамерти, въвеждане на

ограничителни и задължжителни линии на застрояване. Промяната на земеползването се оценява като незначителна, тъй като касае 0,014% от общия земеделски фонд на общината и засяга единствено земеделски земи, които не се обработват за земеделски нужди.

Въздействието върху почвите ще се наблюдава на етап – реализиране на инвестиционни предложения в границите на новите устройствени зони и експлоатация.

По време на строителните дейности, почвите ще бъдат подложени на различни неблагоприятни въздействия – основно механични. Почвеният профил ще бъде нарушен, вследствие от извършваните изкопно-насипни работи и съпътстващите строително-монтажи дейности. Маневрирането на транспортните и пътно-строителните машини ще доведе до вторично уплътняване на почвите в зоната на действието им (временни пътища, временни строителни площадки). Отнася се както за строителните работи (транспорт, складиране, поставяне на модулите, направа на бетонови фундаменти за БКТП), така и при поставянето на подземните кабели.

При изкопните дейности за полагането на фундаменти и подземната кабелна мрежа ще се спазва изискването за отделяне и съхраняване на наличния хумусен хоризонт. Съхраняването на отнетия хумус ще става непосредствено до изкопа и ще се използва като повърхностен пласт при обратно засипване на изкопите. Отнетият хумус от изравнителните работи също ще се съхранява на временно депо и оползотвори за възстановяване на свободните от строителство площи в имота.Тези увреждания на почвите могат да бъдат ограничени и след приключване на строителния процес, земите следва да бъдат възстановени. Очакваните неблагоприятни въздействия са обратими, локални.

По време на експлоатация на ФЕЦ отстоянието на панелите от повърхността на земята ще позволи достигането на разсеяна слънчева светлина до всички участъци в количество, достатъчно за фотосинтезата на растенията.

С реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не се очаква нарушаване, замърсяване или увреждане на почвата в съседни територии.

Не се очакват значими механични въздействия (нарушения върху земите и почвите) по време на експлоатация на изградените обекти и съпътстваща инфраструктура в устройствените зони. Такива могат да възникнат, но не в големи мащаби, по време на извършване на ремонтни дейности на съоръженията.

Въздействията са локални, контролируеми с подходящи мерки, обратими, поради което се оценяват като незначителни.

Изводи: *Въздействието върху почвите е основно за етапа на строителство, като същото е временно, локално, в значителна степен обратимо (хумусният пласт се отнема и съхранява разделно, като след завършване на строителството се използва по предназначение*

за оформяне на свободните от застрояване площи в съответната устройствена зона). За етапа на експлоатация се очаква от неутрално до незначително въздействие, контролируемо и обратимо.

7.5. ЛАНДШАФТ

Структурата на ландшафтите е тясно свързана с неговата динамика (повтарящи се, обратими, предимно ритмични промени, които не водят до изменение на ландшафта, т.е. извършват се в рамките на неговата съвременна структура. Функционирането на ландшафтите е подчинено на съвкупността на физико-химични, химични и биологични процеси.

Причините за трансформацията на ландшафтите могат да бъдат не само външни (общи изменения на макроклимата, тектонски движения и др.), но и вътрешни. Ландшафтите непрекъснато еволюират и при устойчиви условия поради непрекъсващите взаимодействия на компонентите (т.е. при функционирането на ландшафта), т.е. ландшафтите се саморазвиват.

Всички дейности свързани със строителството и експлоатацията на определена инфраструктура и обекти имат комбинирано, комплексно, кумулативно въздействие върху локалния ландшафт.

По време на строителството ще има временно присъствие на строителна механизация за извършване на монтажните и изкопни работи за фундаменти на БКТП и трасетата на подземната кабелна мрежа, което ще има временно отражение върху общото състояние на ландшафта. Появилите се в относително открития ландшафт антропогенни структури след изграждането на ФЕЦ свързано с тяхната височина и конструкция, ще имат преди всичко негативно визуално отражение при изгледните характеристики на ландшафта.

С реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ ще настъпят визуални промени във вертикалната структура на ландшафта. Новите елементи на ландшафта ще бъдат разположени в блокова схема. Предвидените техногенни структури (фотоволтаични модули, БКТП) не са свързани с промени в релефа и няма да окажат влияние върху ландшафтнообразуващите фактори на местността. Тази фаза ще бъде свързана с пряка и дълготрайна промяна в състоянието на околната среда и значителна визуална промяна в състоянието на ландшафта и ландшафтните доминанти. Конструкциите на соларните съоръжения ще се открояват като групови техногенни структури на фона на естествените природни дадености в района, без обаче съществени промени в съществуващите пространствени структури. Също така, между имотите на ФЕЦ и най-близките две населени места – с. Островица и с. Вишеград има пояси от високостъблена растителност, които ще ограничат визуалното въздействие за жителите им.

В процеса на експлоатация не се очакват изменения на условията, влияещи за формирането на елементите на ландшафта в прилежащите зони.

Елементите, формиращи ландшафта в терените, предмет на плана, ще са значително променени – промяна в ползването на земята. Инвестиционната идея не предвижда формирането на източници, емитиращи вредни вещества в атмосферата, водите и почвите, поради което няма да повлияят възможностите за самоочистване и самовъзстановяване на типовите и подтипове ландшафти, контактуващи с обекта.

При ландшафтните комплекси, формирани и функциониращи на територията на общината, значителни въздействия от страна на предложените устройствени зони не се очакват – увеличението на техногенните ландшафти е като цяло незначително на база общата площ на общината. Също така с предложените за незначително увеличаване територии на антропогенните ландшафти не се създават обстоятелства застрашаващи компонентите на околната среда и здравето на населението в близост до тези ландшафтни комплекси. Производствените зони са предвидени в близост до урбанизираните територии на землищата терени, наличие на пътища, гробища, РЦУО.

Запазва се специфичния облик на общината, не се засягат горските ландшафти, гарантира се съвместимостта с целите и предмета на опазване на защитените зони, не се засягат защитените територии.

Изводи: *При спазване на допустимите устройствени показатели и ефективно изпълнение на изискуемото озеленяване в новите устройствени зони* ***не се очаква значителен отрицателен, в т.ч. кумулативен ефект,*** *тъй като значително отрицателно въздействие не се прогнозира и при останалите компоненти и фактори на средата, формиращи ландшафта, както по отделно, така и при комбинирано действие.*

7.6. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

Общата заета/застроена площ, включваща заета от фотоелектрични панели и усвоена от сгради и съоръжения площ възлиза на 181,106 dka, което представлява 57,179 % от площта на целия соларен парк.

Общата заета площ от проекцията на всички монтирани модули върху земната повърхност ще бъде 180,986 dka, което представлява 57,16% от цялата площ на терена.

В случая, засенчената площ ще бъде 180,986 dka, като с движението на слънцето от изток на запад площта, която е била засенчена преди обед ще бъде огрявана следобед. След

разполагането на отделните редове от конструкциите с монтирани върху тях фотоволтаични панели независимо, че площта под панелите ще бъде засенчена под тях ще навлиза дифузна светлина, при което съществуващата растителност ще бъде запазена, без да се наблюдават процеси на изместване на светлолюбивите растителни видове от сенкоиздържливи. Очакванията са с намаляването на слънчевото греене под панелите при наблюдаваното глобално затопляне през последните години процесите на засоляване и появата на участъци без растителност в резултат на синергичното въздействие от засоляване и засушаване да бъде забавено, поради което въздействията от монтирането на фотоволатаични панели върху растителната покривка да бъдат приети като благоприятни. Няма да бъдат зсегнати находища на включени в приложенията на ЗБР растителни видове. Прогнозата е за незначителни въздействия върху растителността на територията, предмет на плана и пълно възстановяване на засегнатите участъци в следващия вегетационен сезон.

Фауна

Поради близостта на терена с урбанизирани територии, същият представлява местообитание само за определен брой влечуги и дребни бозайници, а присъствието на грабливи птици е по-скоро случайно. С прилагането на плана очакваното въздействие по време на строително монтажните дейности и експлоатацията на фотоволтаичната централа, ще се сведе до незначително, предимно върху широко разпространени животински видове, някои от които ловни обекти, без съществени изменения на състава на фауната в района, в който са разположени имотите, на които се променя начина на трайно ползване. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху животински видове, с висок природозащитен статус, като основно ще бъдат зсегнати местообитания на видове, които не са предмет на опазване от българското природозащитно законодателство или видове, мерките за опазването, на които се свеждат до регулаторни мерки по отношение на числеността им, изразяващи се до забрани за отстрелване и безпокойство по време на размножителния период и начини на ловуване определени в закона за лова. Въздействията върху всяка една таксономична група ще бъдат следните:

Бозайници

Дребните бозайници полевки, земеровки мишки, кърти и др. обитават подземни убежища с много подземни коридори, позволяващи им в случай на опасност бързо да се изместят в съседни имоти до приключване на строително монтажните дейности. По време на експлоатацията на фотоволтаичните панели заселването на територията под панелите няма да бъде възпрепятствано. Поради липсата на постоянно човешко присъствие в обхвата на

фотоволтаичната инсталация, нощната активност на повечето от тях и обитаването на подземни убежища реализирането на плана ще бъде благоприятно за тях. Монтирането на панелите позволява свободното им излизане на повърхността при търсене на храна, без да бъдат забелязвани от хищниците, поради което обикновено фотоволтаичните инсталаци се превръщат в своеобразни рефугиуми, в които често числеността им в тях е по-висока от съседните открити площи.

Прилепи

Монтирането на елементите на фотоволтаичната инсталация не застрашава местообитанията им, които са подземни, а присъствието им на територията има временен характер. На територията, на която ще бъде монтирана фотоволтаичната инсталация липсват стари дървета с хралупи служещи за дневни убежища на горските видове прилепи. Въздействието върху прилепите, чиято активност е през нощта ще бъде незначително. В случай, че бъде използвано осветление по границите на централата, част от обитаващите района видове ще бъдат привлечени от по-високата численост на нощните насекоми, които се привличат от осветителните тела.

Птици

Реализирането на инвестиционното предложение, за което плана определя нормативна рамка ще се сведе до незначителни въздействия по отношение на широко разпространени видове птици, обитаващи откритите площи край населените места. Функционирането на фотоволтаичната електроцентрала не е свързано с вредни въздействия, шумово, натоварване, вибрации, източници на емисии, топлинни и други видове лъчения, пряко безпокойство и унищожаване. Всички елементи са с температура близка до температурата на околната среда, няма движещи се части и такива под напрежение, което позволява свободното движение на птици в района на фотоволтаичните панели без риск за живота им. Експлоатацията на съоръжението не е свързана с постоянно човешко присъствие. Вероятността за преустановяване на работата на някой от фотоволтаичните панели или електронните елементи е минимална, а подмяната им става за минимален период от време. Очакванията са за запазване на състава на прелитащите птици, като основно ще бъдат видове срещащи се и в земеделските земи и демонстриращи търпимост към човешко присъствие като Sturnidae (Скворецови), Muscicapidae (Мухоловкови), Emberizidae (Овесаркови), селска лястовица (Hirundo rustica), градска лястовица (Delichon urbica), домашно врабче (Passer domesticus), полско врабче (Passer montanus), полска чучулига (Alauda arvensis), черношипа ветрушка (Falco tinnunculus), малък ястреб (Accipiter nisus), обикновена гургулица (Streptopelia turtur), гугутка (Streptopelia decaocto) вранови и др.

Функционирането на фотоволтаичната централа не е свързано с въздействия водещи до промени в състава на орнитофауната в района. Поради автоматичния режим на работа ще се създадат условия за гнездене между панелите за някои видове птици гнездещи директно върху земната повърхност. Случаи на гнездене са регистрирани в големи фотоволтаични паркове в Германия и на други места.

Фиг. 7-6 *Регистрирано гнездо под панелите във фотоволтаичен парк*

Влечуги

По вероятни са очакванията за негативни въздействия по време на строително монтажните дейности върху по-често срещащите се представителите на гущерите, които временно ще се изместят в безопасно разстояние в дните на монтажни действия без да бъдат трайно прогонени от имотите. Поради бързото придвижване на влечугите след долавяне на шума от приближаващите хора и машини те бързо ще се отдалечат от мястото предвидено за монтажни дейности и след приключването им ще се завърнат в заеманата от тях територия. В случай на провеждане на строително монтажните дейности през есенно-зимния период, когато влечугите не са активни отрицателни въздействиея върху тях не се очакват.

Земноводни

Реализирането на инвестиционното предложение, за което планът определя нормативна рамка не е свързано с промени на хидроложкия режим на водни обекти, водоползване и заустване на непречистени промишлени или битово-фекални води и по тези причини ще бъде без негативни въздействия върху представителите на земноводните и рибите. Засенчването и създаването на устойчива тревна покривка ще бъде благоприятно за укриване на някои видове жаби, които значително се отдалечават от водните басейни след ларвния стадий като голямата крастава жаба (Bufo bufo) и зелената крастава жаба (Pseudepidalea viridis) и сухоземната фаза на големия гребенест тритон (Triturus karelinii)

Безгръбначни

Прогнозите са за незначителни въздействия върху широкоразпространени видове, скакалци, щурци, дневни пеперуди, молци и вредители по селскостопанските растения с кратък период на летене на имагото и генетично с цел запазване на вида големи възпроизводствени възможности и видове, които не са обект на опазване съобразно българското природозащитно законодателство и международни конвенции.

Дейността на централата не е свързана с употребата на пестициди и инсектициди. След възстановяването на растителната покривка територията ще продължи да изпълнява функциите си на местообитание за различните видове безгръбначни. Съставът на инсектофауната ще се запази като характерен за необработваемите земи, ливадите пасищата.

Въздействията ще бъдат преки по отношение на засегнатата площ за строителство от поземлените имоти, включени новопредвидените УЗ (спрямо определената процентна плътност на застрояване, съгласно проекта за ЧИОУП), и по-рядко за видовете, с възможност за възстановяване в съседни територии, и изцяло незначително въздействие.

В рамките на оценка на съвместимост за ЧИ ОУПО Кърджалли ще се направи преглед на съществуващите източници на информация за флората и растителността (научни публикации, провеждани експертизи, снимки, карти, национални и международни нормативни документи и др. информационни източници .

Прогнозата за въздействието от съвместната реализацията на ПУП –ПЗ и проекта на ЧИОУП на община Кърджали с.Островица и с. Вишеград е, че те ще бъдат съвместими с предмета и целите на защитените зони Родопи – Източни BG0001032 по Директивата за местообитанията и ЗЗ Студен кладенец BG0002013 по Директивата за птиците, ще окажат незначително въздействие върху целостта и структурата на двете защитени зони, както и върху видовете, предмет на опазване в тях.

Изводи: В заключение *може да се посочи че, въздействието върху популациите на засегнатите животински видове и местообитания ще бъде незначително**, временно и краткросрочно по време на строителството,** без да се засягат в отрицателен аспект техните хабитати и нарушава структурата на местните популации.*

*Въздействията ще бъдат преки по отношение на засегнатата площ за строителство от поземлените имоти, включени новопредвидените УЗ (спрямо определената процентна плътност на застрояване, съгласно ПУП-ПЗ и проекта за ЧИОУП), и по-рядко за видовете, с възможност за възстановяване в съседни територии, и **изцяло незначително въздействие**.*

7.7. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ПО СМИСЪЛА НА ЗЗТ

Имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попадат в обхвата на защитени територии и са на значително отстояние – над 4,9 км от най-близката такива – Защитена местност „Находище на Венерин косъм“ (***Фиг. 2.7-1***). Предвид изключително локалния обхват на въздействие на фотоволтаичните електроцентрали не се очаква въздействие върху защитени територии в резултат на реализацията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

Изводи: *По отношение на териториите, защитени по реда на ЗЗТ, не се очаква въздействие в резултат на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.*

7.8. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ВКЛ. АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Въздействия върху обектите на културното наследство биха могли да възникнат в резултат на извършването на строителни, земеделски или мелиоративни дейности. Обектите на културното наследство са неизменно свързани с ландшафта и по своята същност представляват антропогенна част от околната среда.

Поради своите специфики те се отличават от другите рецептори на въздействие (като например води, въздух, почви, ландшафт, растителен и животински свят) по няколко направления: те могат да бъдат пряко засегнати при провеждането на строителни и изкопни дейности; тяхното нарушение е необратим процес, възстановяването им е невъзможно, а загубата на научната информация е безвъзвратна.

В границите на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма регистрирани културни ценности, нито са открити следи от движими и недвижими културни ценности. С писмо с изх.№ 0800-7202/30.10.2024 г.на НИНКН са издадени 38 удостоверения на имотите, попадащи в обхвата на ЧИОУПО Кърджали, в уверение на това, че няма данни за наличие на НКЦ в обхвата на разработката. В удостоверенията е поставено условие, ако при реализация на инвестиционно

намерение се открият структури и находки, които имат признаци на културни ценности по смисъла на чл. 146, ал. 3 от Закона за културното наследство, дейността се спира и съгласно чл. 160, ал. 2 се прилага разпоредбата на чл. 72 от същия закон. Спазването на посочените нормативни разпоредби ще гарантира отсъствието на неблагоприятни въздействия върху евентуални неоткрити до момента археологически находки с характер на културна ценност.

Етапът на експлоатация на изградени съоръжения и обекти в устройствените зони в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не представлява заплаха за културните ценности.

Изводи: *В обхвата на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма регистрирани културни ценности. За евентуалното наличие на археологически обекти, преди започването на строителните работи е необходимо да се проведат теренни издирвания в терените, които ще бъдат засегнати. В резултат от тази предварителни проучвания ще се установи дали строителните работи ще застрашат археологически културни ценности. В случай, че се установи, че територията на археологически обект е застрашена ще се проведат спасителни археологически разкопки.*

Експлоатацията на предвидените за изграждане структури няма да повлияе пряко на обекти на културното наследство.

7.9. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са разработени при съобразяване на текущото състояние на отделните системи – обитаване, икономически дейности, инфраструктура и т.н., при отчитане на ценността на териториите, потенциалите и капацитетът на територията и наложилото се в резултат на досегашното развитие на земеустройството, разнообразяване на икономическите дейности на общината, с оглед социално-икономическо развитие и отговор на потребностите.

По отношение на икономическите дейности, предвидените производствени зони ще предоставят нови възможности за оползотворяване на потенциала на имотите, в т.ч. реализиране на финансови ползи. Чрез устройствените зони за производство на електроенергия от ВЕИ чрез фотоволтаични централи се оползотворява слънчевия потенциал на общината и се стимулира инвестирането в дълготрайни материални активи с екологично предназначение – производство на зелена енергия. Това определя въздействието по отношение на материалните активи като изцяло положително, дългосрочно.

Изводи: *Въздействието върху материалните активи е изцяло* ***положително, дългосрочно и постоянно****, свързано с бъдещите инвестиции за производство на зелената енергия в новопредвидените устройствени зони.*

7.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Здравните рискови фактори от предвидената с ЧИОУПО и ПУП-ПРЗ инвестиция – изграждане на ФЕЦ, се разглеждат за работещите, населението и околните обекти, подлежащи на здравна защита, по време на строителството и експлоатацията на обекта.

По време на строителството:

Главните рискови фактори **за здравето на работниците**, заети със строежа на обекта и монтажа а съоръженията, са:

- ✓ *Неблагоприятен микроклимат* - Работата ще се извършва предимно на открито с риск от неблагоприятен температурен микроклимат на работното място.
- ✓ *Повишени нива на шум* - Въпреки, че неблагоприятния здравен ефект на шума ще е върху ограничен брой работници и в относително изолиран район, не бива да се допуска по време на строителството извършване на строителни работи и превоз на материали и техника през почивни дни и вечерни часове. Поради сравнително малката мащабност на строителните дейности не се очаква достигане на вредни за здравето еквивалентни шумови стойности.
- ✓ *Наднормени нива на общи вибрации* - на локални вибрации ще бъдат изложени строителните работници, използващи механизирана строителна техника.
- ✓ *Прах* - рисков фактор за развитието на професионална прахова патология. Тези прахови емисии са неорганизирани и ще зависят до голяма степен от добрата организация на трудовия процес и използването на подходящи лични предпазни средства.
- ✓ *Емисии на вредни вещества от ДВГ* на използваната строителна и транспортна техника - основните замърсители, които потенциално могат да се отделят в околната среда са CO, NOx, SO_2, въглеводороди, прах и бензинови пари. Тези емисии ще зависят от броя и вида на използваните при строителството машини и режима им на работа ;
- ✓ *Токсикологична характеристика на използваните опасни вещества по време на строително-монтажните дейности*:
  - Петролни продукти – високи концентрации на въглеводородите действат смъртоносно. В по-малки концентрации – главоболие, гадене и психическа възбуда. Хроничните отравяния предизвикват функционални смущения. При високи концентрации на парите на въглеводородите е възможно мълниеносно отравяне. Настъпва загуба на съзнанието и бързо преминаване към смърт ако пострадалия остане в отровената атмосфера.

- Алкалните (пропан и бутан) са доста силни наркотици, но тяхното въздействие върху човешкия организъм отслабва поради ниската разтворимост в кръвта. При обикновени условия те се явяват практически безвредни.

Рискове за **здравето на населението,** в т.ч. в съседните най-близки обекти, подлежащи на здравна защита –жилищни сгради в регулационните граници на с. Островица, най-близката от които отстои на ***около 130 м*** от най-близката граница на имотите в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (***показано на Фиг. 1.2-1***) не се очакват, тъй като обхватът на въздействие е локализиран основно в границите на имотите на плановете и непосредствена близост, а между имотите и регулационните граници на двете населени места има съществуваща високостъблена растителност, която служи като бариера за разпространението на атмосферните замърсители, шума, топлинния ефект.

По време на експлоатацията:

За етапа на експлоатация не се предвиждат постоянни работни места, като ще има двама работещи - охрана, които ще посещават и обхождат обектите.

Като цяло, етапът на експлоатация е свързан със следните въздействия:

✓ *Въздействие от електромагнитни полета* –съоръженията за електрически ток създават електрически (ЕП) и магнитни полета (МП). Стойностите на ЕП на модулите са с пренебрежимо ниски стойности, често по-ниски дори и от тези в жилищни сгради. Стойностите на МП зависят от протичащата електрическа енергия, присъствието им е строго локално – в границите на имотите, с нисък интензитет и не създават риск за най-близките обекти, подлежащи на здравна защита, които в случая са на достатъчно отстояние.

✓ *Топлинен ефект и визуално въздействие* – Работата на ФЕЦ е свързана с нагряване на панелите, което води до известно затопляне на средата в непосредствена близост. Не се очаква въздействие, в т.ч. негативен визуален ефект.

Етапът на експлоатация не е свързан със значими рискове за работещите при спазване на нормативната уредба по здравословни и безопасни условия на труд, в т.ч. осигуряване на подходящо облекло и лични предпазни средстства за работещите.

Изводи*:Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху здравно-хигиенните аспекти на средата и човешкото здраве (както за работещите, така и за близкото население).*

7.11. ОТПАДЪЦИ

Изграждането на ФЕЦ ще се състои от следните елементи: фотоволтаични модули, кабели, инвенторни блокове, разпределителни уредби, БКТП в границите на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

Различните по вид и количество отпадъци, които ще се генерират по време на строителството и експлоатацията са представени и класифицирани, като наименования и код, съгласно *Наредба № 2 за класификация на отпадъците.*

Образуваните отпадъци ще се събират разделно и съхраняват временно до предаване на фирми, притежаващи разрешение за транспортиране и/ оползотворяване/обезвреждане.

Отпадъци по време на строителството

В процеса на строителство (подготовка на площадките за монтаж на соларни панели и изграждане на инженерно-техническа инфраструктура) ще се генерират характерните за такъв вид дейност отпадъци като земни почви, скални маси и строителни отпадъци, *в т.ч. от събарянето на съществуващата двуетажна сграда в имота*. Строителството ще бъде съпроводено и с отделяне на опаковки и битови отпадъци от жизнената дейност на работниците извършващи строителни и монтажни работи.

Като видове/кодове, възможните отпадъци са следните, като техните количества ще се изчислят на етап работно проектиране:

- 17 01 07 Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06 – от събаряне на наличната в имота конструкция на двуетажна сграда, както и остатъци от бетон от направата на площадки/фундаменти за БКТП;
- 17 04 11 Кабели, различни от упоменатите в 17 04 10 – изрезки и остатъци от кабели ще се генерират при дейностите по окабеляване на ФЕЦ;
- 17 05 04 Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03 - излишни земни и скални маси (скални маси, пръст, камъни и др.) от изкопните дейности при подравняване на терена за разполагане на соларните панели и изграждане на инженерно-техническа инфраструктура - ще се съхраняват на площадката и предвид денивелацията на терена се очаква почти цялото количество да се ползва за обратни насипи;
- 17 06 04 Изолационни материали, различни от упоменатите в 17 06 01 и 17 06 03 – при монтиране на фотоволтаичните панели ще се генерират незначителни количества изолационни материали;
- 20 03 01 Смесени битови отпадъци – по време на СМР ще се генерират такива отпадъци от работниците на обекта.

Строителните отпадъци ще се съхраняват временно на терена и ще се предават на специализирани фирми. Управлението им ще е съгласно План за управление на строителните отпадъци по смисъла на чл.11, ал.1 от ЗУО , в съответствие с йерархията за управление на отпадъците (приоритетно ще се предават за оползотворяване).

Битовите отпадъци ще се съхраняват в контейнер, като събраният отпадък ще се извозва периодично до РЦУО-Кърджали от сметосъбиращата фирма, обслужваща района.

Отпадъци по време на експлоатацията

Отпадъците, които се очаква да се генерират по време на експлоатацията ще са основно от поддръжката на ФЕЦ:

- незначителни количества кабели–*17 04 11 Кабели, различни от упоменатите в 17 04 10*;
- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване от отпадащи по време на поддръжката и ремонти елементи:
    - *16 02 14 Излязло от употреба оборудване, различно от упоменатото в кодове от 16 02 09 до 16 02 13 2;*
    - *16 02 16 Компоненти, отстранени от излязло от употреба оборудване, различни от упоменатите в код 16 02 15.*

Отпадъците ще се предават за последващо третиране, оползотворяване и/или обезвреждане на фирми, притежаващи разрешителни документи за извършване на дейности с отпадъци по ЗУО.

По отношение на управлението на генерираните отпадъци по време на строителството и експлоатацията, се предвижда изпълнение на следните мероприятия:

- Сключване на договори за предаване на отпадъците на лицензирани за съответния вид отпадък фирми;
- Класифициране на отпадъците съгласно изискванията на *Наредба № 2 за класификация на отпадъците*;
- Водене на отчетност за отпадъците, съгласно изискванията на *Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри*;
- Разделно събиране на отпадъците и временно съхранение в подходящи съдове до тяхното предаване;
- Контрол за генерираните и предадените отпадъци.

Спазването на нормативната уредба по управление на отпадъците изключва възможност за негативно въздействие на отпадъците върху околната среда и създаване на рискове за човешкото здраве.

Изводи:*Експлоатацията на обектите, съоръженията и инфраструктурата в новите устройствени зони също е свързана с генериране на отпадъци, за които ще се предвиди екологосъобразно управление – разделно събиране и предаване за последващо третиране на фирми, притежаващи разрешителни/регистрационни документи за съответния вид отпадък по реда на Закона за управление на отпадъците.*

Не се очаква *отрицателно* ***въздействие*** *на отпадъците при управлението им съобразно приложимата нормативна уредба.*

7.12. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ

Шум

По време на строителството ще се генерира основно шум от движението и работата на транспортната и строителна техника.

Очакваните стойности са нормални за работна среда и непревишаващи допустимите норми при ползване на подходящи лични предпазни средства от работещите. Въздействието се очаква да бъде в рамките на строителния обект и непосредствена близост, временно, в рамките на работния ден.

В района няма зони и обекти за обществен и индивидуален отдих, лечебни заведения и санаториуми, зони за научноизследователска и учебна дейност, нито тихи зони извън агломерациите.

Най-близки обекти с нормиран шумов режим са жилищни сгради в регулационните граници на с. Островица, най-близката от които е на около ***130 м по права линия*** от най-близката граница на имотите за ФЕЦ – показано на ***Фиг. 1.2-1.***

Източници на шум в околната среда ще бъдат използваната строителна и транспортна техника. Нивата на шума, излъчван от основните предвидени машини и съоръжения са:

- багер – 80 ÷ 91 dBA,
- булдозер – 88 ÷ 105 dBA,
- челен товарач – 78 ÷ 82 dBA,
- бетонополагаща техника – 87 ÷ 94 dBA,
- товарни автомобили – 80 ÷ 90 dBA.

Тези шумови нива ще се наблюдават само денем, в рамките на работния ден. За оценката на шума (с оглед принципа на превантивност са взети максималните възможни нива от 105 dB(A)) се използва методиката за отчитане на шум от локални и промишлени източници по *Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

Еквивалентните А-претеглени нива на шума $L_{Атер,T}$ в децибели [dB(A)] в местата на въздействие (изчислителна точка от територията на защитавания обект) за ден, вечер и нощ (период T = 12, 4, 8 часа) се определят по формулата:

$L_{Атер,T} = L_{Аекв,T}(*) - \Delta L_{разст.} - \Delta L_{екр}$,

където:

$L_{Аекв,T}(*)$ е изходното еквивалентно ниво на източника на шум в dB(A);

$\Delta L_{разст.}$ - намаляването на нивото на шума в dB(A) в зависимост от разстоянието и разликата във височините на източника и изчислителната точка (мястото на въздействие), определено по графиката на ***Фиг. 7.12-1***:

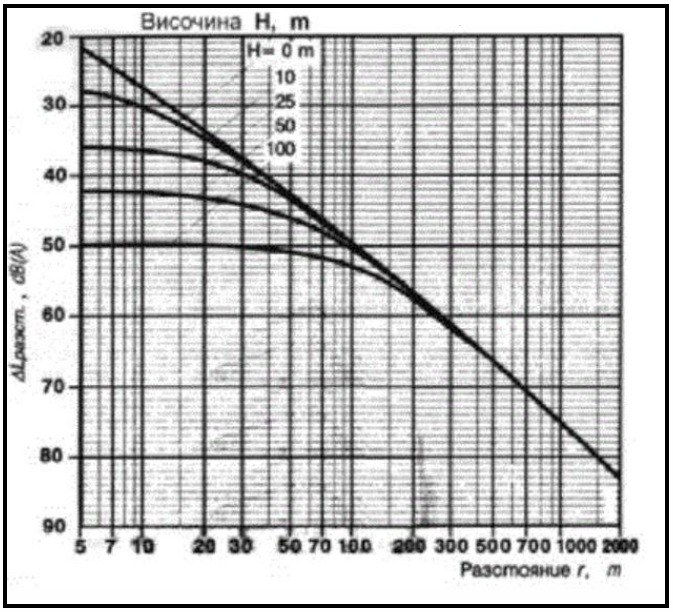

Фиг. 7.12-1. *Определяне на ΔLразст. - намаляване на нивото на шума в dB(A) в зависимост от разстоянието r и разликата във височините H*

ΔLразст по ***Фигура 7.12-1***– на разстояние 130 м от строителния обект (предвид, че това е най-близкото разстояние до обект с нормиран шумов режим – жилищна сграда) очакваното намаление на шума е около 52 dB(A);

$\Delta L_{екр}$ е със стойност 0, с цел разглеждане на възможно най-неблагоприятния вариант за въздействие на шума, при който се приема, че между имотите на ФЕЦ и най-близкия обект с нормиран шумов режим няма екраниращи съоръжения по пътя на разпространение на шума (***<u>въпреки наличието на високостъблена растителност между най-близките жилищни сгради и имотите на ФЕЦ</u>***).

Следователно **$L_{Атер,Т}$ = 105 - 52- 0 = 53 dB(A),** или на разстояние 130 м от строителния обект еквивалентното ниво на шум ще бъде **53 dB(A)**, което е под граничната стойност на еквивалентното ниво на шум за ден - 55 dB(A), за жилищни зони и територии съгласно ***Таблица 2.13-1***. Предвид наличието на високостъблена растителност между имотите и регулационните граници на населените места, се очаква нивото на шум, достигащо до тях да е по-ниско. Високостъблената растителност има роля за разсейването на замърсители във въздуха, дифракция на шума и минимизиране на визуалния дискомфорт.

Или, въздействието на шума по време на строителството ще е временно, незначително и ограничено в близост до имотите, без да води до превишение на норми за шум за най-близките зони и обекти с нормиран шумов режим.

Експлоатацията на съоръженията не е свързана с въздействие на шум извън обхвата на имотите на ФЕЦ.

<u>Вибрации</u>

По време на строителството на локални вибрации ще бъдат изложени строителните работници, използващи механизирана строителна техника. Въздействието е локално, контролируемо и напълно обратимо.

По време на експлоатация естеството на обекта не е свързано с въздействие на вибрации.

<u>Електромагнитни лъчения</u>

Строителството на обекта не е свързано с въздействие на лъчения.

По време на експлоатацията основни въздействащи фактори са интензитетът на отразената слънчева радиация (главно в областта на ултравиолетовия спектър) и електромагнитните полета.

По отношение на интензитета на отразената слънчева енергия не се очаква негативно въздействие върху населението в района, предвид факта че фотоволтаичните модули са конструирани с цел максимално улавяне на слънчевата енергия. За етапа на експлоатация не се предвиждат постоянни работни места, като ще има двама работещи - охрана, които ще посещават и обхождат обектите.

По време на експлоатацията основният енергиен източник ще бъде електрическата енергия, която ще се произвежда от ФЕЦ. Фотоволтаичните модули произвеждат прав ток, който не е източник на електромагнитни лъчения. Източници на електромагнитни полета ще бъдат съоръженията след трансформирането на тока от прав в променлив и БКТП. При експлоатацията и при изготвяне на работния проект следва да се имат предвид нормите за електрическо и за магнитно поле.

Електрическо поле

- Съгласно *Наредба 7/1999 г. за минимални изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работно оборудване,* производствените процеси и работното оборудване, които са източник на електростатично поле, се монтират и експлоатират така, че интензитетът на електростатичното поле в работната среда да не надвишава 25 кV/m;
- Съгласно *Наредба 7/1999 г.,* източниците на нискочестотни електрически и магнитни полета се монтират така, че максимално допустимите стойности на интензитета на електрическото поле да не превишава съответните стойности, определени за съответните честоти.

Магнитно поле

- Съгласно Наредба 7/1999 г., за лица работещи с имплантирани кардиостимулатори, максимално допустимата плътност на потока на магнитното поле трябва да бъде по-малка от следните стойности: Bmax 0,1mT при f = 50Hz; Bmax 1,0mT при f < 50Hz;

Анализът показва, че няма да се генерират наднормени нива на електромагнитни полета, които да оказват неблагоприятен ефект върху населението.

Експлоатацията на ФЕЦ е свързана и с топлинни ефекти – затопляне на атмосферния въздух в непосредствена близост. Причината за този ефект е промяната на начина, по който слънчевата радиация се отразява обратно в атмосферата или се абсорбира, съхранява и преизлъчва, защото фотоволтаичните инсталации променят албедото, растителността и структурата на терена. Промяната в енергийния баланс на абсорбцията, съхранението и освобождаването на късовълнова и дълговълнова радиация, е възможно да доведе до повишаване на температурата над фотоволтаичните инсталации с 3–4 °C през нощта в сравнение с околните терени [1]. Топлинният ефект обаче не е възможно да доведе до промяна на микроклимата извън границите на ФЕЦ и експлоатацията ѝ няма да се отрази неблагоприятно върху близката селищна среда и население. Важно е да се добави и, че между имотите на ФЕЦ и най-близката жилищна сграда има достатъчно остояние, както и високостъблена растителност, която допълнително намалява евентуални локални

[1] *Barron-Gafford, G., Minor, R., Allen, N. et al. The Photovoltaic Heat Island Effect: Larger solar power plants increase local temperatures. Sci Rep 6, 35070 (2016)*

температурни разлики. Топлинните ефекти е възможно да се усетят единствено от обслужващия персонал, в границите на обекта, като към момента няма данни за каквито и да е негативни ефекти върху човешкото здраве на временно пребиваващи хора в района на подобни ФЕЦ.

Изводи: *Въздействието е временно, отрицателно, без превишения на норми и стандарти за опазване на околната среда - по време на строителството. Определя се като контролируемо, управляемо и като цяло – незначително.*

За етапа на експлоатация въздействието е изцяло в границите на имотите на ФЕЦ, незначително, дългосрочно.

7.13. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

За транспортната техника и хидравличните машини за поставяне на вертикалните носещи елементи ще се използва дизелово гориво, което отговаря на Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол (приета с ПМС №156 от 15.07.2003 г., обн., ДВ, бр. 66 от 25.07.2003 г., в сила от 1.10.2003 г.). Зареждането с гориво ще се осъществява извън границите на разглежданата площ.

Всички дейности, които са планирани, ще се извършват от наети за целта специализирани строителни фирми, които спазват изискванията на здравното и екологичното законодателство. Сервизното обслужване на строителната техника по време на СМР ще се извършва от външни фирми извън планираната територия.

На разглежданата територия няма източници на опасни вещества и разглежданият план не предвижда изграждането на такива.

Прилагането на ПУП-ПЗ/ЧИ на ОУПО не е свързано с изграждане на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на раздел I на глава седма на ЗООС.

По време на строителството опасни химични вещества ще има единствено под формата на горива (дизел, пропан-бутан) в строителната и транспортна техника, която ще се зарежда на специлизирани места, извън територията на имота.

Въздействие е възможно единствено при аварийни разливи, като за реагиране при такива ситуации ще се осигурят превантивни средства - варел за предварително съхраняване на изгребани замърсени земни маси; подходящи инструменти за изгребване на замърсени земни маси; адсорбенти за попиване и др.

При експлоатация на фотоволтаичния парк и производството на електроенергия, с помощта на слънчевото греене, не се използват опасни химични вещества. Не се очаква въздействие, свързани със съхранението и употребата на опасни химични вещества и смеси, в т.ч. увеличаване на риска от възникване на голяма авария в най-близките съществуващи предприятия с рисков потенциал.

Изводи: *В близост няма предприятия и/ или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал за големи аварии с опасни вещества, попадащи в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, съответно не съществува риск от големи аварии с опасни вещества. Не се очаква въздействие.*

7.14. КУМУЛАТИВНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

За извършване на оценката на кумулативното въздействие като основа е използвана методологическата рамка, представена в *Насоките за оценка на индиректните и кумулативни въздействия, включително взаимодействията на въздействието на Европейска комисия*[2] (*Guidelines for the Assessment of Indirect and Cumulative Impacts as well as Impact Interactions, European Commission*).

При оценката е използвана предложената от *Насоките* класификация на типовете въздействие:

- адитивни/натрупващи се въздействия, при които ефектите от многобройни източници се натрупват и по този начин се увеличават неблагоприятните въздействия върху околната среда (напр. натрупване на въздействието на няколко проекта, генериращи ниски нива на шум, като в резултат на натрупването се повишава значително шума в района);
- взаимодействие на въздействията от един проект или между няколко проекта, при което се получава ново въздействие /комбинирано въздействие/ (напр. емисии на вредни вещества от едно предприятие взаимодействат с емисии на вредни вещества от друго предприятие, при което се образува нов замърсител в атмосферния въздух);
- непреки/косвени въздействия, които не възникват като директен резултат от проекта, а като вторично въздействие (напр. визуално въздействие от шумова бариера, използвана за намаляване въздействието на шума).

Чрез обхващане и на трите типа въздействия, за които наличните дефиниции в голяма степен се припокриват, се постигат пълни и детайлни анализ и оценка на всички възможни ефекти на натрупване/кумулация.

[2] *https://ec.europa.eu/environment/archives/eia/eia-studies-and-reports/pdf/guidel.pdf*

За идентификацията и оценката на кумулативните въздействия е използвана следната информация:

- анализи и оценки на въздействието на предвижданията на ЧИОУП Кърджали и ПУП-ПЗ върху околната среда и човешкото здраве – представена е подробно в съответните предходни раздели на Доклада за ЕО;
- информация за околната среда, в която ще се реализира въздействието (приемна околна среда) – специално внимание е обърнато на дефинирането на базовите/фонови условия и състояние на средата - настоящо и очаквано бъдещо развитие без реализиране на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, съществуващи норми и стандарти за качество на околната среда;
- одобрено устройствено планиране на Община Кърджали съгласно ОУП, приет през 2019 г.;
- други инвестиционни намерения, планове и програми в землищата на с. Островица и с. Вишеград, община Кърджали.

А. Оценка на кумулативното въздействие със съседни устройствени зони съгласно ОУП на Община Кърджали, одобрен 2019 г.:

На показаната извадка от ОУП на Община Кърджали, одобрен през 2019 г., на ***Фиг. 1.5-1*** се вижда, че имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (оградени с червен пунктир) граничат и попадат в съседство със следните устройствени зони:

- **необработваеми земеделски земи** – в тях не се извършват дейности, поради което няма потенциал за кумулативно въздействие с предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ;
- **обработваеми земеделски земи** – не граничат пряко с имоти в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, като обработката на земеделските земи и работата на ФЕЦ се различават значително като въздействия, поради което няма потенциал за кумулиране на еднакви въздействия между тях. Също така, и за ФЕЦ и за обработката на земеделски земи въздействието е локално – в границите на конкретните площи, в които се прилагат дейностите, което също изключва възможност за кумулиране на неблагоприятни въздействия;
- **преминаващи през част от имотите Газопровод и Въздушен електропровод** – тези линейни съоръжения са с обособени сервитутни/защитни зони, като те ще бъдат спазени при реализиране на дейностите по изграждане на ФЕЦ – сервитутите няма да се застрояват, което изключва негативни въздействия, както и кумулиране на негативен ефект;

- **две устройствени зони 1/Оз – Гробищни паркове** – единият гробищен парк е разположен източно и северно от имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ в землището на с. Островица, а другият – южно от имота в землището на с. Вишеград – показани на ***Фиг. 17.14-1***. Гробищните паркове са с локално въздействие върху околната среда – в границите на отредените за това терени и площи, като рисковете от неблагоприятно въздействие при тях са свързани основно с евентуално въздействие върху нискозалягащи подпочвени води. ФЕЦ също са с локално въздействие (топлинни ефекти и ЕМП в границите на имотите с елементи на ФЕЦ), което не се припокрива с въздействията на гробищните паркове, нито с рисковете, свързани с тях. В тази връзка не се очаква кумулативно въздействие.

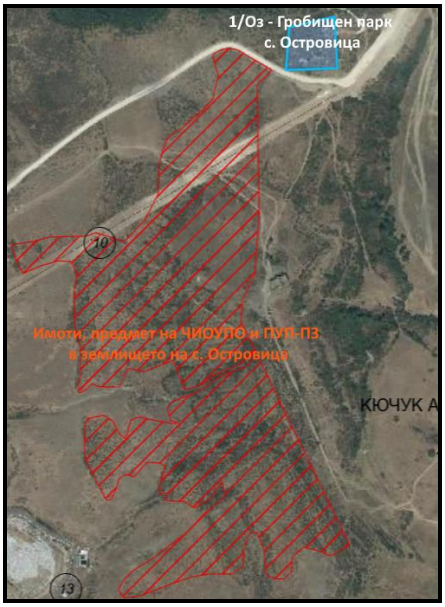

Фиг. 17.14-1. *Разположение на устройствени зони **1/Оз** – гробищни паркове спрямо имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (**ляво** – в землище на с. Островица, **дясно** – в землище на с. Вишеград)*

- **устройствени зона Пп – предимно производствени** – съгл. Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устрийствени зони, тези зони се *застрояват предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения. В тях не се допускат производства с вредни отделяния, като се допуска изграждане на жилищни сгради и общежития, магазини и заведения за обществено хранене, хотели, лечебни заведения за извънболнична помощ, професионални гимназии, професионални бази и сгради на научни звена към предприятията.*:

- устройствена зона **1/Пп** – намира се северно, на около 100 м разстояние от имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ в с. Островица;
- устройствена зона 2/Пп – намира се южно от ПИ 11346.17.6 в с. Вишеград – към момента представлява земеделска територия - бивш стопански двор.

Показани са на ***Фиг. 17.14-2.***

Устройствени зони Пп, предвид изискването в тях да не се разполагат производства с вредни отделяния, са с локално въздействие, в границите на съответната зона, на мястото на изпълнение на съответните дейности. Поради локалния обхват, въздействията не се очаква да се припокриват, съответно няма потенциал за възникване на кумулативен ефект.

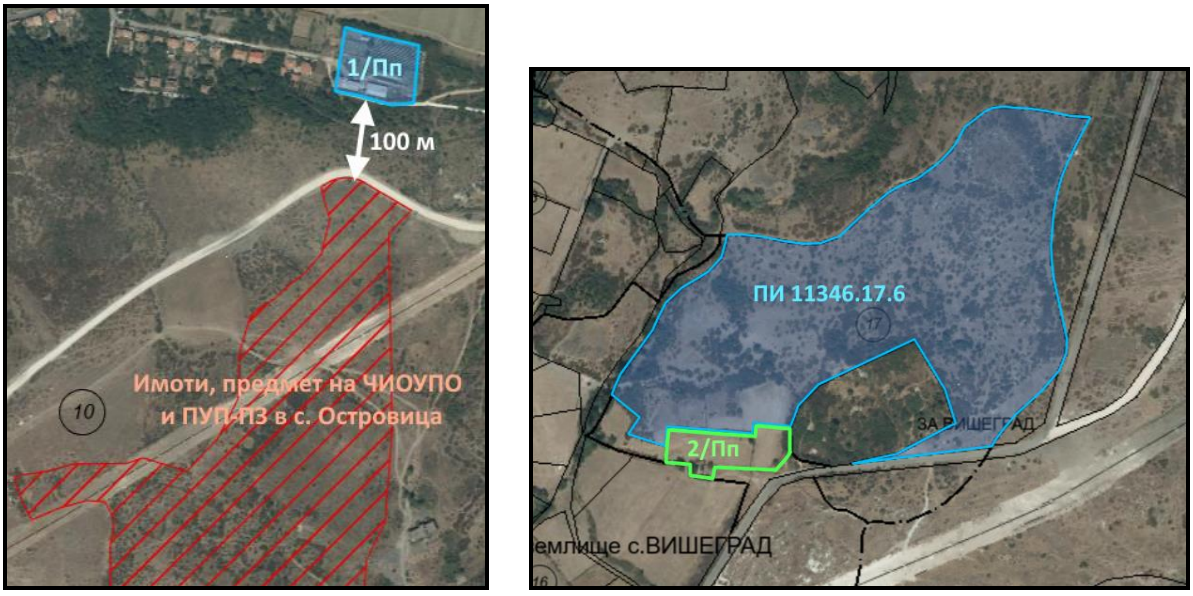

Фиг. 17.14-2. *Разположение на устройствени зони 1/Пп – **ляво** и 2/Пп – **дясно** спрямо имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ*

- **устройствена зона 2/Смф – Смесена многофункционална зона** – в нея могат да се изграждат: административни и делови сгради, сгради за социални, просветни, учебни, културни, религиозни и други обществени дейности, търговски и други обслужващи сгради и комплекси, жилищни сгради, в т.ч. със смесено предназначение, хотели и заведения за хранене и развлечения, сгради за безвредни производствени и занаятчийски дейности – намира се до регулацията на с. Островица и отстои на . В момента устройствената зона е без застрояване (имотът е с НТП: Ливада) – ***Фиг. 17.14-3***. Имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са на разстояние над 330 м от имота на устройствена зона 2/Смф, което на база на извършената оценка в предходните подточки

на **т. 7** означава, че въздействията на ФЕЦ не достигат като обхват до тази устрийствена зона, съответно не се очаква припокриване и кумулиране на въздействия и ефекти.

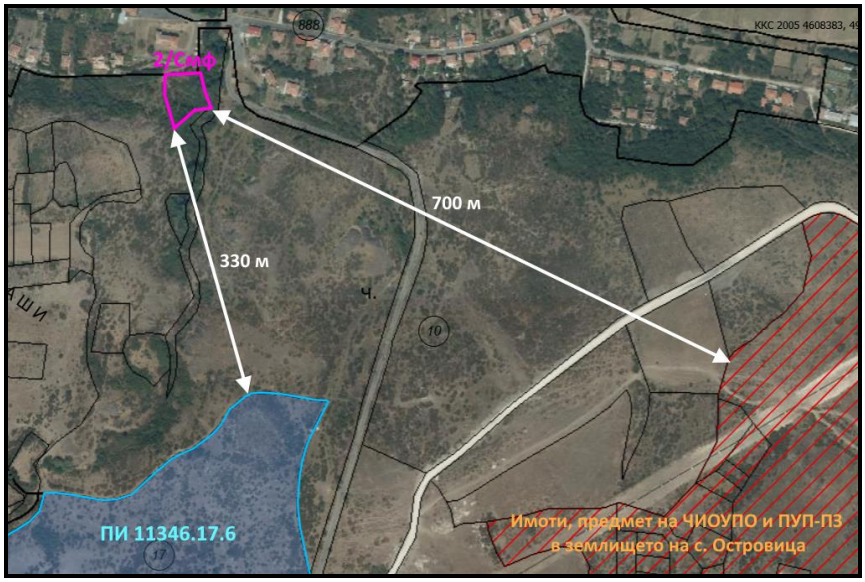

Фиг. 17.14-3. *Разположение на устройствена зона 1/Смф спрямо имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ*

- **устройствена зона 1/Жм – жилищна зона** – жилищната зона на с. Островица отстои на **130 м** северно от имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, а на с. Вишеград – на **220 м** западно – ***Фиг. 1.2-1.*** Анализите, направени в предходните подпочки на т. 7 показват, че ФЕЦ няма да окаже неблагоприятно въздействие върху жилищните зони на двете села и населението в тях, като жилищните зони не са свързани с въздействия, които да се припокрият, съответно кумулират с въздействия на ФЕЦ.
- **устройствена зона 1/Кобсл – Комплексно обслужване** – територията на обекта на РЦОУ Кърджали – отстои на 61 м западно от най-близките имоти на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ – ***Фиг. 1.2-1***. Поради близостта на РЦУО и наличието на припокриващи се въздействия за етапа на строителство на ФЕЦ – в резултат на транспортен трафик, работа на строителна техника, при което ще се генерират замърсители в атмосферата и повишени нива на шум, ще се наблюдава временен негативен кумулативен ефект. Поради липса в обхвата на въздействие на обекти, подлежащи на здравна защита и постоянно пребиваващи хора, не се очаква засягане на близкото население. Въздействията на шума са изцяло обратими, като същото се отнася и за въздействието върху качеството на въздуха в близост до РЦУО и имотите на ФЕЦ – замърсителите се разсейват и утаяват на къси разстояния и няма да доведат до превишение на норми за

КАВ в най-близките населени места. В тази връзка ***кумулативното въздействие се оценява като временно, ограничено по обхват, напълно обратимо и като цяло – незначително***.

В обобщение, *оценката на възможното кумулативно въздействие на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ спрямо съседните територии и устройствени зони съгласно ОУП на Община Кърджали показва, че незначително кумулативно въздействие ще се наблюдава единствено за етапа на строителство – по отношение на замърсяване на въздуха и шум в резултат на експлоатацията на намиращия се в съседство РЦУО Кърджали, като предвид местоположението им на достатъчно разстояние от регулацията на най-близките населени места и локалното въздействие на шума и замърсяването на въздуха, не се очаква въздействие върху близкото население.*

<u>Б. Оценка на кумулативното въздействие с други процедирани инвестиционни предложения, планове и програми на територията, в която ЧИОУПО и ПУП-ПЗ оказва въздействие - в землищата на с. Островица и с. Вишеград</u> (съгл. данните от *Публичните регистри с данни за извършване на процедурите по ОВОС и ЕО на Министерство на околната среда и водите* и публикувана информация на интернет страницата на РИОСВ-Хасково)

Съгласно информацията от Публичните регистри с данни за извършване на процедурите по ОВОС и ЕО на Министерство на околната среда и водите и публикувана информация на интернет страницата на РИОСВ-Хасково, на територията на землищата на с. Островица и с. Вишеград са процедирани:

1) ***ПУП-ПЗ за имот с идентификатор 54403.10.43 и сграда с идентификатор 54403.10.43.1 по КК на с. Островица, общ. Кърджали за изграждане на фотоволтаична електроцентрала с мощност 15MW*** – текуща процедура по ЕО и ОС в РИОСВ-Хасково. Имотът граничи с имоти в обхвата на настоящото ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, като е разположен източно от тях – ***Фиг. 17.14-4***.

   ПУП-ПЗ за ПИ 54403.10.43 е с идентични предвиждания като тези на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, като поради това, че имотите в обхвата на двете разработки граничат помежду си, при реализирането на двете съседни ФЕЦ в землището на с. Островица ще възникне кумулативен ефект, както следва:

   - <u>*Емисии на ФПЧ$_{10}$ и изгорели газове от ДВГ в атмосферния въздух*</u> за етапа на строителство – ПИ 54403.10.43 е на по-голямо отстояние от регулацията на с. Островица, като идентично на въздействията в резултат на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ,

отделяните емисии се отлагат на къси разстояния, като между имотите на ФЕЦ и регулационните граници на селото има високостъблена растителност, която ще играе ролята на бариера за разпространението им в посока към селото. Оценката на въздействието на тези емисии, извършена в настоящия Доклад, както и в Доклада за ЕО на *ПУП-ПЗ за имот с идентификатор 54403.10.43 и сграда с идентификатор 54403.10.43.1 по КК на с. Островица, общ. Кърджали за изграждане на фотоволтаична електроцентрала с мощност 15MW* показват, че тези емисии няма да доведат до влошаване на КАВ в населеното място;

- *Повишени шумови нива* от работата на транспортната и строителна техника на етапа на строителство – аналогично на въздействието върху КАВ, при отчитане на направените оценки в настоящия Доклад за ЕО и в Доклада за ЕО на *ПУП-ПЗ за имот с идентификатор 54403.10.43 и сграда с идентификатор 54403.10.43.1 по КК на с. Островица, общ. Кърджали за изграждане на фотоволтаична електроцентрала с мощност 15MW*, не се очакват превишения на граничните стойности за шум за жилищни зони от 55 dB(A) за най-близките населени места;
- *Електромагнитни лъчения и топлинни ефекти* за етапа на експлоатация – поради локалното въздействие на тези фактори, кумулиране ще има единствено в граничните територии между двете ФЕЦ, но не и към населените места, поради което кумулативното въздействие като ефект е незначително;
- *Промяна на ландшафта и земеползването* – промените са незначителни, тъй като не се отнемат територии от естествени, ценни ландшафти, а се засягат необработваеми земи (с ЧИОУПО и ПУП-ПЗ) и имот на бивш военен полигон (ПИ 54403.10.43);
- Оценките в ДОСВ също показват липсата на значително отрицателно кумулативно въздействие *за двете засегнати защитени зони*;
- Незначително кумулативно е въздействието и по отношение на *почвите*, като и за двата обекта е избран максимално щадящ начин за монтаж на конструкциите на панелите, при който почвите ще бъдат максимално запазени и съхранени;
- Въздействието по отношение на *отпадъците* няма да кумулира негативен ефект, при законосъобразното им управление на двата обекта, което е изискуемо по закон;
- Положително кумулативно въздействие се очаква по отношение на *изменението на климата* (смекчаване на изменението на климата чрез производство на електроенергия от ВЕИ) и *материалните активи* (оползотворяване на потенциала на земите в имотите като материален актив, който към момента не се ползва и не носи ползи на собствениците)

- Не се очаква кумулативно въздействие по отношение на водите (тъй като дейностите не засягат повърхностни и подземни водни тела, не се предвижда водоползване, нито заустване на отпадъчни води), *<u>културното наследство</u>* (не се засягат такива обекти), *<u>геоложката основа</u>* (въздействията са локални и незначителни, поради малката дълбочина, като не кумулират помежду си за отделните обекти), *<u>опасните химични вещества</u>* (такива не се използват).

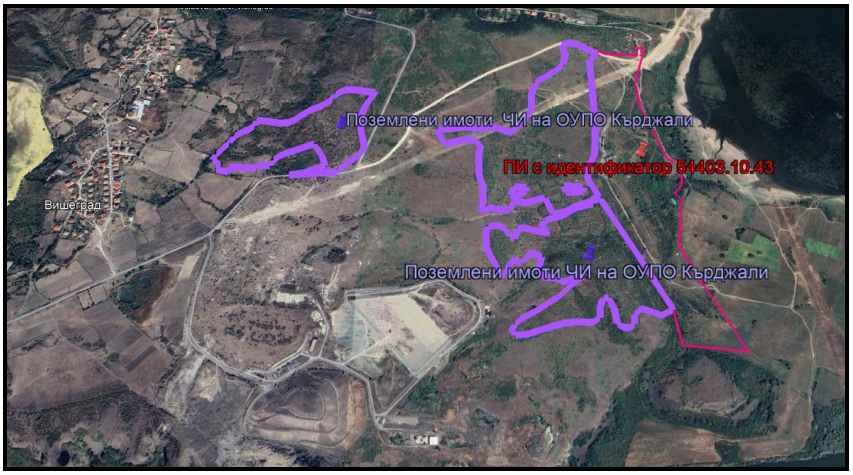

Фиг. 17.14-4. *Местоположение на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (лилав контур) спрямо ПИ 54403.10.43*

2) ***Инвестиционно предложение за „Актуализация на инвестиционен проект и упражняване на авторски надзор на обект: „Завършване на възстановителните дейности по отстраняване на дефектирали зони на етап 2 по южния откос на обект: „Закриване на старо депо за ТБО – гр. Кърджали“*** – *процедурата е приключила с Решение № ХА-22-ПР/2022 г. на РИОСВ-Хасково.* Имотите на депото отстоян на около 440 м – ***Фиг. 17.14-5*** от най-близките имоти на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, като поради достатъчното разстояние между тях не се очаква припокриване на въздействия за етапа на строителство (шумово натоварване и замърсяване на въздуха в резултат на едновременно извършване на строителни работи на двата обекта – ТБО и ФЕЦ), а експлоатацията на ФЕЦ няма аналогични въздействия с дейностите по закриване на депото, поради което няма потенциал за кумулиране.

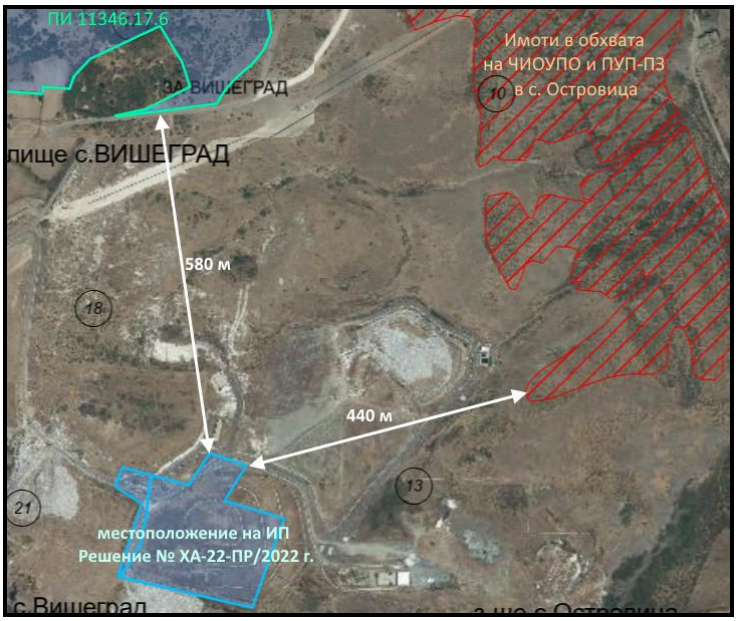

Фиг. 17.14-5. *Местоположение на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ спрямо ТБО (Решение № ХА-22-ПР/2022 г. на РИОСВ-Хасково)*

3) ***Инвестиционно предложение „Промяна в размера на площите, необходими за организиране на временните спомагателни площадки за реализиране на безизкопното преминаване под язовир Студен кладенец (на междусистемна газова връзка Гърция-България)“*** – процедурата е приключила с Решение № 1-ПР/2021 г. на директора на РИОСВ-Хасково – През част от имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ преминава трасето на газопровода, като характерът и същността на дейностите не се припокриват като вид и обхват на въздействията – в обхвата на обособените сервитутни отстояния на газопровода не се предвижда застрояване;
4) ***Инвестиционно предложение „Увеличаване на денонощния капацитет на Регионален център за управление на отпадъците (РЦУО) с регионално депо за неопасни отпадъци на територията на община Кърджали, включващо общините Кърджали, Ардино, Черноочене, Джебел, Кирково, Крумовград, Момчилград, обл. Кърджали и община Ивайловград, обл. Хасково“*** – процедурата е приключила с Решение № ХА-70-ПР/2018 г. на директора на РИОСВ-Хасково – анализът и оценката на кумулативното въздействие с РЦУО е направен по-горе, като показва, незначителен кумулативен ефект по отношение на атмосферни замърсители и шум единствено за етапа на строителството;

5) ***Инвестиционно предложение “Външно електрозахранване на център за обработка на отпадъци на община Кърджали”, попадащо в землищата на гр. Кърджали, с. Горна гледка, с. Вишеград и с. Островица, общ. Кърджали, обл. Кърджали*** – процедурата е приключила с Решение № ХА-101 ПР/2013 г. на директора на РИОСВ-Хасково – с ИП се предвиждат кабелна подземна линия, реконструкции на съществуващи ВЛ, които като същност и обхват на въздействие (изцяло локализиран в терените, в които се извършват дейностите) не биха могли да се кумулират с въздействията, очаквани при реализацията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

В обобщение, *не се очакват значителни кумулативни въздействия в резултат на реализацията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ с други инвестиционни предложения и планове в района.*

7.15. ТРАНСГРАНИЧНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ отстоят на около **35 км** северно по права линия от най-близката държавна граница – с Република Гърция. Предвидените дейности по изграждане и експлоатация на ФЕЦ и съпътстваща инфраструктура са свързани с изцяло локални въздействия, в границите на имотите и в непосредствена близост.

Поради значителното отстояние и локалния характер на очакваните въздействия в новопредвидените устройствени зони, не се очаква трансгранично въздействие върху околната среда и здравето на хората на територията на други държави.

8. МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ

На база на резултатите от извършените в предходната точка анализи и оценки на предполагаемото въздействие върху околната среда и човешкото здраве в резултат на осъществяването на предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, предвид липсата на значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, **не е установена необходимост от предлагане на мерки за отразяване в проектите на плановете**.

С оглед ограничаване до минимум на възможните неблагоприятни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, се предлагат следните мерки, описани в ***Таблица 8-1***:

Таблица 8-1. *Мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на ПУП-ПЗ*

№	КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ	ОЧАКВАН ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ	ОТГОВОРНИЦИ-ИНСТИТУЦИИ
ОБЩИ МЕРКИ				
1.	**Проектна докуменатция**	- Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон, само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт. - По време на строителството на обектите в устройствените зони да се спазват разпоредбите на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и подзаконовите нормативи за неговото прилагане.	Спазване на изискванията на националното и общинско законодателство по отношение опазване на околната среда и управление на отпадъците;	Възложители Община Кърджали РИОСВ Хасково
I. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ				
2.	**Качество на атмосферния въздух**	За ограничаване на неорганизираните емисии на прах по време на строителството на ФЕЦ и съпътстващата инфраструктура, да се спазват изискванията, описани в чл.70 на Наредба №1/27.06.2005 за норми на допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от	Недопускане нарушаване качеството на атмосферния въздух.	Строителни фирми Възложител

№	КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ	ОЧАКВАН ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ	ОТГОВОРНИЦИ-ИНСТИТУЦИИ
		обекти и дейности с неподвижни източници на емисии;		
2.	**Повърхностни и подземни води**	- За ПИ с идентификатори 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.93 и 54403.10.94, фотоволтаичните модули да са разположени на подходящо разстояние от имот с идентификатор 54403.10.86 с НТП Дере, с оглед запазване на естествената дървесна растителност в него. - Преди започване на строителството да се осигури необходимия брой химически тоалетни за работещите на обекта; - Да не се третира с химически вещества тревната покривка на територията на Фотоволтаичната централа. -	Предотвратяване на замърсяването на води (повърхностни и подземни) и почви.	Община Кърджали БДИБР - Пловдив РЗИ Кърджали Проектанти Възложител
3.	**Земи и почви, земни недра**	- Недопускане на замърсяване на съседни терени и недопускане разливи на горива и смазочни материали от строителните машини; Да се маркират с трайни знаци външните граници на строителната площадка.	Опазване на земите и почвите от замърсяване.	Община Кърджали РИОСВ-Хасково Строителни фирми Проектанти Възложител
		II. ПРИРОДНИ ХАБИТАТИ		
4.	Защитени територии и зони	Спазване на режимите определени със Заповедите за обявяване на защитените територии и зони в района, както и	Опазване на защитените зони и защитените територии и	Община Кърджали Проектанти

№	КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ	ОЧАКВАН ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ	ОТГОВОРНИЦИ-ИНСТИТУЦИИ
		плановете им за управление. С оглед безпрепядственото преминаване на дребни животни, по границите на така изградения соларен парк да се монтирана ограда, от метална поцинкована тел и стойки от поцинковани профили, отстояща от кота нула на терена на определено разстояние, със съответните подходи към имота, съгласно изискванията на Наредба № 14/15.06.2005 г. за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обекти и съоръжения за производство, пренос и разпределение на електрическа енергия	недопускане на значителни отрицателни въздействия.	Строители РИОСВ–Хасково Възложител
5.	**Биологично разнообразие – (флора, фауна)**	Да не се полага трайна асфалтова или бетонна настилка на предвидената за ФЕЦ площ; Да се предвиди монтаж на инверторите върху стълбовете на носещите конструкции; Да се предвидят максимално технологично допустими допустими отстояния между панелите; Във встъпителния и периодичните инструктажи/обучение на работниците и техническия персонал да бъдат включени инструкции, относно видовете, предмет на опазване и техните местообитания в ЗЗ BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“	Опазване на растителността, животинския свят и отделни видове в териториите за строителство.	Община Кърджали РИОСВ-Хасково Строители Възложител

№	КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ	ОЧАКВАН ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ	ОТГОВОРНИЦИ-ИНСТИТУЦИИ
		При необходимост тревната настилка под панелите и и между тях да се премахва чрез окосяване, без използване на химични вещества. При намиране на защитени животински видове в безпомощно състояние, да се спазват разпоредбите на чл.39 от ЗБР. Да не бъдат засаждани и отглеждани растителни видове в предвиденото озеленяване в отделните устройствени зони, които могат да бъдат инвазивни по отношение на местната флора и фауна, като тези включени в инвазивните чужди видове за Европа (Delivering Alien Invasive Species Inventories for Europe - DAISIE), ALARM и NOBANIS, във връзка с Глобална стратегия за опазване на растенията и Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие. В случай на необходимост от поставяне на заграждения около обектите в устройствените зони, същите да позволяват безпрепятственото преминаване на дребни, наземно живеещи животни. Да се спазват правилата за противопожарна безопасност при реализацията на обекта.		
III. ОБЩА УСТОЙЧИВОСТ				
6.	**Отпадъци**	За събиране на битовите отпадъци да бъдат доставени	Спазване на изискванията на	Община Кърджали

№	КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ	ОЧАКВАН ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ	ОТГОВОРНИЦИ-ИНСТИТУЦИИ
		контейнери, които да бъдат регулярно извозвани и предавани, въз основа на писмен договор с лица, притежаващи регистрационен документ по чл.35 от ЗУО за съответната дейност. Прилагането на плана да се съобрази с Програмата за управление на отпадъците на община Кърджали и наредбата по чл.22 от ЗУО. Генерираните от обекта строителни отпадъци да се събират и съхраняват разделно по вид на строителната площадка, в рамките на имота, до натрупване на подходящо за извозване количество.	националното и общинско законодателство по отношение управление на отпадъците;	РИОСВ Хасково Възложител Строители
7.	**Физични фактори**	Да се спазват изискванията на Закона за защита на шума в околната средаи Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението	Предотвратяване на евентуални вредни въздействия от завишени нива на шума.	Община Кърджали Строителни фирми Възложител Проектанти РИОСВ Хасково РЗИ Кърджали
8.	**Културно – историческо наследство**	Ако при реализация на инвестиционно намерение се открият структури и находки, които имат признаци на културни ценности по смисъла на чл. 146, ал. 3 от Закона за	Опазване на КИН от унищожаване и популяризирането му за	Община Кърджали Регионален исторически музей

№	КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ	ОЧАКВАН ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ	ОТГОВОРНИЦИ-ИНСТИТУЦИИ
		културното наследство, дейността се спира и съгласно чл. 160, ал. 2 се прилага разпоредбата на чл. 72 от същия закон.	целите на туризма.	Кърджали Възложител
IV. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА СФЕРА				
9.	**Здраве и безопасност на населението**	При извършване на строително монтажни дейности е необходимо ограничаване достъпа до територията на строителния обект; Да не се допускат наднормени нива на електромагнитните полета от дейността на фотоволтаичната централа, както и наднормени нива на шум от трансформатори и други електроразпределителни устройства в намиращи се наблизо обекти, подлежащи на здравна защита.	Опазване човешкото здраве и осигуряване на безопасни условия за работа	Община Кърджали РЗИ-Кърджали Строителни фирми Възложител

9. МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГНЕТО НА ЧИОУПО И ПУП-ПЗ

В следващата таблица са представени мерките за наблюдение и контрол по време на прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, дадени с писмо с изх.№ ПД-381(44)/2024/18.06.2025 г. на РИОСВ-Хасково.

Таблица 9-1. *Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда при прилагането на ЧИ ОУПО и ПУП-ПЗ*

№	Мерки	Индикатори	Отговорен орган
1.	Спазване на устройствените параметри, заложени в плановете	Плътност - % Височина – m Озеленена площ – %, в т.ч. изпълнение на 1/3 от озеленяването с високостъблена растителност	Възложител
2.	Контрол по спазване на смекчаващите мерки, касаещи предотвратяване, намаляване и отстраняване на неблагоприятното въздействие върху защитените зони	Изпълнени мерки/ Установени нарушения/ Наложени санкции	Възложител
3.	Образуваните отпадъци да се събират разделно и съхраняват до предаване на фирми, притежаващи разрешение за транспортиране и оползотворяване/обезвреждане на генерираните отпадъци	Сключен договор, количество предадени отпадъци	Възложител

Във връзка с изискванията на чл.30, ал.1 от Наредбата за ЕО, възложителите ще изготвят периодични доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда и човешкото здраве, които ще се представят за одобрение в РИОСВ Хасково, **не по-късно от 1 юли всяка трета година.**

10. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕО

10.1. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ

Алтернатива на местоположението:

С ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не са разгреждани алтернативи по отношение на местоположението, тъй като имотите в обхвата на разработката са избрани въз основа на критерии за усвояване на необработваеми, нискокатегорийни земи (с оглед избягване на засягане на обработваеми и високопродуктивни земеделски земи), наличие на достатъчен слънчев потенциал, липса на чувствителни по отношение на околната среда и човешкото здраве територии и обекти.

Извършените анализи и оценки в Доклада за ЕО и ДОСВ показват, че местоположението е подходящо за реализиране на предвидената ФЕЦ от гледна точка на аспектите на околната среда, защитените зони и човешкото здраве.

Алтернативи относно елементите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ

Елементите на плановете и посочените градоустройстени показатели са определени с Наредба № 8 от 14 юни 2001г за обема и съдържанието на устройствените планове (Загл. изм. - ДВ, БР. 22 ОТ 2014 Г., в сила от 11.03.2014 г.) и Наредба № 7 от 22 декември 2003г за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони в сила от 13.01.2004 г. които предоставят ограничени възможности за алтернативни решения;

С Наредби №7 и № 8 задължително условие като елемент на плана е посочено предназначението на територията.

В случая Наредба №7 допуска следните алтернативи:

1. за жилищни нужди;
2. за производствени и складови дейности;
3. за рекреационни дейности;
4. за озеленени площи;
5. за спорт и атракции;
6. за културно-историческо наследство;
7. за обществено и делово обслужване;
8. за движение и транспорт;
9. за инженерно-техническа инфраструктура;
10. за комунално обслужване;
11. за земеделска дейност;
12. за горски насаждения;

13. за водни площи;
14. за природна защита;
15. за превантивна защита;
16. за възстановяване и рекултивация;
17. за специално предназначение;
18. за смесено предназначение;
19. за друго предназначение.

В случая с ЧИОУПО се променя предназначението на земите в границите на имотите от „земеделска“ в „урбанизирана“ – устройствена зона „предимно производствена - Пп“ и конкретно предназначение „за Фотоволтаична електроцентрала“.

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са изработени в пълно съответствие с приложимата нормативна уредба по устройство на територията.

Алтернативи за показатели за застрояване:

Съгласно Чл. 25. (3) от Наредба №7 при определяне на предназначението, необходимата площ и режима на устройство и застрояване на поземлени имоти се използват следните показатели, за които се определят нормативни стойности с устройствен план в съответствие с правилата и нормативите по тази наредба:

1. показател за площ на необходимата земя (или площ на поземления имот) за съответен обект;
2. показател за плътност (процент) на застрояване на урегулирания поземлен имот (П застр.);
3. показател за интензивност на застрояване на урегулирания поземлен имот (К инт.);
4. показател за процент на озеленяване на урегулирания поземлен имот (П озел.).

Не съществуват други алтернативни решения за въвеждане на други устройствени показатели.

Съгласно чл. 16. От Наредба № 7 Наредба № 7 от 22 декември 2003г за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони

При застрояване на урегулираните поземлени имоти на предприятията в територии от разновидност "предимно производствена зона" се спазват следните нормативи:

1. плътност (процент) на застрояване (П застр.) - от 40 до 80 на сто;

2. (доп. - ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г.) озеленена площ (П озел.) - от 20 до 40 на сто, като една трета от нея трябва да бъде осигурена за озеленяване с дървесна растителност;

3. интензивност на застрояване (К инт.) - от 1,0 до 2,5.

Височина на застрояване: макс. 12м

Плътност на застрояване (Пл): макс. 80%

Интензивност на застрояване (Кинт): макс. 2,5

Озеленена площ (Позел.): мин. 20%, като 1/3 е дървесна растителност;

ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са изработени в пълно съответствие с установените в нормативната уребда допустими показатели за застрояване.

Нулева алтернатива;

Нулевата алтернатива е равносилна на отказ от реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, което означава имотите в обхвата на разработката да останат в съществуващия си вид. Извършената оценка в **т. 3** на Доклада за ЕО за развитието на аспектите на околната среда без прилагането на ЧИОУПО показва, че за повечето компоненти и фактори състоянието се запазва каквото е в момента, но ще има пропуснати ползи за смекчаването на изменението на климата и материалните активи, риск от замърсяване на терените с отпадъци.

Във връзка с горното, ***реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ е предпочитаната за реализиране алтернатива*** *– при нея не се очакват значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, и тя ще даде възможност за контролираното оползотворяване на природните дадености, повишаване икономическия потенциал на района, без необратими отрицателни въздействия върху околната среда и без отрицателни въздействия върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в защитените зони.*

10.2. МЕТОДИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА И СРЕЩНАТИ ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Основни методически документи, които са ползвани за изготвяне на Доклада за ЕО са указания и методики за извършване на стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейска комисия и на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите:

- Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, 2002 г.;
- Ръководство на Европейската комисия за прилагането на Директива 2001/42/ЕС относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда;

- Ръководство за интегриране на изменението на климата и биоразнообразието в стратегическата екологична оценка (Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment), 2013 г., публикувано на интернет страницата на Европейската комисия;
- Ресурсно ръководство за подпомагане прилагането на Протокола за стратегическа екологична оценка, 2011 – Икономическа комисия за европа - Организация на обединените нации.

За изготвянето на Доклада за ЕО е приложен следният **методологичен подход:**

1) Запознаване на колектива експерти с документацията по проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ и техните предвиждания, предоставената друга документация от Възложителя, становищата по заданието за определяне на обхвата и съдържанието на Доклада за ЕО;

2) Идентифициране и анализ на свързаните с проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ други планове, стратегии и програми;

3) Събиране, анализ и обработка на литературни източници и информация, както и данни от обходи на място за съществуващото състояние на околната среда в района на имотите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ по компоненти и фактори;

4) Анализ на развитието на околната среда в случай на неприлагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ (оценка на въздействието на т. нар. „нулева алтернатива“);

5) Анализ на вероятното значително засягане на територии с ПУП-ПЗ;

6) Събиране, обработване и анализ на информация за съществуващите екологични проблеми на различно ниво и връзката им с проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, в т.ч. възможно развитие на тези проблеми с и без реализирането на плановете;

7) Анализ на степента, в която проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ съобразяват относимите цели и мерки за опазване на околната среда, включени/идентифицирани в документи - планове, стратегии и програми на национално и международно ниво;

8) Анализ и оценка на въздействието на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ върху околната среда и човешкото здраве;

9) Предлагане на мерки за предотвратяване, намаляване и ограничаване на въздействията, както и на мерки по наблюдение и контрол на въздействието на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ при изпълнението/прилагането им;

10) Мотивиран избор на най-подходящата алтернатива за реализиране на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ по отношение на въздействието му върху околната среда и здравето на хората;

11) Изготвяне на мотивирано заключение за реализирането на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ при съобразяване на становищата, постъпили в резултат на консултациите.

При разработването на ЕО ***не са срещани особени трудности***_при събиране на необходимата информация.

11.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В резултат на извършените анализи и оценки, заключението на екипа, изготвил настоящия Доклад за ЕО е следното:

- *Местоположението на имотите, предмет на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, е подходящо за реализиране на ФЕЦ и свързаните допълващи дейности – имотите не се обработват като земеделски земи и не се ползват по настоящото си предназначение; наличен е достатъчен слънчев потенциал;*
- *Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не влизат в противоречие с относими стратегии, планове и програми, и са с принос за постигане на цели за опазване на околната среда, свързани със смекчаване на изменението на климата и постигане на въглеродна неутралност на национално, европейско и международно ниво;*
- *Проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ са съобразени със състоянието на околната среда, здравно-хигиенните аспекти и природните дадености в района. Текущото състояние на околната среда не поставя пречки и ограничения за реализиране на ФЕЦ;*
- *С реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма потенциал да се засегнат значително територии, в т.ч. чувствителни такива;*
- *Реализирането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма да доведе до задълбочаване на съществуващи, нито до възникване на нови екологични проблеми в района;*
- *Прилагането ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не е свързано със значителни отрицателни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, включително човешкото здраве, в т.ч. няма потенциал за превишение на норми и стандарти за опазване на околната среда и човешкото здраве, предвид че реализацията на ФЕЦ:*
- *ще доведе до пряко, положително и дългосрочно въздействие върху климата;*
- *не води до влошаване на КАВ;*
- *няма потенциал да окаже въздействие върху количеството и качеството на водните тела, в чийто обхват попадат имотите, тъй като производство на електроенергия от слънцето не изисква ползване на води нито с цел водопотребление, нито заустване на отпадъчни води;*
- *не може да окаже въздействие върху земните недра и минералното разнообразие, защото изкопите са ограничени до дълбочина и в обхвата на имотите няма находища на полезни изкопаеми;*
- *очакваното отрицателно въздействие върху почвената покривка е краткотрайно, локално, в голяма степен обратимо, с незначителна степен на въздействие;*
- *биоразнообразие- не се очаква въздействие*
- *не се засягат и няма потенциал да се окаже въздействие върху най-близките защитени територии по смисъла на ЗЗТ;*
- *не се засягат регистрирани културни ценности и са предвидени дейности и мерки за недопускане на засягането на нерегистрирани до момента такива;*

- *въздействието по отношение на материалните активи ще е дългосрочно и изцяло положително, предвид че се влага в активи с екологично предназначение – производство на електроенергия от ВЕИ;*
- *въздействията по отношение на здравно-хигиенните аспекти на средата и риска за човешкото здраве са основно за етапа на строителство, като експлоатацията не води до рискове за близкото население - въздействията са локализирани основно в границите на имотите, предмет на ЧИ на ОУП/ ПУП-ПЗ, без потенциал за засягане на най-близките обекти, подлежащи на здравна защита. По отношение на работещите на обекта, прилагането на подходящи мерки за здравословни и безопасни условия на труд, в т.ч. подходящи лични предпазни средства ще гарантират отсъствието на рискове и неблагоприятно въздействие;*
- *въздействието на генерираните отпадъци е локално, обратимо, незначително, временно, без да води до превишения на норми и стандарти;*
- *реализирането на ЧИ на ОУП/ ПУП-ПЗ не е свързано със съхранение и употреба на опасни химични вещества (освен горивото в резервоарите на строителната и транспортна техника) и няма увеличаване на риска от възникване на голяма авария в най-близките съществуващи предприятия с рисков потенциал;*
- *По отношение на защитените зони, заключението на ДОСВ е както следва:*

  Не се очакват отрицателни въздействия върху видовете предмет на опазване в защитени зони BG0001032 „Родопи-Източни“ и BG0002013 „Студен кладенец“, подтискане мигрирането и размножението им. С реализирането на проекта няма да бъдат увредени подлежащи на опазване природни местообитания, а засягането на местообитанията на животинските видове, които се опазват в двете защитени зони е незначително, както и предизвикани препятствия по коридори за разпространение и придвижване на животинските видове, предмет на опазване в тях.
- *Не се очаква значително кумулативно въздействие при едновременно реализиране на предвижданията на ЧИОУПО и на други инвестиционни предложения и подробни устройствени планове в района;*
- *Предвидените мерки в т. 8 и 9 на Доклада за ЕО ще гарантират максимално ограничаване на оценените възможни неблагоприятни въздействия, тяхното адекватно наблюдение и контрол по време на прилагане на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.*

Въз основа гореизложеното и направеното заключение, колективът от експерти, изготвили екологичната оценка, предлага на Екологичния експертен съвет при РИОСВ-Хасково да даде положително становище по ЕО за съгласуване на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ, с което ще се даде ход на по-нататъшното им процедиране и последващо реализиране.

12 .ИЗПОЛЗВАНИ ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ

Директиви, регламенти, решения и препоръки на Европейския съюз

- Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда;
- Директива 2000/60/ЕС Рамковата директива за водите;
- Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека;
- Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници ;
- Директива 80/68/ЕЕС за защита на подземните води от замърсяване с опасни вещества;
- Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа ;
- Директива № 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна ;
- Директива 2009/147/ЕО относно опазването на дивите птици;
- Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;
- Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци;
- Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства;
- Директива 2002/49/ЕС за оценка и управление на шума в околната среда.

Международни конвенции, по които Република България е страна

- Конвенция за биологичното разнообразие/Протокол от Картахена за биосигурност;
- Конвенция по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES);
- Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни - Рамсарска конвенция за влажните зони;
- Европейска конвенция за ландшафта ;
- Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство ;
- Протокол за Стратегическа екологична оценка към Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (в сила от юли, 2010 г.).

Българско законодателство

- Закон за опазване на околната среда;
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;
- Закон за устройство на територията;

- Закон за водите;
- Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води;
- Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите;
- Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
- Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води;
- Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;
- Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
- Наредба № 13 от 29.01.2004 г. за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях;
- Наредба за ползването на повърхностните води;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за почвите;
- Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети;
- Закон за опазване на земеделските земи ;
- Наредба № 26 от 2.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;
- Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите ;
- Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите;
- Закон за биологичното разнообразие.
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;
- Закон за лечебните растения ;
- Закон за генетично модифицирани организми;
- Закон за защитените територии;
- Закон за рибарството и аквакултурите;
- Закон за управление на отпадъците;
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;
- Наредба № Н-4 от 2 юни 2023 г. за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на

съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци;

- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали;
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване;
- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти;
- Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- Наредба 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;
- Закон за здравето;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконова нормативна база към него;
- Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи;
- Закон за защита при бедствия;
- Наредба № 9 за пределно допустими нива на електромагнитни магнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти;

Стратегии, планове и програми:

- Общ устройствен план на Община Кърджали, приет с Решение № 293/08.08.2019 г.;
- Програма за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации „Да преобразим света“;
- Европейска Зелена Сделка (Европейски зелен пакт);
- Решение на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околна среда до 2030 г. (Осма програма за действие на ЕС за околната среда до 2030 г.);
- Съобщение на Европейската комисия „Чиста планета за всички. Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“;
- Националната програма за развитие България 2030;
- Национална стратегия за околна среда и план за действие до 2030г.;
- Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. (актуализиран проект, 2024 г.);

- Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южен централен район 2021-2027 г.;
- План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район за басейново управление за периода 2022-2027 г.;
- План за управление на риска от наводнения в Източнобеломорски район за басейново управление на водите 2022-2027 г.;
- План за интегрирано развитие на Община Кърджали за периода 2021-2027 г.;
- Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива в Община Кърджали за периода 2022 – 2031 г.;
- Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива в Община Кърджали за периода 2022-2024г.;
- Актуализация на програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Кърджали по показател ФПЧ10 и ПАВ 2021-2025г) и План за действие към програмата;
- Регионална програма за управление на отпадъците на регион Кърджали с период на действие 2023 – 2028 г.

Литературни източници:

- Годишни/Регионални доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ-Хасково за 2019-2023 г.;
- Доклад за качеството на атмосферния въдух и здравното състояние на населението на град Кърджали за 2024г, РЗИ Кърджали;
- Годишни доклади на РЗИ-Кърджали за шум, нейонизиращи лъчения за 2019-2024 г.;
- Информация, получена по реда на ЗДОИ от РЗИ-Кърджали, Решение № 07-182-1/06.01.2025 г.
- Информация, публикувана на интернет страницата на Главна дирекция «Гражданска регистрация и административно обслужване »
- Натура 2000: http://www.natura2000bg.org
- Национален статистически институт – публикувана информация;
- Национален център по обществено здраве и анализи – публикувана информация;
- Стайкова Ж., Съвременни хигиенно - екологични проблеми. УИ "Св. Климент Охридски", София 2018 г.
- Хигиена. Хигиена и екология. Том I, под ред. на проф. д-р Димитър Цветков, Изд. Камея ООД, София 2014г.

13.СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

В разделът са отразени получените становища в резултат на проведените консултации и начинът им на отразяване и мотивите за това.

13.1.СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЧЛ.19А ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Таблица 13.1-1. *Справка за постъпилите становища в резултат на консултациите по Заданието за обхат и съдържание на Доклада за ЕО (по чл.19а на Наредбата за ЕО) и начин на отразяване с мотивите за това*

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
РИОСВ-Хасково, изх.№ ПД-381(31)/2024/ 14.01.2025 г.	***I. По отношение на заданието за обхвата и съдържание на доклада за ЕО:*** Представеното задание за обхвата на ЕО дава цялостна представа за структура и съдържанието на Доклада за екологична оценка (ДЕО), като същият следва да включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана и използваните методи за оценка	Информацията, представена в ДЕО, е в съответствие със степента на подробност на предвижданията на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ. Методите за оценка са описани в т. 10.2 на Доклада.
	Обръщаме Ви внимание, че докладът за Екологична оценка задължително трябва да отговаря на съдържанието, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС, да се разгледат всички компоненти и фактори на околната среда.	Изискването е изпълнено.
	Разработката да бъде съобразена и със следните бележки: - вида Бодлив залист не е предмет на опазване в защитена зона BG0001032, съгласно заповедта за обявяването ѝ, както се твърди в заданието; - представените данни, че в община Кърджали има 23 типа природни местообитания, както се твърди в заданието, не са актуални; - в заданието се коментира „голямо видово богатство на животните в	Бележките са съобразени в Доклада за ЕО и в ДОСВ.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	Западни Родопи“, което е некоректно; - в заданието се коментира „влиянието на долините на реките Марица и Тунджа“, което е некоректно.	
	II. По схемата за провеждане на консултации: Предвид, че ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ засяга и ПИ с идентификатор 11346.17.6 по КККР на с. Вишеград, общ. Кърджали, препоръчваме извършване на консултации по заданието за определяне на съдържанието и обхвата на ЕО /съгласно чл.19а от Наредбата за ЕО/ и с населението на с. Вишеград	Препоръката е изпълнена, като в конкретната част на Схемата за консултации е допусната техническа грешка – пропуснато е кметство на с. Вишеград, чрез което се провеждат консултациите с населението на селото. Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ЕО е предоставено в рамките на определения срок за провеждане на консултации и на кметството в с. Вишеград.
	III. Указания за последващите дейностия, които да се предприемат по процедурата по ЕО, в т.ч. ОС: Обръщаме Ви внимание, че препоръките и бележките, получени при консултациите по чл.19а от Наредбата за ЕО, задължително се вземат предвид при изработване на доклада за ЕО, като всички анализи и оценки се извършват при тяхното съобразяване.	Препоръките и бележките от получените становища са съобразени при изготвянето на Доклада за ЕО.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	Докладът за ЕО следва да бъде възложен за разработване на колектив от експерти, които отговарят на изискванията на чл.16 от Наредбата за ЕО	Изискването е изпълнено.
	По изготвения доклад за ЕО да се извършат консултации, в ред и обхват, съгласно чл. 20, ал. 1-4 от Наредбата за ЕО	Изискването е изпълнено.
	Съобщението за провеждане на консултации по изготвения доклад за ЕО/екологична част към плана се разпространява чрез страницата на възлжителя в интернет и/или по друг общодостъпен начин. Съобщението се предоставя на компетентния орган (РИОСВ-Хасково) за сведение и публикуване на интернет страницата му	Изискването е съобразено и спазено.
	Обръщаме внимание, че преди започване на консултациите по чл. 20 от Наредбата за ЕО, в случаите когато компетентният орган е изискал изготвянето на ОС по реда на чл. 31 от ЗБР, какъвто е Вашия случай, е необходимо да представите приложението по чл. 34, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* за оценка на качеството му. Консултациите по доклада за ЕОи проекта на плана по реда, определен с чл. 20 от Наредбата за ЕО, започват само след произнасяне на компетентния орган с положителна оценка по доклада за оценка на степента на въздействие.	Изискването е изпълнено, като на ДОСВ е дадена положителна оценка на качеството му, с писмо на РИОСВ-Хасково с изх.№ ПД-381(37)29.04.2024
Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“,	1. В Доклада за Екологична оценка на ЧИ на ОУП Кърджали и ПУП-ПЗ за имоти в землището на с. Островица и с. Вишеград, да се приложат точни и ясни карти в подходящ мащаб, указващи точното местоположение на	Изискването е изпълнено, като в Доклада е представен картен материал в подходящ мащаб, а в Приложение № 2 са

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
Изх.№ ПУ-02-253(1)/2024/ 07.01.2025 г.	предвидения проект.	представени и схемите на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ
	2. В Доклада за Екологична оценка да бъдат разгледани повърхностните и подземните водни тела в обхвата на ОУП на Община Марица, като се използва информацията от Плана за управление на речните басейни ПУРБ на ИБР (2022-2027 г.) по отношение на характеристиката, състоянието на водните тела и предвидените за тях мерки имащи отношение към ОУП и ПУП.	Изискването е изпълнено (с уточнението, че е изпълнено за териториите в обхвата на конкретния ЧИОУПО и ПУП-ПЗ), като са разгледани повърхностните и подземни водни тела, в чийто обхват попадат имотите на плановете, с използване на информация от действащия в момента ПУРБ в ИБР за периода 2022-2027 г.
	3. В ДЕО да се разгледа наличието на водни обекти по смисъла на Закона за водите в обхвата на ЧИ на ОУП и ПУП, санитарно-охранителни зони, водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, канали и др. водостопански съоръжения и зони за защита на водите съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите	Изискването е изпълнено в точките по компонент „води“ на Доклада за ЕО.
	4. При разглеждане на съществуващите екологични проблеми в доклада, свързани с подземни и повърхностни води, същите да се обвържат със заложените мерци за подземни и повърхностни водни тела и зони за защита на водите описани в Раздел 7, Приложение № 1 от Програмата за мерки към План за управление на речните басейни в „Източнобеломорски район“ (ПУРБ на ИБР) 2022-2027 г. и Програмата от мерки на ПУРН на ИБР (мерките са описани в Приложенията към ПУРН на ИБР 2022-2027 г.).	Изискването е изпълнено.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	БД ИБР счита, че изготвянето на ДЕО съгласно представеното задание за обхват и съдържание на ДЕО, ще съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми, след отразяване на поставените в настоящото писмо препоръки.	
РЗИ-Кърджали, Изх.№ 07-181-1/ 17.01.2025 г.	1. По отношение на води, предназначени за питейно-битови нужди, имотите на Частично изменение на ОУП дали попадат в обхвата или в близост до санитарно-охранителна зона (СОЗ) на водоизточници, определени по реда на Наредба № 3/2000 г. и в обхвата или в близост до водовземни съоръжения, използвани за питейно-битови нужди, за които няма определена СОЗ.	В Доклада за ЕО – точките по компонент „води“ е представена подробна информация (въз основа на данни, получени от БД ИБР и „ВиК“ ООД Кърджали – предоставените данни са приложени в ***Приложение № 5*** на Доклада), съгласно която имотите не засягат и не попадат в близост до учредени или в процес на учредяване СОЗ, нито в близост до водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване без учредена СОЗ
	2. По отношение на води, предназначени за къпане, определени по реда на Наредба № 5 от 30 май 2008 г. за управление на качеството на водите за къпане, обн. ДВ. бр. 53 от 10 Юни 2008 г., дали попада или граничи с такива	Имотите в обхвата на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ не попадат и не граничат с води, предназначени за къпане – описано в **т. 2.3.3** на Доклада за ЕО.
	3. По отношение на минерални води, предназначени за пиене или за използване за профилактични, лечебни или за хигиенни нужди, имотите	Имотите не попадат в обхвата на такива находища – описано в **т. 2.3.3.** на Доклада

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	дали попадат върху такива находища и с ПУП-ПЗ предвижда ли се ползване на такива води.	за ЕО, като за целите на ФЕЦ не е необходимо водоснабдяване на обекта, във връзка с което не се предвижда водовземане.
	4. По отношение на шум и вибрации в жилищни, обществени сгради и урбанизирани територии, ИП може ли да генерира значими стойности на шум и вибрации, които могат да доведат до дискомфорт на населението в близко разположените населени места.	Подробна оценка е извършена в т. 7.12 на Доклада за ЕО, като резултатите от нея показват, че не се очакват значими стойности, в т.ч. превишения на нормите за шум и вибрации в близките населени места – с. Островица и с. Вишеград.
	5. По отношение на йонизиращи лъчения в жилищните, производствените и обществените сгради, дали има отклонения от естествените стойности и надфонови превишения на показатели за радиация. Частичното изменение на ОУП свързано ли е с дейности, отделящи йонизиращи лъчения.	По отношение на йонизиращи лъчения в жилищните, производствените и обществените сгради, няма отклонения от естествените стойности и надфонови превишения на показатели за радиация – както на територията на общината, така и в съседните общини няма райони с потенциали такива източници. ЧИОУПО/ПУП-ПЗ не са свързани с дейности, отделящи йонизиращи лъчения – описано е в **т. 2.11.2** на Доклада за ЕО.
	6. По отношение на нейонизиращите лъчения в жилищните,	Оценка е направена в т. 7.12 на Доклада за

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	производствените, обществените сгради и урбанизираните територии, инвестиционното намерение би ли могло да генерира стойности, превишаващи граничната стойност за плътност на мощност от шум, вибрации и електрически и магнитни полета при изграждане и експлоатация на фотоволтаичната електроцентрала (ФЕЦ) и трафопостове, към нея	ЕО – за ФЕЦ и БКТП (ел. подстанции и въздушни електропроводи не попадат в обхвата на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ)
	7. По отношение на химични фактори и биологични агенти в обектите с обществено предназначение, в близост до имотите на Частичното изменение на ОУП има ли обекти с обществено предназначение, или дейности с въздействие на химични и биологични агенти.	Анализ е направен в **т. 2.11.2.** на Доклада за ЕО, като в близост – в обхвата на въздействие на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма обекти с обществено предназначение, нито дейности с въздействие на химични и биологични агенти.
	8. По отношение на курортни ресурси – в съседство или в близост на имотите на Частичното изменение на ОУП дали има курортни ресурси ил курортни обекти.	Анализ е направен в **т. 2.11.2.** на Доклада за ЕО, като в близост – в обхвата на въздействие на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ няма курортни ресурси или курортни обекти, в т.ч. няма такива устройствени зони съгласно ОУП на Община Кърджали, одобрен през 2019 г.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	9. По отношение на въздуха – с какво качество се определя въздуха в района на ИП и има ли опасност от промяна в качеството му в негативна посока.	Анализ и оценка са направени в точките по компонент „атмосферен въздух“ на Доклада за ЕО - качеството на въздуха в района се приема за добро, а с реализирането на ФЕЦ няма да се влоши качеството на въздуха в най-близките населени места.
„ВиК“ ООД, гр. Кърджали, Изх.№ 10-01-72#1/ 06.01.2025 г.	„ВиК“ ООД гр. Кърджали съгласува предоставения на електронен носител: Задание за обхват и съдържание на Доклад за екологична оценка …., без забележки.	Становището не съдържа бележки и предложения за Доклада за ЕО
Областна дирекция „Земеделие“ Кърджали	Не е получено становище в община Кърджали	-
Община Кърджали, Писмо с изх.№ 91-00-11/16.04.2025	Във връзка с обявените консултации по Задание за определяне на обхвата и съдържанието на ЕО за ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ за поземлени имоти с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65,54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93,	-

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралнатакарта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри в землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали“ за изграждане на ФЕЦ., в периода 18.12.2024-20.01.2025 г., Ви уведомяваме, че съобщението за провеждане на консултации по обхвата и съдържанието на ЕО(заедно със заданието и схемата за консултации) беше изпратено на електронен носител до ОД " Земеделие" Кърджали, кметство с. Островица и Кметство с.Вишеград, като същото беше обявено на информационните табла в Община Кърджали, Кметство с.Вишеград и Кметство с.Островица. В периода 18.12.2024-20.01.2025 г. няма постъпили становища, мнения и/или предложения от ОД " Земеделие" Кърджали, Кметство с. Вишеград, кметство с.Островица, жители на Община Кърджали или други заинтересовани страни.	
Кметство с. Островица	Не е получено становище в община Кърджали	
Кметство с. Вишеград	Не е получено становище в община Кърджали	

13.2.СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЧЛ.20 ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ И ОБЩЕСТВЕНОТО ОБСЪЖДАНЕ

Таблица 13.2-1. *Справка за постъпилите становища в резултат на консултациите по Доклада за ЕО (по чл.20 на Наредбата за ЕО) и проведеното обществено обсъждане по реда на чл. 21, ал.1, т. 1 от Наредбата за ЕО и начин на отразяване с мотивите за това*

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
РИОСВ-Хасково Изх.№ ПД-381(44)/2024/ 18.06.2025 г.	След запознаване с предоставената от Вас документация с писмо вх.№ ПД-381(39)/2024/12.05.2025 г. с Доклад за ЕО (с приложения) на „Частично изменение на ОУП на община Кръджали и ПУП-ПЗ за поземлени имоти с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали“ за изграждане на ФЕЦ“, изразяваме следното становище: ***I. По отношение на доклада за екологична оценка (ДЕО) и приложенията към него:*** ДЕО е съобразен с изискванията за структура и обхват, съгласно чл.86, ал.3 от ЗООС и чл.17 от Наредбата за ЕО.	Становището на РЗИ е описано по-долу в таблицата. То е положително и не съдържа бележки и препоръки.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	На основание чл.20, ал.3, т.1 от Наредбата за ЕО, РИОСВ - Хасково изиска становище по документацията от РЗИ - Кърджали. С писмо изх. № 10-49-1/30.05.2025г. Експертния съвет на РЗИ - Кърджали изразява следното становище (прилагаме копие): реализацията на „Частично изменение на ОУП на община Кърджали и ПУП-ПЗ за поземлени имоти с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68, 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92, 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Островица и 11346.17.6 по кадастралната карта и кадастралните регистри на землището на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали за изграждане на ФЕЦ“ няма да предизвика поява на отрицателно въздействие върху хората и тяхното здраве. Докладът за екологична оценка е изготвен в съответствие със съгласуваното задание за съдържанието му. Представените мерки и индикатори за наблюдение и контрол са в съответствие с дейностите по опазване на околната среда и човешкото здраве. При спазването им не би следвало да има отрицателно въздействие върху компонентите на жилищната среда и човешкото здраве в обхвата на имота и извън него.	

<table>
<tr><th>Институции, организации, лица</th><th>Изразени становища, препоръки забележки</th><th>Приети/Неприети-отразяване - мотиви</th></tr>
<tr><td></td><td>В хода на процедурата по екологична оценка, е изискано становище по документацията и от Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“. Съгласно становище (прилагаме копие) с изх.№ ПУ-01-782(3)/12.06.2025 г. БДИБР счита, че е необходимо да се отстранят описаните в него неточности.</td><td>Становището на БД е описано по-долу в таблицата, в т.ч. начина му на отразяване.</td></tr>
<tr><td></td><td>Прилагаме копие на постъпили възражения, относно реализацията на ПУП-ПЗ за сведение и съобразяване</td><td>Описани са по-долу в таблицата, в т.ч. начина им на съобразяване.</td></tr>
<tr><td></td><td>II. Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на плана:
На основание чл.20, ал.8 от Наредбата за ЕО (съгласно приложените в ДЕО), предлагаме следните мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на плана:
<table>
<tr><th>№</th><th>Мерки</th><th>Индикатори</th><th>Отговорен орган</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Спазване на устройствените параметри, заложени в плановете</td><td>Плътност - %
Височина – m
Озеленена площ – %, в т.ч. изпълнение на 1/3 от озеленяването с високостъблена растителност</td><td>Възложител</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Контрол по спазване на смекчаващите мерки, касаещи предотвратяване, намаляване и</td><td>Изпълнени мерки/ Установени нарушения/ Наложени санкции</td><td>Възложител</td></tr>
</table></td><td>Мерките са приети от възложителите и са отразени в т. 9 на Доклада за ЕО. Изискването за изготвяне на периодични доклади по наблюдение и контрол и изискването за предоставяне на докладите в РИОСВ-Хасково в посочения срок – до 1 юли на всяка трета година, е отразено в доклада.</td></tr>
</table>

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	отстраняване на неблагоприятното въздействие върху защитените зони 3. Образуваните отпадъци да се събират разделно и съхраняват до предаване на фирми, притежаващи разрешение за транспортиране и оползотворяване/обезвреждане на генерираните отпадъци — Сключен договор, количество предадени отпадъци — Възложител Във връзка с изискванията на чл.30, ал.1от Наредбата за ЕО, възложителят следва да изготвя периодични доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда и човешкото здраве. Предвид характера на плана, намираме за целесъобразно докладите по набmодение и контрол по смисъла на чл.3, ал.1 от Наредбата за ЕО да се изготвят и да се представят в РИОСВ - Хасково за одобряване не по-късно от 1 юли на всяка трета година	
	III. Указания за последващите действия, които следва да се предприемат по процедурата по ЕО: Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 8 от Наредбата за ЕО, в срок до 14 дни от получаване на настоящото писмо следва да съгласувате предложените в т. II мерки по наблюдение и контрол при прилагането на плана. В случай, че в поставения срок не предоставите Ваше становище в РИОСВ, се счита, че мерките са съгласувани.	Възложителите не са възразили срещу мерките по наблюдение и контрол.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	Да отразите бележките по т.I и т. II от настоящото становище, както и всички получени становища в резултат на консултациите по чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за ЕО, в т.ч. в справката за резултатите от извършените консултации.	Бележките по т. I и т. II са отразени.
	Обръщаме внимание, че в случай, че в резултат на консултациите, е необходимо да бъдат разгледани и оценени други алтернативи, мнения или предложения към проекта на плана, възложителят следва да възложи допълване на доклада за ЕО или да прецени възможността от продължаване на консултациите. Мотивите за възлагане/отказ от възлагане на допълване на доклада за ЕО или преценяването за продължаване на консултациите е необходимо да бъдат включени в документацията по чл. 23, ал. 1 от Наредбата за ЕО. След изпълнение на предходните стъпки следва да внесете в РИОСВ - Хасково окомплектовано искане за издаване на становище по ЕО по образец съгласно приложение № 5 по смисъла на чл. 23, ал. 1 от Наредбата за ЕО.	Изготвено е мотивирано становище във връзка с разпоредбата на чл. 22 от Наредбата за ЕО
	Допълненият и коригиран доклад по ЕО с всички приложения към него и нетехническото резюме се представят в един екземпляр на хартиен и електронен носител. Възложителят е длъжен да осигури еднаквост на съдържанието в документацията, представена на хартиения и на електронния носител. При установено несъответствие компетентният орган взема предвид хартиения носител. За издаване на становище по екологична оценка възложителят дължи такса	Указанията се спазват.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	в размер 600 лв. на основание чл. 1, ал. 5, т. 3 от *Тарифата за таксите, които се събират в системата на МОСВ* (приета с ПМС №136 от 19.05.2011 г.). Таксата може да се заплати чрез ПОС терминално устройство на едно гише в сградата на РИОСВ - Хасково или по банков път по сметка: IBAN …..; BIC код на банката: …….. - за РИОСВ -Хасково. ***Приложение:*** *Копие на становище на РЗИ-Кърджали с изх. № 10-49-1/30.05.2025г.;* *Копие на становище на БД ИБР с изх. № ПУ-01-782(3)/12.06.2025г.,·* *Копие на постъпили възражения от жители на с. Вишеград с изх. №16/09.12.2024г.*	Приложените становища и възражения са разгледани по-долу.
РЗИ-Кърджали Изх.№ 10-49-1/ 30.05.2025 г.	СТАНОВИЩЕ НА ЕКСПЕРТНИЯ СЪВЕТ НА РЗИ-КЪРДЖАЛИ Във връзка с Във връзка с искане за консултации по доклада за екологична оценка (ЕО) за: „Частично изменение на ОУП на Община Кърджали за имоти с идентификатор: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68. 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92. 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по КККР на с. Островица и 11346.17.6 по КККР на с. Вишеград, общ. Кърджали“ с възложител:	Становището е положително, като същото не съдържа бележки и препоръки.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	Община Кърджали за изграждане на фотоволтаична електроцентрала, Експертния съвет по здравно техническа експертиза при РЗИ- Кърджали разгледа предоставената документация за инвестиционното намерение и счита, че неговата реализация няма да предизвика поява на отрицателно въздействие върху хората и тяхното здраве. Докладът за екологична оценка е изготвен в съответствие със съгласуваното задание за съдържанието му. Представените мерки и индикатори за наблюдение и контрол са в съответствие с дейностите по опазване на околната среда и човешкото здраве. При спазването им не би следвало да има отрицателно въздействие върху компонентите на жилищната среда и човешкото здраве в обхвата на имота и извън него.	
Басейнова дирекциа „Източнобеломорски район“ Изх.№ ПУ-01-782(3)/ 12.06.2025 г. *(адресирано до РИОСВ-Хасково)*	Във връзка с постъпило писмо. Ваш изх. № ПД-381(41)/2024/20.05.2025 г. с искане за изготвяне на писмено становище на основание чл. 20, ал. 3, т. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО). Басейнова Дирекция „Източ-нобе:юморски район“ изразява следното становище: 1. В ДЕО за Частично изменение на ОУП на Община Кърджали, са описани повърхностните и подземни водни тела, в границите на водосбора на които попадат поземлените имоти, предмет на изменението. Описани са тяхното състояние и цели, съгласно ПУРБ на ИБР 2022-2027 г. 2. Представена е информация относно разглежданата площ за наличие на зони, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под	

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл.146е, ал.1 от Закона за водите за район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) от определените РЗПРН в ПУРН на ИБР 2022-2027 г. 3. Представена е информация относно зоните за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал.1 от Закон за водите (ЗВ), вкл. санитарно-охранителни зони около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване. Необходимо е да се коригира: - допусната техническа грешка на стр. 62: *„Източнобеломорски район е с площ 35 227 м^2…“*; - на стр. 79 „Обобщение“, булет първи и на стр. 131, таблица 3-1 „Евентуално развитие на аспектите на околната среда без прилагането на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ“ по отношение на повърхностни и подземни води – първи булет да се промени на: „*Имотите, предмет на ЧИОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ не засягат повърхностни водни обекти и попадат в границите на водосбора на повърхностно водно тяло с код BG3AR350L010 – „Язовир Студен кладенец“, което е определено като силно модифицирано водно тяло в умерен екологичен потенциал и непостигащо добро химично състояние*“. 4. Посочени са целите по отношение на подземни и повърхностни водни тела и зоните за защита на водите. Разгледани са съществуващите екологични проблеми в района. Описани са мерки свързани с опазването на водите и зоните за защита на водите от Програмата от мерки (ПоМ) към Раздел 7 от ПУРБ на ИБР 2022-2027 г.	*По т.3 от становището:* Бележките/неточностите са отразени на посочените места в Доклада за ЕО

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	5. Представени са мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия върху околната среда от осъществяването на дейността, вкл. и по отношение на повърхностни и подземни води, както и са предложени мерки за наблюдение и контрол по време на прилагането на плана. Във връзка с гореизложеното Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ изразява положително становище по представеният Доклад за екологична оценка на Частично изменение на ОУП на Община Кърджали и ПУП-ПЗ за имоти с идентификатори: 54403.10.140, 54403.10.97, 54403.10.58, 54403.10.59, 54403.10.60, 54403.10.61, 54403.10.62, 54403.10.63, 54403.10.64, 54403.10.65, 54403.10.66, 54403.10.67, 54403.10.68. 54403.10.69, 54403.10.70, 54403.10.71, 54403.10.72, 54403.10.74, 54403.10.75, 54403.10.76, 54403.10.77, 54403.10.79, 54403.10.80, 54403.10.81, 54403.10.82, 54403.10.83, 54403.10.85, 54403.10.87, 54403.10.88, 54403.10.90, 54403.10.91, 54403.10.92. 54403.10.93, 54403.10.94, 54403.10.95, 54403.10.96, 54403.10.98 по КККР на с. Островица и 11346.17.6 по КККР на с. Вишеград, общ. Кърджали“, и счита че след отстраняване на описаните неточности, ДЕО ще съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми.	
Възражение с изх.№ 16/09.12.2024 г. на Кметство с. Вишеград, адресирано до Кмета на	Ние, жителите на с. Вишеград, община Кърджали, област Кърджали, чрез Кметството на с. Вишеград с подписите на 178 граждани на с. Вишеград изразяваме несъгласието си за изграждане на слънчеви батерии в землището на с. Вишеград и с. Островица. Района е достатъчно замърсен от	Възраженията са **неоснователни**, поради следните съображения: 1. По отношение на твърденията за замърсеност на района, РДНО Кърджали

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
Община Кърджали и Директора на РИОСВ-Хасково	сметището. Ние живеещите в тия населени места постоянно дишаме пушеци и отровни миризми от сметището. Не сме съгласни с изграждане на повече съоръжение в землището на с. Вишеград и с. Остравица. В село Вишеград има две кравеферми, в които се отгреждат 350 броя крави. С изграждане на слънчевите батерии ще се затрудни придвижването им. В землището на с. Вишеград и с. Островица не е подходящо за такива системи. Благодарим Ви, че ще се вземе правилно решение.	се експлоатира в съответствие с нормативните изисквания по опазване на околната среда. От друга страна, изграждането на ФЕЦ и последващата експлоатация на обектите, не е свързана с емисии на вредни вещества в околната среда, нито на миризми, тоест реализацията на плановете няма да влоши екологичната обстановка и здравно-хигиенните аспекти на средата в района. 2. По отношение на кравефермите, в района са налични достатъчно имоти с начин на трайно ползване „пасища“ и реализирането на проекта няма да доведе до негативни последици за животновъдството.
„ВиК“ ООД, гр. Кърджали	Съобщението за провеждане на консултации с документацията по ЕО и проектите на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ са изпратени до „ВиК“ ООД, гр. Кърджали с писмо с изх.№ 91-00-15/08.05.2025 г. Не е получено становище.	-
Областна дирекция „Земеделие“ Кърджали	Съобщението за провеждане на консултации с документацията по ЕО и проектите на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ са изпратени до Областна	-

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
	дирекция „Земеделие“ с писмо с изх.№ 91-00-15/08.05.2025 г. Не е получено становище.	
Община Кърджали	В Община Кърджали не са постъпвали становища по време на срока за провеждане на консултациите и по време на общественото обсъждане.	-
Кметство с. Островица	Съобщението за провеждане на консултации с документацията по ЕО и проектите на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ са изпратени до с. Островица и с. Вишеград с писмо на Община Кърджали с изх.№ 10-00-315/08.05.2025 г. Не е получено становище в срока за провеждане на консултациите, в т.ч. до и по време на срещата за обществено обсъждане на Доклада за ЕО с приложенията към него и проектите на плановете.	-
Кметство с. Вишеград	Съобщението за провеждане на консултации с документацията по ЕО и проектите на ЧИ на ОУПО Кърджали и ПУП-ПЗ са изпратени до с. Островица и с. Вишеград с писмо на Община Кърджали с изх.№ 10-00-315/08.05.2025 г. Не е получено становище в срока за провеждане на консултациите, в т.ч. до и по време на срещата за обществено обсъждане на Доклада за ЕО с приложенията към него и проектите на плановете.	-
Обществено обсъждане, проведено на 11.06.2025 г. от 11:00 ч. в заседателната зала на община Кърджали	Протоколът от общественото обсъждане, заедно с присъствения списък към него, е представен в **Приложение № 6** на Доклада за ЕО. Съгласно него: *„В рамките на общественото обсъждане не постъпиха предложения, бележки, коментари и възражения на заинтересовани лица“.*	-

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети-отразяване - мотиви
№303		

14. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1: Копия на становища от проведените консултации по Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ЕО от Наредбата за ЕО:

1) Писмо на РИОСВ Хасково с изх.№ ПД-381(31)14.01.2025г.;
2) Писмо на БД ИБР Пловдив с изх.№ ПУ-02-253-1/ 07.01.2025 г.;
3) Писмо на РЗИ-Кърджали с изх.№ 07-181-1/17.01.2025 г.;
4) Писмо на „ВиК“ ООД гр. Кърджали с изх.№ 10-01-72-1/06.01.2025г.;
5) Писмо на Община Кърджали с изх.№ 91-00-11/16.04.2025

Приложение №2: Проекти на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ

Схеми на проектите на ЧИОУПО и ПУП-ПЗ.

Приложение № 3: Копия на документи, свързани с процедурата по ЕО и ОС

1) Писмо на РИОСВ Хасково с изх.№ ПД-381(7)24.07.2024г;.
2) Писмо на РИОСВ Хасково с изх.№ ПД-381(3)27.05.2024г.;
3) Писмо на РИОСВ Хасково с изх.№ ПД-381(23)02.12.2024г.;
4) Писмо на РИОСВ Хасково с изх.№ ПД-381(18)07.10.2024г.;
5) Писмо на РИОСВ Хасково с изх.№ ПД-381(1) 27.03.2024г.;
6) Писмо с изх.№ ПД- ПД-381(37)29.04.2024г. на РИОСВ Хасково за положителна оценка на качеството на ДОСВ.

Приложение №4: Нетехническо резюме

Приложение №5: Информация по ЗДОИ/ изходни данни и писма

1) Изх.данни В и К Кърджали с изх.№ 10-01-141/-06.01.2025;
2) БД изходна информация № ЗДОИ 1-105/15.01.2025;
3) Решение № 07-182/06.01.2025г. на РЗИ Кърджали;
4) РЗИ Кърджали изходни данни, писмо с изх.№ 07-182-3/14.01.2025г;
5) РЗИ Кърджали, писмо с изх.№ 10-54-1/05.09.2024 г. на Експертен съвет;

6) РИОСВ- Изх.№ ПД – 381(90)/-ЗДОИ- 07.01.2025;
7) РИОСВ- Изх.№ ПД – 381(28)/-ЗДОИ- 06.01.2025- Решение № 1 по ЗДОИ/06.01.2025;
8) РИОСВ- Изх.№ ПД – 381(29)/-ЗДОИ- 06.01.2025- Решение № 2 по ЗДОИ/06.01.2025;
9) Таблица кумулативно въздействие- РИОСВ

Приложение №6: Становища по проведените консултации по ЕО

1) Становище на РИОСВ-Хасково с изх.№ ПД-381(44)/2024/18.06.2025 г.;
2) Становище на РЗИ-Кърджали с изх.№ 10-49-1/30.05.2025 г.;
3) Становище на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с изх.№ ПУ-01-782(3)/12.06.2025 г.;
4) Възражение с изх.№ 16/09.12.2024 г. на Кметство с. Вишеград, адресирано до Кмета на Община Кърджали и Директора на РИОСВ-Хасково;
5) Протокол от обществено обсъждане с присъствен лист.

Приложение № 7: Документи, дотовори, отстъпено право на строеж

1) Предварителен договор отстъпено право на строеж-Рег.) 20031-02/22.11.2023 г. на община Кърджали;
2) Становище изх.№ ЕСО- 398811/ 06.06.2023 г. на „ЕСО“ ЕАД София;
3) Предварителен договор № ПРД-ПР-110-1815/28.08.2023 г. на „ЕСО“ ЕАД София;
4) Допълнително споразумение на ЕСО № 1 19.03.2025 г. към Предварителен договор № ПРД-ПР-110-1815/28.08.2023 г.;
5) Актове за общинска собственост на имотите;
6) Скици на имотите;
7) Скици и актове за общ.собственост на ПИ 11346.17.6 ,54403.10.97, 54403.10.140,54403.10.98;
8) НИНКН писмо с изх. № 0800-7202/30.10.2024 г. и 38 бр. удостоверения за имотите;
9) Решение № 256, Протокол №12/22.11.2024г. от ОбС Кърджали;
10) Документи за новообразувани имоти с идентификатори 54403.10.141 и 54403.10.142:

10.1 Скица на поземлен имот № 15-676979-28.04.2025 г. за поземлен имот с идентификатор 54403.10.141;

10.2 Удостоверение за приемане на проект за изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри № 25-102262-28.03.2025 г.

10.3 Скица па поземлен имот № 15-676980-28.04.2025 г. на поземлен имот с идентификатор 54403.10.142;

10.4 Удостоверение за приемане на проект за изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри № 25-102390-28.03.2025 г.

Приложение №8: ДОСВ с приложения

Приложение № 9: Списък на експертите, изготвили Доклада за ЕО, декларации, дипломи, референции и др. *(в оригинал, на хартиен носител)*